

**Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

**Хадамоти назорати давлатии тандурустӣ
ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли**

**Муассисаи давлатии
«Маркази аккредитатсияи
тиббӣ»**

**Стандартҳои
аккредитатсия барои Беморхонаҳои бисёрсоҳавӣ дар
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Душанбе 2015

**ВАЗОРАТИ ТАНДУРУСТӢ ВА ҲИФЗИ ИҶТИМОИИ АҲОЛИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734025, ш. Душанбе, к. Шевченко 69. Тел: (992 37) 2 21 18 35, факс: (992 372) 21 75 25

Ф А Р М О И Ш

аз « 24 » 08 с.2015

№ 745

ш. Душанбе

**Оид ба тасдиқи стандартҳои аккредитатсияи
Беморхонаҳои бисёрсоҳавӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Бо мақсади оғози татбиқи аккредитатсияи беморхонаҳои бисёрсоҳавӣ дар доираи татбиқи “Стратегияи миллии солимии аҳоли дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2010-2020”, мутобиқи банди 10 Низомномаи Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 марти соли 2014, № 148 тасдиқ шудааст,

ФАРМОИШ МЕДИҲАМ:

1. Санадҳои меъёрии ҳуқуқии зерин тасдиқ карда шаванд:

- а) стандартҳои аккредитатсияи барои Беморхонаҳои бисёрсоҳавӣ қисмати “Идорақунӣ ва менечмент” (замимаи 1);
- б) стандартҳои аккредитатсияи барои Беморхонаҳои бисёрсоҳавӣ қисмати “Бехатарии клиникӣ” (замимаи 2);
- в) стандартҳои аккредитатсияи барои Беморхонаҳои бисёрсоҳавӣ қисмати “Сифати хизматрасонии тиббӣ” (замимаи 3);
- г) стандартҳои аккредитатсияи барои Беморхонаҳои бисёрсоҳавӣ қисмати “Пойгоҳи моддию техникӣ ва бехатарии муҳити зист” (замимаи 4);

2. Ба сардори Хадамоти назорати давлатии фаъолияти тиббӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли (Ҳочамуродов Г.М.) ва директори Муассисаи давлатии “Маркази аккредитатсияи тиббӣ” (Қурбонов Ш.М.) супориш дода шавад:

а) нашри санадҳои меъёрии ҳуқуқии мазкурро бо теъдоди зарурӣ дар ҳамкорӣ бо Барномаи тандурустӣ дар Осиеи марказӣ дар Тоҷикистон, GIZ таъмин намуда, дастрас намоянд;

б) риояи талаботу меъёрҳои дар санадҳои мазкур омадаро назорат намоянд;

3. Ба сардорони раёсату шӯъбаҳои дастгоҳи марказии Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, раёсатҳои тандурустии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Суғду Хатлон, шаҳри Душанбе, менечерони сохторҳои госпиталии шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ супориш дода шавад:

а) нисбати амалӣ намудани санадҳои меъёрии ҳуқуқии мазкур чораҳои мушаххас андешанд. Мӯҳлат 3 моҳ.

а) оид ба дастрас намудани фармоиши мазкур чораҳои мушаххас андешад. Мӯҳлат доимӣ.

6. Ба инобат гирифта шавад, ки хароҷоти интишори аввалияи санадҳои меъёрии ҳуқуқии тасдиқгардида аз ҷониби Лоихаи кӯмаки техникӣ Барномаи Иттиҳоди Аврупо оид ба рушди неруи инсонӣ (марҳилаи II) дар Тоҷикистон пардохт карда мешавад.

7. Назорати иҷрои фармоиши мазкур ба зиммаи муовини вазир

А. Одиназода гузошта шудааст.

Вазир

Н. Олимзода

ДУРУСТ

**Стандартҳои аккредитатсия барои беморхона
Қисми I. «Идоракунии ва менечмент»**

**Мақоми ҳуқуқӣ, хизматрасониҳои расонидашуда,
сохтори ташкилӣ ва талаботҳо ба
дастгоҳи идоракунии муассиса**

Стандарти 1.1. Мақоми шахси ҳуқуқии муассисаи тандурустӣ ба талаботҳои конунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқат мекунад.

Талаботҳои стандарт

1. Дар муассисаи тандурустӣ (минбаъд МТ) маҷмӯи ҳуҷҷатҳои ҳуқуқмуайянкунанда мавҷуд аст (Оиннома/Низомнома, ки аз тарафи муассис тасдиқ гардида, дар мақомоти андоз ба қайди давлатӣ гирифта шудааст, дорои шаҳодатнома - Оиннома/Низомнома оид ба қайди давлатӣ мебошад).
2. Оиннома/Низомнома ба талаботҳои ҳуҷҷатҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқ мебошад.
3. Муассис (роҳбари болоӣ) самти фаъолият, принципҳо/арзишҳо, мақсад, ҳадафҳои стратегӣ ва вазифаи муассисаи тандурустиро, ки дар ҳуҷҷати ҳуқуқмуайянкунандаи МТ (Оиннома/Низомнома) дарҷ гардидааст, муайян мекунад. Мақсад, ҳадафҳои стратегӣ ва вазифаҳои муассиса ба сиёсати тандурустӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқ мебошанд, ба ҳамдигар ҳамоҳанганд ва ба сохтор, намуд ва шакли ҳуқуқии ташкилии МТ мувофиқат мекунад. Муассис (роҳбари болоӣ) ноил гардидани дастовардҳои ҳадафҳои гузошташуда ва татбиқи сиёсати тандурустӣ дар МТ назорат менамояд.
4. Ҳайат ва мизочон/ниёзмандон дар бораи принципҳо/арзишҳо, мақсадҳо, ҳадафҳои стратегӣ ва вазифаҳои МТ воқиф карда шудаанд (маълумоти зарурӣ дар овезаҳо, ба намуди буклет/брошюра, дар сомонаи интернетии МТ ва ҳамчунин ахборот дар ВАО ва ғ.мавҷуд аст).

Баҳодиҳии иҷроиши стандарт

1. Мавҷудияти маҷмӯи ҳуҷҷатҳои ҳуқуқмуайянкунанда тибқи талаботҳои стандарт санчида мешавад.
2. Оиннома/Низомномаи МТ аз рӯи мутобиқати он ба талаботҳои стандарт баҳогузорӣ карда мешавад.
3. Мавҷудияти механизмҳои назорат аз тарафи Муассис (роҳбари болоӣ) ҷиҳати расидан ба ҳадафҳои гузошташуда ва татбиқи сиёсати тандурустӣ дар муассисаи тандурустӣ баҳогузорӣ карда мешавад.
4. Овезаҳо аз назар гузаронида мешаванд, мазмуни маълумоти сомонаи интернетии МТ омӯхта мешавад, мавҷудияти маводҳои иттилоотӣ (буклетҳо), ахборот дар ВАО санчида шуда, бо ҳайат ва табобатгирандагон/ниёзмандон ҷиҳати маълумотнокии онҳо оиди мақсадҳо, ҳадафҳои стратегӣ ва вазифаҳои МТ суҳбатҳо гузаронида мешаванд.

Стандарти 1.2. Хизматрасонии муассисаи тандурустӣ ба принципҳо/арзишҳои ахлоқии тиббии қабулгардида ва талаботҳо/дархостҳои аҳоли/табобатгирандагон ҷавобгӯӣ мебошад.

Талаботҳои стандарт

1. Муассисаи тандурустӣ дорои ҳуҷҷати таҳиягардида мебошад, ки маҷмӯи меъёрҳои одобу ахлоқӣ (этика) ва принципҳои рафтори кормандон/ҳайатро ҳангоми амалисозии фаъолияти касбӣ (фармоиши алоқаманди ВТҲИА, «Кодекси ахлоқи касбии корманди тиббӣ»), муайян менамояд.
2. Ҳайат аз меъёрҳо ва принципҳои одобу ахлоқи (этика) дар МТ муқарраргардида огоҳ буда, ҳангоми амалисозии фаъолияти касбӣ аз онҳо истифода мекунад.
3. Ҳаҷми хизматрасониҳои махсусгардонидашудаи беморхонавӣ дар ҳуҷҷатҳои ҳуқуқмуайянкунадаи МТ (Низомнома/Оиннома) муайян карда шудааст ва ба талаботҳо/дархостҳои аҳоли/табобатгирандагон ва сатҳи муассиса ҷавобгӯӣ мебошад.
4. Маълумот дар бораи меъёрҳо ва принципҳои одобу ахлоқии муқарраргардидаи кормандон/ҳайат ҳангоми амалисозии фаъолияти касбӣ ва ҳаҷми хизматрасониҳои махсусгардонидашудаи беморхонавӣ барои табобатгирандагон (дар овезаҳо) дастрас мебошад.

Баҳодихии иҷроии стандарт.

1. Мавҷудияти ҳуҷҷате, ки маҷмӯи меъёрҳо ва принципҳои одобу ахлоқи (этика) кормандон/ҳайатро ҳангоми амалисозии фаъолияти касбӣ муайян мекунад, санҷида мешавад.
2. Бо ҳайати МТ ҷиҳати маълумотнокии онҳо оид ба меъёрҳо ва принципҳои одобу ахлоқӣ (этика) ҳангоми хизматрасонии тиббӣ ба ниёзмандон мусоҳиба гузаронида мешавад.
3. Мавҷудияти маълумотҳо оид ба меъёрҳо ва принципҳои одобу ахлоқи (этика) муқарраргардидаи кормандон/ҳайат ҳангоми амалисозии фаъолияти касбӣ ва ҳаҷми хизматрасониҳои махсусгардонидашудаи беморхонавӣ дар овезаҳои иттилоотӣ аз назар гузаронида мешаванд.
4. Бо табобатгирандагон оид ба қаноатмандии онҳо аз ҳаҷми хизматрасониҳои МТ, риояи меъёрҳо ва принципҳои одобу ахлоқ (этика) аз тарафи кормандон/ҳайат ҳангоми амалисозии фаъолияти касбӣ анкетакунонӣ /мусоҳиба гузаронида мешавад.

Стандарти 1.3. Сохтори ташкилӣ ва сохтори дастгоҳи идоракунии барои амалӣ намудани мақсад, ҳадафҳои стратегӣ ва вазифаи муассисаи тандурустӣ мусоидат менамояд.

Талаботҳои стандарт

1. Ҳайати зерсохторҳо ба талаботҳои муассисаи тандурустӣ ҷиҳати самаранок татбиқи намудани мақсад, вазифаҳо ва ҳадафҳои стратегии он ҷавобгӯӣ мебошад.
2. Мансабҳои ҳайати идоракунии мавҷуда аз лиҳози иҷроии вазифаҳо, зарур ва мақсаднок мебошанд.
3. Дар муассисаи тандурустӣ шахсони масъул оид ба масъалаҳои зерин мавҷуданд:
  - оид ба идоракунии низоми бехатарӣ ва баланд бардоштани сифати ёрии тиббӣ;
  - оид ба менечменти молиявӣ;
  - оид ба идоракунии низоми иттилоотӣ;

- оид ба идоракунии захираҳои инсонӣ;
  - оид ба идоракунии лочистикӣ (таъмини бехатарии муҳити зист, назорат ва нигоҳубини таҷҳизотҳо ва асбобу лавозимотҳои тиббӣ, биноҳо ва коммуникатсияҳо, харидорӣ намудан, таъмин намудан, нақлиёт, хизматрасониҳо).
4. Нақшаи тасдиқгардидаи сохтори ташкилӣ ва алоқаҳои корпоративӣ, ки доираи ваколатҳо ва масъулиятҳоро муайян менамояд ва ташкили ҳақиқии корро дар муассисаи тандурустӣ инъикос мекунад, мавҷуд аст.
  5. Низоми алоқаи корпоративӣ барои татбиқи самараноки мақсадҳо ва иҷроиши вазифаҳо мусоидат мекунад.

Баҳодихии иҷроиши стандарт

Таҳлил ва баҳодихии чунин самтҳо тибқи талаботҳои стандарт гузаронида мешаванд:

1. Басти воҳидҳои кори муассисаи тандурустӣ.
2. Фаслҳои Оиннома, ки дар онҳо қоидаҳо (дастурамалҳо) инъикос гардидаанд:
  - дар бораи сохтори муассиса;
  - дар бораи тартиби идоракунии фаъолият;
  - дар бораи тартиби интихоб, бозхонд, инчунин масъулияти шахсони мансабдор.
3. Нақшаи сохтори ташкилӣ ва алоқаҳои корпоративӣ дар муассисаи тандурустӣ.

Стандарти 1.4. Таҳассус, салоҳиятнокии ва масъулиятнокии роҳбар ва муовинони ӯ барои идоракунии самараноки муассиса мусоидат менамояд.

Талаботҳои стандарт

1. Роҳбари МТ мувофиқи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон таъин гардидааст ва ба талаботҳои таҳассусии зерин ҷавобгӯ аст:
  - маълумоти олий (тиббӣ, иқтисодӣ, идоракунии давлатӣ);
  - маълумоти иловагии касбӣ аз рӯи ихтисоси «Идоракунии тандурустӣ»/Менеҷменти муассиса», ки бо сертификат тасдиқ гардидааст;
  - собиқаи корӣ дар соҳаи тандурустӣ на кам аз 10 сол;
  - собиқаи корӣ дар мансабҳои роҳбарӣ (мудири шуъба, муовини сартабиб ва ғ.) на кам аз 5 сол;
2. Масъулияти роҳбар:
  - таҳия ва назорати сиёсати идоракунӣ/менеҷмент дар муассисаи тандурустӣ, ки низоми ягонаи молиявии менеҷмент, идоракунии сифат ва хатар, захираҳои инсонӣ, маълумот, вазифаҳои логистикӣ ва пешбурди дурусти вазифаҳои ҳокимияти иҷроияро таъмин мекунад;
  - таҳия ва такмили принципҳо/арзишҳо, мақсадҳо, ҳадафҳои стратегӣ;
  - ташкил ва амалисозии назорати низоми баҳодихӣ ва арзёбии татбиқи сиёсат/вазифа, мақсадҳо/ҳадафҳои стратегии МТ;
  - пешбинӣ ва таҳлили фаъолияти МТ;
  - мукамал намудани шаклҳо ва усулҳои кори муассиса;
  - мукамал намудани сохтори ташкилию идоракунии МТ;
3. Муовинони роҳбари МТ, сарҳамшира, сардор/нозири шуъбаи кадрҳо ва сардори бахши хоҷагидорӣ (лочистика):
  - дорои маълумоти олий ё миёнаи махсус, мутобиқ ба мансаби ишғолнамуда;
  - тибқи талаботҳои интихоб, ки дар дастурамали мансабӣ муайян гардидаанд, ба воҳиди мансабӣ таъин карда шудаанд;
  - дорои сертификати таҳассусӣ вобаста бо самти сарпарастӣ дар МТ мебошанд;
  - дорои маълумоти иловагии касбии бо сертификат тасдиқшуда оид ба «Идоракунии тандурустӣ»/менеҷменти муассиса» мебошанд.

4. Муовинони роҳбари МТ, масъул оид ба кори ҳамширагӣ, сардор/нозири шӯъбаи кадрҳо ва сардори қисми хочагӣ (лочистика) ўҳдадоранд ба:
  - татбиқи сиёсати идоракунӣ/менечмент мутобиқ ба самти сарпарастӣ дар МТ, аз он ҷумла ба ташкил ва фаъолияти мунтазами системаи идоракунии сифат ва хатар, маълумот, вазифаҳои лочистикӣ;
  - таҳия ва тақмили нақшаҳои амалкунанда барои татбиқи сиёсат/миссияҳо, мақсадҳо/вазифаҳои стратегии МТ;
  - ташкили системаи мувофиқи баҳодихӣ ва мониторинги татбиқи чорабиниҳои банақшагирифташуда, таҳияи усулҳо, тартибҳо ва нишондиҳандаҳои системаи баҳодихӣ ва мониторинги татбиқи чорабиниҳои банақшагирифташуда;
  - таҳия ва татбиқи барномаҳои омӯзишии дохилсохторӣ барои ҳайати тиббӣ аз рӯи масъалаҳои мубрами сифат ва беҳатарӣ, дар асоси дастурамалҳо и клиникӣ (протоколҳо) тасдиқгардида, стандартҳо, расмиётҳо ва фармоишҳои бо принципҳои тибби далелнок асосёфта;
  - ба сифат ва беҳатарии амалисозии таҷрибаи тиббӣ;
  - самаранокии кори системаи иттилоотӣ;
  - беҳатарии муҳити зист;
  - таъмини моддию техникӣ ва хизматрасониҳо.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Барои баҳодихӣ ба мутобиқат ба талаботҳои стандарт ҳуҷҷатҳои зерин мавриди омӯзиш қарор дода мешаванд:

- Фармоишҳо оид ба таъинот ба вазифаҳо;
- Ҳуҷҷатҳо оид ба маълумотнокӣ;
- Сертификат оид ба таҳассуснокӣ;
- Сертификатҳо оид ба маълумоти касбии иловагӣ аз рӯи «Идоракунии тандурустӣ»/ «Менечменти муассиса» роҳбар ва муовинони роҳбари МТ;
- Дастурамалҳои мансабӣ.

Банақшагири ва ҳисоботдихӣ

Стандарти 1.5. Банақшагирии фаъолият тибқи мақсад, ҳадафҳои стратегӣ ва вазифаҳои муассисаи тандурустӣ амалӣ карда мешавад.

Талаботҳои стандарт

1. Мавҷудияти нақшаи кории солонаи муассисаи тандурустӣ оид ба ташкили хизматрасонии тиббӣ ва нақшаи чорабиниҳо ҳангоми ҳолатҳои фавқулодда (офатҳои табиӣ, осеббардории зиёд, эпидемия, зӯроварии ҷангӣ ва ғ.).
2. Мавҷудияти муқаддима (сарсухан) дар нақшаи кории солона, ки дар он вазифаҳои асосии стратегӣ барои соли оянда, ки аз мақсадҳо ва ҳадафҳои стратегии муассисаи тандурустӣ, барномаҳои миллӣ, соҳавӣ ва дигар барномаҳо дар соҳаи тандурустӣ ва натиҷаҳои таҳлили фаъолияти соли гузашта бармеоянд, инъикос гардидааст.
3. Сохтори нақшаи кории солонаи муассисаи чорабиниҳои зеринро дар бар мегирад:
  - «чорабиниҳои фаврии муайянгардида барои татбиқи ҳадафҳои стратегӣ»;
  - «натиҷаҳои чашмдошт аз татбиқи чорабиниҳои банақшагирифташуда»;
  - кормандоне, ки барои амалисозии чорабиниҳои банақшагирифташуда масъуланд;
  - «муҳлати иҷроиши чорабиниҳои банақшагирифташуда»;
  - «мониторинг ва баҳодихии иҷроиши чорабиниҳои банақшагирифташуда».
4. Чорабиниҳои банақшагирифташуда бо ҳадафҳои стратегии МТ асоснок гардида, аз рӯи қисматҳои зерин ба тартиб дароварда шудаанд:
  - «чорабиниҳои ташкилӣ»;
  - «чорабиниҳо оид ба таъмини беҳатарӣ/идоракунии хатарҳо»;

- «чорабиниҳо оид ба баландбардории сифат»;
  - «кор бо кадрҳо (омӯзиш, баҳодихии тайёрии касбӣ/тахассусӣ)»;
  - «фаъолияти/менечменти молиявию хоҷагидорӣ»;
  - «беҳтар намудани пойгоҳи моддию-техникӣ ва беҳатарии муҳити зист (сохтмон, таъмир ва хизматрасонии пешгирикунандаи бино, коммуникатсия, техникаи тиббӣ, таҷҳизот, ободонии ҳудуд)»;
  - «дигар чорабиниҳо».
5. Нақшаҳои кори солони дар чаласаи умумии ҳайати муассисаи тандурустӣ муҳокима карда шуда, ба расмӣ дароварда шудаанд (аз ҷониби тамоми иҷрокундагонӣ масъул мувофиқа карда шуда/ба имзо расидаанд, навиштаҷотҳои «Тасдиқ мекунам» ва «Мувофиқа карда шудааст» мавҷуданд).
  6. Истифодабарандагонӣ хизматрасонии тиббӣ/ҷомеа дар банақшагирии фаъолияти муассисаи тандурустӣ тавассути робитаҳои берунаи МТ бо ҷамъиятҳои тандурустӣ, ҷамъияти ҳифзи ҳуқуқи беморон ва ғайра, иштирок мекунад.

Баҳодихии иҷроиши стандарт

Нақшаи умумии фаъолияти солони МТ омӯхта мешавад. Мавҷудияти муқаддима, мазмуни он, сохтор ва қисмҳои нақша, барасмиятдорӣ тибқи талаботҳои стандарт баҳогузорӣ карда мешавад. Илова бар ин, протоколҳои чаласаҳои ҳайат (муассисаи тандурустӣ), ки муҳокима намудани нақшаи фаъолияти солони тасдиқ менамояд, омӯхта мешаванд.

Стандарти 1.6. Мониторинг ва баҳодихии татбиқи чорабиниҳои банақшагирифташуда таъмин карда мешавад.

Талаботҳои стандарт

1. Роҳбарияти муассиса барои мониторинги мунтазам ва баҳодихии татбиқи чорабиниҳои банақшагирифташуда масъул мебошад.
2. Усулҳо, расмиёт ва нишондиҳандаҳои системаи баҳодихӣ ва мониторинги татбиқи чорабиниҳои банақшагирифташуда таҳия гардидаанд.
3. Дар нақша қайдҳо дар бораи татбиқи чорабиниҳо, ҳуҷҷатҳои ба расмӣ даровардашуда, ки иҷроиши чорабиниҳои банақшагирифташударо (фармоиш, супориш, пайнавиштҳои чаласаҳо, семинарҳо, конферонсҳо, сабт дар ҳуҷҷатҳои корӣ ва ғ.) собит менамоянд, мавҷуд мебошанд.

Баҳодихии иҷроиши стандарт

Ба омӯзиш ва баҳодихӣ фаро гирифта мешаванд:

- усулҳо, расмиёт ва нишондиҳандаҳои системаи баҳодихӣ ва мониторинги татбиқи чорабиниҳои банақшагирифташуда;
- нақшаи кори солони муассиса барои муайян кардани мавҷудияти қайдҳои оиди иҷроиши чорабиниҳои банақшагирифташуда;
- фармоишҳо, супоришҳо пайнавиштҳои чаласаҳо, семинарҳо, конферонсҳо, ҳуҷҷатҳои корие, ки татбиқи чорабиниҳои банақшагирифташударо тасдиқ менамоянд.

Стандарти 1.7. Таҳлили фаъолияти муассисаи тандурустӣ таъмин карда мешавад.

Талаботи стандарт

1. Роҳбарият барои таҳияи ҳисоботи солони фаъолияти МТ бо таҳлили нишондиҳандаҳои омӯри ва сифати фаъолият масъул аст, бо инъикоси:
  - иҷроиши чорабиниҳои ба нақшагирифташуда;
  - ноил гаштан ба натиҷаҳои ҷашмдошт;
  - риоя намудани мӯҳлатҳои банақшагирифташуда;
  - чорабиниҳои амалӣ нагардида;

- ошкор намудани мушкилотҳои мавҷуда дар самти сифат ва бехатарии сифати хизматрасонӣ;
  - муайян намудани чораҳои минбаъда барои ҳалли мушкилоти мавҷуда.
2. Ҳисобот бо таҳлили фаъолият дар маҷлиси умумии кормандони МТ муҳокима карда шудааст.

Баҳодихии иҷроии стандарт.

Мавҷудияти ҳисобот оид ба фаъолияти муассисаи тандурустӣ санҷида мешавад. Сифати таҳлил дар ҳисоботи солонаи муассисаи тандурустӣ ва зерсохторҳои он тибқи талаботҳои стандарт омӯхта ва баҳогузори карда мешавад.

Илова бар ин, пайнавишти маҷлис, ки дар он ҳисоботи фаъолияти муассиса муҳокима карда шудааст, омӯхта мешавад. Мазмуни баромади иштироккунандагон ва пешниҳодоти манзургардида, дурустии қарорҳои қабулгардида барои беҳтар намудани фаъолияти муассиса баҳогузори карда мешавад.

Идоракунии маблағгузори

Стандарти 1.8. Таҳассуси роҳбари бахши молиявӣ иқтисодӣ ва ташкили системаи менечменти молиявӣ ба татбиқи мақсадҳо, ҳадафҳо ва вазифаҳои муассисаи тандурустӣ мусоидат мекунад.

Талаботҳои стандарт.

1. Роҳбари бахши молиявӣ иқтисодӣ/сармуҳосиби МТ дорои маълумот, таҷриба ва таҳассуси ба меъёрҳои мувофиқи интихоб ба бастаи вазифавӣ мебошад, ки дар дастурамали вазифавӣ муайян гардидаанд.
2. Роҳбари бахши молиявӣ иқтисодӣ/сармуҳосиб ба татбиқи сиёсати менечменти молиявӣ ва қорӣ намудани бақайдгирии муҳосибавӣ мутобиқ ба ҳуҷҷатҳои меъёрии ҳуқуқӣ масъул мебошад.
3. Аз тарафи кормандони бахши молиявӣ иқтисодии МТ пешбини талаботҳои молиявӣ ва ҳатарҳои эҳтимоли, банақшагирӣ (аз он ҷумла, таҳияи чорабиниҳо/амалҳо ҳангоми ҳолатҳои фавқулодда/татбиқи ҳатарҳои молиявӣ), омода намудани ҳисобот бо таҳлил оид ба фаъолияти молиявии МТ, ташаккули буҷет тибқи хизматрасониҳо аз ҷониби МТ амалӣ карда мешаванд.

Буҷети солона тибқи арзиши хароҷотҳои чорабиниҳои банақшагирифташуда тартиб дода шудааст ва захираҳои лозимро барои татбиқи ҳама чорабиниҳои банақшагирифташудаи МТ ба инобат гирифтааст. Самаранокии иқтисодии хароҷотҳо аз рӯи натиҷаҳои таҳлили фаъолияти молиявии МТ барои соли гузашта ба инобат гирифта шудааст.

Дар қисмати хароҷоти буҷети МТ тибқи талаботҳои асли маблағҳо барои таъмини бехатарӣ ва беҳтарнамоии мутғасили сифати хизматрасаони тиббӣ, пешбинӣ гардидааст, аз он ҷумла ба:

- харидории доруворӣ;
- хариди воситаҳои муҳофизати фардӣ барои кормандон ва беморон;
- хариди таҷҳизот ва маводҳо барои безаргардонӣ ва тамйизгардонӣ;
- харидории собун, молҳои шустушӯӣ, антисептикҳо ва маснуот барои риояи гигиена ва шустани дастони кормандон;
- харидории эмдору барои эмкунии кормандон зидди гепатити вирусии «В»;
- чорабиниҳои оид ба несту нобуд кардани партовҳои тиббӣ;
- таълими иловагии таҳассусии кормандон (тақмили ихтисос, ихтисосгирӣ);

- дастрас намудани асбобу анҷоми муассиса ва молҳои таъиноти тиббӣ (таҷҳизот, дастгоҳҳо, асбобҳо, маҷмӯи лавозимоти тиббӣ, асбобу анҷомҳо, маснуот ва молҳои истифодаи яккарата, маводҳо барои нигоҳубини беморон);
- гузаронидани тадқиқотҳои илмӣ ва воридсозии онҳо дар амал;
- таъмир ва хизматрасонии профилактикии биноҳо, сохтмонҳо, системаи коммуникатсионӣ, асбобу анҷом ва молҳои таъиноти тиббӣ;
- санҷиши восиатҳои ченкунӣ;
- гузаштани аккредитатсия (дар панҷ сол як маротиба);

4. Истифодаи сарфакоронаи маблағҳо тавассути таҳлили фаъолияти молиявии ташкилот, санҷишҳои аудитӣ, ҳисобот дар назди ҳайати МТ оиди иҷроиши буҷет санҷиш ва баҳогузорӣ карда мешавад.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Барои баҳодихии иҷроиши талаботҳои стандарт омӯхта мешаванд:

- дастурамали вазифавии роҳбари баҳши молиявӣ иқтисодӣ/сармуҳосиб;
- ҳуҷҷатҳо оид ба пешбини талаботҳои молиявӣ ва эҳтимолияти хатарҳо дар соли ҷорӣ;
- нақшаи кории баҳши молиявӣ иқтисодӣ дар соли ҷорӣ;
- ҳисобот бо таҳлили фаъолияти молиявии муассиса дар соли гузашта;
- сметаи даромад ва хароҷот аз рӯи сарчашмаҳои маблағгузорӣ дар соли ҷорӣ;
- баҳисобгирии арзиши хароҷоти чорабиниҳои банақшагирифташуда дар соли ҷорӣ;
- таҳлили фаъолияти молиявӣ;
- ҳуҷҷатҳо оид ба натиҷаҳои санҷишҳои аудитӣ;
- пайнавиштҳои ҷаласаҳои кормандон, ки ба ҳисоботи баҳши молиявӣ иқтисодӣ оид ба иҷроиши буҷет тааллуқ доранд.

Стандарти 1.9. Баҳисобгирии мунтазам ва санҷиши самаранокии истифодаи маводҳои арзишнок гузаронида мешавад.

Талаботҳои стандарт.

1. Дар муассисаи тандурустӣ баҳисобгирӣ гузаронида мешавад:
  - хангоми додани амвол ба иҷора, харид ва фурӯш;
  - пеш аз тартиб додани ҳисоботи солони муҳосибӣ;
  - хангоми иваз намудани шахсони масъули молиявӣ дар рӯзи доду гирифтаи ҳуҷҷатҳо;
  - хангоми ошкор намудани ҳолатҳои дудӣ, сӯиистеъмор ё вайрон шудани амвол;
  - хангоми офатҳои табиӣ, сӯхтор ё дигар ҳолатҳои фавқуллодаи ғайриҷашмдошт;
2. Мавҷудияти фармоишҳои роҳбарият оид ба гузаронидани баҳисобгирии амвол, ки тавассути онҳо ҳайати комиссияи баҳисобгирӣ, номгӯи амволи баҳисобгирифташуда ва санаи гузаронидан муқаррар карда шудааст.
3. Санад оид ба гузаронидани баҳисобгирии амвол ва ӯҳдадорӣ мавҷуданд, ки мавҷудият ва ҳолати онҳо дар рафти он санҷида, бо ҳуҷҷат тасдиқ карда шудаанд.
4. Фармоиш дар бораи натиҷаи баҳисобгирӣ хангоми ошкор гардидани норасогиҳои амвол, ки хангоми гузаронидани баҳисобгирӣ муайян карда шудааст, мавҷуд аст.
5. Шартномаҳо бо кормандони сохторҳои зертобеъ оид ба масъулияти молиявӣ мавҷуданд.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Бо мақсади муайян намудани мутобиқат ба талаботҳои стандарт ҳуҷҷатҳои зерин мавриди омӯзиш ва баҳогузорӣ қарор дода мешаванд:

- фармоишҳои роҳбарият дар бораи гузаронидани баҳисобгирии амвол;

- санад (ҳо)-и баҳисобгирии амвол;
- фармоиш оид ба натиҷаи баҳисобгирии гузаронидашуда;
- шартномаҳо оид ба масъулияти молиявии кормандон.

Идоракунии захираҳои инсонӣ

Стандарти 1.10. Дар муассисаи тандурустӣ барои ҳама бастҳои вазифавӣ дастурумали ӯҳдадорихои вазифавӣ таҳия карда шудаанд.

Талаботҳои стандарт.

Дар МТ барои ҳама бастҳои вазифавӣ дастурумали ӯҳдадорихои вазифавӣ таҳия карда шудаанд ва онҳо иборатанд аз:

- номгӯи басти вазифавӣ;
- талаботҳои қабули мутахассис ба басти вазифавӣ (маълумоти дипломӣ ва баъдидипломӣ, таҷрибаи корӣ, тахассус/мавҷудияти сертификат оид ба азхудкунии дараҷанокии тахассусӣ, малакаҳои амалӣ ва ғ.);
- ӯҳдадорихои мутахассис;
- нақшаи тобеият ва ҳисоботдиҳӣ.

Дастурамалҳои вазифавӣ атрибутҳои шаклсозиро доранд (бо кумитаи иттифоқи касаба мувофиқа карда шуда, аз тарафи роҳбарияти муассиса тасдиқ карда шудаанд) ва дар шӯъбаи кадрҳо мутамарказонида нигоҳ дошта мешаванд.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Мавҷудияти дастурумали ӯҳдадорихои вазифавӣ барои ҳар як вазифа дар шӯъбаи кадрҳо санҷида мешавад, мутобиқати онҳо ба талаботҳои стандартҳо баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 1.11. Муассисаи тандурустӣ бо шумораи зарурии кормандони тибби босалоҳият ва баландихтисоси ба талаботҳои вазифавӣ мувофиқ барои хизматрасонии тиббӣ дар ҳаҷм ва сифати зарурӣ таъмин мебошад.

Талаботҳои стандарт.

1. Чадвали басти кории тасдиқгардидаи муассисаи тандурустӣ тибқи ҳуҷҷатҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи тандурустӣ таҳия гардида, ташаккули сохтори касбии воҳидҳои кории муассисаи тандурустиро таъмин менамояд, бо мақсади:
  - пешниҳоди хизматрасонии тиббӣ дар ҳаҷм ва сифати зарурӣ;
  - қаноатмандии эҳтиёҷоти аҳоли/беморон.
2. Дар чадвали бастҳои кории муассисаи тандурустӣ шумораи зарурии воҳидҳои кории ҳайати кормандони тиб, ёрирасон ва техникӣ вобаста ба меъёрҳои воҳидҳои кории барои муассисаҳои соҳаи тандурустӣ муқарраргардида пешбинӣ гардидааст (тибқи меъёрҳои дар дастурамали вазифавии барои бастҳои вазифавӣ муқаррар гардида).
3. На кам аз 60%-и ҳайати кормандони тиб дорои шаҳодатномаи дараҷаи тахассусӣ мебошанд, ки сатҳи зарурии салоҳиятноки/ихтисоснокии (таҷриба, дониш, малакаи амалӣ) онҳоро барои амалисозии амалияи тиббӣ тасдиқ менамояд.
4. Сатҳи таъминотнокии (таносуби шахсони воқеӣ ба воҳидҳои кории мавҷуда) ҳайати тиббӣ, ёрирасон ва техникӣ муассисаи тандурустӣ на кам аз 75%-ро ташкил медиҳад. Коэффисиенти ҳамкор (таносуби шумораи вазифаҳои бандбуда ба шумораи шахсони воқеӣ) барои кормандони муассиса аз 1,25 зиёд нест.

5. Директор, роҳбари бахши молиявию иқтисодӣ/сармуҳосиб, сардори/нозири шӯъбаи кадрҳо барои таҳияи ҷадвали бастҳо ва таъминотнокии муассиса бо мутахассисони босалоҳият ва тахассусноки ба талаботҳои вазифавӣ мутобиқ (барои расонидани хизматрасонии тиббӣ дар ҳаҷм ва сифати зарурӣ), масъул мебошанд.
6. Дар МТ механизми баҳодихии сатҳи тахассуснокии кормандони тиб, тибқи талаботҳои муқарраргардида барои ишғол намудани вазифаҳои бастҳои муайян (атестатсия, баҳодихӣ аз рӯи меъёрҳои интихоби муқарраргардида дар дастурамали вазифавӣ ба ҳар як вазифаи бастӣ) мавҷуд аст.
7. Нисбати шахсони ба меъёрҳо номутобиқ аз рӯи натиҷаҳои баҳодихӣ чораҳо (озод намудан аз вазифаи ишғолнамудааш, ба омӯзиш равон намудан, ба кори дигар гузаронидан) андешида мешавад.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

1. Баҳодихии ҷадвали бастҳо аз рӯи мувофиқ будан барои хизматрасонӣ дар ҳаҷм ва сифати зарурӣ.
2. Фоизи таъминотнокӣ бо кормандон ва коэффитсиенти фаъолияти кормандон ҳамчун ҳамкор дар МТ ҳисоб карда мешавад,
3. Фоизи кормандоне, ки дорои шаҳодатномаи тахассусӣ мебошанд, ҳисоб карда мешавад.
4. Санҷиши деллоҳои шахсӣ, дастурамалҳои вазифавӣ ва рӯйхати кормандони МТ гузаронида мешавад. Мутобиқати тахассуснокии кормандон тибқи меъёрҳои дар дастурамали вазифавӣ муайянгардида баҳогузорӣ карда мешавад.
5. Дар ҳисоботи шӯъбаи кадрҳо мавҷудияти баҳодихии мутобиқати кормандони тиб ба меъёрҳои интихоб ба бастҳои вазифавӣ, ки дар дастурамали вазифавӣ муқаррар гардидааст, санҷида мешавад.
6. Дурустии қарорҳои қабулгардида оид ба натиҷаҳои баҳодихии мутобиқати кормандони тиб, баҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарти 1.12. Сиёсати мунтазам баланд бардоштани дараҷаи тахассуси ҳайати кормандони тиб татбиқ карда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

1. Гузаштани кормандон аз давраҳои баъдидипломии такмили ихтисос/тахассуснокӣ, аз он ҷумла кормандоне, ки дар таҷҳизоти махсусгардонидашуда фаъолият мекунанд (на кам аз як маротиба дар 5 сол, давомнокиаш на кам аз 150 соати дарсӣ, ё ки баланд бардоштани дараҷаи ихтисос дар якҷанд давраҳо ва семинарҳои иловагии таҳсилоти касбӣ дар давоми 5 сол давомнокии умумиаш на кам аз 150 соати дарсӣ). Дар шӯъбаи кадрҳои МТ мониторинги доимӣ ва таҳлили гузаштан аз давраҳои омӯзиши баъдидипломии такмили ихтисос, бо мақсади муайян намудани рӯйхати солонаи шахсони ба такмили ихтисос эҳтиёҷманд ва тартиб додани нақшаи иловагии таҳсилоти касбии кормандони МТ, гузаронида мешаванд. Гузаштани кормандон аз давраҳои такмили ихтисоси баъдидипломӣ бо ҳуҷҷат тасдиқ гардидааст – мавҷудияти сертификат.
2. Мавҷудияти барномаҳои таълимии дохилиидоравии мутаасил барои кормандони тиб оид ба масъалаҳои мубрами сифат ва беҳатарӣ, аз рӯи дастурамалҳои клиникии тасдиқгардида (протоколҳо), стандартҳо, амалҳо ва фармоишҳое, ки ба

принсипҳои тибби далелнок асос ёфтаанд. Дарсҳо на кам аз мавзӯҳои зерин иборатанд:

- бехатарии клиникӣ, бо назардошти назорати сироятӣ ва бехатарии истифодаи техникаи тиббӣ ва таҷҳизот;
- бехатарии муҳити зист;
- ҳолатҳои бетаъхир (таъчилӣ), ёрии аввал.
- чорабиниҳои наҷотдиҳӣ;
- ҳуқуқи беморон/истифодабарандагони хизматрасонии тиббӣ.

Омӯзиш дар намуди гузаронидани конферонсҳо, давраҳои омӯзишӣ ва семинарҳо ба роҳ монда мешавад. Тестҳо барои баҳодиҳии дониш то омӯзиш ва баҳодиҳии самаранокии омӯзиш (пеш- ва баъд аз омӯзиш тесткунонӣ) таҳия гардидаанд.

Баҳодии иҷроиши стандарт.

1. Дар шӯъбаи кадрҳои муассисаи тандурустӣ баҳогузори карда мешаванд:
  - рӯйхати ҳайати кормандон;
  - нақшаи солони омӯзиши иловагии (баъдидипломи) таҳассуси ҳайати кормандон;
  - делҳои шахсии кормандон оид ба саривақт гузаштан аз такмили ихтисос аз рӯи ихтисосҳои тиббӣ.
2. Барномаҳои таълимӣ барои табибон ва кормандони миёнаи тиб, ки аз рӯи мутобиқ будани мавзӯи дарсҳо ба талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешавад. Гайр аз ин пайнавишҳои гузаронидани давраҳои омӯзишӣ ва натиҷаи таскунонӣ омухта мешавад.

Стандарти 1.13. Шартномаи меҳнатӣ ва коллективӣ байни корфармо ва кормандон ба ҳуҷҷатҳои меъёрии ҳуқуқӣ оид ба меҳнатмутобиқ мебошанд.

Талаботҳои стандарт.

1. Муносибатҳои меҳнати тамоми кормандон дар МТ тавассути шартномаҳои меҳнатӣ ба танзим дароварда мешаванд. Шартномаҳои меҳнатӣ дар асоси принципи муносибатҳои шарикӣ байни корфармо ва кормандон баста шудаанд ва талаботҳои асосии моддаҳои 30-31 Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар бар мегиранд. Шартномаҳои меҳнатӣ ҳатман талаботҳоро оид ба ўҳдадорихо ва масъулияти корфармо дар самти таъмини бехатарӣ дар муассисаи тандурустӣ, ҳифз ва гигиенаи меҳнат, дар бар мегирад.
2. Шартномаи коллективӣ дар асоси принципҳои Кодекси меҳнати ҚТ баста шудааст. Шартномаи коллективӣ талаботҳои асосии моддаҳои 23-25 кодекси меҳнати ҚТ, инчунин, талаботҳоро оид ба таъмини шароити солим ва бехатарии меҳнат, бехтар намудани ҳифзи саломатӣ ва муҳити зистро дар бар мегирад.
3. Татбиқи талаботҳои шартномаи коллективӣ дар ҷаласаҳои ҳайати кормандон баррасӣ ва муҳокима карда мешаванд (пайнавиштҳо бо қарори ҷаласа мавҷуд аст).

Баҳодиҳии иҷроиши стандарт.

1. Мавҷудияти шартномаҳои меҳнати басташудаи муассисаи тандурустӣ бо кормандон санчида мешавад ва мутобиқати онҳо ба боби 4 (моддаҳои 26-59) Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон баҳогузори карда мешавад.
2. Мавҷудияти шартномаи коллективӣ санчида шуда, мутобиқати талаботҳои он бо боби 3 (моддаҳои 23-25) Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон баҳодиҳӣ карда мешавад.
3. Мавҷудияти пайнавиштҳои ҷаласаҳои ҳайати кормандон оид ба баррасӣ ва муҳокимаи татбиқи талаботҳои шартномаи коллективӣ санчида мешавад.

Стандарти 1.14. Парвандаҳои (делоҳои) шахсии ҳайати кормандон тибқи тартиботи муқарраргардида тартиб дода шуда, нигоҳ дошта мешаванд.

Талаботҳои стандарт

Делоҳои шахсии ҳайати кормандон дар ҳучраи шуъбаи кадрҳо дар сейфҳо, ҷевонҳои кулфшаванда нигоҳ дошта мешаванд ва барои шахсони бегона дастнорасанд. Тартибдихии делоҳои шахсии кормандон ба талаботи фармоиши Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №416, аз 22.06.2009 «Оиди тасдиқ намудани Дастурамали коргузори ВТ ҚТ» мутобикат мекунад. Делои шахсии ҳар як корманд иборат аст аз: рӯйхати дохилии ҳуччатҳо, ариза дар бораи ба кор қабул кардан, варақаи шахсии бақайдгирии кадрҳо, тарҷумаи ҳол, нусхаҳои ҳуччатҳо дар бораи маълумот (диплом, ҳуччатҳо оид ба гузаштани ординатура ва интернатура, бозомузии аввалия, такмили ихтисос), нусха аз фармоишҳо оид ба аз кор ба кор гузаштан, аз кор озод шудан ва дафтарчаи меҳнатӣ.

Баҳодихии иҷроиши стандарт

Дурустии нигоҳ доштани делоҳои шахсии ҳайати кормандон дар шуъбаи кадрҳо (дар сейфҳо ё ҷевонҳои кулфшаванда) санчида мешавад. Делоҳои шахсии ҳайати табибон, кормандони миёнаи тиб ва ғайра бо мақсади мутобикати онҳо ба талаботи фармоиши Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оиди тасдиқ намудани Дастурамали коргузори ВТ ҲИА ҚТ» аз рӯи мавҷудияти ҳуччатҳои зарурӣ интихобан санчида мешаванд.

Идоракунии маълумот

Стандарти 1.15. Ҳайати кормандони муассисаи тандурустӣ ба маълумотҳои зарурӣ дастрасӣ дорад.

Талаботҳои стандарт

1. Дар МТ/сохторҳои зертобеъ маҷмӯи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ (ба ҳайати кормандон дастрас), ки фаъолияти касбиро ба танзим мебароранд, дар шакли электронӣ ва ё дар шакли воситаҳои коғазии маълумотдор мавҷуданд, аз он ҷумла:
  - Қонунҳо (қонунгузори умумӣ ва оид ба масъалаҳои ҳифзи солимӣ);
  - Барномаҳои миллӣ ва соҳавӣ оид ба масъалаҳои ҳифзи солимӣ;
  - Фармоишҳо ва дастурҳои ВТ ва ҲИА, ки фаъолияти МТ-ро дар самти беҳатарӣ ва сифати хизматрасонии тиббӣ ба танзим мебароранд.
  - Дастурамалҳои клиникӣ ва протоколҳо, ки ба принципҳои тибби далелнок асос ёфтаанд, ҳамчунин, дастурамалҳо ва протоколҳо оид ба бемориҳои ҳамрадиф.
2. Механизми мунтазами такмилёбии (аз фаъолият гирифтани санадҳои меъёрии ҳуқуқии эътиборшонро гумкарда ва ба маҷмӯи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ илова намудани санадҳои меъёрии ҳуқуқии нав қабул ва тасдиқшуда) маҷмӯи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ мавҷуд аст.
3. Интернет барои кормандони муассиса (барои МТ воқеъ дар шаҳрҳо ҳатмист) дастрас аст.
4. МТ таъмини маълумотро оид ба фаъолияти ҷорӣ ҳайати кормандон амалӣ менамояд. Механизмҳои шафоф ва самараноки алоқа барои гузаронидани маълумот дар муассиса (зерсохтор) мавҷуд мебошанд, ки иборатанд аз:
  - лавҳаҳои эълонҳо (овезаҳои иттилоотӣ) барои эълонҳо;
  - маҷлисҳои харруза;
  - маҷлисҳои истеҳсолӣ.

Маълумот дар тахтаи эълонҳо (овезаҳои иттилоотӣ) барои ҳайат мунтазам нав карда мешавад. Маҷлисҳо мунтазам на кам аз як маротиба дар як ҳафта гузаронида мешаванд. Рӯзномаҳои маҷлисҳои истеҳсолӣ ба ҳалли масъалаҳои мубрам равона карда шудаанд.

Баҳодихии иҷроиши стандарт

1. Мавҷудияти номгӯи амалкунанда ва маҷмӯи ҳуҷҷатҳои меъёрии ҳуқуқӣ тибқи талаботҳои стандарт ва дастрасии он ба ҳайати кормандон санчида мешавад.
2. Мавҷудияти механизми таҳияи мунтазами маҷмӯи ҳуҷҷатҳои меъёрии ҳуқуқӣ санчида мешавад (пурсиши шахсони масъул).
3. Дастрасии интернет ба кормандони муассиса санчида мешавад.
4. Мавҷудияти механизми алоқаҳо барои додани маълумот дар муассиса тавассути назорати овезаҳои эълонҳо (овезаҳои иттилоотӣ) барои ҳайати кормандон санчида шуда, муҳимияти маълумот дар овезаҳо баҳогузори карда мешавад. Дафтарҳои қайди протоколҳои маҷлисҳо, аз ҷумла маҷлисиҳои истеҳсолӣ аз назар гузаронида мешаванд, мунтазамияти гузаронида шудани онҳо ва муҳимияти рӯзномаҳои маҷлисиҳои истеҳсолӣ баҳогузори карда мешавад. Ҳайати кормандон вобаста ба механизмҳои алоқа пурсида мешаванд, маҳсулнокии онҳо баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 1.16. Феҳристи умумии ҳуҷҷатҳо тартиб дода шудааст.

Талаботҳои стандарт

Феҳристи умумии ҳуҷҷатҳо барои тамоми муассисаи тандурустӣ (дар назди коргузор) мавҷуд аст, ки дар он қисмҳои ҳамаи сохторҳои зертобеш, комиссияҳо (мисол: Комиссия оид ба сифат ва беҳатарии ёрии тиббӣ) пешниҳод гардидааст. Тамоми ҳуҷҷатҳои дар феҳрист овардашуда мавҷуданд. Феҳристи яқояи ҳуҷҷатҳо ба фармоиши Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оиди тасдиқ намудани Дастурамали коргузори ВТ ҚТ» мутобиқат мекунад.

Баҳодихии иҷроиши стандарт

Мавҷудияти феҳристи ҷамъбасти ҳуҷҷатҳо санчида шуда, мутобиқати онҳо бо талаботи стандарт баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 1.17. Системаи бақайдгирӣ ва индекскунонии ҳуҷҷатҳои воридотӣ ва содиротӣ мавҷуд аст.

Талаботи стандарт

Тамоми ҳуҷҷатҳои воридотӣ ва содиротӣ, ки бақайдгирӣ, иҷроиш ва истифодаро талаб менамоянд, ба қайд гирифта шудаанд (қайди тартиб додан ё ворид гардидани ҳуҷҷат тавассути дар он гузоштани индекс ва қайди маълумотҳои зарурӣ дар дафтарҳои қайди ҳуҷҷатҳои воридотӣ ва содиротӣ). Индекскунонии ҳуҷҷатҳо (ба ҳуҷҷат додани маъноӣ шартӣ ва рақамти тартибӣ дар асоси феҳрести ҳуҷҷатҳо) ва пешбурди дафтарҳои бақайдгирии ҳуҷҷатҳои воридотӣ ва содиротӣ дуруст ба роҳ монда шудааст. Дафтарҳои бақайдгирии ҳуҷҷатҳои воридотӣ ва содиротӣ бояд рақамгузори карда шуда, дӯхта шуда ва бо мӯҳр тасдиқ карда шуда бошанд.

Баҳодихии иҷроиши стандарт

Мавҷудияти шакл – дафтарҳои қайди ҳуҷҷатҳои воридотӣ ва содиротӣ санчида мешавад. Илова бар ин, таркиби ҳатмии реквизитҳои сутунҳои дафтарҳои қайди ҳуҷҷатҳои воридотӣ ва содиротӣ тибқи талаботҳои фармоиши Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №416, аз 22.06.2009 «Оиди тасдиқ намудани Дастурамали коргузори ВТ ҚТ», дурустии тартиб додан ва пур кардани онҳо санчида мешавад. Ҳамчунин, дурустии индекскунонии ҳуҷҷатҳо ва тартиб додани дафтарҳои қайди ҳуҷҷатҳои воридотӣ ва содиротӣ санчида мешавад.

Стандарти 1.18. Делҳои тайёршуда ва кортҳои тиббии беморони ҷавобдодашуда дуруст тартиб дода шудаанд ва тибқи тартиботи муқарраргардида нигоҳ дошта мешаванд.

Талаботҳои стандарт

Делоҳои тайёршуда ва кортҳои беморон (ҷавобдодашуда, ғавтида) дар ҷойҳои махсуси ҷудонамуда (бойгонии муассиса) нигоҳ дошта мешаванд. Делоҳо барои нигоҳдорӣ дар бойгонӣ дуруст тартиб дода шудаанд (тибқи талаботи фармоиши Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №416, аз 22.06.2009 «Оиди тасдиқ намудани Дастурамали коргузори ВТ ҚТ»). Низомнома дар бораи бойгонӣ мавҷуд аст, ки ташкили кори бойгониро ба тартиб мебарорад. Бинои бойгонӣ дар ҳолати хуби техникӣ қарор дорад, бо системаи табиӣ ҳавотозакунӣ, рафҳо (ҷевонҳо), воситаҳои оташхомӯшкунӣ, системаи муҳофизат аз дудӣ (панҷараҳо) таъмин аст. Ҳуҷҷатҳои ба бойгонӣ супоридашуда ба танзим дароварда шудаанд, дастрас ва аз вайроншавӣ эминанд (намнокӣ нест). Шахсони масъул барои ташкили кори бойгонӣ ва нигоҳдории ҳуҷҷатҳои дар он мавҷуда таъин карда шудаанд. Коргузорӣ дар бойгонӣ ба талаботҳои Қонуни ҚТ «Оид ба Ҳазинаи миллии бойгонӣ ва муассисаҳои бойгонӣ» ва фармони Сарраёсати бойгонии назди Ҳукумати ҚТ аз 25.12.09, №42 «Асосҳои қоидаи кори бойгонӣҳои идоравии ҚТ» мувофиқат мекунад.

Баҳодихии иҷроиши стандарт

Воҳиди корӣ ва шахси воқеӣ, ки барои ташкили кори бойгонӣ масъул аст, Низомнома дар бораи бойгонӣ санҷида мешавад. Бинои бойгонӣ аз назар гузаронида шуда, ҳолати техникӣ бойгонӣ, таҷҳизотҳои он, мавҷудияти системаи ҳавотозакунӣ, воситаҳои оташхомӯшкунӣ ва муҳофизат аз дудӣ баҳогузори карда мешавад. Илова бар ин, дурустии тартиб додани делоҳо ва пуррагии онҳо барои нигоҳдорӣ дар бойгонӣ ва шароитҳои нигоҳдории ҳуҷҷатҳо тибқи талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешаванд. Дурустии тартиб додани делоҳо барои нигоҳдорӣ дар бойгонӣ, мавҷудияти системакунонии делоҳо дар бойгонӣ ва мутобикати ҳуҷҷатгузори дар доираи Қонуни ҚТ «Оид ба Ҳазинаи миллии бойгонӣ ва муассисаҳои бойгонӣ» ва фармоиши Ҳазинаи миллии бойгонӣ «Оид ба Ҳазинаи миллии бойгонии ҚТ» баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 1.19. Пешбурди ҳисоботдиҳии оморӣ тасдиқгардида таъмин карда мешавад.

Талаботҳои стандарт

1. Муовини директор оид ба корҳои ташкилию-методӣ ва ё дигар шахси расман таъингардида масъул аст ва назоратро аз рӯи:
  - коркард ва ҳисоботдиҳии оморӣ (оиди беморшавии аҳоли тавассути талони оморӣ ташхисҳои ниҳой-шакли № 112-2 ва оиди ғавтияти беморхонаҳо тавассути картаи оморӣ аз беморхона ҷавобшуда-шакли № 066) бо истифода аз Барномаи компютери DHIS2 аз рӯи шаклҳои ҳисоботи оморӣ соҳавӣ ва давлатӣ, ки бо фармоиши Агентии оморӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон № 54 аз 11.11.2013 (шаклҳои оморӣ давлатӣ) ва фармоиши Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон № 655 аз 12.11.2013 (шаклҳои оморӣ соҳавӣ) тасдиқ гардидаанд;
  - бақайдгирии навзодон (ҷамъоварии системакунонидашуда, нигоҳдорӣ ва пешниҳоди ғаврии маълумотҳои муқоисавӣ оиди навзодон ва модарони онҳо) тибқи фармоиши ВТ ҚТ № 202 аз 28.04.2008 барои таъмини маълумоти дуруст оиди вазъи солимии модарон ва навзодон ва сифати хизматрасонӣ ба онҳо, таъмин мекунад.
2. Таҷҳизоти компютерӣ мавҷуд аст. Алоқаи мутаасили телефонӣ ва интернет таъмин карда шудааст. Таъминоти барномавӣ барои ворид намудани ҳисоботдиҳии оморӣ (DHIS2) ва бақайдгирии навзодон таъмин карда шудааст. Дар МТ воҳид(ҳо) - и басти барои бурдани ҳисоботдиҳии оморӣ ва бақайдгирии навзодон мавҷуд аст, ки бо мутахассиси дорои малакаи корӣ дар компютер ва бо шакли ҳисоботдиҳии оморӣ ва бақайдгирии навзодон омӯзонида шудааст. МТ саҳеҳияти ҳисоботи оморӣ, мунтазам бақайдгирии навзодон ва дастрасии маълумотро ба маҳзани маълумоти

Маркази вилоятии омор ва иттилооти тиббӣ ва мақомоти маҳалии иҷроияи ҳокимияти давлатӣ таъмин менамояд.

Баҳодихии иҷроиши стандарт

Мавҷудияти ҳисоботдиҳии оморӣ аз рӯи шаклҳои тасдиқгардида ва аз рӯи бақайдгирии навзодон санчида мешавад. Мавҷудияти техникаи компютерӣ ва таъмини он бо барномаи ҳисоботдиҳии оморӣ ва бақайдгирии навзодон, воҳид(ҳо)и бастӣ ва мутахассисони омӯзонидашуда барои ворид намудани маълумот ва бақайдгирии навзодон санчида мешавад. Мунтазамӣ ва пуррагии ворид намудани маълумот ба маҳзани қайди навзодон, тавассути тафтиши маҳзани маълумоти қайди навзодон, баҳодихӣ карда мешавад. Саҳеҳияти ҳисоботдиҳии оморӣ тавассути муқоисаи он бо маълумотҳои бақайдгирии навзодон баҳодихӣ карда мешавад.

Эзоҳ: стандарт аз рӯи 0 бал баҳодихӣ карда мешавад, агар %-и ворид намудани маълумоти зарурӣ дар қайди навзодон аз 100% кам бошад.

Идоракунии сифат ва беҳатарии ёрии тиббӣ

Стандарти 1.20. Дар муассисаи тандурустӣ Комиссия оид ба сифат ва беҳатарии ёрии тиббӣ мавҷуд аст.

Талаботҳои стандарт

1. Барои иҷро намудани функсияҳои идоракунии сифат ва беҳатарии ёрии тиббӣ, дар мувофиқа бо фармоиши Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №233 аз 24.04.2014 Комиссия оид ба сифат ва беҳатарии ёрии тиббӣ таъсис дода шудааст (фармоиши дохилии муассисаи тандурустӣ оид ба таъсиси Комиссия оид ба сифат ва беҳатарии ёрии тиббӣ мавҷуд аст).
2. Комиссияро муовини сартабиб/директор оид ба корҳои табобатӣ роҳбарӣ менамояд. Ҳайати Комиссия аз мутахассисони дар соҳаи сифат ва беҳатарии ёрии тиббӣ босалоҳият иборат мебошад: мудирони зерсохторҳо, табиб - коршинос оид ба аудити дохилӣ, мутахассисон оид ба кори ҳамширагӣ, мутахассисон оид ба назорати сироятӣ, мутахассисони соҳаи фарматсия, табиб - бактериолог, табиб - трансфузиолог, мутахассисон оид ба техника, мутахассисон оид ба беҳатарии муҳити зист (муҳандиси техникаи беҳатарӣ).
3. Низомнома «Дар бораи Комиссия оид ба сифат ва беҳатарии ёрии тиббӣ» таҳия карда шудааст. Низомнома аз рӯи сохтор ва мазмун ба Низомномаи намунавӣ: «Дар бораи Комиссия оид ба сифат ва беҳатарии ёрии тиббӣ дар муассисаҳои тандурустӣ», ки бо фармоиши Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон № 233 аз 24.04.2014 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад.
4. Мутахассисон дар соҳаи назорати сироятӣ таҷрибаи корӣ дошта, тайёрии тахассусиро гузаштаанд ва дорои шаҳодатномаи (сертификат)-ҳои тасдиқкунанда мебошанд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт

1. Дар муассиса мавҷудияти фармоиши Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, фармоиши роҳбар оид ба таъсиси Комиссия оид ба сифат ва беҳатарии ёрии тиббӣ санчида мешавад.
2. Ҳайати касбии Комиссия оид ба сифат ва беҳатарии ёрии тиббӣ тибқи талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешавад.
3. Мазмуни Низомномаи Комиссия оид ба сифат ва беҳатарии ёрии тиббӣ аз нигоҳи мутобиқати он ба санади меъёрӣ баҳогузори карда мешавад.
4. Мавҷудияти шаҳодатнома (сертификат)-ҳо дар бораи гузаштани мутахассисон аз тайёрии зарурӣ оид ба назорати сироятӣ санчида мешавад.

Стандарти 1.21. Дар муассисаи тандурустӣ системаи идоракунии хавфҳо таҳия ва риоя

карда мешавад.

Талаботҳои стандарт

1. Аъзоёни Комиссия оид ба сифат ва беҳатарии ёрии тиббӣ нақша-барномаи назорат оид ба рутбаи хавфҳои беморон ва ҳайати кормандонро таҳия намуданд, ки бо расонидани ёрии тиббӣ ва муҳити зист вобаста аст. Нақша - барномаи назорат оид ба речаи хавфҳо аз вазифаҳои стратегии МТ асос гирифтааст. Қисмҳои ташкилкунандаи нақша-барнома оид ба речаи хавфҳо инҳоянд:
  - преамбула ба нақша-барномае, ки дар он шабоҳати хавфҳо аниқ шудаанд ва зерсохторҳое, ки аз нуқтаи назари пайдоиши хавфҳо хатарнок мебошанд;
  - барномаи назорати сироятӣ (ворид кардани назорати ВНМО ва БПНМО), ки дар асоси фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 тартиб дода шудааст;
  - давраҳои омӯзишӣ оид ба соҳаи беҳатарӣ барои ҳайати кормандон;
  - чорабиниҳо оид ба идоракунии беҳатарии маводҳои доруворӣ (баҳогузори талаботи МТ/шуъбаҳо ба маводҳои доруворӣ, тартиб додани рӯйхати маводҳои доруворӣ беморхона, тартиб додани хусусиятҳо барои оқилона/сарфакорона бачо овардани харидорӣ маводҳои доруворӣ ва санҷиш/мониторинги харид, назорат аз рӯи иҷрои қоидаҳои нигоҳдорӣ, тақсимот, баҳисобгирию ҳисоботдиҳӣ ва истифодаи самараноки маводҳои доруворӣ, пешгирии хатогихои тиббӣ, таҳлили воқеаҳои таъсири бади маводҳои доруворӣ ва истифодаи он барои беҳбудии фаъолият);
  - чорабиниҳо оид ба ҳифзи саломатӣ ва гигиенаи меҳнати ҳайати кормандони тиб, барои ворид намудани чорабиниҳо оид ба назорати сарбории корӣ, идоракунии ҳолатҳои стрессӣ ва хатарҳои истехсолӣ;
  - чорабиниҳои беҳатарии зидди сӯхтор;
  - чорабиниҳо оид ба беҳатарии бино, ҳуҷраҳо ва системаи обу қоррезӣ;
  - чорабиниҳо оид ба беҳатарии кори таҷҳизоти тиббӣ ва ғайра;
  - чорабиниҳо оид ба нигоҳдории маводҳои хатарнок (маводҳои зудобшаванда, кимиёвӣ, дезинфексионӣ, муҳаддир ва саҳттаъсир).
2. Дар преамбула ба нақша-барнома ҳама гуна хавфҳо боваста ба ҳолатҳои аниқгардидаи зерин, баҳогузори шудаанд:
  - вобаста ба расонидани ёрии тиббӣ ва нигоҳубинӣ (хавфи табобат бо доруворӣ, сироятёбӣ аз бемориҳои сироятӣ, аз ҷумла тавассути хун гузаранда, хатогихои табибон, захролудшавӣ аз хӯрок, таъсири шуоҳои ионӣ ва дигар шуоҳо ва ғайра);
  - вобаста ба муҳити зист (хавфи сар задан ва паҳн шудани сӯхтор, осебпазирӣ, гум шудани ашёҳо, беморшавии беморон ва ҳайати кормандон аз вайроншавии речаи харорат ва ғайра).
  - вобаста ба мурочиат, чамъоварӣ, нигоҳдории муваққатӣ, интиқол, коркард ва несту нобуд сохтани партовҳои тиббӣ;
3. Чорабиниҳо оид ба назорати сироятҳои дохили беморхонавӣ (СДБ) дар асоси натиҷаҳои таҳлили эпидемиологии беморшавӣ аз СДБ таҳия мешаванд ва мунтазам дар мувофиқа ба рафти ҳолат ислоҳ мегарданд.
4. Нақша - барнома оид ба назорати хатарҳои сохтори зерин дорад: чорабиниҳо, иҷрокунандагон, мӯҳлати иҷроӣ ва қайд оид ба иҷроӣ. Тамоми навиштаҷотҳои шаклсозии зарурӣ мавҷуданд (мавҷудияти навиштаҷоти «Тасдиқ мекунам»; имзои шахсе, ки нақшаро бо мӯҳр тасдиқ кардааст; санаи тасдиқшавӣ).
5. Иҷроиши чорабиниҳои банақшагирифташудаи нақша-барнома оид ба назорати хавфҳо таъмин карда мешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт

Мавчудияти нақша-барнома оид ба назорати хавфҳо санчида мешавад, баҳогузори он аз нуқтаи назари мукаммалияти муайянкунии хатарҳо ва зерсохторҳо, ки нисбати инкишофи хавфҳо эҳтимолан хатарнок мебошанд, дурустӣ ва мавчудияти атрибутҳои шаклсозӣ баҳогузорӣ карда мешавад. Хуччатҳое, ки чорабиниҳои ба нақшагирифташударо тасдиқ мекунаманд, санчида мешаванд (фармоишҳо, супоришҳо, протоколҳои маҷлисҳо, ҷамъомадҳо, конференсҳо бо қарорҳо, қайдҳо дар хуччатҳои қорӣ ва ғайра).

Стандарти 1.22. Дар муассисаи тандурустӣ механизми баҳисобгирӣ ва бақайдгирии сироятҳои дохили беморхонагӣ мавҷуданд ва самаранок фаъолият менамоянд.

Талаботҳои стандарт

1. Рӯйхати шаклҳои нозологии СДБ ва омилҳое, ки дар муассиса бояд мавриди баҳисобгирии дохилӣ ва бақайдгирӣ гарданд, мавҷуданд.
2. Ба ҳолатҳои СДБ, ки бо микроорганизмҳои патогенӣ асос ёфтаанд (менингит, дифтерия, гепатитҳои сироятӣ ва ғайра) ва сар задани СДБ, ба ХНДСЭ ва зерсохторҳои он дар маҳалҳо хабари таъҷилӣ дода мешавад.
3. Дафтарҳои қайди ҳолатҳои СДБ мавҷуданд.
4. Барои ҳар як ҳолати СДБ корти эпидемиологӣ кушода мешавад.
5. Маълумотҳо оид ба таҳлили беморшавӣ аз СДБ дар шакли ҷадвал ва диаграмаҳо мавҷуданд.
6. Бақайдгирии ҳолатҳои СДБ дар асоси мафҳумҳои бо стандарт муайянгардидаи ҳолатҳои СДБ амалӣ карда мешавад.
7. Мутахассиси назорати сироят (эпидемиологӣ госпиталӣ) ва сардорони зерсохторҳо/мудирон муайянсозӣ ва бақайдгирии боэътимоди ҳодисаҳои СДБ-ро таъмин менамоянд. Индикаторҳои зерини соли гузашта ҳисоб карда мешаванд:
  - фоизи ҳодисаҳои муайянгардидаи СДБ (шумораи ҳодисаҳои СДБ × 100% / шумораи умумии беморони бистаригардида).
8. Мутахассиси назорати сироят (эпидемиологӣ госпиталӣ) ҳармоҳа ва/ё ҳар семоҳа (вобаста ба фонди катҳо ва шумораи СДБ) таҳлил/баҳогузори беморшавиро аз СДБ ва тадқиқоти ҳодисаҳои СДБ -ро мегузаронад.
9. Натиҷаҳои таҳлил/баҳогузори беморшавӣ аз СДБ ва тадқиқоти ҳодисаҳои СДБ дар маҷлиси Комиссия оид ба сифат ва беҳатарии ёрии тиббӣ ва конференсҳои тиббӣ муҳокима мегарданд ва барои беҳтар кардани қор истифода мешаванд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт

Санчиши хуччатгузори мутахассиси назорати сироят (эпидемиологӣ госпиталӣ) оид ба механизми бақайдгирӣ ва баҳисобгирии сироятҳои дохилибеморхонагӣ тибқи талаботи стандарт гузаронида мешавад. Пайнавиштҳои маҷлиси Комиссия оид ба сифат ва беҳатарии ёрии тиббӣ ва конференсҳои тиббӣ оид ба муҳокимаи натиҷаҳои тадқиқотҳо ва таҳлили беморшавӣ аз СДБ санчида мешаванд. Сатҳи эътимоднокии муайянкунии СДБ – дар ҳолати аз 5% кам муайяншавии СДБ (аз шумораи умумии бистаригардонӣ), стандарт 0% баҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарти 1.23. Тадқиқотҳои нақшавии санитарӣ - бактериологӣ объектҳои муҳити зист гузаронида мешаванд.

Талаботҳои стандарт

1. Дар муассисаи тандурустӣ тадқиқотҳои нақшавии санитарӣ-бактериологӣ муҳити зист на камтар аз 2 маротиба дар як сол гузаронида мешаванд. Обектҳои тадқиқот инҳо ба ҳисоб мераванд:
  - муҳити ҳаво;
  - асбобҳои тиббӣ, маводҳои ҷарроҳӣ;
  - роҳҳои болоии нафасгирӣ, дастҳо ва либосҳои махсуси ҳаёти тиббӣ;
  - ашёҳои муҳити зист.
2. Назорати бактериологӣ нақшавӣ дар тамоми зерсохторҳо, ки ба ташхису табобати беморон алоқаманданд (шӯъбаи қабул, шӯъба ва ҳуҷраҳои наҷот ва табобати шиддатнок (интенсивӣ), ҳуҷраҳои доругузaronӣ, шӯъбаҳои таббатӣ, толорҳои таваллудӣ, ҳуҷраҳои баъдитаваллудӣ, қисми ҷаррохигузaronӣ, бастубанд, ҳуҷраи беҳискунӣ, ҳуҷраҳои баъдичарроҳӣ, шӯъбаҳои (палатаҳои) нигоҳубини навзодон ва кӯдакони норасо ва ғайра) гузаронида мешавад.
3. Тадқиқотҳои ғайринавбатии санитарӣ -бактериологӣ объектҳои муҳити зист аз рӯи нишонаҳои эпидемиологӣ (масалан, ҳангоми сар задани СДБ) гузаронида мешаванд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт

Мавҷудияти санадҳои тадқиқотҳои санитарӣ-эпидемиологӣ объектҳои муҳити зист санҷида мешавад, пуррагӣ ва мунтазамияти гузаронидани тадқиқотҳои санитарӣ-бактериологӣ баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 1.24. Нақшаи чорабиниҳо оид ба сифати ёрии тиббӣ таҳия ва тасдиқ карда шудааст, татбиқи он таъмин карда мешавад.

Талаботҳои стандарт

1. Аъзоёни Комиссия оид ба сифат ва беҳатарии ёрии тиббӣ нақшаи чорабиниҳои солоноро оид ба сифати ёрии тиббӣ, дар асоси вазифаҳои стратегии МТ кор карда баромадаанд. Нақша сохтори зеринро дорад: чорабиниҳо, иҷрокунандагон ва мӯҳлатҳои иҷроиш.

Нақша чорабиниҳои зеринро дарбар мегирад:

  - ба воситаи гузаронидани давраҳои омӯзишӣ ворид намудани дастурамалҳои клиникӣ/протоколҳо, фармоишҳо, алгоритмҳо, стандартҳо дар асоси принсипҳои тибби далелнок;
  - баҳогузориҳои экспертии ташхис ва табобати табобатгирандагон дар мувофиқа бо дастурамалҳои клиникӣ ва протоколҳо бо принсипҳои тибби далелнок асосёфта;
  - баҳогузориҳои тайёрии касбии кормандони тиб (аттестасия);
  - ворид намудани механизми алоқаи мутақобила бо табобатгирандагон барои баҳогузори ва беҳтар намудани сифати хизматҳои расонидашуда;
  - ворид намудани принсипҳои синамаконӣ;
  - таҳлил ва баррасии ҳолатҳои ғавт;
  - баҳогузориҳои сифати ташкили нигоҳубини табобатгирандагон (саривақт иҷро намудани таъинот, шароит барои гигиена, ҳӯрок, маишат, корҳои санитарӣ -таблиғотӣ);
  - таъмини иттилоотии фаъолияти таҳассусии ҳаёти кормандон (таъмин бо санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, протоколҳо ва дастурамалҳои клиникӣ, бо ворид намудани протоколҳо ва дастурамалҳои клиникӣ оиди бемориҳои ҳамрадиф);
  - чорабиниҳо оид ба иҷрои Қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, барномаҳои миллӣ, соҳавӣ ва ғайра дар соҳаи тандурустӣ;

- дигар чорабиниҳо оид ба сифат.
Ченакҳо/нишондодҳои дохилӣ барои баҳогузори сифати ёрии тиббӣ дар МТ таҳия ва истифода бурда мешавад.
- 2. Нақшаи корӣ тамоми атрибутҳои шаклсозиро дорад: мавҷудияти навиштаҷоти «Тасдиқ мекунам», имзои шахсе, ки нақшаро бо мӯҳр тасдиқ кардааст, санаи тасдиқкунӣ. Иҷроиши чорабиниҳои банақшагирифташуда таъмин карда мешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт

Мавҷудияти нақшаи кории Комиссия оид ба сифат ва бехатарии ёрии тиббӣ санчида шуда, аз нуқтаи назари пуррагӣ ва мақсаднокии чорабиниҳои банақшагирифташуда, дуруст барасмиятдарорӣ ва мавҷудияти атрибутҳои лозимаи шаклсозӣ баҳогузори карда мешавад.

Ҳуҷҷатҳое, ки иҷроиши чорабиниҳои банақшагирифташударо тасдиқ мекунанд, санчида мешаванд (протоколи маҷлисҳо, конфронсҳо бо қарорҳо, қайдҳо дар ҳуҷҷатҳои корӣ ва ғайра).

Стандарти 1.25. Мунтазам аудитҳои клиникӣ гузаронида мешаванд.

Талаботҳои стандарт

1. Комиссия оид ба сифат ва бехатарии ёрии тиббӣ мунтазам – на камтар аз ду маротиба дар як сол дар зерсохторҳо аудити клиникиро мегузаронад.

Аудити клиникӣ дар бар мегирад:

- баҳогузори кори мудирон ва ҳамшираҳои шафқати калони зерсохторҳо (банақшагирӣ, таҳлили фаъолият, ворид намудани технологияи нави тиббӣ);
  - баҳогузори экспертии ёрии тиббӣ (экспертизаи кортҳои тиббӣ);
  - баҳогузори қоидаҳои ниғаҳдорӣ, тақсимот, бақайдгирӣ ва ҳисоботдиҳӣ, истифодаи фойданоки (мақсаднок) маводҳои доруворӣ, пешгирии таъиноти нодурусти маводҳои доруворӣ, таъсири мақсаднок ба оқибатҳои таъсири манфии маводҳои доруворӣ ва хатогиҳои таъиноти дорувориҳо, гузаронидани таҳлили ҳодисаҳои таъсири манфии маводҳои доруворӣ ва истифодаи он барои бехбуди фаъолият;
  - баҳогузори риояи речаи дезинфексионӣ, тозакунии ҳуҷраҳо;
  - баҳогузори иҷроиши қоидаҳои кор бо партовҳо;
  - баҳогузори риояи қоидаҳои тозакунии пеш аз тамйизгардонӣ ва тамйизгардонӣ;
  - баҳогузори истифодаи мақсадноки таҷҳизоти тиббӣ, иҷроиши меъёрҳои сарбории воҳидҳои кории мутахассисон, ки тадқиқоти ташхисӣ мебаранд;
  - баҳогузори таъмини талаботи зерсохторҳо бо маводҳои техникаи тиббӣ, истифодаи самараноки он, ба ҷо овардани қоидаҳои истифода ва нигоҳдории техникаи тиббӣ;
  - баҳогузори мақсаднокии механизмҳои алоқаи мутақобила бо беморон ва иттилоот барои беморон (корҳои санитарӣ-равшаннамоӣ, ҳуқуқҳои беморон);
  - баҳогузори сифати ташкили нигоҳубини беморон (саривақт иҷро намудани таъинот, шароит барои гигиена, ташкили ҳӯрок, маишат);
  - назорати татбиқи чорабиниҳо оид ба муҳофизати саломатӣ ва гигиенаи меҳнати кормандони тиб.
2. Тартиби стандартии шакли муайян, барои ба расмиятдарории натиҷаи аудитҳои клиникӣ гузаронидашуда таҳия шудааст.
  3. Натиҷаҳои аудитҳои клиникӣ дар маҷлисҳои Комиссия оид ба сифат ва бехатарии ёрии тиббӣ дар пайнавишт қайд карда мешаванд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт

Мавҷудияти ҷадвал ва санадҳои гузаронидани аудитҳои клиникӣ санчида шуда, мунтазамӣ, пуррагӣ ва сифати аудитҳои гузаронидашуда баҳогузори карда мешавад.

Илова бар ин, анкетакунонӣ ва пурсиши ҳайати кормандон, оид ба гузаронидани аудити клиникӣ гузаронида мешавад (гузаронида мешавад ё не).

Стандарти 1.26. Натиҷаҳои аудити клиникӣ дар конфронсҳои клиникӣ баррасӣ мегарданд.

Талаботҳои стандарт

Натиҷаҳои аудити клиникӣ зерсохторҳо дар конфронсҳои клиникӣ баррасӣ мегарданд ва барои беҳбуди фаъолият истифода бурда мешаванд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт

Мавҷудияти протоколҳои клиникӣ, ки барои муҳокимаи натиҷаҳои аудитҳои клиникӣ бахшида шудаанд, санчида мешаванд. Мунтазамияти гузаронидани конфронсҳо, фаъолнокии муҳокимарониҳо ва мутобиқ будани қарорҳои дар конфронс қабулшуда баҳогузори карда мешавад (қарорҳои қабулшуда қобилияти ҷоннок намудани корро оид ба сифат доранд). Ғайр аз ин, пурсиши ҳайати кормандон оид ба конфронсҳои гузаронидашуда, ки ба баррасии натиҷаи аудитҳои клиникӣ бахшида шудаанд, гузаронида мешавад.

Стандарти 1.27. Ҳолатҳои фавт таҳлил ва баррасӣ мегарданд.

Талаботҳои стандарт

1. Дар муассисаи тандурустӣ тамоми ҳолатҳои фавт таҳлил ва баррасӣ мегарданд ва дар ҳисоботҳои муассиса (ҳисоботҳои солона, ҳисоботҳои солонаи Комиссия оид ба сифат ва бехатарии ёрии тиббӣ) дарҷ гардидаанд.
2. Муҳокимарониҳои тамоми ҳодисаҳои фавти модар ва кӯдак, ҳодисаҳои фавти ба нуқсонҳои фаъолияти касбии кормандони тиб вобастабуда, ҳамчунин, ҳодисаҳои фавт, ки дар онҳо ихтилофи ташҳиси клиникӣ ва патологоанатомӣ мавҷуданд, дар конфронсҳо ташкил карда шудааст, пайнавиштҳо мавҷуданд.
3. Натиҷаи таҳлил ва муҳокимаи ҳодисаҳои фавт барои беҳбудии сифати кор истифода бурда мешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт

Дар ҳисоботи Комиссия оид ба сифат ва бехатарии ёрии тиббӣ мавҷудияти таҳлили фавтҳо ва протоколҳои дар конфронсҳо муҳокимашудаи ҳамаи ҳодисаҳои фавти дар боло зикргардида санаҷида мешавад. Сифати таҳлили фавтҳо дар ҳисоботҳо, мунтазам гузаронидани конфронсҳо, фаъолнокии муҳокимарониҳо ва муҳимияти қарорҳои дар конфронс қабулшуда (қарорҳои қабулшуда қобилияти ҷоннок намудани корро оид ба сифат доранд) баҳогузори карда мешавад. Ғайр аз ин, бо ҳайати кормандон оид ба гузаронидани конфронсҳо, ки ба муҳокимаи ҳодисаҳои фавт бахшида шудааст, мусоҳиба гузаронида мешавад.

Стандарти 1.28. Воридсозии даҳолатҳои нави илман тасдиқгардида ва технологияи тиббии бо тибби далелнок асосёфта таъмин карда мешаванд.

Талаботҳои стандарт

1. Дар муассисаи тиббӣ корҳо вобаста ба ворид намудани технологияҳо, рушди даҳолатҳои илмӣ–тасдиқгардидаи нав ва тиббӣ, ки ба принципҳои тибби далелнок асос мегарданд, гузаронида мешавад. Асосҳои фаъолият оид ба воридсозӣ инҳо мебошанд:
  - воридсозии дастурамалҳои клиникӣ ва протоколҳо, ки аз принципҳои тибби далелнок асос мегарданд;
  - воридсозии амалҳои барасмиятдаровардашудаи дохилӣ дар муассиса (алгоритм, протоколҳо) аз рӯи амалҳои кормандон дар ҳолатҳои асосии таъҷилии беморон, ки

ба фармоишҳои миллӣ, тавсияҳо, дастурамалҳои клиникӣ/протоколҳои бо назардошти хусусиятҳои хоси муассисаи тандурустӣ (дар ҳолати зарурӣ).

2. Фаъолият оид ба воридсозӣ ба нақшаи солонаи муассиса ва Комиссия оид ба сифат ва бехатарии ёрии тиббӣ дохил карда шудааст.
3. Воридсозии дастурамалҳои клиникӣ (протоколҳо), амалҳои дар дохили муассиса таҳиягардида ва дигар технологияҳои тиббӣ, намуди (механизм)-и муайяни расмии воридсозиро (конференсия, бозомузихо, семинарҳо, тартиб додани «Санади воридсозӣ» ва тасдиқи онҳо дар ҷаласаҳои Комиссия оид ба сифат ва бехатарии ёрии тиббӣ) мегузаранд. Фаъолияти амалигардидаи муассиса вобаста ба воридсозӣ дар ҳисоботи солонаи Комиссия оид ба сифат ва бехатарии ёрии тиббӣ инъикос ёфтааст.
4. Иҷроиши воридсозии ба нақша гирифташуда мунтазам назорат карда мешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт

Мавҷудияти чорабиниҳо оид ба воридсозӣ дар асоси талаботҳои стандарт дар нақшаи солонаи муассиса ва Комиссия оид ба сифат ва бехатарии ёрии тиббӣ, инъикоси корҳои анҷомдодашуда оид ба воридсозӣ дар ҳисоботи солонаи муассиса ва Комиссия оид ба сифат ва бехатарии ёрии тиббӣ, «хуччатҳои расмие», ки воридсозиро тасдиқ мекунанд («санади воридсозӣ», протоколи конференсияҳо, давраҳои омӯзишӣ, семинарҳо) санчида мешаванд. Пурагии иҷроиши чорабиниҳо оид ба воридсозӣ, мавҷудияти механизмҳо (шакл) - и муайяни воридсозӣ, муҳимияти воридсозӣ ва дуруст тартиб додани «санади воридсозӣ», баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 1.29. Сиёсати дастгирии ҳайати кормандон, ки тадқиқотҳои илмӣ ва санчиши усулҳои нави технологияҳои тиббиро мегузаронанд, татбиқ мегардад.

Талаботи стандарт

Маъмурияти муассиса (ҳар чое, ки ин имкон дошта бошад) бо мақсади тақмили технологияҳои тиббӣ ва баланд бардоштани сифати ёрии тиббӣ шароитҳоро (дастгирии молиявӣ, ҷудо намудани хучраҳо, таҷҳизот ва ҳайати иловагии кормандон) барои шахсоне, ки корҳои илмӣ тадқиқотӣ ва санчиши технологияи тиббиро дар асоси тибби далелнок мебаранд, муҳайё месозад. Нақшаи тасдиқшудаи тадқиқотҳои илмӣ (таҷрибаҳо) мавҷуд аст.

Баҳогузори иҷроиши стандарт

Мавҷудияти нақшаи тадқиқотҳои илмӣ (таҷрибаҳо), татбиқи он ва механизми дастгирии шахсоне, ки корҳои тадқиқотӣ-илмӣ ва санчиши натиҷаҳои онҳоро мебаранд, санчида мешавад.

Стандарти 1.30. Ҳисоботи солонаи фаъолияти Комиссия оид ба сифат ва бехатарии ёрии тиббӣ мавҷуд аст.

Талаботҳои стандарт

1. Комиссия оид ба сифат ва бехатарии ёрии тиббӣ дар охири сол бо гузаронидани таҳлили ҳамаҷонибаи иҷрои чорабиниҳои банақшагирифташуда ва натиҷаи ченакҳо/нишондодҳои сифати хизматрасонии тиббӣ ҳисобот тартиб медиҳад (чорабиниҳо оид ба назорат аз рӯи хатар ва оид ба сифати хизматрасонии тиббӣ). Дар ҳисобот хулосаҳо барои баҳо додан шудаанд, мушкилиҳо муайян карда шудаанд ва қадамҳои оянда барои татбиқ намудани онҳо андешида шудаанд.
2. Ҳисоботи солона оид ба фаъолияти Комиссия оид ба сифат ва бехатарии ёрии тиббӣ дар маҷлиси умумии кормандони МТ муҳокима карда шудааст ва дар оянда барои беҳтар намудани фаъолият истифода мешавад.

3. Ҳисоботи солона оид ба фаъолияти Комиссия оид ба сифат ва бехатарии ёрии тиббӣ барои аҳли чомае дастрас аст - дар овезаи иттилоотӣ, дар веб - сайт ҷойгир мешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт

Мавҷудияти ҳисботи солона бо таҳлили иҷроиши чорабиниҳои ба нақша гирифташуда санчида мешавад. Сифати тартиб дода шудани ҳисбот ва таҳлили гузаронидашуда, масъалаҳои ошкоргардида ва қадамҳои минбаъда барои татбиқ намудани онҳо баҳогузори карда мешаванд.

Ғайр аз ин, мавҷудияти протоколҳои маҷлисҳои умумӣ, ки ба баррасии ҳисботи солонаи Комиссия оид ба сифат ва бехатарии ёрии тиббӣ бахшида шудаанд, санчида мешаванд.

Маълумот дар бораи ҳисботи солонаи Комиссия оид ба сифат ва бехатарии ёрии тиббӣ дар овезаи иттилоотӣ ва дар веб-сайти МТ санчида мешавад.

Стандарти 1.31. Хизматрасонии шабонарӯзии ёрии тиббӣ таъмин карда мешавад.

Талаботҳои стандарт

Дар муассиса механизми хизматрасониҳои шабонарӯзии ёрии тиббӣ мавҷуд аст. Дар зерсохторҳои клиникӣ дидбонҳои шабонарӯзии ҳамшираҳои шафқат мавҷуданд. Навбатдории шабонарӯзии мутахассисон (табибони соҳавӣ) дар вақти шабона ва рӯзҳои истироҳат ташкил карда шудааст. Системаи хизматрасонии ургентӣ ташкил карда шудааст, чадвали навабатдории мутахассисон, аз ҷумла оид ба хизматрасонии ургентӣ, мавҷуд аст.

Баҳогузори иҷроиши стандарт

Мавҷудияти чадвали расман тасдиқшудаи навабатдории мутахассисони дар боло зикргардида ва мутахассисони навабатдор оид ба хизматрасонии ургентӣ, дафтари қайди таклифи мутахассисон барои хизматрасонии ургентӣ санчида мешавад. Ғайр аз ин, бо беморон оид ба сари вақт расонидани ёрии тиббӣ дар вақтҳои шабона, рӯзҳои истироҳатӣ ва идҳо мусоҳиба гузаронида мешавад.

Стандарти 1.32. Гузаронидани санчиши воситаҳои ченкунӣ таъмин карда мешавад.

Талаботҳои стандарт

Дар муассиса шахси масъул оид ба ташкили санчиши воситаҳои ченкунӣ (ВЧ) таъин карда шудааст. Шахси масъул тартиб додани рӯйхати расмии воситаҳои ченкунӣ ва чадвали санчиши воситаҳои ченкуниро таъмин менамояд. Рӯйхат ва чадвал аз ҷониби роҳбари муассиса тасдиқ карда шуда, бо мақомоте, ки санчиширо мегузаронад мувофиқа карда мешавад. Санчиши воситаҳои ченкунӣ (ВЧ) 100% гузаронида шудааст.

Баҳогузори иҷроиши стандарт

Мавҷуд будани рӯйхати расман тасдиқшудаи воситаҳои ченкунӣ ва чадвали гузаронидани санчишҳои ченкунии шахси масъул, ки аз ҷониби роҳбарият тасдиқ ва бо тартиби муқарраргардида мувофиқа карда шудааст, санчида мешавад. Мавҷудияти санадҳои санчишӣ ва воситаҳои ченкунӣ ва (ё) муҳр, ки дар воситаҳои ченкунӣ гузошта шудаанд, санчида мешаванд. Шумораи санадҳои санчишӣ ва (ё) муҳр бо рӯйхати воситаҳои ченкунӣ муқоиса карда мешавад ва ғоизии воситаҳои ченкунӣ, ки аз санчишҳо гузаронида шудаанд, бароварда мешаванд.

Эзоҳ: Ҳангоми то 90 - 100 % санчида шудани воситаҳои ченкунӣ (ВЧ) аз миқдори умумии воситаҳои ченкунӣ, ки мавриди санчиш қарор дода мешаванд, иҷроиши стандарт бо 3 ҳол баҳогузори карда мешавад. Аз 50 то 89 % - 2 ҳол, аз 50 ғоиз камтар 1 ҳол.

Стандарти 1.33. Фаъолияти самараноки катҳои мавҷуда таъмин карда мешавад.

Талаботҳои стандарт

Муассисаи тандурустӣ фаъолияти пурмахсули катҳои мавҷударо таъмин менамояд. Нишондиҳанда (индикатори)-и кори катҳо дар давоми сол на камтар аз 365 рӯзро ташкил менамояд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт

Аз рӯи нишондодҳои ҳисоботии муассиса барои соли пешина нишондод (индикатор)-и кори катҳо дар сол (миқдори кат-рӯзҳои гузаронидашуда/миқдори катҳо) таҳлил карда мешавад.

Ҳангоми пастшавии нишондоди фаъолияти катҳо аз 50, 100 ва зиёда аз 100 рӯз дар сол аз талаботҳои стандарт баҳогузори иҷрои стандарт барои ҳар як холи минбаъда аз рӯи ҷадвали баҳогузори аз 2 то 0 ҳол кам карда мешавад (агар сабабҳои узрнок барои паст шудани сифати кори катҳо мавҷуд набояд, масалан вобаста ба гузаронидани корҳои таъмири).

Идоракунии сохторҳои зертобъ

Стандарти 1.34. Низомнома оид ба сохторҳои тобъ мавҷуд аст.

Талаботҳои стандарт

1. Зерсохторҳои МТ дар асоси Низомномаи тасдиқшуда фаъолият мекунанд, ки қисмҳои зеринро дорост: «қоидаҳои умумӣ», «принсип», «мақсад», «вазифа ва функцияҳои стратегӣ», «идоракунии сохтор ва воҳидҳои корӣ», «тартиби ташкили кор». Мақсад, вазифа ва функцияҳои стратегии зерсохторҳо бо назардошти сиёсат ва ҳуҷҷатҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи тандурустӣ муайян карда шудаанд.
2. Ҳайати корӣ ва табобатгирандагон оид ба принсипҳо, мақсад, вазифа ва функцияҳои стратегии зерсохторҳо бохабар мебошанд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт

Низомномаи сохторҳои зертобъ омӯхта шуда, мутобиқати он ба талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 1.35. Дараҷаи таҳассусӣ ва салоҳияти роҳбари зерсохтор барои идоракунии самаранок мусоидат менамояд.

Талаботҳои стандарт

Роҳбари зерсохтор дорои:

- шаҳодатномаи мутахассис оид ба соҳаи фаъолияти амалияи тиббӣ мувофиқбуда;
- шаҳодатнома оид ба дараҷаи яқум/олии ихтисос ё унвони илмӣ ба соҳаи фаъолияти амалияи тиббӣ мувофиқбуда;
- таҷрибаи кории на камтар аз 10 сол дар соҳаи фаъолияти амалияи тиббӣ мувофиқбуда мебошад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт

Омӯзиш ва баҳогузори ҳуҷҷатҳои зерини роҳбари зерсохтор барои мутобиқат ба талаботҳои стандарт мавриди санҷиш қарор дода мешаванд:

- фармоиши роҳбари МТ оид ба вазифаи мудир/сардори шуъбаи зерсохтор таъин намудан;
- ҳуҷҷатҳо оид ба маълумот;
- шаҳодатнома оид ба дараҷанокӣ/ихтисоснокӣ ё унвони илмӣ;
- дафтарчаи меҳнатӣ.

Стандарти 1.36. Фаъолияти зерсохторҳо дар асоси нақша амалӣ карда мешавад.

Талаботҳои стандарт

1. Мавҷудияти нақшаи тасдиқшудаи солони фаъолияти зерсохтор.

2. Мавҷудияти муқаддима ба нақшаи солона, ки дар он стратегияи фаъолияти зерсохтор, ки аз барномаҳои миллӣ, соҳавӣ ё дигар барномаҳо оид ба самтҳои мубрами соҳаи тандурустӣ, ҳифзи саломатии модар ва кӯдак бар меоянд ва натиҷаҳои таҳлили фаъолияти зерсохтор дар соли пешина, иникос ёфтааст.
3. Таркиби нақшаи солонаи зерсохтор иборат аст аз:
  - чорабиниҳои мушаххас барои татбиқи стратегияи фаъолияти зерсохтор;
  - натиҷаҳои мунтазира аз татбиқи чорабиниҳои ба нақша гирифташуда;
  - мутахассисоне, ки барои иҷроиши чорабиниҳои ба нақша гирифташуда масъуланд;
  - мӯҳлати иҷрои чорабиниҳои ба нақша гирифташуда;
  - қайдҳо оид ба иҷроиши чорабиниҳои ба нақшагирифташуда.
4. Чорабиниҳои ба нақша гирифташуда аз рӯи қисматҳои зерин ба тартиб дароварда шудаанд:
  - чорабиниҳои ташкилӣ - хоҷагидорӣ;
  - чорабиниҳо оид ба таъмини беҳатарӣ;
  - чорабиниҳо оид ба баланд бардоштани сифат;
  - дигар чорабиниҳо.
5. Нақшаи кории солона дар маҷлиси умумии ҳайати кормандони зерсохтор муҳокима карда шуда, дорои хусусиятҳои расмикунонӣ (бо тамоми иҷрокунадагон ва масъулон муҳокима карда шудааст, мавҷудияти навиштаҷоти «Тасдиқ мекунам» «Мувофиқа карда шудааст») мебошад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт

Нақшаи солонаи зерсохтор мавриди омӯзиш қарор дода мешавад. Мавҷудияти муқаддима, мазмуни он, шакл ва қисматҳои нақша, мавҷудияти хусусиятҳои расмиятдорӣ аз нуқтаи назари мутобиқати онҳо ба талаботи стандарт, омӯхта мешавад. Илова бар ин, пайнавишти маҷлиси умумии ҳайати кормандони зерсохтор, ки аз гузаронидани муҳокимаи нақшаи солона гувоҳӣ медиҳад, омӯхта мешавад.

Стандарти 1.37. Мониторинг/санҷиш ва баҳогузори татбиқи чорабиниҳои ба нақша гирифташуда таъмин карда мешавад.

Талаботҳои стандарт

1. Мудирони шубҳо барои гузаронидани мониторинг ва баҳогузори доимӣ (мунтазами) татбиқи чорабиниҳои ба нақша гирифташуда масъуланд.
2. Усул, тартиб ва индикаторҳои низоми баҳогузори ва мониторинги чорабиниҳои ба нақша гирифташуда таҳия карда шудаанд.
3. Дар нақша қайдҳо оид ба амалигардонии чорабиниҳо, ҳуҷҷатҳои расмӣ, ки далели иҷрои чорабиниҳои ба нақша гирифташударо (фармоиш, супориш, пайнавиштҳои маҷлисҳо, семинарҳо, конфронсҳо, қайдҳо дар ҳуҷҷатҳои корӣ ва ғ.) тасдиқ мекунанд, мавҷуданд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт

Мавриди омӯзиш ва баҳогузори қарор дода мешаванд:

- Усул, тартиб ва индикаторҳои низоми баҳодихӣ ва мониторинги иҷрои чорабиниҳои ба нақша гирифташуда;
- Нақшаи кории солонаи зерсохтор бо мақсади муайян намудани мавҷудияти қайдҳо дар бораи иҷроиши чорабиниҳои ба нақша гирифташуда;
- Фармоишҳо, супоришҳо, пайнавиштҳои маҷлисҳо, семинарҳо, конфронсҳо, сабт дар ҳуҷҷатҳои корӣ ва ғ., ки татбиқи чорабиниҳои ба нақша гирифташударо тасдиқ менамоянд.

Стандарти 1.38. Таҳлили фаъолияти зерсохторҳо таъмин карда мешавад.

Талаботҳои стандарт

1. Мудирони зерсохторҳо барои тартиб додани ҳисобот оид ба фаъолияти солонаи зерсохторҳои МТ масъуланд бо таҳлили оморӣ ва сифатии нишондодҳои фаъолият бо инъикоси:
  - иҷроиши чорабиниҳои ба нақша гирифташуда;
  - ба даст овардани натиҷаҳои пешбинишуда;
  - риоя кардани мӯҳлатҳои ба нақша гирифташуда;
  - чорабиниҳои татбиқнагардида;
  - масъалаҳои ошкоргардида дар ҷодаи сифат ва бехатарии сифати хизматрасонӣ;
  - банақшагирии қадамҳои оянда барои ҳаллу фасли масъалаҳои ошкоргардида, масъул мебошанд.
2. Ҳисобот бо таҳлили фаъолият дар маҷлиси умумии ҳайати кормандони муассисаи тиббӣ (зерсохторҳо) муҳокима карда шудааст.

Баҳогузори иҷроиши стандарт

1. Мавҷудияти ҳисоботи солонаи фаъолияти зерсохторҳои МТ санчида мешавад. Сифати таҳлилҳо дар ҳисоботи солонаи умумӣ тибқи талаботҳои стандарт омӯхта ва баҳогузорӣ карда мешавад.
2. Пайнавишти маҷлисе, ки дар он ҳисобот оид ба фаъолияти зерсохторҳо муҳокима гардидаст, омӯхта мешавад. Мазмуни баромади иштироқунандагон ва пешниҳодҳои манзургардида, маҳсулнокии қарорҳои қабулшуда барои бехтар кардани фаъолият, баҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарти 1.39. Ҳамаи ҳайати кории зерсохтор дастурамалҳои вазифавӣ доранд.

Талаботҳои стандарт

Ҳар як корманди зерсохтор нусхаи шахсан имзошудаи дастурамали вазифавиро мувофиқи вазифаи ишғолнамудаашро дорад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт

Мавҷудияти нусхаи шахсан имзошудаи дастурамали вазифавии мувофиқ ба вазифаи ишғолнамудаи ҳар як корманд санчида мешавад.

Стандарти 1.40. Рӯйхати ҳуҷҷатҳои зерсохтор тартиб дода шудааст.

Талаботҳои стандарт

Рӯйхати дуруст тартиб додашудаи феҳрист/номгӯи ҳуҷҷатҳои зерсохтор (рӯйхати номгӯи тамоми деллоҳо бо нишондоди мӯҳлати нигоҳдории онҳо), ки ба талаботҳои фармоиши Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии ҚТ №416, аз 22.06.2009 «Дастурамали коргузори Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ҷавобгӯӣ мебошанд, мавҷуд аст. Тамоми ҳуҷҷатҳои дар номгӯӣ нишондодашуда мавҷуданд.

Иҷроиши талаботҳои стандарт

Мавҷудияти номгӯи деллоҳои сохтор, дурустии тартиб додани онҳо тибқи талаботҳои фармоиши Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии ҚТ №416, аз 22.06.2009 «Оиди тасдиқ намудани дастурамали коргузори ВТ ҚТ» санчида мешавад. Ҳамчунин мавҷудияти тамоми ҳуҷҷатҳо мувофиқи феҳрист/номгӯӣ санчида мешавад.

Стандарти 1.41. Роҳбари зерсохтор мунтазам ҳайати кормандонро оид ба фаъолияти ҷорӣ, хабардор менамояд.

Талаботи стандарт

Дар зерсохтор таъмини иттилоотӣ дар бораи фаъолияти ҷорӣ ҳайати кормандон амалӣ карда мешавад. Механизмҳои фаҳмо ва аниқ пурмаҳсули додани иттилоот ба зерсохторҳо мавҷуданд, ки иборат аст:

- овеза барои эълонҳо;
- маҷлисҳои пагоҳирӯзии кормандон (5 дақиқа).

Маълумотҳо дар овезаҳо (овезаҳои иттилоотӣ) барои ҳайати кормандон мунтазам такмил дода мешаванд.

Маҷлисиҳои пагоҳирӯзии кормандон ҳар рӯз гузаронида мешаванд. Маҷлисиҳо ҳуҷҷатгузорӣ карда мешаванд (пайнавишт мешаванд).

Баҳогузори иҷроии стандарт.

Мавҷудияти механизми алоқа барои додани иттилот дар сохтор ба тариқи назорати овезаҳои эълонҳо (овезаҳои иттилоотӣ) барои ҳайати кормандон санҷида мешавад. Маҳсулнокии иттилоот дар овезаҳо (стендҳо) баҳогузори карда мешавад. Дафтарҳои протоколи чаласаҳои пагоҳирӯзии кормандон аз назар гузаронида мешаванд, мунтазамияти гузаронидан, маҳсулнокии масъалаҳои баррасӣ кардашуда баҳогузори карда мешавад. Бо ҳайати кормандон оид ба механизми алоқа мусоҳиба гузаронида шуда, самаранокии он баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 1.42. Ба табобатгирандагон хизматрасониҳои зарурии иттилоотӣ/машваратӣ расонида мешавад

Талаботҳои стандарт

1. Муассисаи тандурустӣ ба табобатгирандагон хизматрасониҳои иттилоотӣ - машваратӣ (маслиҳати шахсӣ/гурӯҳӣ, маводҳои аён) мерасонад.
  - варақаҳои қайди машваратгузарониҳои табобатгирандагон оид ба аломатҳои хатарнок дар занҳои ҳомила ва навзодон таҳия шудааст, машварати мизочон гузаронида мешавад, натиҷаи машваратгузаронӣ (варақаҳои қайди машваратгузаронӣ) дар таърихи таваллуд ва корти тиббӣ мавҷуд аст;
  - оид ба чорабиниҳои профилактикӣ барои пешгирии бемориҳои гуногун;
  - оид ба тарзи ҳаёти солим;
  - оид ба ғизогирии дуруст;
  - оид ба аломатҳои хатарнок дар бемориҳо ва ҳолатҳои гуногун.

Зерсохторҳои МТ барои табобатгирандагон бо маводҳои ахборотӣ - аёни (овезаҳои баридеворӣ, варақаҳои иттилоотӣ ва ғ.) таъмин мебошанд.

2. Маълумотҳои ба табобатгирандагон пешниҳодшуда мунтазам азнав карда мешаванд.

Баҳогузори иҷроии стандарт

Зерсохторҳо аз назар гузаронида мешаванд. Мавҷудияти маводҳои ахборотӣ, воситаҳои техникӣ барои пешниҳоди хизматрасониҳои иттилоотӣ - машваратӣ санҷида мешаванд. Маҳсулнокии ва пуррагии маълумотҳои, ки барои табобатгирандагон пешбинӣ гардидаанд, дар мувофиқа бо талаботи стандартҳо баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 1.43. Ҳамаи ҳодисаҳои фавқулодда ба қайд гирифта шуда, мавриди таҳлил ва муҳокима қарор дода шуда, барои беҳтар намудани фаъолият истифода мешаванд.

Талаботҳои стандарт

1. Тартиби тасдиқгардидаи ҳуҷҷатгузориҳои мавҷуда, ки қоидаи додани ахборотро оид ба ҳодисаи фавқулодда ба тартиб даровардааст (ҳодисаи фавт, мурдатаваллуд, ворид кардани сироятҳои карантинӣ ва дигар сироятҳо, аксуламал ва аворизҳо дар натиҷаи табобат, биосадама, ҳодисаҳои нохуш).
2. Маълумот оид ба ҳодисаҳои фавқулода расман дар ҳуҷҷатҳои тиббӣ ба қайд гирифта мешаванд.
3. Ҳармоҳа таҳлил/баҳогузори ва муҳокимаи (санҷиш) ҳамаи ҳодисаҳои фавқулода бо иштироки аъзоёни Комиссия оид ба сифат ва беҳатарии ёрии тиббӣ гузаронида мешавад.

4. Натиҷаҳои таҳлил/баҳогузорӣ ва санчишҳои ҳодисаҳои ғавқулода (дар конғронсҳои клиникӣ, маҷлисҳои соҳавӣ) муҳокима гардидаанд ва барои беҳбуд намудани кор (қабул намуданди чораҳои зарурӣ барои пешгирии онҳо) истиғода бурда мешаванд.

Баҳогузории иҷроиши стандарт

Мавҷудияти амалҳои барасмиятдаровардашуда, ки тартиби пешниҳоди маълумотро дар бораи ҳодисаҳои ғавқулода тасдиқ менамояд, дағтарҳои қайди маълумотҳо дар бораи ҳолатҳои ғавқулода санҷида мешаванд. Мавҷудияти ба қайд гирифтани тамоми ҳолатҳои тадқиқотҳои ҳолатҳои ғавқулода (протоколҳо, санадҳо) ва баррасии онҳо бо ҳайати кормандон (пайнавиштҳои маҷлисҳо, конғронсҳо) санҷида мешавад. Маҳсулнокии/дурустии чораҳои андешидашуда барои пешгирии ҳолатҳои ғавқулода баҳогузорӣ карда мешаванд.

Стандарти 1.44. Дар сохтори зертобеъ назорати сифат ва беҳатарии ёрии тиббӣ гузаронида мешавад.

Талаботҳои стандарт

1. Роҳбар ва ҳамшираи шафқати калони сохтори зертобеъ назорати сифат ва беҳатарии ёрии тиббӣ (назорати гузаронидани корҳо оид ба безараргардонӣ ва тамйизгардонӣ, тоза кардани ҳуҷраҳо, назорати риояи беҳатарии амалиётҳои тиббӣ, экспертизаи кортҳои тиббӣ ва ғайра) – ро мегузаронанд, ҳуҷчатгузории лозимӣ оид ба назорати сифат ва беҳатарӣ (ҳама камбудихои ошкоргардида бо ҳуҷчат қайд карда шудаанд) ба роҳ монда шудааст.
2. Ҳолатҳои ошкор гардидани нуқсонҳои (камбудихо) сифати ёрии тиббӣ дар маҷлисҳо (конғронсҳо) муҳокима карда мешаванд ва барои беҳбудии кор истиғода мегарданд, протоколҳо мавҷуданд.

Баҳогузории иҷроиши стандарт

Пешбурди мунтазами ҳуҷчатгузорӣ оид ба сифат санҷида мешавад. Илова бар ин, мавҷудияти протоколҳои конғронсҳои табибон дар бораи муҳокимаи камбудихои ошкоргардидаи сифати ёрии тиббӣ санҷида мешавад. Анкетакунонии ҳайати кормандон вобаста ба гузаронидани амалиётҳо оид ба назорати сифат ва беҳатарии ёрии тиббӣ, аз ҷониби роҳбар ва ҳамшираи калони шафқати зерсохтор гузаронида мешавад.

Стандартҳо барои аккредитатсияи беморхонаҳо **Қисмати II. Бехатарии клиникӣ**

Стандарти 2.1. Ҳамаи кормандон аз муоинаи тиббию профилактикӣ мегузаранд.

Талаботҳои стандарт.

Тамоми ҳайати кормандон ҳамасола муоинаи тиббиро тибқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014, №641, аз 26.12.2012 ва №536, аз 31.10.2012 мегузаранд. Шахси мутасадди тавассути фармоиш аз ҷониби роҳбарияти муассисаи тандурустӣ таъингардида барои ташкил намудани муоинаи тиббӣ мавҷуд аст. Ҷадвали муоинаи тиббӣ тибқи тартиботи муқараргардида тасдиқ шуда, маълумот дар бораи гузаштани муоинаи тиббӣ мавҷуд аст. Натиҷаҳои муоинаи тиббӣ ва қайд дар бораи иҷозат дар дафтарчаҳои санитарии кормандон барои кор мавҷуд аст.

Баҳогузорию иҷроиши стандарт.

Санҷиши мавҷудияти фармоиш дар бораи таъин намудани шахси масъул оид ба гузаштани муоинаи тиббӣ, дафтарчаҳои санитарии тамоми ҳайати кормандон гузаронида мешавад, пурра будани муоинаи тиббӣ ва мавҷудияти иҷозат барои кор баҳогузорию карда мешавад.

Стандарти 2.2. Ба ҳайати кормандон оид ба техникаи бехатарӣ дастур гузаронида мешавад.

Талаботҳои стандарт.

1. Дар шӯъбаҳои таваллудӣ мувофиқи фармоиши Вазорати тандурустӣ аз 22.05.2001, №203 «Дар бораи ташкили ҳифзи меҳнат ва бехатарии техникӣ дар муассисаҳо, ташкилотҳо ва корхонаҳои соҳаи тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон» (зерсохторҳои таваллудхона) шахсони расман таъиншуда барои гузарондани дастури техникаи бехатарӣ дар ҷойҳои корӣ ва назорати риояи техникаи бехатарӣ аз ҷониби ҳайат дар зерсохторҳо мавҷуданд.

2. Маҷмӯи дастурҳо оид ба техникаи бехатарӣ мунтазам аз нав боздид карда мешаванд.

3. Ҳайат ҳамасола дастурро оид ба техникаи бехатарӣ мегузарад ва ин амал дар ҳуҷҷатҳо ва дафтари қайди гузаштани дастур оид ба техникаи бехатарӣ қайд карда мешавад.

4. Ҳолатҳои беморӣ ва осеббардории кормандон санҷида мешаванд, ки дар вақти иҷрои фаъолияти таҳассусӣ гирифта шудаанд ва онҳо бо ҳуҷҷат тасдиқ мегарданд (санадҳо, пайнавиштҳо ва ҳисоботҳои Комиссия оид ба сифат ва бехатарӣ) ва барои бехтар намудани кор оид ба бехатарӣ истифода бурда мешаванд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Дар шӯъбаи таввалудӣ (зерсохторҳои таваллудхона) мавҷудияти фармоиш оид ба таъин намудани шахси масъул барои гузарондани дастур оид ба техникаи бехатарӣ ва назорати иҷроиши техникаи бехатарӣ аз тарафи кормандон, дафтарҳои қайди гузаштани дастур оид ба техникаи бехатарӣ санчида мешаванд. Бо тасдиқи ҳуҷҷат гузаронидани дастур оид ба техникаи бехатарӣ санчида мешаванд. Ба тариқи сӯҳбат бо маъмурият, раиси иттифоқи касаба ва ҳайати шӯъбаи таввалудӣ (зерсохторҳои таваллудхона) мавҷудияти ҳолатҳои беморшавӣ ва осеббардории кормандон дар ҷойҳои корӣ санчида мешавад. Дар ҳолати мавҷуд будани ҳолатҳои беморшавӣ ва осеббардории кормандон, ки ҳангоми иҷрои фаъолияти касбӣ гирифта шуданд, ҳуҷҷатҳо оид ба таҳқиқи ин ҳолат санчида мешаванд. Ба зами ин, пурсиши кормандон оид ба донишани иҷроиши техникаи бехатарӣ, қоидаҳои техникаи бехатарӣ гузаронида мешаванд.

Стандарти 2.3. Хатарҳои ҳангоми кор бо таҷҳизотҳои тиббӣ ва манбаъҳои, ки хатари баланд доранд, баҳогузори шуда идора карда мешаванд.

Талаботҳои стандарт.

1. Ҳайате, ки бо дастгоҳ ва таҷҳизотҳои тиббӣ кор мекунад, оид ба қоидаҳои истифодаи онҳо омӯзонида шудаанд, ҳуҷҷатҳои, ки гузаштани омӯзиширо тасдиқ менамоянд (шаҳодатнома, сертификатҳо ва ғайра) мавҷуданд.

2. Шахсоне, ки дар автоклавҳо кор мекунад, иҷозат барои кор дар автоклавҳоро доранд.

3. Ҳамаи таҷҳизотҳои барқӣ ба замин васл карда шуданд.

4. Дастурҳои тасдиқгардида оид ба техникаи бехатарии ҳангоми истифодаи дастгоҳҳо ва таҷҳизотҳо мавҷуд мебошад, ки мунтазам аз нав боздид карда мешаванд.

5. Маводҳои кимиёвии захиравӣ (кислота ва ишқор) дар зарфҳои тамғакунонидашудаи герметикии махсус нигоҳ дошта мешаванд, ки дар сатҳи фарш (дар зарфҳои ҳаҷмашон калон), дар биноҳо ва ҷевонҳо бо тамғаҳои мувофиқ нигоҳ дошта мешаванд. Панҷараҳои бо қулф маҳкамшаванда ва рӯйпушҳо барои дастгоҳҳо ва техникаҳои махсус (асбобҳои шуъодихӣ ва ғ.), ки хатари эҳтимоли барои одамон ва мӯҳити атроф доранд мавҷуданд.

6. Таҳқиқи ҳолатҳои, ки ҳангоми риоя нагардидани техникаи бехатарӣ рух додаанд ва бо ҳуҷҷат қайд карда шудаанд (санадҳо, пайнавиштҳо ва ҳисоботи Комиссия оид ба сифат ва бехатарӣ) гузаронида шуда, барои бехтар намудани кор оид ба бехатарӣ истифода бурда мешаванд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Дар зерсохторҳои санчида мешавад:

- мавҷудияти ҳуҷҷатҳои, ки аз омӯзиш гузаштани ҳайатро, ки бо дастгоҳҳо ва таҷҳизотҳои тиббӣ кор мекунад, тасдиқ менамоянд;
- мавҷуд будани ҳуҷҷат дар бораи иҷозат барои кор бо автоклавҳо (барои кормандони ҳуҷраҳои тамйизгардонӣ);
- мавҷудияти бо замин васл будани таҷҳизотҳои барқӣ;
- мавҷудияти дастурамали тасдиқгардида оид ба истифодаи ҳар як дастгоҳ ва таҷҳизот;

- мувофиқати шароити нигоҳ доштани маводҳои хатарноки кимиёвӣ мувофиқи талаботҳои стандарт.
- Ҳангоми ҳодисаҳои, ки дар вақти риоя накардани техникаи бехатарӣ руҳ додаанд, ҳуҷҷатҳои, ки аз болои ин гуна ҳодисаҳо таҳқиқ гузаронида шудааст, санчида мешаванд. Ба зами ин, пурсиши ҳайат вобаста ба дониш ва иҷроиши қоидаҳои бехатарӣ гузаронида мешаванд.

Стандарти 2.4. Эмгузаронии ҳайати кормандон бар зидди вируси зарпарвини «Б» дар муассисаи тандурустӣ ба роҳ монда шудааст.

Талаботҳои стандарт.

1. Дар беморхона тибқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014, №641, аз 26.12.2012 ва №536, аз 31.10.2012 рӯйхати нафароне, ки ба гурӯҳи хатари калон дохил мешаванд ва ба эмгузаронӣ бар зидди зарпарвини «Б» мӯҳтоҷанд, мавҷуд аст. Муассиса ҳайатро аз гурӯҳи хатари калон бо эмгузаронии секарата таъмин менамояд. Рафти гузаронидани эмкунӣ бо ҳуҷҷат тасдиқ карда мешавад. Бо ҳуҷҷат дар дафтарҳои санитарӣ ё тасдиқ карда мешавад, ё ин ки рӯйхати ҳайати эмгузаронидашуда бо нишондоди воя ва силсилаи он мавҷуд аст. Ҳолатҳои рад намудан аз эмгузаронӣ бо ҳуҷҷат тасдиқ карда шудаанд.

2. Ҳолатҳои бо вируси зарпарвини «Б» сироят ёфтани кормандон таҳқиқ карда шуда, бо ҳуҷҷат тасдиқ шудаанд (санадҳо, пайнавиштҳо ва ҳисоботҳои комиссия оид ба сифат ва бехатарӣ мавҷуданд) ва барои беҳтар намудани кор оид ба техникаи бехатарӣ истифода бурда мешаванд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Мавҷудияти рӯйхати шахсоне, ки эм карда мешаванд, санчида мешавад ва он бо рӯйхати ҳайати кормандон муқоиса мегардад, пурра будани рӯйхат тибқи талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешавад. Ба зами ин, ҳуҷҷатҳои, ки гузаронидани эдро тасдиқ менамоянд, санчида мешаванд.

Ҳангоми бемор шудан бо вируси зарпарвини Б, ҳуҷҷатҳо оид ба таққиқи онҳо санчида мешаванд.

Стандарти 2.5. Чораҳои эҳтиётӣ ҳангоми кор бо воситаҳои дезинфексионӣ риоя карда мешаванд.

Талаботҳои стандарт.

Аз ҷониби ҳайат чораҳои эҳтиётӣ ҳангоми кор бо воситаҳои дезинфексионӣ мувофиқи талаботҳои фармоишҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641, аз 26.12.2012 риоя карда мешаванд (қуттиқунонии доруҳои хушк, тайёр намудани маҳлулҳои корӣ, гузаронидани дезинфексия):

1. Кор бо воситаҳои дезинфексионӣ бо хилъат, дастпӯшакҳои резинӣ, айнакҳои муҳофизатӣ, пешдоманҳо гузаронида мешаванд ва узвҳои нафаскашӣ бо респиратори РУ - 60 (ё ҳашт қабат рӯйпуш аз дока) муҳофизат карда мешаванд.

2. Пас аз кор рӯй ва дастҳо бо об ва собун тоза шӯста мешаванд.

3. Ҳангоми ба чашм расидани воситаҳои дезинфексионӣ, чашмҳо бо оби тоза шӯста мешаванд. Ҳангоми расидани воситаи дезинфексионӣ ба пӯст он бо об шӯста мешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Дар шӯъбаи таваллудӣ (зерсохторҳои таваллудхона) аз болои кор бо воситаҳои дезинфексионӣ назорат бурда мешавад, дурустии истифодаи либосҳои махсус ва дигар чораҳои муҳофизатӣ тибқи талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешавад. Пурсиши ҳайати кормандон гузаронида шуда, сатҳи дониши ҳайати кормандон бобати чораҳои эҳтиётӣ ҳангоми кор бо воситаҳои дезинфексионӣ ва амалҳои онҳо ҳамгоми расидани воситаҳои дезинфексионӣ ба чашм ва пӯст баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 2.6. Қоидаҳои дезинфексияи маҳсулоти тиббӣ
риоя карда мешаванд.

Талаботҳои стандарт.

Кор бо безаргардонии (дезинфексияи) маҳсулоти тиббӣ (маҳсулоти тиббӣ аз шиша, аз маводҳои мустаҳками полимерӣ, резинӣ, асбобҳои тиббӣ, маводҳои тиббӣ, маҳсулотҳои тиббии истифодаи яккарата, воситаҳои нигоҳубини беморон) бо роҳи коркарди онҳо дар автоклав, чевонҳои хушкатозақунӣ, тар кардан дар моеъи дезинфексионӣ, чӯшонидан мутобиқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 гузаронида мешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Назорат аз болои гузаронидани корҳо оид ба безаргардонии маҳсулоти тиббӣ аз ҷониби ҳайат гузаронида шуда, дурустии гузаронидани корҳо тибқи талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешавад. Пурсиши шахсоне, ки корҳои безаргардониро мегузаронанд гузаронида шуда, сатҳи дониши онҳо бобати меъёрҳо ва қоидаҳои речаи безаргардонии маҳсулотҳои тиббӣ баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 2.7. Қоидаҳои дезинфексияи биноҳо, мебелҳо ва таҷҳизотҳои тиббии санитарӣ - техникӣ риоя карда мешаванд.

Талаботҳои стандарт.

Корҳо оид ба безаргардонии (дезинфексияи шифт, деворҳо, дар ва фарш) мебел, таҷҳизотҳои тиббӣ ва санитарӣ-техникӣ тавассути тоза кардани онҳо бо маҳлули безаргардонӣ тибқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 амалӣ карда мешаванд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Назорат оид ба гузаронидани корҳо бобати безаргардонии бино ва мебелҳо аз ҷониби кормандон гузаронида шуда, дурустии иҷроиши онҳо тибқи талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешавад. Пурсиши кормандоне, ки корҳои безаргардониро анҷом медиҳанд гузаронида шуда, сатҳи дониши онҳо бобати меъёри речаи безаргардонии бино, мебели тиббӣ ва таҷҳизоти санитарӣ-техникӣ баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 2.8. Қоидаҳои дезинфексияи либосҳои тағ, маводҳои рахти хоб ва либосҳои муҳофизатии ҳайат, ки бо ихроҷҳои биологӣ зарарнок (ифлос) гардидаанд, риоя карда мешаванд.

Талаботҳои стандарт.

Корҳо оид ба безаррагардонии (дезинфексия) рахти хоб ва тахпӯши бемор, маводҳои рахти хоб ва либосҳои муҳофизатии ҳайат, ки бо ихроҷҳои биологӣ зарарнок гардидаанд, бо роҳи коркарди онҳо дар камераҳои дезинфексионӣ, автоклавҳо, тар кардан дар маҳлули безаррагардонӣ ва ҷӯшонидан дар воситаҳои шустушӯӣ мувофиқи фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 амалӣ карда мешаванд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Азназаргузаронии камераҳои дезинфексионӣ, ҷойҳои шӯстушӯӣ (шустушӯйхона) ва зерсохторҳо оид ба корҳои дезинфексионии рахти хоб (тахпӯши бемор, воситаҳои рахти хоб ва либосҳои муҳофизатии ҳайат, ки бо партовҳои биологӣ зарарнок гардидаанд) гузаронида мешаванд. Пурсиши кормандоне, ки барои гузаронидани ин корҳо масъуланд гузаронида шуда, сатҳи дониши онҳо бобати меъёр ва қоидаҳои речаи дезинфексионии рахти хоб (рахти хоб ва анҷомҳои бемор, маводҳои рахти хоб ва либосҳои муҳофизатии ҳайат, ки бо партовҳои биологӣ зарарнок гардидаанд) тибқи талаботҳои стандарт баҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарти 2.9. Қоидаҳои дезинфексияи зарфҳои ошхона риоя карда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Корҳо оид ба безаррагадонӣ (дезинфексия) зарфҳои ошхона бо роҳи ғарк намудани онҳо дар маҳлули дезинфексионӣ ва тоза шӯстан ва обгардон намудан бо об мувофиқи фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 гузаронида мешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Назорати корҳои гузаронидашуда оид ба дезинфексияи зарфҳои ошхона дар ҷои тайёр кардани хӯрок ва ҷойҳои тақсимоти хӯрок гузаронида мешавад. Пурсиши кормандони ҷойи хӯрокпазӣ ва ҷои тақсимоти хӯрок, ки корҳои дезинфексиониро амалӣ менамоянд, гузаронида шуда, сатҳи дониши онҳо бобати меъёр ва қоидаи речаи дезинфексияи зарфҳои ошхона тибқи талаботҳои стандарт баҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарти 2.10. Дар шӯъбаи марказонидашудаи тамйизгардонӣ системаи кори муттасил риоя карда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Дар шӯъбаи тамйизгардонии марказонидашуда (минбаъд ШТМ) ва хучраҳои тамйизгардонӣ (ХТ) низоми кории муттасил мувофиқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 риоя карда мешавад:

- ШТМ (ХТ) аз дигар зерсохторҳо ҷудо фаъолият менамоянд;
- иҷозати даромад фақат барои кормандони ШТМ дода шудааст;
- ҳама хучраҳои ШТМ ба 3 қисм тақсим шудаанд. «Ифлос, тоза ва тамйиз».

Нақшабандии хучраҳо тарзе гузошта шудааст, ки ба ҳам бархӯрдани маводҳои ифлос, тоза ва тамйиз ғайри имкон аст;

- иҷозати ворид ва ё дастрасӣ ба ҷои ниғаҳдории воситаҳои тамйизшудаи тиббӣ маҳдуд аст.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Азназаргузаронии хучраҳои ШТМ гузаронида шуда, иҷроиши талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 2.11. Ҳаёати ШТМ воситаҳои муҳофизатии фардиро истифода мебарад.

Талаботҳои стандарт.

Ҳангоми кор ҳаёати ШТМ (ХТ) воситаҳои муҳофизатии фардиро мувофиқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 истифода мебаранд: дастпӯшакҳо, хилъат, либоси чарроҳӣ, калапӯшак, пойафзоли алоҳидаи тарнашаванда, пешдоман ва воситаи муҳофизатии рӯй (айнакҳо).

Баҳогузории иҷроиши стандарт.

Азназаргузаронии хучраҳои ШТМ (ХТ) гузаронида шуда, иҷроиши талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешаванд.

Стандарти 2.12. Қоидаҳои тозакунии пеш аз тамйизгардонӣ риоя карда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Тозакунони пеш аз тамйизгардонии маҳсулоти тиббӣ дар ШТМ (ХТ) гузаронида мешавад. Ҳангоми мавҷуд набудани онҳо дар муассисаҳои тандурустӣ хучраҳои алоҳида махсус мувофиқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 ҷудо карда мешавад.

Тозакунони пеш аз тамйизгардонии маҳсулотҳои тиббӣ пеш аз тамйизгардонии онҳо бо мақсади аз онҳо дур намудани бофтаҳо, чарбҳо, ифлосҳои механикӣ ва ҳамчунин дорувориҳо гузаронида мешавад.

Тозакунони пеш аз тамйизгардонии маҳсулоти тиббӣ тавассути даст бо таври зерин гузаронида мешавад:

- шустушӯи асбобҳо баъд аз безаргардонӣ дар маҳлули 0,5% хлор дар муддати 10 дақиқа сар карда мешавад;

- агар имконияти фавран шӯстани асбоб ва дигар ашёҳо набошад, онҳо бо **об** чақонида шуда, барои пешгирӣ аз зангзанӣ бо сачоқ хушк карда мешаванд;

- шустушӯи асбобҳо бояд зинаҳои зеринро дар бар гирад: бодикқат бо маводҳои шустушӯӣ ва бо оби тоза чайқонидан ва хушконида;

- барои пешгирӣ намудани пошхӯрии маводҳои сироятнокшуда, асбобҳо дар зери об шуста мешаванд;

- истифодаи чуткаи нарм, воситаи шуянда ва об;

- истифодаи чуткаи дандоншӯи барои тоза намудани дандонаҳо, пайвастиҳои ва болтҳо;

- боқимондаҳои собун ва маводҳои шуянда бо оби тоза чайқонида мешаванд;

- дар ҳавои кушод ё бо сачоқи тоза асбобҳо (бо истисноии асбобҳои, ки бо усули ҷушонидан ва бӯғ таъмиз карда мешаванд) хушк карда мешаванд;

- баъд аз хушконидаи асбобҳо барои тамйизгардонӣ тибқи талабот банду баст карда мешаванд.

Эзоҳ. Бо усули механикӣ (бо ёрии таҷҳизоти махсус) тозакунии пеш аз тамйизгардонии маҳсулоти тиббӣ ба тариқи равон, рататсионӣ, усулҳои ултрасадоӣ, ва тавассути **шётка** (бо истифодаи маводҳои махсус ва иловагӣ) вобаста ба дастурамал оид ба истифодабарии он мувофиқ ба таҷҳизоти алоқаманд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Азназаргузаронии хучраҳои ШТМ гузаронида мешавад. Ҳамчунин, назорат аз болои корҳои гузаронидашуда оид ба тозакунии пеш аз тамйизгардонӣ низ бурда мешавад. Дурусти гузаронидани онҳо баҳогузори карда мешавад. Пурсиши ҳайати кормандони ШТМ (хучраҳои тамйизгардонӣ) гузаронида шуда, сатҳи дониши онҳо бобати меъёр ва қоидаҳои гузаронидани корҳо оид ба тозакунии пеш аз тамйизгардонӣ тибқи талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 2.13. Назорати сифати тозакунии пеш аз тамйизгардонӣ гузаронида мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Дар ШТМ (хучраҳои тамйизгардонӣ) назорати сифати тозакунии пеш аз тамйизгардонӣ бо роҳи муоинаи тозагии мукамали ҳолати маводҳои тиббӣ, мувофиқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 гузаронида мешаванд:

Натиҷаҳои санҷиши сифати тозакунии пеш аз тамйизгардонӣ бо ҳуҷҷат тасдиқ карда шуда, дар дафтари назорати сифати тозакунии пеш аз тамйизгардонӣ ба қайд гирифта мешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Дар ШТМ (хучраҳои тамйизгардонӣ) мавҷудияти китобҳои қайди назорати сифати тозакунии пеш аз тамйизгардонӣ, санҷида мешаванд. Пурсиши кормандони ШТМ (хучраҳои тамйизгардонӣ) гузаронида шуда, дар рафти пурсиш сатҳи дониши кормандон оид ба гузаронидани назорати сифати тозакунии пеш аз тамйизгардонӣ баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 2.14. Маҳсулотҳои тиббӣ, ки бояд тамйизгардонии шаванд, мувофиқи талаботҳои муқарраргардида банду баст карда шудаанд.

Талаботҳои стандарт.

Маҳсулотҳои тиббӣ пеш аз тамйизгардонӣ мувофиқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 банду баст карда мешаванд.

- маҳсулотҳои тиббӣ пеш аз тамйизгардонӣ танҳо тоза ва хушк банду баст карда мешаванд;

- матоъ шӯста шудааст, хушк карда шудааст ва суроҳӣ надорад;
- ҳама асбобҳои пайвандшаванда ҷудо ё ин ки дар шакли кушода мебошанд;

Барои банду баст ҳангоми тамйизгардонӣ бо бӯғ (дар автоклавҳо) чунин навъҳои маводҳо истифода бурда мешавад:

- маводи муҳофизатӣ (272-288 ришта) дар як қабат, вале ду маротиба печонида шудааст;

ё ин ки

- коғаз (крафт-коғазҳо ё дигар) ду маротиба печонда мешавад. Коғаз тақрибан истифода бурда намешавад;

- банду бастҳо саҳт баста намешаванд.

Ҳангоми банду баст намудани бикс чунин алгоритмро бояд риоя намуд:

- бикс аз дарун бо матоъ пӯшонидани мешавад, ки дар он ашёҳои банду бастии лозимӣ гузошта мешаванд;

- зичии ғунҷоиши бикс аз 2/3 ҳаҷми $\bar{y}$ бояд зиёд набошад;

- дар байни асбобҳои гузошташуда термоиндикатор ҷойгир карда мешавад;

- бо канорҳои матоъ объектҳои тамйизгардонӣ пӯшонидани мешаванд;

- аз боло пинсет (корсанг), ки дар коғази алоҳидаи ҳаҷми бар 20X20 см печонида шудааст, гузошта мешавад. Пас аз ин рӯйпӯши бикс пӯшида мешавад.

ва/ё ин ки:

Ҳангоми истифода аз усули хушктамйизгардонӣ (дар ҷевонҳои хушктамйизгардонӣ) чунин маводҳо истифода бурда мешаванд:

- тӯрҳои (сетка) оҳанин;

- контейнерҳои оҳанин бо рӯйпӯшҳо.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Назорат аз болои раванди банду бастии масолеҳи тиббӣ, ки барои тамйизгардонӣ оварда шудааст дар ШТМ санҷида мешавад. Иҷроиши талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешаванд.

Стандарти 2.15. Қоидаҳои тамйизгардонӣ риоя карда мешаванд.

Талаботҳои стандарт.

Тамйизгардонии маҳсулоти тиббиро дар шӯъбаҳои мутамаказонидашудаи тамйизгардонӣ ва ҳангоми мавҷуд набудани онҳо дар муассиса дар ҳуҷраҳои махсус ҷудонамуда дар шӯъбаҳои табобатӣ мувофиқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 мегузаронанд.

Тамоми маводҳои, ки ба захмҳо расида буданд, бо хун ё бо доруворҳои воридшаванда, ки дар алоқа буданд, ҳамчунин асбобҳои, ки ҳангоми кор дар пардаҳои луобӣ истифода бурда шуданд ва эҳтимоли вайроншавии қабатҳои онро бармеоранд, тамйизгардонидани мешаванд.

Корҳои оид ба тамйизгардонии маводҳои тиббӣ бо роҳи коркарди онҳо дар автаклави ҷевонҳои хушкатамйизгардонии барқӣ, ё усулҳои кимиёвӣ гузаронидани мешаванд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Азназаргузаронии ҳуҷраҳои ШТМ (ҳуҷраҳои тамйизгардонӣ) ва назорат аз болои ҷараёни корҳои оид ба тамйизгардонӣ гузаронидани мешаванд. Дурустии иҷроиши корҳои оид ба тамйизгардонӣ тибқи талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешавад. Пурсиши кормандони ШТМ (ҳуҷраҳои тамйизгардонӣ) гузаронидани шуда, сатҳи

дониши онҳо бобати меъёр ва қоидаҳои иҷроиши корҳо оид ба тамйизгардонӣ баҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарти 2.16. Низоми мониторинги самаранокии тамйизгардонӣ
мавҷуд аст

Талаботҳои стандарт.

Дафтар (чадвал) бо нишондоди вақт ҳарорат ва фишор барои ҳар як ғунҷоиш мавҷуд аст. Дафтар (чадвал) ҳуҷҷатгузорӣ карда шуда, пас аз ҳар як ғунҷоиш санчида мешавад. Назорати тамйизгардонӣ бо усулҳои кимиёвӣ, физикӣ ва бактериологӣ бурда шуда, ҳамзамон воситаҳои чен кардани ҳарорат (термометр, термометри максималӣ), фишор (монувакуметрҳо), ҳисоби вақт, тестҳои кимиёвӣ, индикаторҳои термокимиёвӣ ва биотестҳо мувофиқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 истифода бурда мешаванд. Назорати кори тамйизгардонӣ ҳангоми ҳар як ғунҷоиши дастгоҳ барои тамйизгардонӣ санчида мешаванд.

Ҳангоми назорати кори дастгоҳи тамйизгардонӣ ҳайате, ки онро хизматрасонӣ менамояд термометрҳои максималӣ, тестҳои кимиёвӣ, индикаторҳои кимиёвӣ, ё биотестҳо дар қуттиҳо бо маводҳои тамйизгардонидашавандаро мегузорад, аз болои ҳар давраи тамйизгардонӣ оид ба нишондоди дастгоҳҳои назоратии санчишӣ назорат мебарад ва дар бораи имконияти истифодаи маводҳои тамйизгардонидашуда дар дафтари кор оид ба тамйизгардонӣ хулосаи худро қайд менамояд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Пурсиши ҳайати кормандони ШТМ (ҳуҷраҳои тамйизгардонӣ) гузаронида мешавад, ки дар раванди истифодаи усулҳои назорати кори тамйизгардонӣ буғӣ ва ҳавоӣ муайян карда мешавад. Воқеият ва муосир будани усулҳои назорат тибқи талаботҳои стандарт баҳогузорӣ карда мешаванд.

Стандарти 2.17. Дурустии нигоҳдории масолеҳи тамйизгардонидашудаи тиббӣ таъмин карда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Нигоҳдошти маводҳои тамйизгардонидашудаи тиббӣ дар мувофиқа бо талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 ба роҳ монда мешавад:

- маводҳои тамйизгардонидашудаи тиббӣ дар минтақаи маҳкам (бинои алоҳида) бо дастрасии маҳдуди кормандон ба онҳо нигоҳ дошта мешаванд;
- ҳамаи бастаҳо ва зарфҳо аз чанг, намӣ, ҳайвонот ва ҳашарот эмин нигоҳ дошта мешаванд (дар бастҳои тамйизгардонидашуда даридагиҳо, чойҳои намнок, чанг вучуд надорад);
- маҳсулотҳои тозаи тиббӣ якҷоя бо ашёҳои тамйизгардонидашуда нигоҳ дошта намешаванд;
- маводҳои печониданашудаи тиббӣ зуд истифода бурда шуда, нигоҳ дошта намешаванд;
- дар банду бастҳои тамйизгардонидашуда ва ё зарфҳои санаи гузаронидани тамйизгардонӣ гузошта мешавад;

- банду бастҳо ва зарфҳо бо ашёҳои тамйизгардонидашуда бояд дар масофаи 20-25 см аз фарш 40-50 см аз шифт ва 15-20 см аз девори берунӣ нигоҳ дошта мешаванд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Маводҳои тамйизгардонидашудаи тиббӣ дар ШТМ, ҳучраҳои тамйизгардонӣ, қисми ҷарроҳӣ, ҳучраҳои таввалудӣ ва амалиётӣ аз назорат гузаронида шуда, иҷроиши талаботҳои стандарт оид ба дуруст нигоҳдории маводҳои тамйизгардонидашудаи тиббӣ баҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарти 2.18. Гигиенаи дастҳои ҳайати кормандони тиб риоя карда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Ҳайати кормандони тиб гигиенаи дастҳоро тибқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 сол ва №641 аз 26.12.2012 сол риоя мекунанд.

Пеш аз ҳар як амалиёт ва ҳамчунин пеш ва пас аз кашидани дастпӯшакҳо кормандони тиб тозагии дастҳоро риоя менамоянд:

- дастҳоро бо собун дар оби равон 10-15 сония мешӯянд ва бо сачоқҳои тозакардашудаи матогӣ ва ё яккаратаи қоғазӣ хушк мекунанд;

- дар ҳолате ки дар дастҳо ифлосӣ дида намешавад, дастҳоро бо 3-5 миллилитр антисептик то пурра хушк шудани моеъ дар дастҳо коркард мекунанд.

Алгоритми шустушӯӣ ва коркарди дастҳо дар мутобиқат бо стандартҳои дар боло зикргардида, дар ҳучраҳои доругузаронӣ, таваллудӣ, баъди таваллудӣ, амалиётхонаҳо ва қисми ҷарроҳӣ дар шакли овезаҳои деворӣ овезон карда мешаванд. Собун (резекардашуда ва бо шакли маҳлул), дозаторҳо бо антисептикҳо ва сачоқҳои яккарата вучуд доранд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Дар ҳучраҳои доругузаронӣ, таваллудӣ, пас аз таваллудӣ, амалиётхонаҳо ва қисми ҷарроҳии таваллудхонаҳо мавҷудияти овезаҳои деворӣ оид ба алгоритми шустушӯӣ ва коркарди дастҳо аз ҷониби ҳайати тиббӣ санчида мешаванд. Мавҷудияти миқдори лозимии собун, дозаторҳо бо антисептикҳо ва сачоқҳои яккарата барои риояи тозагӣ аз ҷониби ҳайати кормандони тиб санчида мешаванд. Дуруст иҷро намудани алгоритми шустушӯӣ ва коркарди дастҳо аз ҷониби ҳайати кормандони тиб назорат карда мешавад.

Стандарти 2.19. Дастҳои ҳайати кормандони тиб пеш аз валодат ва амалиётҳои ҷарроҳӣ безарар гадонида мешаванд.

Талаботҳои стандарт.

Пеш аз қабули валодат ва ҳар гуна амалиётҳои ҷарроҳӣ ҳайати кормандони тиб безараргардонии дастҳоро тавассути шустушӯӣ ва коркард бо антисептикҳо мегузаронанд. Безараргардонии дастҳо аз ҷониби ҳайати кормандони тиб мувофиқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 ба роҳ монда мешавад.

Алгоритми безараргардонии дастҳо тибқи фармоиши дар боло зикргардида, дар ҳар як **ҳучраи инфиродии валодат, қисматҳои таваллудӣ, ҷарроҳӣ, бахшҳои ҷарроҳӣ** калонсолон ва кӯдакона, дар шакли овезаҳои деворӣ мавҷуданд. Собун ва

дозатрҳо бо антисептикҳо, тампонҳои пахтагин ва дастпокунакҳои тамйизгардонидашуда мавҷуданд.

Баҳогузори иҷрои стандарти.

Дар хучраҳои фардии валодат, қисматҳои таваллудӣ ва ҷарроҳии таваллудхонаҳо (шӯъбаҳо) мавҷудияти овезаҳои деворӣ оид ба алгоритми безаргардонии дастҳо аз ҷониби ҳайати кормандони тиб санчида мешаванд. Мавҷудияти микдори зарурии собун бо дозатрҳо, антисептикҳо, тампонҳои пахтагин ва дастпокунакҳои тамйизгардонидашуда санчида мешавад. Дуруст иҷро намудани алгоритми безаргардонии ва коркарди дастҳо аз ҷониби ҳайати кормандони тиб назорат карда мешавад.

Стандарти 2.20. Ҳангоми таваллуд ва амалиётҳои ҷарроҳӣ ҳайати тиббӣ аз воситаҳои муҳофизатии фардӣ истифода мекунад.

Талаботҳои стандарт.

1. Мувофиқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 ҳайати кормандони тиб дар ҳар ҳолат, ки бо хун дар алоқа мешаванд, бо дигар маводҳои эҳтимол дар алоқабуда, бо пардаҳои луобӣ ё пӯст хатман дастпӯшакҳо мепӯшанд.

2. Кормандони тиббе, ки бо беморон ҳангоми амалиётҳои ҷарроҳӣ дар ҷарроҳгоҳ бо беморон дар алоқа мешаванд, воситаҳои муҳофизатии фардии зеринро истифода мебаранд:

- либоси тамйизгардонидашудаи ҷарроҳӣ;
- калапӯшҳои тозаи ҷарроҳӣ, ки тамоми мӯйҳоро мепӯшонанд;
- дастпӯшакҳои тамйизшуда;
- пояфзоли тозаи маҳкам бо пойпушҳо, ки бо ҳамчун муҳофизат аз обиятҳои рехта ва дигар ашёҳои афтида хизмат мекунад;
- айнакҳо, ё ин ки муҳофизаткунандаҳои рӯй;
- **ниқоби тамйизгардонидои докагӣ, ки даҳон ва биниро маҳкам менамояд.**

3. Ҳангоми амалиётҳои ҷарроҳӣ дар амалиётхона кормандони **тиббе**, ки бо беморон бо беморон дар алоқа мешаванд, воситаҳои муҳофизатии фардии зеринро истифода мебаранд:

- хилъати тамйизгардонидашуда;
- пешдомани тозаи резинӣ ё пластикӣ;
- дастпушакҳои тамйизшуда;
- пешдомани тозаи резинӣ ё пластикӣ;
- **ниқоби тамйизгардонидои докагӣ, ки даҳон ва биниро маҳкам менамояд.**

4. **Ҳангоми валодат** (давраи 2-3) кормандони тиббе, ки бо зани зоянда дар алоқа мешаванд, воситаҳои муҳофизатии фардии зеринро истифода мебаранд:

- хилъати тамйизгардонидашуда;
- **ниқоби тамйизгардонидои докагӣ, ки даҳон ва биниро маҳкам менамояд (аз рӯи нишондодҳои эпидемикӣ);**
- калапӯшҳои тозаи ҷарроҳӣ, ки тамоми мӯйҳоро мепӯшонанд;
- дастпӯшакҳои тамйизшуда;

• пояфзоли тозаи маҳкам бо пойпӯшҳо, ки бо ҳамчун муҳофизат аз обиятҳои рехта ва дигар ашёҳои афтида хизмат мекунад;

- айнакҳо, ё ин ки муҳофизаткунандаҳои рӯй;
- пешдомани тозаи резинӣ ё пластикӣ.

Баҳогузори иҷрои стандарти.

Азназаргузари амалиётҳои, ки бо хатар вобастаанд дар реҷаи вақти реалӣ гузаронида мешавад. Истифодабарии воситаҳои муҳофизати фардӣ (мавҷуд будани захираи онҳо), ки дар талаботи стандарти оварда шудаанд баҳогузори карда мешаванд.

Стандарти 2.21. Реҷаи шӯъзани ҳуҷраҳо тавассути фурузонаҳои **бактерисидӣ** риоя карда мешавад.

Талаботҳои стандарти.

Мунтазам шӯъзани ҳуҷраҳо, дар ҷойҳои, ки он зарурият дошта бошад, тавассути фурузонаҳои **бактерисидӣ** мувофиқи талаботҳои муқарраргардидаи фармоиши Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 гузаронида мешавад. Мӯҳлати шӯъзани биноҳо тавассути фурузонаҳои бактерисидӣ 60 дақиқаро ташкил медиҳад. Баъди шӯъзани ҳавои биноҳо на камтар аз 15 дақиқа тоза карда мешавад. Дафтарҳои қайди гузаронидани шӯъзани ҳуҷраҳо, шиносномаҳои фурузонаҳои бактерисидӣ мавҷуданд. Фурузонаҳои бактерисидӣ ба ҳисоб гирифта мешаванд ва баъд аз коркард дар муддати муқарраршудаи соатҳо (мувофиқи шиноснома) иваз карда мешаванд.

Баҳогузори иҷрои стандарти.

Тибқи дафтари қайди шӯъзани ҳуҷраҳо мунтазамият, экспозитсияи лозимии шӯъзани ҳуҷраҳо ва ба ҳисобгирии кори фурузонаҳои квартсӣ санчида мешавад. Санчиши шиносномаҳои фурузонаҳои шӯъзани квартсӣ вобаста ба дурустии мӯҳлати истифодаи шӯъзанҳои бактерисидӣ санчида мешавад. Пурсиши ҳайати кормандони тиб оид ба донишани реҷаи шӯъзани ҳуҷраҳо бо фурузонаҳои бактерисидӣ гузаронида мешавад.

Стандарти 2.22. Реҷаи санитарии гигиенӣ дар биноҳо риоя карда мешавад.

Талаботҳои стандарти.

Реҷаи рӯбучини биноҳо мувофиқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 риоя карда мешавад.

Ҷадвали рӯбучини биноҳо дар тамоми зерсохторҳо мавҷуд аст ва дар ҷойҳои намоён (дар деворҳо) овезон карда шудааст. Ҳангоми тоза кардани биноҳо ҳайати кормандон аз воситаҳои муҳофизати фардӣ (хилъат, пояфзоли маҳкам, калапӯш, дастпӯшакҳои хоҷагӣ, рӯйпӯшҳо) истифода мебаранд.

Ҷиҳозҳои рӯбучин (сатил, зарфҳо барои шӯстани деворҳо, шоткаҳо) ва захираи кифояи воситаҳои шустушӯӣ ва дезинфексионӣ барои гузаронидани рӯбучини биноҳо мавҷуданд. Тамоми асбобҳои рӯбучин тамғаи худро доранд, бо нишондоди биноҳо ва бо мақсад истифода бурда мешаванд, онҳо дар ҷойҳои махсуси барои ин ҷудо кардашуда нигоҳ дошта мешавад.

Баҳогузори иҷрои стандарти.

Дар зерсохторҳо мавҷудияти қадвали рӯбучин, ҷиҳозҳо, воситаҳои муҳофизати фардии ҳайати кормандон ва захираи кофии воситаҳои шустушӯӣ ва дезинфексионӣ барои гузаронидани тозакунии санҷида мешавад. Мӯҳргузори дуруст ва нигоҳубини асбобҳои рӯбучин баҳогузори карда мешавад. Ба мақсади муайян намудани рӯбучин тозагии биноҳо аз назар гузаронида мешаванд. Пурсиши ҳайати кормандоне, ки барои гузарондани рӯбучин масъул мебошанд, вобаста ба донишони реҷаи рӯбучин (пешакӣ, ҷорӣ, хотимаӣ ва кулӣ) гузаронида мешаванд. Пурсиши беморон оид ба мунтазамият ва сифати гузаронидани рӯбучинҳо дар ҳуҷраҳои бистарӣ (табобатӣ) гузаронида мешаванд.

Стандарти 2.23. Қоидаҳои нигоҳдории маводҳои ташхисӣ дар озмоишгоҳи риоя карда мешавад.

Талаботҳои стандарти.

Қоидаҳои нигоҳдории маводҳои ташхисӣ дар озмоишгоҳи мувофиқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 карда мешавад.

1. Маводҳои ташхисӣ дар биноҳои хушк дар ҷевонҳо ё рафҳо (ҳангоми зарурият дар ҷойҳои торик, дар яхдонҳо, дар сефҳо) нигоҳ дошта мешаванд.

2. Реҷаи ҳарорати нигоҳдории доруҳо риоя карда мешавад, яхдонҳо барои нигоҳдории маводҳои ташхисӣ мавҷуданд. Дар яхдон термометр барои ҷен кардани ҳарорат, ки дар дафтар қайд карда мешавад, мавҷуд аст.

3. Маводҳои ташхисӣ мӯҳлати истифодаашон гузашта мавҷуд нест. Санадҳо оид ба аз эътибор соқит донишони маводҳои ташхисии мӯҳлати истифодаашон гузашта мавҷуд мебошад.

Баҳогузори иҷрои стандарти.

Дар мувофиқа бо талаботи стандарти санҷида мешаванд:

- шароити нигоҳдории маводҳои ташхисӣ;
- мавҷудияти яхдонҳо ва термометрҳо дар яхдонҳо;
- мавҷудияти дафтари қайди реҷаи ҳароратӣ;
- дурустии риояи реҷаи ҳароратӣ ҳангоми нигоҳдории маводҳои ташхисӣ;
- мӯҳлати истифодаи маводҳои ташхисӣ дар озмоишгоҳ мавҷуд буда ва санадҳо оид ба аз эътибор соқит донишони маводҳои ташхисии мӯҳлати истифодаашон гузашта.

Стандарти 2.24. Қоидаҳои нигоҳдории маводҳои доруворӣ риоя карда мешаванд.

Талаботҳои стандарти.

1. Дар шӯъбаҳо ва дорухона мунтазам назорат аз рӯи қоидаи нигоҳдории маводҳои доруворӣ мувофиқи фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 гузаронида мешавад (аз ҷониби Комиссия оид ба сифат ва беҳатарӣ, мудирони шӯъбаҳо, ҳамшираи калони шафқат ва ҳамшираҳои шафқат).

2. Маводҳои доруворӣ дар ҳуҷраҳои хушк (ҳангоми зарурият дар ҷойҳои торик) дар сейфҳо, ҷевонҳо ва рафҳои мӯҳркунондашуда нигоҳ дошта мешаванд.

3. Яхдонҳои махсус барои нигоҳ доштани маводҳои дорувории термолабилӣ мавҷуданд. Речаи ҳарорат дар яхдонҳо риоя карда мешавад (термометрҳо ва дафтарҳои қайди речаи ҳарорат мавҷуданд).

4. Маводҳои доруворӣ бо мӯҳлати истифодаашон гузашта мавҷуд нестанд. Механизми бозпас гирифтани ва несту нобут сохтани маводҳои дорувории мӯҳлаташон гузашта вучуд дорад. Ҳуҷҷатҳои тасдиқкунанда оид ба бозпас гирифтани ва несту нобут сохтани маводҳои дорувории мӯҳлаташон гузашта вучуд дорад.

5. Қойҳои нигоҳдории маводҳои доруворӣ бо чораҳои муҳофизатӣ таъминанд (панҷараҳои оҳанин, овоздиҳандаи муҳофизатӣ).

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Иҷрои талаботҳои стандарт тавассути азназаргузаронӣ дар дорухона ва шӯъбаҳои баҳогузори мешаванд.

Стандарти 2.25. Қоидаҳои нигоҳдории эмдоруҳо (ваксинаҳо) риоя карда мешаванд.

Талаботҳои стандарт.

Дар ҳуҷраҳои эмгузаронӣ мумтазам назорати иҷроиши қоидаҳои нигоҳдории ваксинаҳо мувофиқи талаботҳои **фармоиши Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли № 643, аз 07.08.2014** бурда мешавад. Ваксинаҳо дар яхдонҳои махсус нигоҳ дошта мешаванд. Речаи ҳарорат дар яхдонҳо риоя карда мешавад (термометрҳо ва дафтарҳои қайди речаи ҳарорат мавҷуданд).

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Иҷроиши талаботҳои стандарт тавассути азназоргузаронии ҳуҷраҳои эмгузаронӣ баҳогузори мешавад.

Стандарти 2.26. Қоидаҳои нигоҳдории хун ва ҷузҳои он риоя карда мешаванд.

Талаботҳои стандарт.

Хун ва ҷузҳои он мувофиқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 нигоҳ дошта мешаванд. Хун дар яхдонҳои махсуси тиббӣ, ки танҳо барои нигоҳдории хун ҷудо карда шудаанд, нигоҳ дошта мешавад. Ҳарорати нигоҳдории онҳо аз +2 до +6°C. Ҷузҳои плазмавии хун дар камераҳои яхдонҳои тиббӣ бо ҳарорати аз -20 то -40°C нигоҳ дошта мешаванд. Термометрҳо ва системаи мунтазами мониторинги ҳарорат мавҷуд аст (ҳарорат дар яхдонҳо ва камераҳои яхдонҳо дар дафтари қайди речаи ҳарорат на камтар аз ҳар як 4 соат қайд карда мешавад).

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Азназаргузаронии шароити нигоҳдории хун ва ҷузҳои он тибқи талаботҳои стандарт гузаронида мешавад.

Стандарти 2.27. Барои гузаронидани хун танҳо хуни донорҳои аз тест гузаронидашуда истифода бурда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Мувофиқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон №641 аз 26.12.2012 барои гузаронидани хун ба ресипиентҳо хуни донорие истифода бурда мешавад, ки тестҳоро нисбат ба сироятҳои гемотрансмиссивӣ гузаштаанд (ВИЧ, зарпарвинҳои вирусии В ва С, оташак (сифилис), бруселлез, табларза).

Баҳогузории иҷроиши стандарт. Санҷиши ҳуҷҷатҳое, ки иҷроиши талаботҳои стандартро тасдиқ менамоянд (кортҳои донорҳо дар шӯъбаҳои трансфузиологӣ), гузаронида мешавад.

Эъзоҳ: Стандарти мазкур танҳо дар муассисаи тандурустие, ки шӯъбаи трансфузиологӣ дорад санҷида мешавад.

Стандарти 2.28. Ҳангоми гузаронидани хун (гемотрансфузия) тадқиқотҳои иммуногематологии зарурӣ гузаронида мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Пеш аз амалиёти гузаронидани хун тадқиқотҳои зерини иммуногематологии бемор мувофиқи талаботҳои фармоиши Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон №641 аз 26.12.2012 гузаронида мешавад:

- муайянсозии гуруҳи хун ва резус – мансубияти бемор;
- муайянсозии гуруҳи хун ва резус – мансубияти (зарф) хуни донорӣ;
- гузаронидани санҷиши мутобиқати фардӣ аз рӯи системаи АБО, резуси эритроцитҳои донор ва зардобаи хуни реципиент, гузаронидани тест оид ба мутобиқат ба эритроцитҳои хуни донор;
- тадқиқоти хун тавассути резус - система (муайян кардани антигени Д);
- гузаронидани санҷиши биологӣ.

Баҳогузории иҷроиши стандарт.

Ҳуҷҷатҳое, ки иҷроиши талаботҳои стандартро тасдиқ менамоянд, санҷида мешаванд (пайнавишти гузаронидани хун - гемотрансфузии, китоби бақайдгирии гузаронидани ҷузҳои хун).

Стандарти 2.29. Чорабиҳои беҳатарӣ ҳангоми кор бо бо эмдоруҳо (ваксинаҳо) риоя карда мешаванд.

Талаботҳои стандарт.

Эмгузарониҳои профилактикиро тибқи талаботҳои фармоиши Вазорати тандурустӣ аз 07.08.2014 сол, №643, шахсоне мегузаронанд, ки маълумоти тиббӣ доранд ва тайёрии махсусро тибқи тартиботи мақарраргардида гузаштаанд (шаҳодатномаҳо мавҷуданд). Барои эмгузаронии навзодон эмдоруҳое истифода бурда мешаванд, ки аз қайди давлатӣ тибқи тартиби муқарраргардида гузаштаанд.

Талаботҳо оид ба чорбаниҳои беҳатарӣ ҳангоми кор бо эмдоруҳо риоя карда мешаванд. Пеш аз истифодаи эмдоруҳо мӯҳлати истифодаи онҳо ва ҳалқунандаи онҳо (агар мавҷуд бошанд), мавҷудияти нишонаҳои корнооямӣ (аломатҳои контаминатсия) (ифлосшавӣ ва ҳамчунин мавҷудияти нишонаҳои таъсири гармӣ ва хунукӣ) санҷида мешавад.

- дар зарфи хурд ё шишача ҷои қафида мавҷуд бошад;
- шакли зохирии эмдору дигаргун шуда бошад, ё дар дохили он зарраҳо ба назар расанд;
- сарпӯши шишачаи эмдору бо сӯзани ифлос ё сӯзани тоза дар сӯзандоруи истифодашуда сурух карда шуда бошад;
- эмдоруи лиофилизатсияшуда (хушк) (КПК, ККВ, БСЖ) зиёда аз 6 соат баъди ҳал кардан кушода шуда бошад;
- зарфи хурд бо маҳлули эмдору (АКДС, АДС, АДС-М, ВГВ, ОПВ) 5 рӯз пеш кушода шуда бошад;
- мавҷудияти нишонаҳои таъсири зараровари ҳарорати баланд ба термоиндикаторҳои шишачаҳои эмдору (ФИБ).

Барои барқарор намудани эмдоруҳои лиофилизиратсияшуда (хушк) (КПК, ККВ, БСЖ) ҳамаи маҳлули ҳалкунанда зарфи хурд (шишача) истифода бурда мешавад.

Барои барқарор намудани (ҳалкунии) эмдоруҳои (хушки) лиофилизиратсионӣ (КПК, ККВ, БСЖ) бояд сӯзандорӯи яккарата бо сӯзани тамйизгардонидашуда истифода бурда шавад, ки зуд пас ҳалкунӣ бе маҳкамкунии ғилофак (нуг) ба сӯзан ба куттӣ барои партовҳо партофта мешавад.

Баҳогузории иҷроиши стандарт.

Шаҳодатнома оид ба гузаштани тайёрии махсус ва аттестатсия оид ба масъалаҳои иммунапрофилактика аз назар гузаронида мешаванд. Аз қайди давлатӣ гузаштани эмдоруе, ки барои эмгузаронӣ истифода бурда мешавад санчида мешавад. Азназаргузаронии хучраҳои эмгузаронӣ вобаста ба риояи чораҳои бехатарӣ ҳангоми кор бо эмдоруҳо тибқи талаботҳои стандарт санчида мешавад. Пурсиши ҳайати кормандони хучраи эмгузаронӣ гузаронида шуда, ва сатҳи дониши онҳо вобаста ба қоидаҳои бехатарии кор бо эмдоруҳо баҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарти 2.30. Чорабиниҳои бехатарӣ ҳангоми эмгузаронӣ риоя карда мешаванд.

Талаботҳои стандарт.

Чораҳо оид ба бехатарии ҳангоми эмгузаронӣ тибқи талаботҳои фармоиши Вазорати тандурустӣ аз 07.08.2014, №643 риоя карда мешавад:

- барои эмгузаронии вакцинаҳо танҳо сӯзандоруҳои худмаҳкамшаванда истифода бурда мешаванд (ХМ-сӯзандоруҳо). Дар ҳолатҳои мавҷуд набудани ХМ-сӯзандоруҳо, сӯзандоруҳои яккарата ва сӯзанҳои тамйизгардонидашуда истифода бурда мешаванд;
- пеш аз истифодаи сӯзандору ҳатман бутунӣ будани куттии сӯзандору ва сӯзан санчида мешавад. Ҳангоми мавҷуд будани сӯрохиҳо, даридагиҳо ё дигар намуди нуқсонҳо, сӯзандору ва сӯзан ба куттии партовҳо партофта мешавад;
- куттии партовҳо бояд дар миз барои гузаронидани эмдору дар тарафи рости корманди тиб (эмгузаронанда) ҷойгир бошад;
- ҳар як эмдору бояд танҳо бо сӯзандору ва сӯзани ҳаҷм ва андозаи муносиб гузаронида шавад;
- эмдору аз зарфи хурд (шишача) тавассути ҳамон сӯзандоруе, ки эмгузаронӣ гузаронида мешавад, гирифта мешавад;
- қаблан гирифтани эмдору дар сӯзандору ва якуякбора дар якҷанд сӯзандору қатъиян манъ мебошад;
- дар хучраҳои эмгузаронӣ ҳангоми гузаронидани эмҳо дастпӯшакҳои яккарата истифода бурда намешаванд;
- коркарди ҷои гузаронидани эмдору бо оби дистиллятсияшуда гузаронида мешавад;
- истифодаи як тампон бо антисептикҳо барои тоза кардани резинаи рӯйпуши зарфи хурд бо эмдору, маҳлули ҳалкунанда ва тоза кардани пӯсти кӯдак манъ карда шудааст;
- баъд аз тақсимои эмдоруҳо ва кушодани эмдору дар зарфи хурд (шишача бо эмдору) ҳатман бояд сана ва вақти кушодан/ҳал кардани эмдору дар куттӣ дарҷ карда шавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Азназаргузаронии хучраи эмгузаронӣ ҷиҳати риояи ҷораҳои бехатарии эмгузаронӣ дар мутобиқат бо талаботҳои стандарт санҷида мешаванд. Пурсиши ҳайати кормандони хучраи эмгузаронӣ мешаванд, дониши ҳайат вобаста ба қоидаҳои бехатарии эмгузаронии вакцина баҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарти 2.31. Қоидаҳои бехатарии нобуд сохтани маводҳои истифодашудаи эмгузаронӣ ва боқимондаҳои эмдору риоя карда мешаванд.

Талаботҳои стандарт.

Қоидаҳои бехатарии нобуд сохтани маводҳои истифодашудаи эмгузаронӣ ва боқимондаҳои эмдору тибқи талаботҳои фармоиши Вазорати тандурустӣ аз 07.08.2014 сол, №643 риоя карда мешаванд:

- эмдоруҳои омехтакардашудаи лиофилизиратсионӣ (КПК, ККВ, БЦЖ) баъд аз 6 соати пас аз омехтакунии охири рӯзи корӣ нобуд карда мешавад;
- дар охири рӯзи корӣ зарфҳои хурд бо вакцинаҳо, ки аз ҳудуди хучраи эмгузаронӣ берун бурда шуда буданд, нобуд карда мешаванд;
- зарфҳои хурд (шишачаҳо) ва боқимондаҳои эмдоруҳо дар охири рӯзи корӣ эмдоруҳо ба қуттиҳои партовҳои бехатар бе безаргардонии пешакӣ партофта мешаванд (ба ғайр аз шишачаҳо бо БЦЖ эмдору);
- боқимондаҳои эмдорӯи БЦЖ дар шишачаҳо тавассути ғутондани онҳо дар маҳлули 3%-и хлор на камтар аз 1 соат безарар гадонида мешаванд. Пас аз ин шишачаҳо ба қуттиҳои партови бехатар партофта мешаванд;
- ҳангоми ба сӯзандору гирифтани эмдорӯи БЦЖ ҳаво аз сӯзандору бояд ба пахта бароварда шавад ва ин пахта ба қуттии партови бехатар партофта шавад;
- тампони пахтагин, сӯзандору бо сӯзан пас аз гузаронидан бояд ба қуттии партови бехатар бе маҳкамкунии ғилофак (нуг) ба сӯзан ва коркарди дезинфексионӣ ба қуттии партови бехатар партофта мешавад;
- ғилофаки сӯзан ва қуттии сӯзандору бояд ба партовгоҳи маишӣ партофта шавад;
- қуттии партовҳои бехатар бояд ки аз ҳад зиёд пур набоянд ва 1/3 ҳаҷми он пур карда мешаванд (ба тарзи миёна дар қуттӣ 100 дона сӯзандоруҳо бо сӯзанҳои 0,5мг ҷой карда мешаванд);
- корманди тибби масъул, ки дар хучраи эмгузаронӣ кор мекунад, дар қуттии партовҳои бехатар бояд сана ва мӯҳлати оғоз ва ниҳии пур шудани қуттиро дарҷ намояд;

Қуттиҳои партовҳои бехатар ба воситаи сӯзондан дар ҷойҳои барои аҳоли дастнорас нобуд карда мешаванд:

- дар шаҳрҳои калон мувофиқи ҳуҷҷатҳои меъёрии дар ҷумҳурӣ амалкунанда оид ба идоракунии партовҳои тиббӣ;
- дар маҳал ва деҳот дар ҷуқуриҳои кушодаи (ҳаҷми 50 дар 50 см ва ҷуқурии 100 см). Дар партовгоҳи умумӣ ва ҷамъиятӣ партофтани қуттиҳои партови бехатарӣ манъ карда мешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Азназаргузаронии хучраи эмгузаронӣ, ҷойҳои нобуд кардани партовҳои тиббӣ иҷроиши талаботҳои бехатарии нобуд сохтани маводҳои истифодашудаи эмгузаронӣ ва

боқимондаҳои эмдоруҳо тибқи талаботҳои стандарт гузаронида мешавад. Пурсиши ҳайати кормандони ҳуҷраи эмгузаронӣ гузаронида шуда, сатҳи дониши ин ҳайат вобаста ба қоидаҳои бехатарии нобуд сохтани маводҳои боқимондаи эмгузаронӣ ва боқимондаи эмдоруҳо баҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарти 2.32. Системаи ҳавоивазкунакҳои даромади ҳавои тоза ва ҳавокаш бо майли механикӣ дар ҷойҳои лозима мавҷуд аст.

Талаботҳои стандарт.

Биноҳои толорҳои ҷарроҳӣ, амалиётӣ, таваллудӣ, ҳуҷраҳои табобати шиддатнок, начот, озмоишгоҳҳо, ташхисҳои рентгенологӣ, ошхона, шустушӯйхона ва дорухона бо системаи ҳавоивазкунакҳои даромади ҳавои тоза ва ҳавокаш бо майли механикӣ (роҳҳои ҳавоивазкунаҳои фардӣ, роҳҳои ҳавокашҳои фардӣ «чевонҳо») мучаҳҳаз гардонида шудаанд.

Ҳавоизкунакҳои кашишии механикӣ дар биноҳои шустушӯйхона, душ (хамом), ҳуҷраҳои санитарӣ, ҳуҷраҳо барои маводҳои нарми истифодашуда (ифлос), нигоҳдории муваққатии партовҳо, анборҳо барои нигоҳдории воситаҳои дезинфексионӣ ва ҳоччатхонаҳо мавҷуданд. Мунтазам назорати профилактикӣ ва таъмири системаи ҳавоивазкунӣ гузаронида мешавад ва ҳуҷчатҳои тасдиқкунанда мавҷуданд.

Баҳогузори иҷрои стандарти.

Дар биноҳое, ки дар талаботи стандарт нишон дода шудаанд, мавҷудияти ҳавоивазкунаҳои даромад ва баромади ҳаво аз назар гузаронида мешавад. Азназаргузаронии ҳолати техникӣ ҳавоивазкунаҳо гузаронида шуда, дуруст истифодабарии онҳо тавассути пурсиши ҳайат баҳогузорӣ карда мешавад. Ҳуҷчатгузори, ки муоинаи профилактикӣ ва таъмири системаи ҳавоивазкуниро тасдиқ менамояд санчида мешавад.

Стандарти 2.33. Дар ҷойҳои лозимӣ системаи нигоҳдории ҳарорати муътадили ҳаво (кондитсионер) мавҷуд аст.

Талаботҳои стандарт.

Системаи нигоҳдории ҳарорати муътадили ҳаво (кондитсионер) мувофиқи талаботҳои фармоиши ВТҲИА ҚТ №1119 аз 27.12.2014 дар ҳуҷраҳои озмоишгоҳ, ташхиси фаросавтӣ, амалиётхона, басту банд, таваллудӣ, баъд аз ҷарроҳӣ, ҳуҷраҳои табобати шиддатнок ва начот мавҷуданд.

Баҳогузори иҷрои стандарти.

Мавҷудияти системаи нигоҳдории ҳарорати муътадили ҳаво (кондитсионер) дар биноҳои дар талаботи стандарт ва фармоиши ВТҲИА ҚТ №1119 аз 27.12.2014 дар ҷардида, аз назар гузаронида мешаванд. Ҳолатҳои техникӣ кондитсионерҳо санчида шуда, пурсиши ҳайат оид ба дуруст истифодабарии онҳо гузаронида мешавад.

Стандарти 2.34. Дар ҷойҳои зарурӣ дастгоҳҳо барои безарраргардонии ҳаво мавҷуданд.

Талаботҳои стандарт.

Воситаҳои (фильтр-безарраргардонӣ) дар системаи ҳавоивазкунакҳои даромади ҳавои тоза ва ҳавокаш, инчунин кондитсионерҳо барои безарраргардонии ҳавои даромад мувофиқи талаботҳои фармоиши ВТҲИА ҚТ №1119 аз 27.12.2014 дар ҳуҷраҳои

чарроҳӣ, амалиётхона, таваллудӣ, начот, баъдичарроҳӣ ва хучраҳои табобати шиддатнок мавҷуданд.

Назорати сатҳи ифлосшавии филтрҳо ва самаранокии фаъолияти дастгоҳҳои безарраргардонии ҳаво гузаронида мешавад. Филтрҳо ҳангоми ифлос гардидани онҳо иваз карда мешавад, вале на камтар аз дастури корхонаи истехсолкунанда.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Мавҷудиати воситаҳои безарарагардонии ҳавои даромад (филтрҳо) дар системаи ҳавоивазкунакҳои даромади ҳавои тоза ва ҳавокаш, инчунин системаи нигоҳдориҳои ҳарорати муътадили ҳаво (кондиционерҳо) дар биноҳои дар талаботи стандарт ва фармоиши ВТҲИА ҚТ №1119 аз 27.12.2014 дарҷ гардида, аз назар гузаронида мешаванд. Пурсиши ҳайат ва хуччатҳои лозимӣ оид ба гузаронидани назорати ҷории дараҷаи ифлосшавии филтрҳо ва самаранокии кори воситаҳои безарраргардонии ҳаво санҷида мешавад.

Стандарти 2.35. Дорукуттии зиддисадмавӣ (зиддишокӣ) мавҷуд аст.

Талаботҳои стандарт.

1. Дар хучраҳои доругузаронӣ, эмгузаронӣ, амалиётӣ, таваллудӣ ва чарроҳгоҳ мавҷудияти дорукуттии зиддисадмавӣ (зиддишокӣ) тибқи талаботҳои муқарраргардида мавҷуд аст.

2. Кормандони тиббе, ки дар хучраҳои доругузаронӣ, эмгузаронӣ, таваллудӣ, амалиётгузаронӣ ва чарроҳгоҳ кор мекунанд, оид ба ҳолатҳои сар задани садамаи (шоки) анафилактикӣ дар беморон маълумот доранд ва ёри тиббиро расонида метавонанд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Дар хучраҳои доругузаронӣ, эмгузаронӣ, амалиётӣ, таваллудӣ ва чарроҳгоҳ мавҷудияти дорукуттиҳои зиддисадамавӣ (зиддишокӣ) ва пурра будани онҳо бо маводҳои дорувориҳои лозимӣ тибқи талаботи стандарт санҷида мешавад.

Тавассути сӯҳбат бо ҳайати кормандон сатҳи дониши онҳо оид ба амалҳои онҳо ҳангоми сар задани садамаи анафилактикӣ дар беморон баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 2.36. Дорукутти барои гузаронидани профилактикаи баъди тамос дар ҷои кор ҳангоми ҳолатҳои фавқуллода мавҷуданд.

Талаботҳои стандарт.

1. Дар беморхона (хучраҳои доругузаронӣ, озмоишгоҳҳо, хучраҳои таваллудӣ, амалиётӣ ва чарроҳӣ) дорукутти оид ба ҳолати фавқуллода (кор бо хун) мувофиқи фармоиши Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон №597 аз 03.09.2009 сол мавҷуданд. Дар дорукуттиҳо мавҷуд аст:

- спирти 70%;
- маҳлули йоди 5%;
- маҳлули албусиди 30%;
- протаргол;
- ишқори бор;
- перманганати калий;
- дастпӯшакҳо;
- маводҳои банду баст;
- ангуштпӯшакҳо;

- лейкопластер;
- маҳлули перекиси водород 6%;
- пипеткаҳо;
- оби дистелятсияшуда (дар зарфҳои майда бо сарпӯшакҳои маҳкам, барои ҳал намудани протаргол, ишқори бор, перманганати калий, воситаҳои дезинфексионӣ).

2. Ҳангоми сар задани ҳолатҳои фавқуллода (садамаҳои биологӣ) пешгирии баъди тамос дар ҷои кор гузаронида мешавад, дафтарҳои қайди ҳолатҳои фавқуллода мавҷуданд, ки дар онҳо сана, вақт, ҷой, хусусияти садама, ном ва номи падари шахсони ҷабрдида ва ҷорабиниҳои гузаронидашуда қайд карда мешаванд.

3. Маълумот дар бораи ҳолатҳои фавқуллода (садамаи биологӣ) ба роҳбарияти сохтор расонида мешаванд. Роҳбарияти сохтор дар бораи ҷой доштани ҳолатҳои садамавӣ роҳбари муассисаи тиббӣ ва раиси Комиссия оид ба сифат ва беҳатариро огоҳ менамояд.

4. Ҳама кормандони тиббӣ, ҳангоми рух додани ҳолатҳои фавқуллода оид ба ҷорاپешгирии баъди тамос маълумот дошта, амалҳои заруриро медеонанд

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Дар ҳуҷраҳои доругузаронӣ, озмоишгоҳҳо, таваллудӣ, амалиётӣ ва ҷарроҳӣ мавҷудияти дорукуттиҳо барои ҳолатҳои фавқуллода, пуррагии онҳо бо маводҳои доруворӣ зарурӣ ва лавозимотҳои тиббӣ тибқи талаботҳои стандарт санҷида мешаванд. Мавҷудияти дафтарҳои қайди ҳолатҳои фавқуллода ва дуруст пур кардани онҳо санҷида мешавад. Тарқиқи мусоҳиба бо ҳайати кормандон сатҳи дониши онҳо оид ба амалҳои ҳангоми сар задани ҳолатҳои фавқуллода ва расонидани додани маълумот дар бораи ҳолатҳои фавқуллода боҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарти 2.37. Дорукутти барои расонидани ёриии тиббии таъҷили мавҷуд аст.

Талаботҳои стандарт.

Дар ҳуҷраҳои қабул ва муоина, эмгузаронӣ, доругузаронӣ, амалиётгузаронӣ, таваллудӣ ва ҷарроҳхона дорукуттии мукамал барои расонидани ёрии таъҷилии тиббӣ тибқи фармоиши Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 18.06.2014, №523 «Оид ба номгӯи ҳатмии дорӯ ва маводҳои мавриди истифодаи тиббӣ дар қуттии ёрии таъҷили дар муассисаҳои тандурустӣ» мавҷуд аст. Кормандони тиббӣ, ки дар ҳуҷраҳои қабул ва муоина, эмгузаронӣ, доругузаронӣ, амалиётгузаронӣ, таваллудӣ ва ҷарроҳхона кор мекунанд, малакаи расонидани ёрии таъҷилии тиббиро ба беморон ҳангоми рух додани ҳолатҳои таҷили доранд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Дар ҳуҷраҳои қабул ва муоина, эмгузаронӣ, доругузаронӣ, амалиётгузаронӣ, таваллудӣ ва ҷарроҳхона мавҷудияти доорукутти барои расонидани ёрии таъҷилии тиббӣ ва мукамаллияти он бо маводҳои доруворӣ лозимӣ мутобиқи талаботи стандарт санҷида мешавад.

Тарқиқи сӯҳбат бо ҳайати кормандон сатҳи дониши онҳо дар бораи қоидаҳои расонидани ёрии таъҷилии тиббӣ ба беморон баҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарти 2.38. Дорукутти барои расонидани ёрии фаврии акушерӣ мавҷуд аст.

Талаботҳои стандарт.

Номгӯи маводҳои доруворӣ ва лавозимотҳои тиббии зарурӣ барои расонидани ёрии фаврии акушерӣ (хунравӣ, презкламписия/эклампсия) мувофиқи фармоиши Вазорати

тандурустӣ № 540 аз 26.09.2008 мавҷуд аст. Дар таваллудхона (хучраҳои қабул ва муоина, доругузaronӣ, шӯъбаи аворизҳои ҳомиладорӣ, таваллудӣ, баъдитаваллудӣ, амалиётгузаронӣ ва ҷарроҳгоҳ) дорукутти барои расонидани фаврии акушерӣ мавҷуд аст. Кормандони тиббие, ки дар хучраҳои қабул ва муоина, дорузузаронӣ, таваллудӣ, амалиётгузаронӣ ва ҷарроҳгоҳ фаъолият менамоянд қоидаҳои расонидани ёрии фаврии акушериро медонанд.

Баҳогузори иҷроши стандарт.

Дар хучраҳои қабул ва муоина, доругузaronӣ, шӯъбаи аворизҳои ҳомиладорӣ, таваллудӣ, баъдитаваллудӣ (модар ва кӯдак), амалиётгузаронӣ ва ҷарроҳгоҳ мавҷудияти дорукуттиҳо барои расонидани ёрии фаврии акушерӣ ва пуррагии онҳо санчида мешавад. Тавассути мусоҳиба бо ҳайати кормандон сатҳи дониши онҳо оид ба қоидаҳои расонидани ёрии фаврии акушерӣ баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 2.39. Ҳангоми гузаронидани тадқиқотҳои рентгенологӣ бехатарии радиатсионии ҳайти кормандон ва беморон таъмин карда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

1. Барои кор дар дастгоҳи рентгенологӣ/гузаронидани ташҳиси нури шахсоне, ки тайёрии баъдидипломии махсус/бозомузии аввалия оид ба соҳаи рентгенологияро гузаштааст роҳ дода мешавад.

2. Бехатарии радиатсионӣ тибқи талаботҳои ҚМС 2.1.3.2473-08 «Талаботҳои гигиенӣ ба воситаҳои истифодабарии хучраҳои рентгенологӣ, дастгоҳҳо ва гузаронидани тадқиқотҳои рентгенологӣ». Дар хучраҳои рентгенологӣ деворҳо, фаршҳо ва шифт бо ранги муҳофизатии барӣ (монеа/баргардонидани шуъҳои радиатсионӣ) рӯйпуш карда шудаанд. Воситаҳои фардии муҳофизатӣ аз шуъҳои ионӣ (ширмаҳои муҳофизатӣ, шишаи махсуси Эсу, пешдоманҳои қафаси сина, юбкаҳо, дастпӯшакҳо аз резини мустаҳкам ва ғайра) мавҷуданд.

3. Аз ҷониби ҳадамоти махсуси ваколатдор назорати радиатсионӣ дар хучраҳои рентгенологӣ як маротиба дар 2 сол гузаронида мешавад. Санадҳои санчиши оид ба назорати радиатсионӣ мавҷуданд.

4. Тадқиқотҳои рентгенологии ҳомиладорон ва таваллудкунандагон танҳо аз рӯи нишондодҳо гузонида мешавад.

Баҳогузори иҷроши стандарт.

Мавҷудияти тайёрии махсус/бозомӯзии аввалияи шахсоне, ки тадқиқотҳои ташҳисии рентгенологӣ мегузaronанд, ҚМС 2.1.3.2473-08 ва воситаҳои муҳофизати фардӣ аз шуъҳои ионӣ санчида мешаванд. Воқеияти рӯйпӯш намудани деворҳо, фаршҳо ва шифт бо маводи барӣ муйаян карда мешавад. Мавҷудияти санадҳои санчиши назорати радиатсионӣ дар хучраи рентгенологӣ санчида мешаванд. Мавҷудияти нишондодҳо барои гузаронидани тадқиқотҳои рентгении ҳомиладорон ва таваллудкунандагон баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 2.40. Назорати дозиметрии сарбории нурии фардии ҳайати кормандон дар хучраи рентгенӣ гузаронида мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Ҳар як корманди хучраи рентгенологӣ аз дозиметрҳои фардӣ истифода мебарад. Мунтазам санчишҳои дозиметрӣ тавассути дозиметрҳои фардӣ бо мақсади муайян

намудани воѝ шуъоқабулкунии ҳайати кормандон амалӣ карда мешавад. Хуччатҳои тасдиқкунанда мавҷуданд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Мавҷудияти дозиметрҳои фардии кории ҳайати кормандон санчида мешавад. Мавҷудияти хуччатҳои тасдиқкунанда оид ба гузаронидани санчишҳои дозиметрӣ тавассути дозиметрҳои фардии ҳайати кормандон санчида мешавад.

Стандарти 2.41. Қоидаҳои ҷудокунии муайянкунӣ ва ҷамъоварии партовҳо дар дохили зерсохторҳои риоя карда мешаванд.

Талаботҳои стандарт.

1. Ҳайати кормандони масъул барои ҷамъоварӣ ва дур намудан кардани партовҳо дар ҳар як зерсохтори муассисаи тандурустӣ муайян карда шудааст ва омӯзонидани шудаанд. Дастурамал оид ба кор бо партовҳо тибқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 мавҷуд аст. Тақсимои партовҳо дар давраи аввал дар назар дошта мешаванд (хатарнок ва бехатар) – партови умумӣ (коммуналӣ). Ҳаммонандии партовҳо тавассути истифодаи тамғаҳои муайян карда мешаванд:

2. Ашёҳои халандаю буранда дар зарфҳои маҳками мустаҳкам (куттиҳо аз пластикаҳои саҳт ва зарфҳои оҳанин) дар се яки ҳаҷми онҳо ҷамъоварӣ карда мешаванд. Дигар партовҳои тиббӣ (масалан, танпонҳои пахтагини истифодашуда, доқаҳо, маводҳои банду баст ва ғайра) дар куттиҳои якбористифодашавандаи полипропиленӣ ё сатилҳои эмалкардашуда ва сарпӯшдор зарфҳои ҷамъоварӣ карда мешаванд. Партовҳои умумӣ (ғайритамосӣ) дар зарфҳои сарпӯшдор ҷамъоварӣ карда мешаванд.

3. Бо сӯзандорҳои истифодашуда ягон амал бурда намешавад (қат кардан, ё ки ҷудо намудани сӯзан бо даст). Дар ҳолатҳои ки агар қисмати пластмасии сӯзандору барои коркард дода мешавад, сӯзан аз сӯзандору ба воситаи сӯзанҷудокунак ҷудо карда мешавад ва алоҳида ҷамъоварӣ мегардад.

4. Ҳангоми кор бо партовҳои тиббӣ ҳайати техникӣ воситаҳои фардии муҳофизатиро истифода мекунанд: дастпӯшакҳои ҳочагӣ, пояфзоли резинӣ ва либосҳои махсус. Баъд аз кор бо партовҳо ва баровардани дастпӯшакҳо ҳайати техникӣ гигиенаи дастҳоро мегузаронад (дастҳои зерини оби равон муддати 10-15 сония бо собун шуста мешаванд ва бо сачоқҳои яккарата хушк карда мешаванд, ё ин ки мегузоранд, то ки онҳо дар ҳаво хушк шаванд).

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Зерсохторҳои муассисаи тандурустӣ аз назар гузаронида шуда, мавҷудияти ҳайати кормандон, ки бо ҷамъоварӣ ва дур намудан партовҳо сарукордоранд, дастурамалҳои тасдиқгардида оид ба кор бо партовҳои тиббӣ дар ҳар як зерсохтор санчида мешаванд. Тавассути азназаргузаронӣ риояи қоидаҳои ҷудокунии муайянсозӣ ва ҷамъоварии партовҳо ва қоидаҳои истифодаи воситаҳои фардии муҳофизатӣ тибқи талаботҳои стандарт санчида мешаванд. Пурсиши ҳайати кормандон оид ба донишдони қоидаҳои кор бо партовҳо гузаронида мешаванд.

Стандарти 2.42. Қоидаҳои интиқол, нигоҳдории муваққатӣ ва дур намудани партовҳо риоя карда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Партовҳо аз зерсохторҳо то ба ҷои нигоҳдории муваққатии онҳо, ё то ҷойҳои нобуд сохтани онҳо дар зарфҳои муносиби пӯшонидашуда мувофиқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 интиқол дода мешаванд:

- ашёҳои халандаю буранда дар зарфҳои маҳками мустаҳкам (куттиҳо аз пластикаҳои саҳт ва зарфҳои оҳанин);
- дигар партовҳои тиббӣ (масалан тампонҳои пахтагини истифодашуда, дока, маводҳои банду баст ва ғайра) – дар куттиҳои якбористифодашавандаи полипропиленӣ ё сатилҳои эмалкардашуда ва сарпӯшдор;
- партовҳои умумӣ (беҳатар) дар зарфҳои сарпӯшдор.

Дар муассиса нақшаи баровардани партовҳо дар ҳудуди муассиса мавҷуд аст ва риоя карда мешавад.

Миқдори зарурии зарфҳо барои ҷамъоварии партовҳо, ки дар даромадгоҳҳои бино ва ҷойҳои истироҳати беморон ва ҳудуди МТ, ки ҳар рӯз аз партов тоза карда мешаванд ва дар ҳолати хуби тозагӣ нигоҳ дошта мешаванд, мавҷуданд.

Зарфҳои маҳками сарпӯшдор барои ҷамъоварӣ ва нигоҳубини муваққатии партовҳо берун аз зерсохторҳо мавҷуданд. Зарфҳо барои ҷамъоварии партовҳо тамғагузорӣ карда шудаанд (барои партовҳои умумӣ ва тиббӣ) дар майдонҳои атрофшон маҳкам ва қулф кардашуда ҷойгир карда шудаанд. Майдонҳо болопуши битонӣ доранд ва на камтар аз 25 метр аз биноҳои ташхисӣ – табобатӣ ва на камтар аз 100 метр аз ошхона ҷойгир гаштаанд. Аломатҳои огоҳкунанда оид ба маҳдудияти минтақаи дастнорас мавҷуд буда, дар ҷойҳои муносиб барои даромаду баромади нақлиёт ва боркунӣ ҷойгир шудаанд. Майдонҳо ва зарфҳо барои ҷамъоварии партовҳо баъд аз баровардани онҳо тоза ва коркард карда мешаванд.

Партовҳои умумии тиббии муассиса мунтазам ба ҷойҳои ҷамъоварӣ ва нобудсозии партовҳои маҳали аҳолинишин тибқи шартнома бо хадамотҳои коммуналӣ бурда мешаванд. Барои интиқоли партовҳо нақлиёте, ки барои кашондани мусофирон, маҳсулотҳои хӯрокворӣ, маҳсулоти тиббӣ ва воситаҳои доруворӣ пешбинӣ шудааст истифода бурда намешаванд.

Баҳогузории иҷроиши стандарт.

Азназаргузарониҳои интиқоли партовҳо ба ҷои нигоҳдории муваққатии онҳо, ё ба ҷойҳои нобуд сохтани онҳо, ҳудуд ва майдонҳо барои ҷамъоварӣ ва нигоҳдории муваққатии партовҳо гузаронида мешавад. Риояи қоидаҳои интиқол, нигоҳдории муваққатӣ ва дур намудани партовҳо тибқи талаботҳои стандарт баҳогузорӣ карда мешавад. Пурсиши ҳайати кормандони масъул оид ба интиқол, нигоҳдории муваққатӣ ва дур намудани партовҳо гузаронида шуда, сатҳи дониши онҳо вобаста ба қоидаҳои интиқол, нигоҳдории муваққатӣ ва дур намудани партовҳо баҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарти 2.43. Қоидаҳои коркард ва нобудсозии партовҳои тиббӣ риоя карда мешавад.

Талаботҳои стандарт. Дар муассисаи тандурустӣ коркард ва нобудсозии партовҳои тиббӣ мувофиқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 ба роҳ монда шудааст.

Барои коркард ва нобудсозии партовҳои саҳти тиббӣ истифода бурда мешаванд:

- сӯзондан дар инсинираторҳо (оташдон маҳсус);
- коркард бо буғи ҷорӣ дар автоклавҳои барои ин кор маҳсус ҷудокардашуда;
- коркарди микрошӯёӣ (ҳангоми мавҷудияти таҷҳизоти маҳсус);
- коркард бо дезинфектантҳо.

Барои коркард ва нобудсозии партовҳои моеъи тиббӣ истифода бурда мешаванд:

- ҷойҳои маҳсус бо канализатсия (ҳоччатхонаи хоҷагӣ);

- чуқуриҳои санитарӣ (чуқуриҳои Беккер).

Барои коркард ва нобудсозии партовҳои анатомӣ истифода бурда мешаванд:

- сӯзондан дар инсинираторҳо (печҳои махсус);
- гурундан дар мавзеҳои махсус ҷудошуда (дар наздикиҳои кабристон), берун аз нуқтаи аҳолинишин пас аз коркард бо дезинфектантҳо;
- сӯхтан дар крематорияҳо берун аз нуқтаи аҳолинишин (дар доираи шартнома бо ташкилотҳои муносиб);
- чуқуриҳои санитарӣ (чуқуриҳои Беккер).

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Назорат аз рӯи гузаронидани корҳо оид ба коркард ва нобудсозии партовҳои тиббӣ тибқи талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешавад. Пурсиши ҳайати кормандоне, ки бо коркард ва нобудсозии партовҳои тиббӣ сарукор доранд гузаронида шуда, сатҳи дониши онҳо оид ба қоидаҳои коркард ва нобудсозии партовҳои тиббӣ баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 2.44. Хангоми истифодаи чуқуриҳои санитарӣ қоидаҳои беҳатарӣ риоя карда мешаванд.

Талаботҳои стандарт:

Дар чуқуриҳои санитарӣ қоидаҳои беҳатарӣ мувофиқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 риоя карда мешавад:

- худуде, ки дар он чуқуриҳои санитарӣ ҷой доранд, барои ҳайати кормандон (ба истиснои шахсони масъул), раҳгузарҳо ва ҳайвонҳо дастнорас мебошад (атрофи майдон маҳкам буда, кулф карда мешавад);
- атрофи чуқуриҳои санитарӣ бо маводе, ки имконияти филтратсияи паст дорад ихота карда шудаанд (бо гил);
- чуқуриҳои санитарӣ дар майдоне ҷойгир шудаанд, ки аз зери об мондан эмин аст ва дар масофаи на камтар аз 50 метр аз ҳар гуна сарчашмаи об воқеъ аст;
- чуқуриҳои санитарӣ як метр пахноӣ ва ду метр чуқурӣ доранд;
- ҳар рӯз партовҳо бо қабати хоки 10-15 сантиметра рӯйпӯш карда мешаванд;
- ғавсии қабати болоӣ 50-60 сантиметрро ташкил медиҳад;
- пур кардани чуқуриҳои санитарӣ дар муддати на камтар аз ду моҳ амалӣ карда мешавад;
- бетартиб партофтани партовҳо дар худуд майдоне, ки чуқуриҳои санитарӣ ҷой доранд, манъ аст.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Азназаргузарониҳои чуқуриҳои санитарӣ ва пурсиши ҳайати кормандоне, ки бо онҳо сарукор доранд, гузаронида мешаванд. Иҷроиши талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 2.45. Шароитҳо барои риояи гигиенаи беморон ва ҳайати кормандон мавҷуд аст.

Талаботҳои стандарт.

Хучраҳои гигиенӣ (дар ҳолатҳои мавҷуд набудани дастшӯякҳо дар хучраҳои бистарии беморон) ва душхонаҳо (ванаҳо), ки оби хунук ва гарм доранд, барои беморон дар ҳар як зерсохтори таваллудхона мувофиқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати

тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 мавҷуданд. Дар ҳар як зерсохтор душхонаҳо барои ҳайати кормандон мавҷуданд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Азназаргузарони зерсохторҳои МТ гузаронида шуда, мавҷудияти шароитҳо барои риояи гигиенаи беморон ва ҳайати кормандон санчида мешавад. Мувофиқати онҳо ба талаботҳои стандарт ва фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 баҳогузори карда мешаванд.

Стандарти 2.46. Қоидаҳои чамъоварӣ ва интиқоли ҷиҳозҳои нарм риоя карда мешаванд.

Талаботҳои стандарт.

Қоидаҳои чамъоварӣ ва интиқоли ҷиҳозҳои нарм мувофиқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 риоя карда мешаванд:

- ҷиҳозҳои нарми истифодашуда дар зерсохторҳо дар халтаҳои аз матои тарнашаванда, ё зарфҳои сарпӯшдор бевосита дар ҷойҳои истифодабарии онҳо чамъоварӣ карда мешаванд;
- ҷиҳозҳои нарми ифлос ва тоза ҷудо нигоҳ дошта мешаванд;
- ҷиҳозҳои нарми ифлос ва тоза алоҳида интиқол дода мешаванд;
- аробачаҳо ва зарфҳо, ки барои интиқоли ҷиҳозҳои нарми ифлос истифода бурда мешаванд, пеш аз истифодабарӣ барои ҷиҳозҳои нарми тоза дезинфексия карда шуда шуста мешаванд, ё ин ки аробачаҳои ё контейнерҳои алоҳидаи тамғагузошташуда истифода бурда мешаванд;
- ҳангоми интиқол додани ҷиҳозҳои нарми тоза онро мепӯшонанд, ё ин ки печонида мешаванд.

Дар зерсохторҳо дастурамалҳои хаттии чамъоварӣ, интиқол ва нигоҳдории ҷиҳозҳои нарм мавҷуд аст.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Дар зерсохторҳо риояи қоидаи нигоҳдорӣ ва интиқоли ҷиҳозҳои нарм тибқи талаботҳои стандарт санчида мешаванд. Мавҷудияти усулҳо, дастурамалҳои хаттӣ оид ба чамъоварӣ, интиқол ва нигоҳдории раҳти хоб санчида мешаванд.

Стандарти 2.47. Қоидаҳои шустушӯӣ, хушккунӣ ва нигоҳдории ҷиҳозҳои нарм риоя карда мешаванд.

Талаботҳои стандарт.

Қоидаҳои шустушӯӣ, хушккунӣ ва нигоҳдории ҷиҳозҳои нарм мувофиқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 риоя карда мешаванд:

1. Дар ҳучраи шустушӯӣ ҷадвали шустушӯӣ ҷиҳозҳои нарм ва либосҳои муҳофизатии ҳайати кормандони зерсохтор, дастурамалҳои хаттӣ оид ба ҷудокунӣ, шустушӯӣ, хушккунӣ, печонда бастан ва нигоҳдории ҷиҳозҳои нарм мавҷуданд. Дастурамалҳои хаттӣ дар шакли дастурҳои методӣ ва ё овезаҳои деворӣ мавҷуд ҳастанд.

2. Ҳайати техникий хучраи шустушӯӣ ҳангоми коркарди ҷиҳозҳои нарм аз воситаҳои муҳофизати фардӣ истифода мебаранд:

- дастпӯшакҳои хочагӣ;
- пешдоманҳои пластикӣ;
- пояфзолҳои резинӣ.

3. Барои шустушӯӣ ҷиҳозҳои нарм воситаҳои шустушӯӣ истифода бурда мешаванд. Ҷиҳозҳои нарми саҳти ифлосгардида аз ҷиҳозҳои нарми ифлоснашуда ҷудо шӯста мешаванд. Агар пас аз шустушӯӣ ҷиҳозҳои нарм чун пештара ифлос ба назар расад, ҷиҳозҳои нарм такроран шӯста мешавад. Ҷиҳозҳои нарми шӯсташударо ба болои фарш намегузоранд. Ҷиҳозҳои нарм бо даст шӯста намешавад.

4. Ҷиҳозҳои нарм дар ҳавои кушод ё ин ки дар камераҳои хушккунӣ хушк карда мешаванд (ҷой барои хушк кардан аз сарчашмаҳои ифлосшавии ҳаво дур воқеъ гардидааст). Ҷиҳозҳои нарм дар хучраи шустушӯӣ ва зерсохторҳо дар биноҳои тоза ва маҳкам дар рафҳои тоза нигоҳ дошта мешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Дар хучраи шустушӯӣ мавҷудияти ҷадвали шустушӯӣ ҷиҳозҳои нарми зерсохторҳо, дастурамалҳои методӣ, ё овезаҳои деворӣ оид ба алгоритми шустушӯӣ ҷиҳозҳои нарм ва либосҳои муҳофизатии ҳайати кормандон санҷида мешавад. Пурсиши ҳайати кормандони хучраи шустушӯӣ дар бораи қоидаҳои шустушӯӣ, хушккунӣ, нигоҳдории ҷиҳозҳои нарм гузаронида мешавад. Азназаргузарони иҷроиши қоидаҳои шустушӯӣ, хушккунӣ, нигоҳдории ҷиҳозҳои нарм ва истифодаи воситаҳои муҳофизатӣ аз ҷониби кормандони хучраи шустушӯӣ гузаронида шуда, баҳогузори карда мешавад. Азназаргузарони ҷиҳозҳои нарм, ва мусоҳиба бо беморон оид ба тозагии ҷиҳозҳои нарм гузаронида мешаванд.

Стандарти 2.48. Нигоҳдории маҳсулот ба талаботҳои санитарияю гигиенӣ мутобиқ аст.

Талаботҳои стандарт:

Маҳсулотҳои хӯрокаи мувофиқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 сол ва №641 аз 26.12.2012 нигоҳ дошта мешаванд:

- маҳсулоти зудвайроншаванда дар яхдонҳо нигоҳ дошта мешаванд;
- дар рафҳои яхдон қоидаи ҷудоғона нигоҳ доштани маҳсулот риоя карда мешаванд (маҳсулоти хом ва пухта дар алоҳидагӣ нигоҳ дошта мешаванд);
- мӯҳлатҳои нигоҳдории маҳсулоти хӯрокворӣ, ки дар ҳуччатҳои онҳо нишон дода шудааст, риоя карда мешаванд;
- ҳама намудҳои маҳсулоти хӯрокворӣ дар баландтар аз сатҳи фарш дар рафҳои маҳсус нигоҳ дошта мешаванд;
  - дар анборҳо барои нигоҳдории маҳсулоти хӯрокворӣ сохтмонҳои ихтисосӣ, дарҳои берунии оҳанин, дарвозаҳо ва сарпӯшҳои оҳанин, ки аз таъсири ҳояндаҳо эминанд, мавҷуданд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Биноҳои анбор ва яхдонҳо аз назар гузаронида мешаванд. Шароити нигоҳдории маҳсулот тибқи талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешаванд.

Стандарти 2.49. Дар қисми хӯрокворӣ (ошхона) яхдонҳо барои маҳсулоти хӯрокаи зудвайроншаванда мавҷуданд.

Талаботҳои стандарт.

Дар қисми хӯрокворӣ мувофиқи талаботҳои фармоиши Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 яхдонҳо ва камераҳои яхкунанда (морозильник) барои нигоҳдории маҳсулоти хӯрокаи мавҷуданд. Дар яхдонҳо ва камераҳои яхкунанда речаи ҳарорат риоя карда мешаванд. Ҳароратсанҷҳо ва дафтареҳо барои қайди речаи ҳарорат мавҷуданд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Мавҷудияти миқдори зарурии яхдонҳои корӣ ва камераҳои яхкунанда санҷида мешавад. Мавҷудияти ҳароратсанҷҳо дар яхдонҳо ва дафтаре қайди речаи ҳарорат санҷида шуда, мунтазамияти назорати речаи ҳарорат дар яхдонҳо баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 2.50. Кормандони қисми хӯрокворӣ қоидаҳои пушидани либосҳои санитариро риоя мекунанд.

Талаботҳои стандарт.

Кормандони қисми хӯрокворӣ қоидаҳои пушидани либосҳои санитарӣ (хилъатҳо, каллапӯшҳо)-ро мувофиқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 риоя мекунанд. Либос бояд тоза ва озода бошад, бояд 2-3 маҷмӯи либосҳои санитарӣ мавҷуд бошанд. Тақсимои хӯрок ба беморон бо хилъатҳои тағмагузоштаи «барои тақсимои хӯрокворӣ» амалӣ карда мешаванд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Мавҷудияти миқдори зарурии либоси санитарӣ санҷида мешаванд, ҳолати зоҳирии либоси санитарӣ баҳогузори карда мешаванд.

Стандарти 2.51. Кормандоне, ки хатари таҳассусӣ доранд, бо хӯрокаи махсус ва дигар имтиёзҳо дар асоси қонунгузориҳои меҳнат таъмин карда мешаванд.

Талаботҳои стандарт.

Дар муассиса рӯйхати тасдиқгардидаи шахсоне, ки ҳуқуқи гирифтани хӯрокаи махсусро доранд, мавҷуд аст. Кормандони озмоишгоҳ, ҳуҷраи тадқиқоти рентгенӣ, прозекторӣ мунтазам хӯрокаи махсус қабул мекунанд ва ба онҳо имтиёзҳо дода мешаванд (рӯзи кории ихтисоркардашуда, руҳсатии меҳнатии иловагӣ ва ғайра). Ҳуҷатҳое, ки қабул намудани хӯрокаи махсус ва додани имтиёзҳоро тасдиқ мекунанд, мавҷуданд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Пурсиши ҳайати кормандон оид ба қабул кардани хӯрокаи махсус ва дигар имтиёзҳо гузаронида мешавад. Ҳуҷатгузори тасдиқкунандаи қабули хӯрокаи махсус ва дигар имтиёзҳо санҷида мешавад.

Стандарти 2.52. Ҳангоми ворид шудани беморон ва сар задани ҳолатҳои бемории сироятӣ, муассиса чораҳои эҳтиёткорӣ бо усули интиқоли сироятҳо истифода бурда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Ҳангоми ворид шудани беморон, сар задани ҳодисаҳои бемориҳои сироятӣ, ё гумонбарии сар задани бемориҳои сироятӣ дар зерсохторҳои муассиса чораҳои

эҳтиёткорӣ бо усули интиқоли сироятҳо асоснокшуда, мувофиқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 истифода менамоянд:

- беморро дар палатаи алоҳида (изолятор) ё бо беморе, ки дар он ҳамон намуди сироят мавҷуд аст, дар шакли ғаёбол, вале на дигар сироят, ҷойгир менамоянд;
- дар даромадгоҳи хучра аломати огоҳкунанда «Изолятор- хучраи алоҳида барои беморони сироятшуда» мавҷуд аст;
- аёдати беморон маҳдуд карда мешавад: ўро танҳо ҳайати кормандоне, ки барои кор зарурият доранд ва як нафар аъзои оила (кӯдакон роҳ дода намешаванд) бо истифодаи ҳатмии воситаҳои муҳофизати фардӣ аёдат мекунанд;
- ҳангоми кор дар «Изолятор» ҳайати кормандон ва ё шахсоне, ки беморонро нигоҳубин мекунанд, ниқобҳое, ки рӯй, даҳон ва биниро мепӯшонанд, истифода мебаранд;
- рафту омад ва интиқоли беморон аз «Изолятор» то ҳадди камтарин маҳдуд карда мешавад;
- агар ба бемор баромадан лозим бошад, ё ки ўро аз хучраи бистарӣ гузаронидан лозим ояд, ниқобе, ки даҳону бинияшро мепӯшонанд, истифода менамоянд;
- ҳангоми муоина ё тамос бо маводи сироятӣ дастпӯшакҳои тамйизшуда истифода бурда мешаванд;
- пеш аз баромадан аз «Изолятор», дастпӯшакҳо кашида мешаванд;
- ҳангоми ворид шудан ба «Изолятор» хилъати тоза мепушанд;
- пеш аз баромадан «Изолятор», хилъатро мекашанд.

Ҳайати кормандон дар бораи эҳтиёткорӣ бо усули интиқоли сироятҳо оид ба ҳолатҳои сар задани бемориҳои сироятӣ беморон маълумот доранд.

Баҳозории иҷроиши стандарт.

Азназаргузаронии риояи талаботҳои стандарт ҳангоми мавҷуд будани беморони сироятӣ дар муассиса санҷида мешавад. Ҳангоми мавҷуд набудани беморон бо бемориҳои сироятӣ, ҳайати кормандон оид ба донишҷӯи эҳтиёткорӣ бо усули интиқоли сироятҳо ҳангоми сар задани ҳодисаҳои сироятӣ беморон пурсида мешаванд.

Стандарт 2.53. Нигоҳдорӣ маводҳои безаргардонӣ ва шустушӯӣ мувофиқи талаботҳои бехатарии гигиенӣ ба роҳ монда шудааст.

Талаботи стандарт.

Маводҳои безаргардонӣ ва шустушӯӣ дар хучраҳои маҳсучудокардашуда (анбор барои нигоҳдории маводҳои безаргардонӣ) мувофиқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 нигоҳ дошта мешаванд. Анбор барои нигоҳдории маводҳои безаргардонӣ иборат мебошад:

- хучра барои алоҳида нигоҳдории маводҳои безаргардонӣ ва шустушӯӣ;
- хучра барои тақсими маводҳои безаргардонӣ ва шустушӯӣ;
- хучра барои ҳайати кормандон.

Анбор бо системаи ҳавоивазкунакҳои даромади ҳавои тоза ва ҳавокаш бо майли механикӣ, рафҳои оҳанин ё чубин барои нигоҳдории зарфҳо бо маводҳои безаргардонӣ ва шустушӯӣ таҷҳизонида шудаанд. Бинои анбор хушк аст, деворҳои

ҳамвор, фарши сементӣ ё асфалтӣ дорад. Деворҳо ва шифти бинои анбор бо қабати махсус пӯшонидани шудааст, ки ҷамшавии (абсорбсия) маводҳои зарароварро пешгирӣ мекунад ва барои гузаронидани рӯбучин ва шустушӯӣ намнок имконият медиҳад. Маводҳои безараргардонӣ ва шустушӯӣ аз таъсири нурҳои офтоб муҳофизат карда шудаанд, дар онҳо тамға бо номгузорӣ ва истифодаи онҳо, консентратсияи маводҳои таъсиркунанда, санаи тайёркунии, сертификатсия, мӯҳлати истифода, чораҳои эҳтиёткорӣ, маълумот оид ба истеҳсолкунанда ва таъминкунанда мавҷуданд.

Дар бино барои ҳайати кормандони таҷҳизот барои коркарди санитарии пурра ва қисман, ҷевонҳои алоҳида барио нигоҳдории либос мавҷуд аст. Дастурамал оид ба техникаи бехатарӣ ҳангоми кор бо маводҳои безараргардонӣ, воситаҳои муҳофизати фардӣ ва дорукутӣ ёрии аввалияи тиббӣ мавҷуданд.

Дар анбор барои нигоҳдории маводҳои безараргардонӣ, масолеҳи хӯрокворӣ ва оби нӯшокӣ нигоҳ дошта намешавад.

Баҳогузори иҷрои стандарти.

Азназаргузаронии анбор барои нигоҳдории маводҳои безараргардонӣ, баҳодихии хучраҳои лозимӣ, таҷҳизот ва дуруст нигоҳдории маводҳои безараргардонӣ мувофиқи талаботҳои стандарти гузаронида мешавад.

Стандартҳо
барои аккредитатсияи беморхонаҳо

Қисмати III. «Сифати хизматрасониҳои тиббӣ ба табобатгирандагон»

Дастрасӣ ба хизматрасониҳои тиббӣ

Стандарти 3.1. Хизматрасониҳои тиббӣ аз ҷиҳати иқтисодӣ дастрасанд.

Талаботҳои стандарт.

1. Ёрии тиббии статсионарӣ (аз он ҷумла ройгон ва имтиёзнок) мутобиқи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон №600 аз 02.12.2008 «Дар бораи Тартиби хизматрасониҳои тиббию санитарӣ ба шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар муассисаҳои системаи давлатии тандурустӣ», фармоиши яқҷояи Вазорати тандурустӣ ва Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон №504-58 аз 12.09.2011 «Оид ба тасдиқи Қоидаҳо ва Низомнома дар бораи татбиқи Тартиби хизматрасониҳои тиббию санитарӣ ба шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар муассисаҳои системаи давлатии тандурустӣ» ва Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон №20, аз 03.01.2014 дар бораи «Барномаи кафолатҳои давлатӣ оид ба таъмини аҳолии бо кӯмаки тиббию санитарӣ дар ноҳияҳои таҷрибавии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2014 - 2016» расонида мешавад.

2. Табобатгирандагон оид ба шароити хизматрасонии тиббӣ иттилоот доранд. Маълумот оид ба шароити хизматрасониҳои тиббӣ дар овезаҳои иттилоотӣ дар ҳар як зерсохтори МТ мавҷуд аст.

Баҳодиҳии иҷроиши стандарт.

Дар сохторҳои зертобеъи МТ мавҷудияти овезаҳои иттилоотӣ бо маълумот оид ба шартҳои хизматрасонии тиббӣ ба табобатгирандагон санҷида мешаванд. Бо табобатгирандагон доир ба маълумотнокии онҳо оид ба шартҳои хизматрасонии тиббӣ тибқи талаботҳои ҳуҷҷатҳои меъёрии ҳуқуқии дар боло зикргардида қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон №600 аз 02.12.2008 «Дар бораи Тартиби хизматрасонии тиббию санитарӣ ба шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар муассисаҳои системаи давлатии тандурустӣ» ва №20, аз 03.01.2014 дар бораи «Барномаи кафолатҳои давлатӣ оид ба таъмини аҳолии бо кӯмаки тиббию санитарӣ дар ноҳияҳои таҷрибавии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2014 - 2016» анкетакунонӣ гузаронида мешавад.

Стандарти 3.2. Ба табобатгирандагон маълумот оид ба муассисаи тандурустӣ ва дастрасии хизматрасонӣ, пешниҳод карда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

1. Ба табобатгирандагон/ҷомеа маълумот (овезаҳои иттилоотии, иттилоъ, нашрияҳо дар ВАО-и маҳаллӣ, сомонаҳои интернетӣ) оид ба муассисаи тандурустӣ ва зерсохторҳои он (ҳаҷм ва сифати хизматрасонии тиббӣ ва шартҳои расонидани онҳо, таҳассуси кормандон, тартиби рӯз ва ғ.) пешниҳод карда мешаванд.
2. Ҳисобот оид ба фаъолияти МТ ва зерсохторҳои он ба табобатгирандагон/ҷомеа

дастрас мебошад – дар овезаҳои иттилоотии бинои маъмурӣ ва зерсохторҳо мавҷуд аст.

3. Нақшаи ҷойгиршавии зерсохторҳои МТ ва аломатҳои роҳнамо барои табобатгирандагон ва аёдаткунандагон мавҷуд аст. Нақшаи ҷойгиршавӣ ва аломатҳои роҳнамо ба табобатгирандагон ва аёдаткунандагон фаҳмо мебошанд, дар ҷойҳои аён ҷойгиранд ва барои онҳо дастрасанд.
4. Натиҷаҳои аккредитатсияи муассисаи тандурустӣ барои ҷомеа ва табобатгирандагон дастрас мебошанд (дар овезаҳои иттилоотӣ ҷойгир карда шудаанд, дар ВАО-и маҳаллӣ ва сомонаҳои интернетӣ нашр гардидаанд).

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Мавҷудият ва моҳияти маълумот оид ба МТ (аз он ҷумла натиҷаҳои аккредитатсия) дар маълумотномаҳо, ВАО-и маҳаллӣ, сомонаҳои интернетӣ ва ғ. баҳодихӣ карда мешавад. Нақшаи ҷойгиршавии зерсохторҳо, аломатҳои роҳнамо, овезаҳои иттилоотӣ аз назар гузаронида мешаванд. Дастрасӣ ва фаҳмогии нақшаи ҷойгиршавии сохторҳои зертобеъ, аломатҳои роҳнамо ва пурагии маълумот дар овезаҳои иттилоотӣ баҳодихӣ карда мешавад.

Стандарти 3.3. Хизматрасониҳои тиббӣ барои табобатгирандагон бо имкониятҳои маҳдуди ҳаракат дастрас мебошанд.

Талаботҳои стандарт.

Давомнокии хизматрасонӣ, истифодаи таҷҳизот, мебел, дигар ашёҳои мучаҳҳазгардонидашуда барои шахсони бо имкониятҳои маҳдуди гуногуни ҷисмонӣ ва физиологӣ қулай мебошанд. Барои шахсони дорои имкониятҳои маҳдуди ҳаракат дар мавзеъ ва бинои МТ дастакҳо, гузаргоҳҳо, лифт мутобиқ ба меъёрҳо ва қоидаҳои сохтмонӣ (ҚМС замимаи 1 фармоиши Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014) пешбинӣ шудааст. Аробачаҳои маъҷубӣ барои рафту омади шахсони дорои имконияташон маҳдуди ҳаракат дар биноҳо ва мавзеъи муассисаи тандурустӣ мавҷуд мебошанд.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Муносиб (бароҳат) будани мебелҳо, таҷҳизоти истифодашаванда, мавҷудияти ашёҳои зарурӣ, аробачаҳои маъҷубӣ барои ҳаракат ва сукунати шахсони дорои имкониятҳои маҳдуди ҳаракат санчида мешаванд.

Стандарти 3.4. Мӯҳлати интизорӣ барои бистарикунонӣ барои табобатгирандагон қобили қабул аст.

Талаботҳои стандарт.

1. Баҳодихии аввалияи ҳолати табобатгирандагон дарҳол баъд аз расидан ба муассисаи тандурустӣ гузаронида мешавад. Табобатгирандагон барои бақайдгирӣ ва бистарикунонӣ то баҳогузори ҳолати аввалияи онҳо бояд дурудароз дар навбат наистанд. Интизории бақайдгирӣ ва бистарикунонии табобатгирандагон на зиёда аз 30 дақиқаро ташкил медиҳад. Бистарикунонӣ ба шӯъбаи мувофиқ (шӯъбаи наҷот/ҳучраи табобати интенсифӣ, толори таваллудкунӣ, ҷарроҳӣ, шӯъба/ҳучраи ҳомиладорӣ патологӣ ва ғ.) ва гузаронидани амалиётҳои тиббии беморон дар ҳолатҳои вазнин (беҳушӣ, садамаи вазнин, хунравӣ, преэклампсияи вазнин, эклампсия, ҳолати садамот, сепсис ва ғ.) фавран баъди ворид шудан ба муассисаи тандурустӣ оғоз мегардад. Дар ҳуччатгузори тиббӣ вақти бистарикунонӣ ва оғози амалиётҳои тиббӣ қайд карда мешавад.
2. Дар шӯъбаи қабул ҳуччатҳои тасдиқгардидаи амал (алгоритм)-ҳо дар намуди овезаҳои деворӣ ва ё дастурамалҳои методӣ аз рӯи маҳакҳои /критерияҳои муайянсозӣ аз рӯи вазнинии ҳолати табобатгирандагон мавҷуд мебошанд. Кормандоне, ки барои баҳодихии аввалияи ҳолати табобатгирандагон масъуланд,

доир ба амалҳои мазкур омӯзонида шудаанд ва қобилияти баҳодихии аввалияи беморонро тибқи тартиботи муқарраргардида доранд.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Шӯъбаи қабул аз назар гузаронида шуда, дар рафти он мавҷуд будани ҳуҷҷатҳои муайянсозии аввалияи ҳолати вазнинии табобатгиранда муайян карда мешавад. Бо роҳи назорат дар шӯъбаи қабул, ҳангоми бистарӣ намудани табобатгиранда, ҳолати вазнини ӯ дар МТ муқаррар карда шуда, вақти интизоршавии қабули он муайян карда мешавад. Баҳодихӣ аз рӯи анкетакунонии табобатгирандагон оид ба вақти итизории бистарикунонӣ гузаронида мешавад. Инчунин, ҳуҷҷатҳои тиббӣ (таърихи беморӣ, таваллуд ва дигар ҳуҷҷатҳои тиббии бемори бистаришуда) баҳодихӣ карда шуда, фавран бистарикунонӣ ва оғози амалиётҳои тиббӣ ҳангоми ҳолатҳои вазнин баҳодихӣ карда мешаванд.

Стандарти 3.5. Ҳангоми хизматрасониҳои тиббӣ монеаҳои забонӣ, эътирофи урфу одат ва ақидаҳои динии табобатгирандагон ба инобат гирифта мешавад.

Талаботҳои стандарт.

1. Иттилоот барои табобатгирандагон дар овезаҳо бо забони давлатӣ ва дигар забонҳо пешниҳод карда мешавад. Бо бемор ва аҳли оилаи ӯ бо забоне муошират мекунанд, ки ба онҳо фаҳмо бошад.
2. Кормандони муассиса оиди урфу одат, эътиқодҳои динӣ, талаботҳои гуногуни гурӯҳҳои этникӣ маълумотонида шудаанд ва бо эҳтиром ба маданият, эътиқодҳои динӣ ва талаботҳои табобатгирандагон муносибат мекунанд.
3. Дар нақшаи хизматрасониҳои тиббии табобатгирандагон (дар қортҳои тиббӣ) ҳангоми зарурият, эътиқоди динӣ ва маданияти табобатгирандагон ба инобат гирифта мешавад.
4. Табобатгирандагон барои ҳимояи ҳуқуқҳои онҳо ба наздашон ворид шудани адвокатҳо ё дигар намоёндагони қонун, ходимони динӣ ва инчунин ҳуқуқи фароҳамоварии шароит барои амалиномаи расму оинҳои диниашонро доранд. Барои гузаронидани расму оинҳои динии табобатгирандагон (барои занон ва мардон дар алоҳидагӣ) ҷойҳо мавҷуд мебошанд.

Иҷроиши баҳодихии стандарт.

Мавҷудияти ҳолатҳои зерин санҷида мешавад:

- овезаҳои иттилоотӣ барои табобатгирандагон бо забони давлатӣ ва дигар забонҳо;
- ҷойҳои алоҳида дар МТ барои расму оинҳои динии табобатгирандагон;
- дар нақшаи хизматрасонии тиббӣ мавҷудияти унсурҳои расму оинҳои динӣ, одатҳои фарҳангӣ ва талаботҳои табобатгирандагонро ба инобат гирифтаанд.

Ба расмият даровардани анкета ва мусоҳиба бо табобатгирандагон дар мавзӯи будан ва набудани мамонияти забон ҳангоми табобатгирӣ дар МТ анҷом дода мешавад. Илова бар ин, оид ба риояи меъёрҳои этикӣ нисбати мазҳаби динии табобатгирандагон ва дар ҳолатҳои зарурӣ таъмин намудани иҷозати ташрифи намоёндагони дин, бо табобатгирандагон мусоҳиба гузаронида мешавад.

Хизматрасонии тиббӣ муттасил аст

Стандарти 3.6. Робитаи байни беморхона ва муассисаи кӯмаки аввалияи тиббию санитарӣ (марказҳои саломатӣ ва марказҳои солимии репродуктивӣ) таъмин карда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

1. Ҳангоми бистарӣ намудан роҳхат барои бистарикунонии табобатгирандагон мавҷуд аст, ки аз тарафи табибони муассисаи кӯмаки аввалияи тиббию санитарӣ

- дода шудааст (ғайр аз ҳолатҳои фаври ва дастрас намудани бемор бо нақлиёти ёрии таъҷили).
2. Ҳангоми бистарӣ намудани занони ҳомила варақаҳои мубодилавӣ мавҷуданд. Ҳангоми аз МТ ҷавоб шудан ба дасти онҳо «варақаҳои мубодилавӣ»-и зани навзоида ва кӯдаки навзод, иқтибос аз ҳуҷҷатҳои тиббӣ бо маълумот оид ба беморон (барои беморони соматикӣ), барои ташкили назорати дармонгоҳӣ (амбулаторӣ) дар марказҳои саломатӣ, супорида мешавад.
  3. Механизми ба марказҳои саломатӣ супоридани иттилоот оид ба ҷавоб шудани навзод ва зани навзоида, барои ташкил намудани назорати хонагӣ (патронаж), мавҷуд мебошад (телефонограмма, бо шахси воқеӣ ва ғайра).
  4. Ҳодисаҳои бо камбудӣ ба расмият даровардани ҳуҷҷатҳои тиббӣ барои муассисаҳои кӯмаки аввалияи тиббӣ - санитарӣ, беасос аз марказҳои саломатӣ додани роҳхат барои бистарикунони табобатгиранда, ихтилофи ташхисҳо ҳангоми ба статсионар роҳхат додан ва ташхисҳои клиникӣ, назорат ва таҳлил карда мешаванд. Ҳангоми пайдо гаштани камбудӣ байни статсионар ва марказҳои саломатӣ оид ба расонидани ёрии тиббии пай дар пай, қортҳои нуқсонӣ ба расмият дароварда шуда, ба маркази саломатӣ пешниҳод ва дар ҷаласаҳо бо иштироки табибони МТ таҳлил карда мешаванд, пайнавиштҳои муҳокимаҳо мавҷуданд.

Баҳодихии иҷроиши стандарт

Дар таърихҳои таваллуд ва қортҳои тиббии табобатгирандагон мавҷудияти роҳхат барои бистарикунонӣ, ки аз тарафи табибони марказҳои саломатӣ дода шудааст, санчида мешавад. Ба тариқи анкетакунонии кормандони тиб ва табобатгирандагоне, ки ҷавоб дода мешаванд, механизми супоридани қортҳои мубодилавӣ, иқтибос аз қортҳои тиббӣ ва супоридани иттилоот ба марказҳои саломатӣ оид ба кӯдаки навзод, зани таваллудкарда ва табобатгирифтагон муайян карда мешавад. Дар ҳисоботҳои мудирони шуъбаҳо ва ҳисоботи умумии МТ санчиши мавҷудияти камбудии бақайдгирии ҳуҷҷатҳои тиббӣ дар марказҳои саломатӣ, беасос равона кардан ба статсионар, ихтилофи ташхисҳо ҳангоми роҳхатдиҳӣ ба статсионар ва ташхиси клиникӣ гузаронида мешавад. Ғайр аз ин, мавҷудияти нусхаи қортҳои нуқсондор, ҳангоми ҷой доштани норасоӣ дар масъалаҳои ҳаморкии байни МТ ва марказҳои саломатӣ ва нусхаи пайнавиштҳои таҳлили якҷояи норасоӣҳои мазкур санчида мешавад.

Стандарти 3.7. Қоидаҳои бистарикунони табобатгирандагон риоя карда мешаванд.

Талаботҳои стандарт.

Бистарӣ намудани табобатгирандагони бемориҳои ҷарроҳӣ ва соматикӣ тавассути шуъбаи қабул амалӣ карда мешавад. Бистарӣ намудани занҳои ҳомила, таваллудкунанда ва гирифтори бемориҳои занона тавассути ҳуҷраи қабул ва муоинавии шуъбаҳои таваллудӣ ва шуъбаҳои бемориҳои занона амалӣ карда мешавад. Бистарикунонӣ асоснок буда, мувофиқи протоколҳои клиникӣ (дастурамалҳо) ва дигар ҳуҷҷатҳои меъриӣ ҳуқуқӣ амалӣ карда мешавад. Ҳодисаҳои бистарикунони беасос вучуд надоранд. Дафтари қайди рад намудан аз бистарикунонӣ мавҷуд аст.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Аз рӯи дафтари бистарикунонӣ, таърихи таваллуд ва қортҳои тиббии бемори статсионарӣ асоснокии бистарикунонӣ мутобиқи протоколҳои клиникӣ (дастурамалҳо) санчида мешавад. Мавҷудияти дафтари қайди рад намудан аз бистарикунонӣ санчида мешавад.

Стандарти 3.8. Хизматрасонии тиббӣ ба табобатгирандагон бо дигар муассисаҳо ҳамоҳанг аст.

Талаботҳои стандарт.

Ҳангоми бистарӣ намудани табобатгирандагон ҳайати кормандони зерсохтор сари вақт хабардор карда мешаванд. Қоидаҳои вақти қабули табобатгирандагон аз тарафи машваратчиён, гузаронидани тадқиқотҳои ташҳисӣ ва гирифтани натиҷаҳои ин ташҳисҳо, доштани механизми муттақобила байни зерсохторҳои клиникӣ ва ташҳисӣ (бо масъалаҳои мутобиқати натиҷаҳои тадқиқотҳои ташҳисии аломатҳои беморӣ, саривақт гузаронидани тадқиқотҳои ташҳисӣ ва гирифтани натиҷаҳои он) мавҷуданд. Механизми воқиф намудани хизматрасониҳо оид ба ҳӯроқа, маводҳои доруворӣ ва трансфузиологӣ нисбат ба талаботи зерсохторҳои клиникӣ барои табобатгирандагон ба маҳсулотҳои ҳӯроқа, дорувориҳо ва чузъҳои хун (талабнома, дархост) мавҷуд аст.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Мавҷудияти механизми додани маълумот оид ба бистарикунони табобатгирандагон омӯхта мешавад. Мавҷуд будани тартибот, нисбат ба вақти ташҳифи машваратчиён барои муоинаи табобатгирандагон, гузаронидани ташҳиси табобатгиранда ва гирифтани натиҷаҳои ин ташҳисҳо, доштани механизми муттақобила байни сохторҳои зертобеи клиникӣ ва ташҳисӣ, инчунин воқиф намудани хизматрасониҳо оид ба ҳӯрокворӣ, маводҳои доруворӣ ва трансфузиологӣ нисбат ба талаботҳои зерсохторҳои клиникӣ барои табобатгирандагон ба маҳсулотҳои ҳӯроқа, дорувориҳо ва чузъҳои хун, муайян карда мешавад.

Стандарти 3.9. Назорати доимии табобатгирандагон таъмин карда шудааст.

Талаботҳои стандарт.

1. Механизми қабул кардан ва супоридани назорати табобатгирандагон (хусусан дар ҳолати вазнин қарор дошта) ҳангоми ивазшавии навбатдории кормандони тиббӣ (вақти бегоҳӣ, дар рӯзҳои ид ва истироҳатӣ) мавҷуд аст. Мавҷудияти қайдҳо аз ҷониби табибон – дар таърихҳои таваллуд/валодат ва аз ҷониби кормандони миёнаи тиб - дар варақаҳои назоратӣ.
2. Механизми назорати мунтазами табобатгиранда дар ҳолати аз як шӯба ба шӯбаи дигар гузаронидан (мувофиқаи гузаронидан, бохабар будани кормандон оиди ба кучо гузаронидани табобатгиранда, эпикризҳои гузариш дар корти тиббӣ бо тавсияи давом додани табобати табобатгиранда) пешбинӣ карда шудааст.
3. Назорати доимии табобатгиранда ва додани маълумот оиди онҳо дар намуди хаттӣ то, дар вақти ва баъд аз гузаронидани ҷарроҳӣ (аз ҷониби табибони ҷарроҳ, наҷот, беҳисгарон ва парасторон) таъмин карда мешавад.
4. Дар сурати вазнин гардидани ҳолати табобатгиранда, механизми воқифгардонии табиби навбатдор ва гузаронидани бемор ба ҳучраи табобати шиддитнок ва шӯбаи наҷот ба роҳ монда шудааст.
5. Дар ҳама марҳилаҳои хизматрасонии тиббӣ ба табобатгирандагон, шахсони таҳассуснок мавҷуд мебошанд, ки беморонро назорат менамоянд ва доир ба сифати хизматрасонии тиббии онҳо бевосита масъуланд.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Механизмҳои қабул кардан ва супоридани назорати табобатгирандагон омӯхта ва баҳодихӣ карда мешавад. Мавҷудияти қайдҳо дар кортҳои тиббӣ ва ҳуччатҳои дигари тиббӣ, ки мувофиқат ва нигоҳубини мунтазами табобатгирандаро ҳангоми ивазшавии ҳайати кормандони тиббӣ тасдиқ менамояд, гузаронидани табобатгирандагон аз як шӯба ба шӯбаи дигар, гузаронидани амалиётҳои ҷарроҳӣ санҷида мешавад. Мунтазамӣ ва мукаммалии қайдҳои нишондоди мониторинги ҳолати табобатгиранда, тибқи талаботҳои стандарт, баҳодихӣ карда мешавад.

Илова бар ин, мавҷудияти механизми воқифгардонии табиби навбатдор ва гузаронидани табобатгиранда ба шӯъбаи наҷот (хучраи табобати шиддатнок) санчида мешавад. Мавҷудияти шахсони тахассуснок, ки бевосита табобатгирандагонро дар ҳама марҳилаҳои табобат нигоҳубин мекунанд, санчида мешавад.

Стандарти 3.10. Машварат ва интиқоли табобатгирандагон ба муассисаҳои тандурустӣ мувофиқи дараҷаи хатар ва/ё вазнинии ҳолат амалӣ карда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

1. Гузаронидани табобатгирандагон ба муассисаҳои тандурустӣ мувофиқи дараҷаи хатар ва/ё вазнинии ҳолат ба нақша гирифта ва мувофиқа шудааст, хатари интиқоли табобатгирандагон ба инobat гирифта шудааст, сабтҳои лозимӣ дар хуччатҳои тиббӣ қайд гардидаанд. Интиқоли табобатгирандагон дар ҳамроҳии корманди ихтисосманди тибби амалӣ карда мешавад.
2. Хизматрасонии интиқолию машваратӣ, барои дар ҷойҳо ба табобатгирандагон расонидани ёри ихтисосноки машваратӣ мавҷуд аст ва/ё интиқоли онҳо ба муассисаи тандурустӣ, ки сатҳи он ба дараҷаи хатарнокӣ ва вазнинии ҳолати табобатгирандагон мувофиқ аст (нақлиёти махсус барои интиқоли табобатгирандагон бо оксиген, дастгоҳ барои нафасдиҳӣ, мониторҳо, маводҳои доруворӣ зарурӣ мавҷуд аст) ба роҳ монда мешавад.
3. Дар ҳаёти сохторҳои интиқолию машваратӣ мутахассисони дорои ихтисоси зарурӣ (дорои маълумот, дониш, таҷриба, малакаи таҷрибавӣ) аз он ҷумла, барои ба табобатгирандагон расонидани ёрии таъҷилӣ, мавҷуданд.
4. Хуччатҳои тиббӣ ҳангоми интиқоли табобатгирандагон ба МТ-и сатҳи дигар тибқи тартиби муқарраргардида тартиб дода шудаанд (иктибосҳо бо маълумоти пурра оид ба ҳолати бемор ва ҳаҷми ёрии тиббии расонидашуда мавҷуд аст).
5. Ҳангоми зарурат аз тарафи мутахассисони МТ-и сатҳи сеюм (дуюм) ёрии машваратӣ ба табобатгирандагон дар сатҳи дуум (сатҳи якум) амалӣ карда мешавад.
6. Қоидаҳои расмӣ (протоколҳо, дастурамалҳо), ки гузаронидани машварат ва нишондод барои гузаронидани табобатгирандагон ба сатҳи дигари хизматрасонии тиббиро ба тартиб медароранд, мавҷуданд.
7. Механизми мутақобилаи байни МТ оид ба масъалаҳои интиқоли беморон (мувофикасозӣ, асосноккунӣ, дурустӣ ва ғ.) мавҷуд аст. Ҳолатҳои норасогӣ дар масъалаҳои интиқоли табобатгирандагон назорат ва таҳлил карда мешаванд. Ҳолатҳои норасогӣ дар масъалаҳои интиқол дар ҷаласаҳои якҷояи МТ (табобатгирандагонро интиқол ва қабул кардаанд) баррасӣ мешаванд, протоколҳои муҳокима мавҷуданд. Аз тарафи Комиссия оид ба сифат ва бехатарии ёрии тиббӣ мониторинг ва баҳодихии интиқоли табобатгирандагон гузаронида мешаванд (аудитҳои клиникӣ).

Баҳодихии иҷроӣ стандарт.

Ба сохторҳои интиқолию машваратӣ ташриф оварда мешавад, мавҷудияти нақлиёти махсус мучаҳҳазгардонидашуда ва ҳаёти тахассусӣ барои интиқоли табобатгирандагон, қоидаҳои расмӣ (протоколҳо, дастурамалҳо), ки гузаронидани машварат ва нишондод барои гузаронидани табобатгирандагон ба сатҳи дигари хизматрасонии тиббиро ба тартиб медароранд, инчунин омодагиро ба интиқоли табобатгирандагон ба тартиб медароранд, санчида мешаванд. Баҳодихии экспертии қайдҳо дар хуччатҳои тиббӣ оид ба гузаронидани табобатгирандагон, баҳодихии хатари гузаронидан, машваратдиҳии мутахассисони сатҳи баланд, оид ба нишондоди гузаронидани табобатгирандагон ва омодаасозии онҳо ба интиқол, гузаронида мешавад. Инчунин, мавҷудият ва самаранокии механизми робитаи дучонибаи байни МТ оид ба масъалаҳои интиқоли табобатгирандагон тибқи талаботи стандарт баҳодихӣ карда мешаванд. Мунтазамияти гузаронидани аудити клиникӣ сохторҳои интиқолию

машваратии аз ҷониби Комиссия оид ба сифат ва беҳатарии ёрии тиббӣ санчида мешавад.

Стандарти 3.11. Анҷоми муолиҷаи (ҷавоб додан) табобатгирандагон ба нақша гирифта, мувофиқа карда шудааст.

Талаботҳои стандарт.

Банақшагирии ҷавоб додани табобатгиранда аз бақайдгирии он дар зерсохтори беморхона оғоз мегардад ва дар нақшаи нигоҳубини табобатгиранда ворид карда мешавад. Санаи анҷоми муолиҷа дар МТ (санаи ҷавоб додани бемор, гузаронидани табобатгирандагон ба муассисаи сатҳи болоӣ) аз ҷониби табиби табобаткунанда бо бемор ва ё бо хешу таборони ӯ, ки бо имзои бемор (хешу табори ӯ) дар ҳуҷҷатҳои тиббӣ тасдиқ гардидааст, мувофиқа карда шудааст.

Иҷроиши баҳодихии стандарт.

Таърихи таваллуд, таърихи инкишофи кӯдакони навзод, таърихи беморӣ, корти тиббии табобатгиранда, шартнома (ҳангоми мавҷудият) ва иқтибос аз корти тиббӣ омӯхта шуда, қайдҳо оид ба нақшагирии ҷавобшавӣ, имзои табобатгирандагон (ва ё хешу таборони он), ки мувофиқа намудани ҷавобшавиро бо табобатгирандагон тасдиқ менамоянд, санчида мешаванд.

Стандарти 3.12. Хизматрасонии тиббии табобатгирандагон миёни МТ ва хадамоти ҳифзи иҷтимоӣ ҳамоҳанг сохта шудааст.

Талаботҳои стандарт.

Дар ҳолатҳои рад кардани модар аз кӯдаки навзод роҳбари МТ дар мӯҳлати муқарраргардида бо тарзи ҳаттӣ мувофиқи фармоиши Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон №790 аз 15.12.2008 Оид ба тасдиқи «Низомномаи ҳонаи кӯдакон ва дастур оид ба тартиби қабули кӯдакон ба ҳонаи кӯдакон ва аз қайди он баровардан» идораи иҷтимоиро хабардор мекунад (шӯъбаи ҳимоят ва мақомоти парастории худидоракунии маҳаллӣ). Интиқоли кӯдакони бепарастормондаи (кӯдакони навзоди дар таваллудхона монда) саломатиашон хуб ба ҳонаи кӯдаконаи махсусгардонидашуда бо ҳамроҳи корманди тиб амалӣ карда мешавад. Ҳангоми гузариш ҳуҷҷатҳои лозима (қайдҳои инкишофи кӯдак, иқтибоси гузариш бо маълумоти ҳолати саломатии кӯдаки навзод, шаҳодатномаи рӯзи таваллуд) тартиб дода мешаванд.

Иҷроиши баҳодихии стандарт.

Мавҷудияти тартиби ҳамоҳангсозӣ байни муассисаи тандурустӣ ва идораи хизматрасонии иҷтимоӣ мувофиқи талаботи стандарт санчида мешавад.

Барасмиятдарории қайдҳои тиббӣ дар ҳуҷҷатҳои аввалияи тиббӣ оид ба нигоҳубини беморон (бақайдгирии беморон)

Стандарти 3.13. Ҳуҷҷатҳои тиббӣ оид ба рафти муолиҷаи табобатгирандагон ба талаботи муқарраргардида мутобиқат мекунанд, идентификатсияи пурраи табобатгирандагон ва ҳамоҳангсозии амалҳои байни мутахассисонро (зерсохторҳо, бахшҳо) оид ба нигоҳубини табобатгирандагон таъмин менамоянд.

Талаботҳои стандарт.

1. Барои рафти муолиҷаи табобатгирандагон шакли стандартии ҳуҷҷатҳои тиббии тасдиқгардида мувофиқи фармоиши Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон №98 аз 27.03.2006 «Оиди ченақҳо, шаклҳои ҳуҷҷатҳои аввалияи тиббӣ ва ҳисоботии омӯри дар муассисаҳои тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон» истифода бурда мешаванд (таърихи таваллуд, таърихи инкишофи кӯдак, корти тиббии табобатгирандаи статсионарӣ).
2. Ҳуҷҷатҳои аввалияи тиббӣ оид ба рафти муолиҷаи табобатгирандагон иборатанд аз:

- қисми шиносномавӣ;
  - тавсифи шикояти бемор;
  - маълумот оид ба бемор;
  - маълумотҳои муоинаи воқеӣ;
  - ташҳиси пешакӣ ва клиникӣ;
  - нақшаи нигоҳубини бемор;
  - варақаи қайди ҳарорат ва варақаи таъинот;
  - партограмма (дар вақти таваллуд) ва тарафи чаппаи партограмма (баъд аз таваллуд);
  - пайнавиштҳои чарроҳӣ (ҳангоми амалиётҳои чарроҳӣ);
  - қайди табиби беҳискунанда (ҳангоми истифодаи дастурҳои анестезиологӣ);
  - қайдҳо оид ба натиҷаҳои ташҳис ва муоинаи машваратчиён;
  - маълумотҳои назорати мунтазами (рӯзномаҳо, эпикризи давравӣ) табобатгирандагон;
  - ҳама ҳодисаҳо, ҳодисаҳои нохуш ва ҳолатҳои баъд аз таъсири амалиётҳои тиббӣ;
  - аломатҳои шартии огоҳӣ/хабардиҳӣ;
  - иқтибоси ҷавобшавӣ;
  - варақаи назоратӣ;
  - варақаи назорати беҳискунонӣ;
  - розигии хаттӣ барои бистарикунонӣ, табобат ва ғ..
3. Қайдҳо дар ҳуҷҷатҳои тиббӣ фаҳмо, бе ихтисорот (ба истиснои истилои умумӣ қабулгардида) навишта шудаанд, санагузорӣ карда шудаанд, ба расмият дароварда аз тарафи мутахассисони ихтисосноки табобаткунандаи бемор ва ба хизматрасонии босифати тиббӣ масъул (ному насаб) имзо карда шудаанд.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

1. Мавҷудияти шаклҳои стандартӣ, тасдиқгардидаи ҳуҷҷатҳои тиббӣ оид ба пешбурди табобатгирандагон (таърихи беморӣ, таърихи таваллуд, таърихи иникшофи кӯдак, корти тиббии табобатгирандаи статсионарӣ) санчида мешавад.
2. Экспертизаи ҳуҷҷатҳои аввалияи тиббӣ оид ба пешбурди беморон гузаронида шуда, мавҷудияти қайдҳои зарурӣ тибқи талаботҳои стандарт санчида мешавад.
3. Сифати қайдгузориҳо (фаҳмо будан, бе ихтисорот, мавҷудияти таърихи рӯз, имзогузорӣ) баҳодихӣ карда мешавад.

Стандарти 3.14. Барои занҳо аз гурӯҳи хатари баланд бо оризаҳои перинаталӣ нақшаи пешбурди таваллуд тартиб дода мешавад.

Талаботҳои стандарт.

1. Маълумот оиди назорат, муоина, табобати ҳомиладорон гурӯҳи осебпазири баланд ба оризаҳои перинатологӣ дар сатҳи яқум ва ҳангоми бистарии пешина дар беморхона дастрасанд ва барои тартиб додани нақшаи бурдани таваллуд ба инобат гирифта шудаанд.
2. Дар таърихи таваллуд барои занҳо аз гурӯҳи хатари баланд бо оризаҳои перинаталӣ нақшаи якҷоя тартибдодаи мутахассисон (машварати табибони соҳавӣ) оид ба бурдани таваллуд мавҷуд аст. Нақшаи бурдани таваллуд аз тарафи ҳамаи машваратчиён имзо карда шудааст.
3. Ҳангоми бурдани таваллуд дар занҳои гурӯҳи осебпазир ба оризаҳои перинаталӣ ҳайат нақшаи тартибдодаро дуруст риоя менамояд.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Экспертизаи таърихи таваллуд гузаронида мешавад, мавҷудияти нақшаи таваллуд барои занҳо аз гурӯҳи хатари баланд бо оризаҳои перинаталӣ санчида мешавад, риояи принсипи машваратӣ ҳангоми таҳияи он баҳодихӣ карда мешавад. Назорат аз рӯи бурдани таваллуди занҳо аз гурӯҳи хатари баланд (бо розигии хаттии

таваллудкунанда) ба роҳ монда шудааст, мутобиқати бурдани таваллуд бо нақшаи тартибдодашуда баҳодихӣ карда мешавад.

Стандарти 3.15. Қайдҳо оид ба назорати мунтазами (мониторинг) табобатгирандагон ба талаботҳои муқарраргардида мутобиқат мекунад.

Талаботҳои стандарт.

1. Қайдҳои назорати мунтазами (рӯзнома, эпикризи марҳилавӣ) табобатгирандагонро дар ҳуҷҷатҳои тиббӣ (таърихи таваллуд, таърихи инкишофи кӯдакони навзод, қортҳои тиббии беморони статсионарӣ) шахсони таҳассуснок, ки табобатгирандагонро назорат мекунад ва ба хизматрасонии босифат бевосита масъуланд амалӣ менамоянд.
2. Қайдҳо ба талаботҳои муқарраргардида мувофиқат мекунад:
  - қайдҳо оиди назорати мунтазами кӯдакон ва беморони ҳолати вазнини миёна дошта дар зерсохторҳо ҳаррӯза амалӣ карда мешаванд;
  - қайдҳо оиди назорати мунтазами беморон дар шӯъбаи наҷот/табобати шиддатнок баъд аз ҳар 0,5 – 4 соат вобаста аз вазнинии ҳолати бемор амалӣ карда мешаванд;
  - қайдҳо оид ба назорати мунтазам маълумотноканд, назорати фишори хун (ФХ), суръати кашиши мушакҳои дил (СКД), суръати нафаскашӣ (СН), ҳарорати бадан, Sat O₂ (ҳангоми зарурат), раванди ҳолати беморро инъикос мекунад, шарҳи натиҷаҳои таҳқиқоти мувофиқи ҳолати клиникӣ бемор ва асоснокӣ тағйири табобатро (агар зарурат дошта бошад) дар бар мегиранд;
  - ҳамаи қайдҳо хусусияти барасмиятдорориро доранд – санагузорӣ шудаанд, аз тарафи мутахассисони нигоҳубинкунандаи бемор (ному насаб) ба тавсиб расонида шудаанд.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Экспертизаи ҳуҷҷатҳои аввалияи тиббӣ гузаронида мешавад, пуррагӣ ва маълумотнокӣ қайдҳо тибқи талаботҳои стандарт баҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарти 3.16. Нақшаи пешбурди/хизматрасонии тиббии табобатгирандагон ба талаботҳои муқарраргардида мувофиқат мекунад.

Талаботҳои стандарт.

1. Дар қортҳои тиббӣ нақшаи нигоҳубин/хизматрасонии тиббии табобатгирандагон пурра, дуруст, аниқ, асоснок ва ҷабҳаҳои асосии хизматрасонии тиббиро дар асоси таҳқиқи асосӣ, бемориҳои ҳамрадиқ ва ҳолати бемор (ҳолати ҷисмонӣ ва эҳсосӣ, аломати дард, хусусиятҳои дар алоқа будан ва ғ.) ба табобатгирандагон дорад:
  - ҳаҷми тадқиқотҳои таҳқиқӣ;
  - ҳаҷми чорабиниҳои табобатӣ (табобати консервативӣ бо асосноккунии таъиноти маводҳои доруворӣ, амалиётҳои ҷарроҳӣ);
  - хатарҳои амалиётҳои тиббӣ/дахолатҳо;
  - парҳези мувофиқ;
  - мақсадҳои (натиҷаҳои дилхоҳ) хизматрасонии тиббӣ;
  - санаи банақшагирифташудаи анҷоми хизматрасонӣ ба бемор (банақшагирии иқтибос ё гузаронидан).
2. Табобатгирандагон ва аҳли оилаи онҳо дар раванди банақшагирии чорабиниҳо оид ба хизматрасониҳои тиббӣ иштирок менамоянд.
3. Қорамондон ба нақшаи пешбурди/хизматрасонии тиббии беморонро риоя мекунад, ноил шудан ба мақсадҳо (натиҷаҳои дилхоҳ) ҳангоми хизматрасонии тиббӣ назорат менамоянд. Ҳангоми зарурат азназаргузаронии талаботҳои хизматрасонӣ ба беморон гузаронида шуда, тағйиротҳои зарурӣ ба нақшаи пешбурди/хизматрасонии тиббӣ ба беморон ворид карда мешаванд.

4. Дар вақте ки агар марганҷомӣ дар пеш мунтазира бошад, нақшаи пешбурди /хизматрасонии тиббӣ ба беморон дар бар мегирад: оморасозии бемор ва аҳли оилаи ӯ ба натиҷаи мунтазира, бартарафсозии дарднокӣ ва рӯҳафтадагӣ ва дигар аломатҳо, алоқа бо ашхоси динӣ, гурӯҳи дастгирикунанда, ки маслиҳатҳои лозимаро таъмин менамояд, талаботҳои динӣ ва фарҳангӣ муайянро қонеъ мегардонад.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Экспертизаи ҳуҷҷатҳои тиббӣ гузаронида мешавад, сохтор ва мазмуни нақша баҳогузорӣ карда шуда, назорати ноил шудан ба мақсадҳо (натиҷаҳои дилхоҳ) ҳангоми хизматрасонии тиббӣ ва ворид намудани тағйиротҳои лозима ба нақшаи пешбурди/хизматрасонии тиббӣ, мувофиқи талаботҳои стандарт гузаронида мешаванд. Мусоҳиба/анкетакунонии беморон дар мавзӯи иштироки онҳо дар раванди банақшагирии чорабиниҳои хизматрасонии тиббӣ гузаронида мешавад.

Стандарти 3.17. Пур кардани партограмма ҳангоми таваллуди физиологӣ ба талаботҳои муқарраргардида мувофиқат мекунад.

Талаботҳои стандарт.

Партограмма тибқи талаботи фармоиши Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон № 540 аз 26.09.2008 сол «Дар бораи ворид намудани стандартҳо оид ба хунравӣ, назорати антенаталӣ, таваллуди физиологӣ, гестоз» аз тарафи момодоя ва табиби акушер гинеколог ҳангоми таваллуд дар реҷаи вақти ҳақиқӣ пур карда мешавад. Баҳодихии кушодашавии гарданаки бачадон, конфигуратсия ва ҳаракати сараки тифл ҳар 4 соат, дарди кашишхурӣ ва таппиши дили тифл ҳар 30 дақиқа, хусусияти обҳои наздитифлӣ, ҳолати умумии зан (набз, Ф/Ш, ҳарорат, пешобронӣ) гузаронида мешавад.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Навиштаҷоти партограмма дар вақти таваллуд дар реҷаи вақти ҳақиқӣ баҳогузорӣ карда шуда, экспертизаи таърихи таваллуд, баҳодихӣ ҷиҳати аниқ пур кардани партограмма (пуррагӣ ва маълумотнокии қайдҳо) мувофиқи талаботҳои стандарт гузаронида мешавад.

Стандарти 3.18. Пур кардани тарафи чаппаи партограмма ба талаботҳои стандарт мувофиқат мекунад.

Талаботҳои стандарт.

Тарафи чаппаи партограмма мувофиқи талаботҳои фармоиши ВТ ҚТ № 540 аз 26.09.2008 сол аз ҷониби момодоя дар реҷаи вақти ҳақиқӣ пур карда мешавад. Ҳолати модар, чен намудан ва қайди ҳарорати бадан, Ф/Ш, набз, назорати талафоти хун, ҳолати узвҳои берунаи таносул ва бачадон: дар давоми соати аввал - ҳар 15 дақиқа, соати 2-юм – ҳар 30 дақиқа, соати 3 ва 4-ум – ҳар 1 соат ва дар давоми аз 4 то 24 соати давраи баъдивалодатӣ – ҳар 4 соат баҳогузорӣ карда мешавад.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Навиштаҷоти тарафи чаппаи партограмма дар реҷаи ҳақиқӣ санҷида шуда, экспертизаи таърихи таваллуд, баҳодихӣ ҷиҳати аниқ пур кардани партограмма (пуррагӣ ва маълумотнокии қайдҳо) тибқи талаботҳои стандарт мувофиқи талаботи стандарт гузаронида мешавад.

Стандарти 3.19. Ташхисҳои клиникӣ саривақт гузошта шуда, дуруст асоснок карда шудаанд.

Талаботҳои стандарт.

1. Асосноккунии ташҳиси клиникӣ дар ҳуҷҷатҳои аввалияи тиббӣ (таърихи таваллуд, таърихи инкишофи кӯдаки навзод, корти тиббии бемори статсионарӣ) аз тарафи мутахассиси ботачриба – табиби муолиҷавие, ки барои хизматрасонии босифат масъул аст, ба роҳ монда шудааст.
2. Ташҳис на дертар аз 3 рӯзи бистарӣ (дар ҳолатҳои алоҳида на дертар аз 5 рӯз) аз лаҳзаи воридшавии бемор гузошта шудааст.
3. Ташҳиси клиникӣ ба Таснифоти байналмилалии бемориҳо №10 мувофиқат мекунад. Ташҳиси клиникӣ: ташҳиси асосӣ (бо нишондоди марҳила ва дараҷаи вазнинӣ, дараҷаи вайроншавии вазифаи узвҳо), бемориҳои ҳамрадиф ва оризаҳоро дар бар мегирад. Ҳангоми асосноккунии ташҳиси клиникӣ танҳо ҳамон маълумотҳои истифода бурда шудаанд, ки ташҳиси гузошташударо тасдиқ менамоянд.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Экспертизаи таърихи таваллуд, таърихи инкишофи кӯдаки навзод ва корти тиббии беморони статсионарӣ гузаронида мешавад, дурустӣ (аз рӯи шакл ва мазмун) ва саривақт асосноккунии ташҳиси клиникӣ, инчунин мутобиқати он ба Таснифоти байналмилалии бемориҳо №10, баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 3.20. Протоколҳои ҷарроҳӣ ба талаботҳои муқарраргардида мувофиқат мекунад.

Талаботҳои стандарт.

1. Дар маҷаллаи ҷарроҳӣ, таърихи таваллуд, корти тиббии беморони статсионарӣ протоколи ҷарроҳӣ (дар ҳолати гузаронидани амалиётҳои ҷарроҳӣ) мавҷуд мебошанд.
2. Протоколҳои ҷарроҳӣ аз тарафи табиби тахассуснок – ҷарроҳ, ки амалиёти ҷарроҳиро мегузаронад ва ба сифати ҷарроҳӣ масъул мебошад, зуд баъд аз ҷарроҳӣ тибқи талаботҳои муқарраргардида бо нишон додани санаи гузаронидани ҷарроҳӣ, нишондод ба ҷарроҳӣ, рафти ҷарроҳӣ, гузориши ҳамшираи ҷарроҳӣ, тавсияҳо, ному насаб ва имзои аъзоёни ҳайати ҷарроҳон тартиб дода мешавад.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Экспертизаи таърихи таваллуд, кортҳои тиббии беморони статсионарӣ, китоби қайди амалиётҳои ҷарроҳӣ бо дарҷ гардидани сана ва вақти амалиёти ҷарроҳӣ гузаронида шуда, дурустии тартибдиҳии протоколи амалиёти ҷарроҳӣ тибқи талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 3.21. Сабтҳои табиби беҳискунанда ба талаботҳои муқарраргардида мувофиқат мекунад.

Талаботҳои стандарт.

Ҳангоми ба беморон гузаронидани усулҳои беҳискунии, дар таърихи таваллуд ва кортҳои тиббӣ чунин маълумотҳо қайд карда мешаванд:

1. Сабти муоинаи беморон аз тарафи табиби беҳискунанда пеш аз ҷарроҳӣ (ҳангоми амалиёти ҷарроҳии банақшагирифташуда, на дертар аз як шабонарӯз пеш аз ҷарроҳӣ), бо назардошти анамнези анестезиологӣ (мавҷудияти аворизҳои беҳискунии пешина), баҳодихии ҳолати бемор дар асоси маълумотҳои воқеӣ дар вақти муоина, ташҳисҳо ва машваратҳои гузаронидашуда, асосноккунии интиҳоби усули беҳискунии (нақшаи беҳискунии) бо муайянсозии хатарҳои беҳискунии;
2. «Корти ҷараёни беҳискунии» дар речаи вақти воқеӣ тибқи талаботҳои муқарраргардида пур карда шудаанд. Қайдҳо оид ба ҷараёни беҳискунии, ҳолати баъд аз беҳискунии ва гузаронидани бемор ба ҳуҷраи баъдичарроҳӣ мавҷуданд.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Экспертизаи таърихи таваллуд ва кортҳои тиббӣ гузаронида шуда, иҷрои талаботҳои стандарт баҳодихӣ карда мешавад.

Стандарти 3.22. Иқтибосҳои рухсатӣ ва иқтибос аз корти тиббии бемории статсионарӣ ва таърихи валодат ба талаботи муқарраргардида мувофиқат мекунад.

Талаботҳои стандарт.

1. Дар иқтибоси рухсатии кортҳои тиббӣ ва таърихи валодат натиҷаи таҳқиқҳои гузаронидашуда, ҳаҷми расонидани ёри тиббӣ, баҳодихии натиҷаи муолиҷа (оқибати он), инчунин тавсияҳо нисбати дар оянда пеш бурдани муолиҷаи табобатгиранда инъикос гардидаанд.
2. Ҳангоми аз муассисаҳои тандурустӣ рухсатӣ шудан ба дасти беморон аз корти тиббӣ ва таърихи валодат иқтибос бо маълумоти пурра оид ба натиҷаи таҳқиқҳои гузаронидашуда, ҳаҷми кӯмаки тиббии расонидашуда, баҳодихии натиҷаи он, инчунин тавсияҳо оиди ташкили назорати амбулаторӣ ё табобат дар статсионарҳои махсусгардонидашуда, дода мешавад. Қайд оид ба гирифтани иқтибос ва имзои бемор мавҷуд аст.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Экспертизаҳои ҳуҷҷатҳои тиббӣ (иқтибосҳои рухсатӣ ва иқтибос аз корти тиббӣ ва таърихи валодат) гузаронида шуда, маълумотнокии ҳуҷҷатҳои дар боло зикргардида, тибқи талаботҳои стандарт, баҳодихӣ карда мешавад.

Хизматрасонии тиббӣ ҷавобгӯи ҳуқуқи табобатгиранда мебошад

Стандарти 3.23. Табобатгирандагон оид ба ҳуқуқи озодии худ, инчунин оид ба низоми ҳалли баҳсҳо иттилоъ доранд.

Талаботҳои стандарт.

Дар зерсохторҳои МТ бо забони давлатӣ ва дигар забонҳо овезаи иттилоотӣ бо маълумотҳои зерин мавҷуд аст:

1. Ҳуқуқи табобатгиранда, ҳамчунин иқтибос аз Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ҳифзи саломатии аҳоли» - «Ҳуқуқҳо ва ўҳдадорихои шахрвандон дар самти ҳифзи саломатӣ».
2. Низоми қабул ва баррасии норозигихои табобатгиранда, ки бо сукувати у дар муассисаи тандурустӣ алоқаманд аст.
3. Рӯйхати шахсони мансабдори муассисаи тандурустӣ, ки ба онҳо табобатгирандагон метавонанд ҳангоми пайдо шудани норозигихо оид ба масъалаҳои хизматрасонии тиббӣ муроҷиат намоянд (ному насаб, вазифа, рақами телефон).
4. Имконияти муроҷиат кардани табобатгиранда ба ташкилотҳои зарурии ҷамъиятӣ оид ба ҳифзи ҳуқуқи табобатгиранда ва ё ба суд, ҳангоми норозӣ будани табобатгиранда бо ҳулосаи муҳокимаи шикоят дар муассисаи тандурустӣ.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Дар зерсохторҳои МТ мавҷуд будани маълумот дар овезаҳои иттилоотӣ, мувофиқи талаботҳои стандарт санҷида мешавад. Мусоҳиба ва анкетакунонии табобатгирандагон оид ба иттилоотнокии онҳо дар бораи ҳуқуқҳои табобатгиранда, мувофиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ҳифзи саломатии аҳоли» - «ҳуқуқ ва ўҳдадорихи шахрвандон дар самти ҳифзи саломатии онҳо» (боби III) гузаронида мешавад.

Стандарти 3.24. Маълумот дар бораи табобатгиранда махфӣ буда, аз гум шудан ва ё нодуруст истифода бурдан ҳимоя карда шудааст.

Талаботҳои стандарт.

Ба табобатгиранда кафолати махфияти маълумот вобаста ба табобатгирии

(сукунати) ӯ дар муассисаи тандурустӣ таъмин карда мешавад. Ҳамаи кормандони муассисаи тандурустӣ оид ба ҳуқуқи табобатгирандагон нисбати махфӣ нигоҳ доштани маълумот дар бораи онҳо бохабаранд ва ин маълумотҳоро махфӣ нигоҳ медоранд. Маълумот нисбати табобатгиранда дар ҳуччатҳои тиббӣ (таърихи таваллуд, таърихи инкишофёбии кӯдаки навзод, корти тиббӣ/таърихи беморӣ) барои шахсони бегона дастнорас буда, ҳуччатҳо дар ҷевонҳои қулфшаванда нигоҳ дошта мешаванд (агар бо ҳуччатҳо корманди тиб машғул набошад).

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Пурсиши кормандон ва табобатгирандагон оид ба масъалаҳои махфӣ будани маълумот гузаронида мешавад. Дуруст нигоҳ доштани корти тиббӣ (дар давоми муолиҷаи табобатгиранда дар МТ ва баъди хотимаи муолиҷа) мувофиқи талаботи стандарт ва эҳтимолияти хавфи паҳншавии маълумот оид ба табобатгирандагон ба шахсони бегона, баҳодихӣ карда мешавад.

Стандарти 3.25. Ба табобатгиранда дахлнопазирии ҳаёти шахсӣ, эҳтироми шаъну шарафи ӯ кафолат дода мешавад.

Талаботҳои стандарт.

1. Муассисаи тандурустӣ ба табобатгиранда дахлнопазирии ҳаёти шахсӣ, эҳтироми шаъну шарафи ӯро тибқи Сарқонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон кафолат медиҳад.
2. Муассисаи тандурустӣ ба табобатгиранда имконияти табобатгириро дар ҳучраи алоҳида барои ҷинси мард ва зан кафолат медиҳад.
3. Муассисаи тандурустӣ ба табобатгиранда имконияти табобатгириро дар ҳучраи алоҳида (аз он ҷумла ҳучраи дорой як кат барои таваллуд) кафолат медиҳад. Оид ба шартҳои молиявии табобатгирӣ дар ҳучраи алоҳида табобатгиранда пешакӣ огоҳ шудааст.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Муоинаи биноҳои зерсохторҳо дар беморхона гузаронида шуда, мавҷудияти ҳучраҳои табобатии алоҳидаи мардона ва занона, ҳучраҳои алоҳида барои табобатгирандагон (аз он ҷумла барои таваллуд), инчунин иттилоотнокии табобатгирандагон оид ба шартҳои молиявии табобатгирӣ дар чунин ҳучраҳо (нархномаи хизматрасонӣ) баҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарти 3.26. Ҳуқуқи интиҳоб ва мувофиқасозии хизматрасонии тиббӣ бо табобатгиранда таъмин карда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

1. Таъмини ҳуқуқи табобатгирандагон ба интиҳоби табиби муолиҷавӣ ва намудҳои алтернативии хизматрасонии тиббӣ.
2. Табобатгирандагон дар рафти пешниҳоди хизматрасонии тиббӣ ба онҳо иштирок мекунанд. Табобатгирандагон (дар ҳолатҳои зарурӣ ҳешовандон ва наздикон) оид ба ҳамаи амалиётҳои табобатӣ (аз самаранокӣ ва ҳафнокии онҳо), шартҳои хизматрасонӣ (речаи бистаришавӣ, вақти аёдати беморон, маҳдудияти одатҳои зарарнок, масъалаҳои молиявӣ) ному насаб, вазифа ва ихтисоси корманди тиббӣ, ки ёрии тиббӣ мерасонанд огоҳонида шуда, барои гузаронидани амалиётҳои пешниҳодшуда розигии худро медиҳанд.
3. Муассисаи тандурустӣ хоҳиши табобатгирандагонро эҳтиром мекунад ва ба табобатгирандагон (оилаи онҳо, парасторон) оид ба ҳуқуқ ва ўҳдадоронашон нисбат ба рад намудан ва ё қатъ намудани табобат, иттило медиҳад.
4. Иштироки табобатгиранда дар санҷишҳои таҷрибавии илмӣ ва тиббӣ танҳо бо розигии хаттӣ ӯ гузаронида мешавад.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Анкетакунонии табобатгирандагон оид ба таъмини ҳуқуқи онҳо дар интихоби табиб ва намудҳои алтернативии хизматрасонии тиббӣ, иттилоотнокии онҳо нисбат ба амалиётҳои тиббӣ пешниҳодгардида, шартҳои расонидани онҳо, розигӣ додан ба амалиётҳои тиббии гузаронидашуда ва иштирок дар санҷишҳои таҷрибавии илмӣ ва тиббӣ, гузаронида мешавад.

Стандарти 3.27. Ҳангоми гузаронидани амалиётҳо вобаста ба хатар ва тестикунонӣ ба ВНМО розигии хаттии табобатгиранда гирифта мешавад.

Талаботҳои стандарт.

1. Ҳангоми гузаронидани амалиётҳои таъхисӣ ва табобатӣ, ки бо хатар вобаста мебошанд (ҷарроҳӣ, хунгузаронӣ, тадқиқотҳои таъхисии хатарнок) ва тестикунонӣ ба ВНМО, ба табобатгирандагон маълумот пурра ҷиҳати эҳтимолияти гирифтани аксуламал ва аворизҳо пешниҳод шуда, барои гузаронидани ин амалиётҳо розигии хаттии табобатгиранда гирифта мешавад.
2. Ҳангоми имконнопазирии гирифтани розигии хаттӣ аз табобатгиранда (дар ҳолати вазнин ва ё беҳуш будан), аз хешу таборони наздики ӯ гирифта мешавад (намояндаи ҳуқуқи ӯ).
3. Ҳангоми набудани намояндаи ҳуқуқӣ, қарор оид ба гузаронидани амалиётҳои муолиҷавӣ ва таъхисӣ, ки ба хатар алоқаманданд, дар машварати яққояи табибон қабул карда мешавад (дар асоси нишондиҳандаҳои ҳаётан муҳим) ва ҳангоми ғайриимкон будани ҷамъшавии ҳайати машваратӣ – бевосита табиби муолиҷавӣ (навбатдор) қарор қабул намуда, шахси мансабдори муассисаи тандурустӣ ва намояндаи ҳуқуқи беморро хабардор мекунад.
4. Розигии гузаронидани амалиётҳои таъхисӣ ва муолиҷавӣ аз ҷумла ба хатар алоқаманд нисбат ба кӯдакони то сини 18 сола аз падар ва модари бемор ва ё аз намояндаи ҳуқуқи онҳо гирифта мешавад.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Анкетакунонии табобатгирандагон оид ба доштани маълумот нисбати эҳтимолияти руҳ додани аксуламал ва аворизҳо ҳангоми амалиётҳои муолиҷавӣ ва таъхисӣ, гузаронида мешавад.

Дар таърихи таваллуд, таърихи инкишофи кӯдаки навзод ва қортҳои тиббӣ\таърихи беморӣ мавҷудияти розигии хаттии табобатгиранда ё волидайнӣ онҳо оид ба гузаронидани амалиёти муолиҷавӣ ва таъхисии ба хатар алоқаманд санҷида мешавад.

Стандарти 3.28. Қаноатмандии табобатгиранда баҳодихӣ карда шуда, норизогии онҳо ба инобат гирифта мешавад. Низоми баррасии шикоятҳои табобатгирандагон мавҷуд аст.

Талаботҳои стандарт.

1. Дар муассиса механизмҳои алоқаи муттақобила бо табобатгирандагон (қабули мукотибаҳои расмӣ - мактубҳо, шикоятҳо, пешниҳодҳо, инчунин механизми қабули мукотибаҳои анонимӣ – қуттии анонимӣ, телефони боварӣ, анкетакунонӣ) фаъолият менамояд, ба инобат гирифта мешавад.
2. Ҳама мукотибаҳои расмӣ аз шахрвандон (мактубҳо, шикоятҳо, пешниҳодҳо) аз тарафи шахсони мутасаддӣ (комиссия оид ба сифат ва беҳатарии ёрии тиббӣ) қайд гардидаанд ва таҳлил/баҳодихӣ карда шудаанд, ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи ҷараёни таҳлил/баҳодихӣ (пайнавиштҳо) мавҷуд мебошанд.
3. Ҷораҳои зарурӣ аз натиҷаҳои таҳлил/баҳодихии расмии мукотибот аз шахрвандон, ки ба беҳтар намудани сифати хизматрасонии тиббӣ равона шудаанд, қабул карда

мешаванд. Ба табобатгирандагон/шахрвандон ҷавоби хаттӣ оид ба шикоят пешниҳод карда мешавад.

4. Шикоятҳо/эътирозҳо/пешниҳодҳои табобатгирандагон, ки бо тариқи анонимӣ қабул шудаанд (мукотибаҳои анонимии – куттиҳои анонимӣ, натиҷаҳои анкетакунонӣ, телефонограммаҳо аз табобатгирандагон ба инобат гирифта шуда, дар чаласаҳои ҳайати кормандон баррасӣ ва баҳогузорӣ карда мешаван.
5. Маълумотҳо оид ба натиҷаи баррасӣ/баҳогузориҳои шикоятҳо/эътирозҳо/пешниҳодҳои табобатгирандагон, ки бо тариқи анонимӣ қабул шудаанд барои беҳбуди кор истифода бурда мешаванд. Сохторҳои зертобӯе/бахшҳои алоқаманди МТ оид ба эътирозҳои табобатгирандагон иттилоъ доранд ва барои беҳтар намудани фаъолият чораҳои заруриро меандешанд.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Мавҷудияти механизми алоқаи мутақобила бо табобатгирандагон (куттии анонимӣ, телефони боварӣ, анкетакунонӣ) санчида мешаванд. Ҳолати воқеии ташкили кор оид ба мукотиботи анонимӣ ва расмӣ аз табобатгирандагон ва истифодаи он барои беҳтар намудани фаъолият баҳодихӣ карда мешавад. Мусоҳиба бо кормандон ҷиҳати маълумотнокии онҳо оид ба эътирозҳои табобатгирандагон ва чораҷӯӣ барои беҳтар намудани фаъолият гузаронида мешавад.

Стандарти 3.29. Ба табобатгирандагон имконияти аёдати онҳо кафолат дода мешавад.

Талаботҳои стандарт.

1. Муассисаи тандурустӣ иҷозати бемамоният аз ҷониби ҳешу табор аёдат намудани беморро, барои иштироки онҳо дар таваллудҳои шарикона, нигоҳубини тиббӣ, расонидани маводҳои хӯрокаи ба табобатгирандагонро дар доираи қоидаҳои муқарраргардидаи МТ кафолат медиҳад.
2. Маҳдудият ва иҷозат надодан ба аёдат ва иштироки ҳешу табор дар нигоҳубини беморон, танҳо мувофиқи дастурамали батартибандозӣ ва қоидаҳои аёдати беморон (сарулибоси аёдаткунанда, муваққатан маҳдуд намудани иҷозати аёдат, розигии дигар табобатгирандагон ҳангоми аёдати ҳучрае, ки дар он зиёда аз як табобатгиранда бистарӣ шудааст, ҷойҳои маҳсусгардонидашуда барои воҳӯрии табобатгирандагон бо ҳешу табор/аёдаткунандагон, қоидаҳои бехатарӣ ҳангоми аёдат, мисол, аёдати бемор дар ҳолати мастӣ) қайд шудааст. Дастурамал (дар ҷои намоён) барои табобатгирандагон ва аёдатмандон дастрас мебошад.
3. Маъмурияти муассисаи тандурустӣ ва зерсохторҳои он иҷроиши тартибот ва қоидаҳои аёдати беморонро таъмин менамоянд.

Баҳогузориҳои иҷроиши стандарт.

Овезаҳои иттилоотӣ аз назар гузаронида шуда, мавҷудияти дастурамалҳо, речаҳо ва қоидаҳо доир ба аёдати табобатгирандагон санчида мешаванд. Мусоҳиба/анкетакунонии табобатгирандагон мувофиқи баҳодихии иҷроиши талаботи стандарт гузаронида мешавад.

Стандарти 3.30. Бемор ҳангоми табобатгирӣ дар муассисаи тандурустӣ ҳуқуқи истифодаи сарулибос ва пойчогаҳои худро дорад.

Талаботҳои стандарт.

Муассисаи тандурустӣ бо хоҳиши табобатгиранда истифодаи сарулибос ва пойчогаҳои шахси иҷозат медиҳад.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Мусоҳиба/анкетакунонӣ бо табобатгирандагон оид ба истифодаи сарулибос ва пойчогаҳои шахсӣ (бо хоҳиши табобатгиранда) аз ҷониби онҳо гузаронида мешавад.

Стандарти 3.31. Табобатгиранда имконияти интихоби хизматрасонӣ барои гузаронидани вақти фароғатиро дорад.

Талаботҳои стандарт.

Муассисаи тандурустӣ ба табобатгиранда имконияти интихоби хизматрасониرو оид ба гузаронидани вақти фароғатӣ кафолат медиҳад. Қойҳои фароғатӣ ва воҳурӣ бо аёдаткунандагон дар ҳудуди муассисаи тандурустӣ (айвончаҳои сӯхбатгузаронӣ, нимкатҳо барои нишаст) ва дар дохили зерсохторҳо (айвон, хучраҳои фароғатӣ, пешайвонҳо) бо мизу курсӣ, телевизор, рӯзнома, маҷаллаҳои илмию санитарӣ - гигиенӣ ва бо дигар ҷузъиётҳо хизматрасонӣ таъмин карда шудааст.

Баҳодиҳии иҷроиши стандарт.

Муҳайё будани қойҳои фароғатӣ – воҳурӣ бо аёдаткунандагони бемор дар атроф ва дохили муассисаи тандурустӣ санҷида шуда, мутобиқати онҳо бо талаботҳои стандарт баҳодиҳӣ карда мешавад.

Эзоҳ: мавҷуд будани қойи истироҳатӣ дар сохторҳои шӯъбаҳои наҷот, табобати шиддатнок ва сироятӣ иҷозат дода намешавад.

Хизматрасонии тиббӣ мувофиқ аст

Стандарти 3.32. Ёри тиббӣ барои табобатгирандагон аз баҳодиҳии умумии ҳолати онҳо асос ёфта, дар ҳолатҳои зарурӣ тағйир дода мешавад.

Талаботҳои стандарт.

1. Маълумотҳо оид ба нигоҳубин, муоина, табобати беморон дар муассисаи зинаи якум ва табобатгирии пешинаи бемор дар беморхона дастрасанд ва ҳангоми тартибдиҳии нақшаи хизматрасонӣ ба табобатгирандагон ба инobat гирифта мешаванд.
2. Талаботҳои бемор (бемориҳои ҳамрадиқ, аломати дардноқӣ, ҳолати ҷисмонӣ ва рӯҳӣ, хатарҳо, талабот ба парҳези муайян, талаботҳои динӣ, хусусиятҳои фардӣ ва ғ.) муайян карда, ба инobat гирифта шуда, дар нақшаи муоина, табобат ва нигоҳубин дар қортҳои тиббӣ қайд карда шудаанд ва дар ҳолати зарурӣ тағйир дода мешаванд.

Баҳодиҳии иҷроиши стандарт.

Бо усули анкетакунонӣ ва муҳосибаи табобатгирандагон дараҷаи қаноатмандии эҳтиётот ва талаботҳои онҳо баҳогузори карда мешавад. Дар қортҳои тиббӣ, таърихи таваллуд мавҷудияти нақшаи ташхис, табобат ва нигоҳубин бо назардошти талаботҳои табобатгирандагон, гузаронидани тағйиротҳо ҳангоми зарурат бо мавҷудияти тафсири ислоҳоти воридкунанда дар нақшаи табобат ва нигоҳубини минбаъда санҷида мешавад.

Стандарти 3.33. Хатари руҳ додани ҳолатҳои бетаъхир дар табобатгирандагон муайян ва идора карда мешавад.

Талаботҳои стандарт

1. Дар беморхона ҳуччатгузори дохилии дар муассиса таҳиягардида (алгоритмҳо, протоколҳо) оид ба амалҳои қормандон ҳангоми ҳолатҳои бетаъхир дар табобатгирандагон, ки бо фармоишҳои ВТ ва ҶИА, дастурҳо, дастурамалҳо/протоколҳои клиникӣ бо назардошти хусусиятҳои маҳалӣ/самти фаъолияти муассисаи тандурустӣ (ҳангоми зарурат) асоснок карда шудаанд, мавҷуданд.
2. Дар толор/хучраҳои таваллудӣ, табобати шиддатнок ва наҷот овезаҳои деворӣ оид ба алгоритмҳои тасдиқгардидаи наҷоти беморон (аз он ҷумла кӯдакони навзод) мавҷуданд.
3. Қормандон дорой малакаҳои расонидани ёри тиббӣ ҳангоми ҳолатҳои бетаъхир дар беморон тибқи ҳуччатҳои дар боло зикргардида мебошанд.
4. Таҷҳизоти зарурӣ, маводҳои доруворӣ, ташхиси озмоишгоҳии феврий 24 соат шабонарӯзӣ дастрас мебошанд. Дар толор/хучраҳои таваллудӣ, табобати шиддатнок ва наҷот варақа бо инъикоси ҳаррӯзаи тартиби санҷиши таҷҳизот барои

гузаронидани наҷотбахшии табобатгирандагон, мавҷуд мебошад.

5. Тартиби ҳуҷчатгузории тасдиқгардида оид ба огоҳонидани мутахассисони масъул ва машваратчиён мавҷуд аст.
6. Шаклҳои пуркардашуда оид ба алгоритми расонидани ёрии наҷотбахшӣ ба навзодон дар таърихи инкишофи кӯдакони навзод мавҷуданд.
7. Муҳокимаи ҳолатҳои расонидани ёрии наҷотбахшӣ ба табобатгирандагон гузаронида мешавад (протоколҳо мавҷуданд).

Баҳогузории иҷроиши стандарт.

Мавҷудияти ҳуҷчатгузории дохилии дар муассиса таҳиягардида (алгоритмҳо, протоколҳо) оид ба амалҳои кормандон ҳангоми ҳолатҳои бетаъхир дар беморон санҷида мешавад. Пурсиши кормандон бо мақсади баҳодихии малакаи онҳо оид ба хизматрасониҳои тиббӣ ҳангоми ҳолатҳои бетаъхир гузаронида мешавад.

Дар толор/ҳуҷраҳои таваллудӣ, табобати шиддатнок ва наҷот мавҷудияти дастурҳои деворӣ аз рӯи алгоритмҳои тасдиқгардидаи наҷотдиҳии табобатгирандагон, варақаҳо бо инъикоси санҷиши ҳаррӯзаи таҷҳизот барои наҷоти беморон, шаклҳои пуркардашуда аз рӯи алгоритми расонидани чораҳои наҷотдиҳӣ ба навзоддон дар таърихи инкишофи кӯдакони навзод, санҷида мешавад. Дастрасии таҷҳизот, маводҳои доруворӣ, ташхиси озмоишгоҳии таъҷилӣ дар давоми 24 соати шабонарӯз баҳогузорӣ карда мешавад. Мавҷудияти протоколҳо, ки амалисозии таҳлили ҳолатҳои расонидани ёрии наҷотдиҳиро ба беморон тасдиқ мекунанд, санҷида мешавад. Мусоҳиба бо кормандон гузаронида шуда, доштани малакаи расонидани ёрии тиббӣ ҳангоми ҳолатҳои бетаъхир дар беморон баҳогузорӣ карда мешавад.

Нигоҳубини кӯдакони навзод (нигоҳубини неонаталӣ)

Стандарти 3.34. Ҳолати кӯдаки навзод фавран баъди таваллуд баҳо дода мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Ҳолати кӯдаки навзодро фавран баъди таваллуд мувофиқи чадвали Апгар дар дақиқаи 1 ва 5 - уми ҳаёташ баҳогузорӣ шуда, сабтҳои мувофиқ дар таърихи инкишофи кӯдак мавҷуданд.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Дар таърихи инкишофи кӯдакони навзод мавҷудияти сабти баҳодихии ҳолати навзодон аз рӯи чадвали Апгар дар дақиқаи 1 ва 5 -уми ҳаёти онҳо, санҷида мешавад.

Стандарти 3.35. Чорабиниҳо оид ба нигоҳ доштани «занҷири гармӣ» (пешгирии гипотермия) гузаронида мешаванд.

Талаботҳои стандарт.

Бо мақсади пешгирии талафоти ҳарорати бадани кӯдаки навзод дар дақиқаҳои аввали ҳаёт чунин чорабиниҳо барои нигоҳ доштани «занҷири гармӣ» гузаронида мешаванд:

- Набудани ҳолати бодгард;
- Ҳарорат дар толор/ҳуҷраи таваллудӣ на кам аз 25⁰С ҳангоми валодат дар мӯҳлат ва на кам аз 28⁰С ҳангоми валодат пеш аз мӯҳлат (мавҷудияти варақаи қайди ҳарорат дар толор/ҳуҷраи таваллудӣ);
- Дарҳол баъд аз таваллуд хушк намудани бадани кӯдаки навзод бо матои тозаи қаблан гармкардашуда, иваз кардани матоъ;
- Болои шиками модар гузоштани кӯдаки навзод ва таъмин намудани алоқаи «пӯст бо пӯст». Гузоштани кӯдак дар болои шиками модар вобаста ба ҳолати навзод на камтар аз 2 соат;
- Бо рӯйпӯши пашмин пӯшонидани бадани кӯдак ва модар;
- Пӯшонидани кӯлоҳчаи гарм ба сари кӯдаки навзод ва пайпоқчаҳо ба пойҳояш;
- Таъмини маконидани барвақтии кӯдаки навзод (дар давоми якум соати ҳаёт);
- Таъмин намудани гармӣ ҳангоми ҳолатҳои наҷотдиҳӣ;

- Таъмини гармӣ ҳангоми интиқолдиҳии навзод;
- Низоми назорати ҳарорати бадани навзод - чен кардани ҳарорати бадани навзод дар охири дақиқаи 30-юм ва баъд аз 2 соати баъди таваллуд, қайд намудани ин нишондодҳо дар таърихи инкишофи навзод ва партограмма.
- Машваратдиҳӣ ба зани навзоида оид ба масъалаҳои нигоҳ доштани речаи ҳарорати муътадил (ҳадди муътадили ҳарорати бадани кӯдак, барои ҷӣ ҳарорати бадан дар таваллудхона чен карда мешавад) ва додани маълумот ба зани навзод дар бораи ҳарорати бадани кӯдаки ӯ баъд аз таваллуд;
- Иштироки занони навзод дар назорати ҳарорати бадани навзод (омӯзонида шудаанд ва худашон ҳарорати кӯдаки навзодро санчида метавонанд, варақаи ҳарорати бадани навзодро рӯзе ду маротиба пур мекунанд);
- Бо либосҳои хонагии гарму озод, вобаста ба фасли сол (куртачаи пешкушода, эзорча, кӯлоҳча, куртача ва калтачаи гарм, комбинезон, рӯйпуш) пӯшонидани кӯдаки навзод;
- Чен кардани ҳарорати бадани кӯдаки навзоди бемор дар шӯъбаи наҷот на кам аз 2 маротиба дар як рӯз, чен кардани ҳарорати бадани кӯдаки норасид ва вазнаш сабук ($M < 2500$) на кам аз 3 маротиба дар як рӯз;
- Дар ҳисобот қайди ҳодисаҳои гипотермия дида мешавад.

Дар толори/ҳучраи таваллудхона тартиби ҳуччатҳои зарурии (алгоритм, протокол, стандарт) амалҳои кормандон ҳангоми рӯй додани гипотермияи навзодон мавҷуд аст.

Баҳогузории иҷроиши стандарт.

Гузaronидани назорат дар толори таваллуд (ҳучра) аз рӯи амалҳои кормандон оид ба иҷрои чорабиниҳои ба нигоҳдории «занҷири гармӣ» баъд аз таваллуди кӯдак нигаронидашуда, мувофиқи талаботи стандарт баҳо дода мешавад. Дар шӯъбаи наҷот (ХТШ) мавҷудияти ҳуччатҳои зарурии (алгоритм, протокол, стандарт) амалҳои кормандон ҳангоми рӯй додани гипотермияи навзодон, санчида мешаванд. Дар таърихи инкишофи кӯдаки навзод мавҷудияти қайди чорабиниҳои гузаронидашуда оид ба нигоҳдории «занҷири гармӣ», санчида мешавад.

Стандарти 3.36. Чорабиниҳо оид ба пешгирии илтиҳоби мултаҳима (конъюнктивит) гузаронида мешаванд.

Талаботҳои стандарт.

Дар шӯъбаи таваллуд чорабиниҳо оид ба пешгирии илтиҳоби мултаҳима (конъюнктивит) ҳангоми зоиши физиологӣ дар охири соати 1 - уми таваллуди кӯдак ба зери милки поёни чашми кӯдак малҳами тетрасиклин (1% - 1,0) ё малҳами эритромицитини (0.5% - 1,5) бо ёрии лӯлачаҳои алоҳида гузаронида мешаванд. Дар таърихи инкишофи кӯдаки навзод оид ба пешгирии гонобленорея бо имзои момодоя сабтҳо мавҷуданд,

Баҳогузории иҷроиши стандарт.

Дар таърихи инкишофи кӯдаки навзод мавҷудияти қайдҳо оид ба пешгирии гонобленорея санчида мешавад, саривақт ва дуруст гузаронидани ин чорабинӣ мувофиқи талаботи стандарт баҳо дода мешавад.

Стандарти 3.37. Чорабиниҳо оид ба пешгирии аломати геморрагӣ тибқи нишондодҳои гузаронида мешаванд.

Талаботҳои стандарт.

Дар таваллудхона пеш аз ба ҳучраи ҳамзистии модар ва кӯдак гузаронидани навзод бо мақсади пешгирии аломатҳои геморрагӣ витамини «К» (менадион, конакион ё ин ки витакон) ба миқдори 1 мг, барои кӯдакони норасид - 0,5 мг мувофиқи нишондиҳандаҳо ё дар асоси протоколи клиникӣ тазриқ (д/м) карда мешавад. Дар таърихи инкишофи навзод маълумотҳои зарурӣ қайд карда мешаванд.

Баҳогузории иҷроиши стандарт.

Аз рӯи таърихи инкишофи кӯдаки навзод, ки пешгирии аломатҳои геморрагӣ бо витамини «К» гузаронида шудааст, мавҷудияти чорабиниҳои ҷойдошта аз рӯи қайди нишондодҳои пешгирии аломатҳои гемморрагӣ бо витамини «К» баҳо дода шуда,

мавҷудияти қайдҳои зарурӣ санчида мешаванд.

Стандарти 3.38. Расмиёти дақиқи муайян намудани (идентификасия) кӯдаки навзод гузаронида мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Дар шӯъбаи таваллуд расмиёти дақиқи муайян намудани (идентификасия) кӯдаки навзод бо иштироки модар ва ё шарик гузаронида мешавад, ки он аз бастанӣ 2-то ҳалқадасти идентификатсионӣ ва ё навиштаҷоти шакли дигар ба дастони навзод иборат мебошад. Дар ҳалқадасти идентификатсионӣ ва ё навиштаҷоти шакли дигар рӯз, моҳ ва соли таваллуди навзод, соати таваллуд, ҷинси кӯдак, вазни бадан, қад ва ному насаби модари кӯдак қайд гардидааст. Ҳалқадастҳо дар ҳарду дасти кӯдак баста мешаванд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Дар кӯдакони навзод мавҷудияти аломатҳои идентификасияи кӯдаки навзод мувофиқи талаботи стандарт санчида мешавад.

Стандарти 3.39. Гузаронидани дарсҳо бо табобатгирандагон ва кормандони тиб оид ба синамакони кӯдакони навзод.

Талаботҳои стандарт.

1. Дарсҳо (даври омӯзиши ҳаҷдаҳсоата) бо занони ҳомила ва навзоида оид ба масъалаҳои синамаконӣ (бартарият, оғозкунии барвақт, хатари ғизодиҳии сунӣ ва истифодаи шишаҳо ва пистонакҳо, муҳимияти ғизодиҳӣ аз рӯи талабот ва ҳамроҳ будани модар ва кӯдак, маҳорати маконидан, таъмини миқдори кофии шири сина, соф кардани он ва ғ.) гузаронида мешаванд.
2. Ҷой доштани асбобҳои айёни дар намуди дастурамал, постерҳои деворӣ оид ба синамакони кӯдаки навзод, видеотехникӣ бо филмҳо оид ба синамаконӣ.
3. Ҳайати кормандони тиб дониши мувофиқ, таҳассус/малака ва таҷрибаи кориро барои ворид намудани принципҳои синамакони самаранок доранд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Муоинаи ашҳҳои айёни, техникаи видеоӣ ва филмҳо оид ба синамаконӣ гузаронида мешавад. Мавҷудияти масъалаҳо оид ба синамаконӣ дар нақшаи омӯзиши ҳайати кормандон ва ҳуҷҷатҳои тасдиқкунанда (пайнавиштҳо) нисбати онҳо санчида мешавад. Мусоҳиба ва анкетакунонии занони ҳомила ва таваллудкарда, ҳайати кормандони тиб ҷиҳати маълумотнокии онҳо оид ба афзалияти синамаконӣ гузаронида карда мешавад. Китоби қайди омӯзиш дар мавзӯи синамаконӣ ба ҳайати кормандони тиб, ки нав ба кор қабул карда шудаанд санчида мешавад.

Стандарти 3.40. Муассисаи сиёсати синамакони хатмии кӯдакони навзодро пайравӣ менамояд.

Талаботҳои стандарт.

1. Сиёсат оид ба синамаконӣ, ки дар ҷаласаи ҳайати кормандони тиб тасдиқ шудааст, мавҷуд мебошад.
2. Ҳамзистии модар ва кӯдаки навзод 24 соат дар як шабонарӯз ҳангоми бошиш дар шӯъбаи таваллуд.
3. Оғози синамаконӣ дар давоми 1-ум соати ҳаёти навзод.
4. Давомнокӣ ва миқдори синамаконӣ маҳдуд карда намешавад.
5. Ҳайати корӣ ба модарон дар интихоби мавқеъ ва тарзи маконидани навзод ёрӣ мерасонад.
6. Дар зерсохторҳои беморхона оид ба истифодаи ғизои сунӣ кӯдакони ташфиқот бурда нашуда, пистонакҳо истифода намешаванд.
7. Таҷрибаи ба кӯдаки навзод додани шири модарони дигар амалӣ карда

намешавад.

8. Физодиҳии сунъи ба кӯдакони навзод танҳо бо нишондодҳои тиббӣ гузаронида мешавад.

9. Дар ҳудуди беморхона ва дорухона пистонак ва ивазкунандаҳои шири модар бе дорухат фурӯхта намешаванд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Ҳуҷраи ҳамзистии модар ва кӯдаки навзод аз назар гузаронида мешавад. Анкетакунонии занҳои ҳомила, таваллудкарда ва ҳайати кормандони тиб оид ба иҷроиши талаботҳои стандарт гузаронида мешавад.

Стандарти 3.41. Ба кӯдакони норасид ва бемор шири модар дода мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Ба навзодони норасид ва камвазн синамакони зуд-зуд (на кам аз 8 маротиба дар як шабонарӯз) таъмин карда мешавад. Барои навзодони норасид ва бемор, ки мустақилона сина макида наметавонанд, шири модар чушида шуда, ба воситаи пиёла ё найчаи назогастралӣ, ё шприци таъмизшуда дар ҳаҷми вобаста ба сини навзод дода шуда, назорати истеъмоли он гузаронида мешавад ва қайдҳои лозимӣ дар ҳуҷҷатҳои тиббӣ мавҷуданд. Таҷрибаи физодиҳии кӯдаки навзод бо шири чушидаи дигар модарон амалӣ карда намешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Иҷроиши талаботи стандарт ба воситаи назорати физодиҳии навзодони норасид ва бемор баҳогузори карда мешавад. Ба ғайр аз ин, дар таърихи инқишофи кӯдакони навзод (норасид ва бемор) қайдҳои оид ба ҳисоб кардани ҳаҷми лозимии шири истеъмолишаванда, вобаста аз сини кӯдак, санҷида мешавад.

Стандарти 3.42. Эмгузарони навзодон мувофиқи Тақвим (нақша)-и миллии тасдиқгардидаи эмгузарони профилактикӣ гузаронида мешавад.

Талаботҳои стандарт.

1. Мувофиқи Тақвими миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба эмгузарони профилактикӣ корманди масъули шуъбаи таваллудӣ эмгузарони кӯдакони навзодро бар задди зарпарвини «В» (дар 24 соати аввали ҳаёт), сил ва фалаҷ (полимиелит) дар ҳуҷраи эмгузаронӣ (то аз таваллудхона ҷавоб шудан) мегузаронад.
2. Ҳайати кормандон Тақвим (нақша)-и миллии Ҷумҳурии Тоҷикистонро оид ба эмгузарони профилактикӣ, дар ҳолати набудани эътирози тиббӣ, ҳатман риоя менамояд.
3. Эътирозҳои тиббӣ аз эмгузарони профилактикии кӯдакони навзод мувофиқи қоидаи муқарраргардида тартиб дода мешаванд. Эмгузаронӣ бо розигӣ ҳатти ва дар ҳузури модар гузаронида мешавад.
4. Ҳуҷҷатҳои оид ба эмгузарони кӯдакони навзод (тақвими эмкунии профилактикӣ) ва эътирози тиббӣ саривақт пур карда шуда, баъд аз ҷавоб шудани кӯдакони навзод дарҳол ба муассисаи зинаи аввалияи тиббӣ - санитарӣ супорида мешаванд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Аз рӯи қайдҳои дар таърихи инқишофи кӯдакони навзод иҷроиши Тақвим (нақша)-и миллии тасдиқгардидаи эмгузарони профилактикии кӯдакони навзод санҷида мешавад. Ҳаҷми пураи эмгузаронӣ ва иҷроиши эътирозҳо доир ба эмгузарони кӯдакони навзод мувофиқи қоидаҳои муқарраргардида баҳогузори карда мешавад. Анкетакунонии 5 модари навзодон оид ба иштироки онҳо дар вақти эмгузаронӣ ва додани розигӣ худ барои эмгузаронӣ гузаронида мешавад. Бо ҳайати кормандон оид ба механизм/тарзи додани маълумот доир ба эмгузаронӣ ва эътирозҳои тиббӣ мусоҳиба гузаронида мешаванд.

Стандарти 3.43. Таҷрибаи бармаҳал ҷавоб додани кӯдакони солим амалӣ карда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Бо мақсади пешгирии бемориҳои сироятии дохилибеморхонавӣ ва беморшавӣ дар байни модарону кӯдакони навзод, дар мавриди таваллуди физиологӣ ва равиши бенуқси давраи аввали неонаталӣ, таҷрибаи бармаҳал ҷавоб додани кӯдакони солим пас аз 48-72 соати таваллуди физиологӣ амалӣ карда мешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Бо услуби экспертизаи таърихи инкишофи кӯдаки навзод ва анкетакунонии кормандон, мутобиқат ба талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешавад.

Ёрии тиббӣ ба занҳои ҳомила, зоянда ва навзоида

Стандарт 3.44. Давраи сеюми таваллуд фаъол гузаронида мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Давраи сеюми таваллуд мувофиқи протоколҳои клиникӣ бо розигии хаттии зани зоянда фаъол гузаронида мешавад:

- дохили мушак ворид намудани 10 воҳид маҳлули окситосин дар давоми дақиқаҳои аввали таваллуд;
- бастании наи ноф дар охири дақиқаи якум баъд аз таваллуди навзод;
- кашидани назоратшавандаи наи ноф бо фишор овардани бачадон ба тарафи муқобил дар як вақт;
- маҳси бачадон баъди ҷудошавии ҳамроҳак.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Дар шӯъбаи таваллудӣ мавҷуд будани протоколи клиникӣ, оид ба гузаронидани таваллуд, санҷида мешавад. Назорати давраи сеюми таваллуд ва экспертизаи 10 таърихи таваллуди мӯҳлатӣ (бо розигии хаттии зани зоянда) гузаронида мешавад. Мутобиқати гузаронидани давраи сеюми таваллуд ба талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешавад.

Дар ҳолати мутобиқат ба талаботҳои стандарт на кам аз 90-100%, 80-89%, 70-79% ва камтар аз 70% ҳодисаҳои экспертӣ, баҳои стандарт ба ҳар як холи минбаъда, аз рӯи ҷадвали чорҳолаи баҳогузори, вобаста ба рутбаи стандарт паст мешавад.

Стандарти 3.45. Хатари хунравии баъдитаваллуд муайян ва идора карда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Дар зерсохтор ба кормандон қоидаи тасдиқшудаи (протокол, алгоритм) расонидани ёрии тиббӣ ба табобатгирандагон, дар ҳолати руҳ додани хунравӣ мавҷуд буда, ёрии тиббӣ дар давоми 24 соат дар як шабонарӯз дастрас аст. Таҷҳизоти зарурӣ (инчунин зарфи ченкунӣ барои муайян кардани ҳаҷми хунравӣ), захираи маводҳои доруворӣ, хун/маводҳои ивазкунандаҳои хун, таъхиси озмоишгоҳии таъҷилӣ ва оксигени тиббӣ дар давоми 24 соат дар як шабонарӯз дастрас мебошад. Қоидаи тасдиқшуда оид ба даъват намудани мутахассисони масъул, наҷот, таъхисгар ва машваратчиён мавҷуд аст. Механизми самараноки хабаррасонии алоқавӣ (телефон) барои огоҳ ва даъват намудани мутахассисон ба роҳ монда шудааст.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Мавҷудияти қоидаҳои тасдиқгардидаи ба талаботи стандарт ҷавобгӯӣ, дастрас будани таҷҳизотҳои зарурӣ, захираи маводҳои доруворӣ, хун/маводҳои ивазкунандаҳои хун, озмоишгоҳи таъҷилӣ ва оксигени тиббӣ дар давоми 24 соат дар як шабонарӯз санҷида мешавад. Экспертизаи (аз рӯи таърихҳои таваллуд) 10 ҳодисаҳои таваллуди мӯҳлатӣ гузаронида шуда, қайдҳои зарурӣ дар таърихи таваллуд оид ба гузаронидани назорати тонуси бачадон баъд аз таваллуд санҷида мешавад. Стандарт аз рӯи маҷмӯи

баҳои экспертии таърихҳои таваллуд ва чорабиниҳо оид ба омода будани зерсохтор дар ҳолати пайдоиши хунравии баъд аз таваллуд, дар вақти дидани зерсохтор, баҳо дода мешавад.

Стандарти 3.46. Ёри тиббӣ дар ҳолати хунравӣ, баъд аз таваллуд комилан мувофиқ аст.

Талаботҳои стандарт.

Ёри тиббӣ дар ҳолати хунравӣ баъд аз таваллуд комилан мувофиқ аст (дар асоси протоколҳои клиникӣ ва алгоритмҳои тасдиқгарда):

- Ҳаҷми талафоти хун мунтазам санҷида шуда мувофиқи услубҳои истифодашаванда баҳо дода мешавад.
- Мониторинги зарурии клиникӣ - ташхисӣ то устувор гардидани ҳолати бемор (назорати ҳолати умумӣ, санҷиши ҳарорати бадан, чен кардани набз, Ф/Х, шумораи нафаскашӣ, ҳаҷми шабонарузии пешоб - диуреза, ФМВ – дар ҳолати зарурӣ, ташхиси хун (эритроситҳо, гемоглобин, гематокрит, каулограмма), гузаронида мешавад. Аломатҳои клиникӣ, вазнинии садмаи гемморрагӣ баҳо дода шуда, ба мадди назар гирифта мешавад;
- Дар ҳолатҳои зарурӣ мутахассисони иловагӣ ҷалб карда мешаванд (мутахассисони баландхитосос, начот, ташхисгар ва машваратчиён);
- Муолиҷаи хунравии баъд аз таваллуд (бо доруворӣ, амалиётҳои мануалӣ, олотӣ ва ҷарроҳӣ, додани оксиген) мувофиқи талаботҳои протоколҳои клиникӣ ва алгоритмҳо гузаронида мешавад.
- Баҳогузори босуръат ва назорати ҳолат (нафаскаши, ФА, таппиши дил, ранги пуст, диурез) гузаронида мешавад.
- Катетеркунонии варидӣ аз ҳарду даст бо воридкунии 1 литр маҳлулҳои кристаллоидӣ дар давоми 15 дақиқаи аввал гузаронида мешавад;
- Аниқ кардани сабаби хунрави: муоинаи бачадон (гипотония, боздошти қисмҳои машина, даридан), муоинаи роҳҳои валодат (осеб), вайроншавии лахташавии хун.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Экспертизаи 5-10 ҳодисаҳои хунравии баъд аз таваллуд (аз таърихи таваллуд) ва баҳодихии иҷроиши талаботҳои стандарт гузаронида мешавад.

Дар ҳолати мутобиқат кардан ба талаботи стандарт на кам аз 100%, 90-99%, 80-89% ва аз 80% кам будани ҳодисаҳои экспертӣ, баҳои стандарт барои ҳар холи минбаъда аз рӯи ҷадвали қорҳола (**5-2-1-0 холҳо**) паст мешавад.

Стандарти 3.47. Хатарҳои хунгузаронӣ ва ҷузъҳои он ҳангоми хунравии баъди валодатӣ муайян/ баҳогузори гардидаанд ва идора карда мешаванд.

Талаботҳои стандарт.

1. Хун ва ҷузъҳои он аз тарафи табиб - трансфузиолог ё табибе, ки такмили ихтисосро оид ба масалаҳои хунгузаронӣ гузаштааст ва дорои ҳуҷҷати тасдиқкунанда аст, гузаронида мешавад;
2. Усули асептикий гузаронидани чакаки дохиливаридии каноравӣ тавассути сӯзандоруҳои (канюляҳо) ҳаҷмашон мувофиқ истифода бурда мешавад.
3. Дар муддати 15 дақиқаи аввали хунгузаронӣ, пас аз ҳар 5 дақиқа, набз ва Ф/Х чен ва қайд карда мешавад, баъдан – ҳар як соат.
4. Муоинаи мунтазами табобатгиранда ҷиҳати пайдо шудани аксуламал гузаронида мешавад.
5. Дар охири гузаронидани хун ва ҷузъҳои он, пайнавишти гемотрансфузия пур карда шуда, дар муддати 2 соат аз болои табобатгиранда назорат гузаронида мешавад (ҳар соат Ф/Х чен карда, пешобронӣ ва софӣ он назорат карда мешавад).

6. Зарфҳои истифодашудаи хун ва чузъҳои он дар давоми 24-48 соат нигоҳ дошта мешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Назорат аз болои амалиёти хунгузаронӣ ва чузъҳои он, инчунин экспертизаи (аз рӯи таърихҳои валодат) 10 ҳодисаи хунравии баъд аз таваллуд, бо хунравии зиёда аз 1000 мл гузаронида шуда, иҷроиши талаботҳои стандарт баҳо дода мешавад.

Стандарт аз рӯи маҷмӯи баҳои экспертии таърихҳои таваллуд ва дуруст гузаронидани амалиёти хунгузаронӣ ва чузъҳои он дар речаи вақти ҳақиқӣ, баҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарти 3.48. Ҳолати занҳои ҳомила бо преэклампсия баҳогузорӣ ва назорат карда мешаванд.

Талаботҳои стандарт.

Ба занҳои ҳомила бо преэклампсия санҷиши нишондодҳои зерин: фишори шараёнӣ, набз, диурез, таъхиси сабти барқии кори дил (ЭКГ), муайян кардани гематокрит ва миқдори тромботситҳо, фибриноген ва вақти лахташавии хун бо усули Ли-Уайт, сатҳи сафедаи пешоб, билирубин ва фраксияҳои он, аланинаминотрансфераза, таъхиси ултрасадои тифл ва миқдори обҳои наздифли гузаронида мешавад. Такроркунии санҷишҳо вобаста аз вазнинии ҳолат мувофиқи талаботи фармоиши ВТ ҶТ № 540 аз 26.09.2008 «Стандартҳои милли оид ба вайроншавиҳои гипертензионӣ дар давраи ҳомиладорӣ (барои муассисаҳои сатҳи 2-3)» гузаронида мешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Экспертизаи (аз рӯи таърихҳои таваллуд) 5-10 ҳодисаи преэклампсия гузаронида шуда, иҷроиши талаботҳои стандарт оид ба назорат ва баҳогузори преэклампсия баҳо дода мешавад. Дар ҳолати мутобиқат кардан ба талаботи стандарт на кам аз 90-100%, 80-89%, 70-79% ва камтар аз 70% будани ҳолатҳои экспертӣ, баҳои стандарт ба ҳар як холи минбаъда, аз рӯи ҷадвали чорҳолаи баҳогузорӣ, вобаста ба рутбаи стандарт паст мешавад.

Стандарти 3.49. Хатари сар задани ихтилоҷ дар занҳои ҳомила бо преэклампсия дараҷаи вазнин баҳогузорӣ ва назорат карда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Пешгири ва табобати ихтилоҷ дар занон бо преэклампсияи вазнин саривақт ва дуруст тибқи фармоиши ВТ ҶТ № 540 аз 26.09.2008 «Стандартҳои милли оид ба вайроншавиҳои гипертензионӣ дар давраи ҳомиладорӣ (барои муассисаҳои сатҳи 2-3)» гузаронида мешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Экспертизаи (аз таърихи таваллуд) 10-15 ҳодисаҳои преэклампсияи вазнин гузаронида шуда, иҷроиши талаботи стандарт оид ба баҳо ва назорати преэклампсияи вазнин баҳогузорӣ мегардад. Дар ҳолати мутобиқат кардан ба талаботи стандарт на кам аз 100%, 90-99%, 80-89% ва камтар аз 80% будани ҳолатҳои экспертӣ, баҳои стандарт ба ҳар як холи минбаъда, аз рӯи ҷадвали чорҳолаи баҳогузорӣ, вобаста ба рутбаи стандарт паст мешавад.

Стандарти 3.50. Ҳангоми преэклампсияи дараҷаи вазнин таваллуд тибқи талаботи муқарраргардида гузаронида мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Валодаткунонии занон бо преэклампсияи вазнин ва эклампсия саривақт ва дуруст тибқи фармоиши ВТ ҶТ № 540 аз 26.09.2008 «Стандартҳои милли оид ба вайроншавии гипертензионӣ дар давраи ҳомиладорӣ» (барои муассисаҳои сатҳи 2-3) гузаронида мешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Экспертизаи (аз таърихи таваллуд) 5-10 ҳодисаҳои таваллуди занҳо бо таъхиси

преэкламсияи дараҷаи вазнин (ПЭДВ) гузаронида шуда, иҷроиши талаботҳои стандарт баҳогузурӣ мегардад. Дар мавриди ба талаботи стандарт мутобиқат кардани на кам аз 90-100%, 80-89%, 70-79% ва камтар аз 70% ҳодисаҳои экспертӣ, баҳои стандарт ба ҳар як холи минбаъда, аз рӯи ҷадвали чорҳолаи баҳогузурӣ, вобаста ба рутбаи стандарт паст мешавад.

Стандарти 3.51. Табобати зидди фишобаландӣ дар занҳои ҳомила бо вайроншавии гипертензионӣ тибқи талаботи муқарраргардида гузаронида мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Табобати зидди фишобаландӣ ҳангоми вайроншавии гипертензионӣ саривақт ва дуруст тибқи талаботҳои фармоиши ВТ ҶТ № 540 аз 26.09.2008 «Стандартҳои милли оид ба вайроншавии гипертензионӣ дар давраи ҳомиладорӣ» (барои муассисаҳои сатҳи 2-3) гузаронида мешавад.

Баҳогузурӣ иҷроиши стандарт.

Экспертиза (аз таърихи таваллуд) 5-10 ҳодисаҳои таваллуди занҳо бо таъхиси вайроншавии гипертензионӣ, гузаронида шуда, иҷроиши талаботҳои стандарт баҳогузурӣ мегардад. Дар мавриди ба талаботи стандарт мутобиқат кардани на кам аз 90-100%, 80-89%, 70-79% ва камтар аз 70% ҳодисаҳои экспертӣ, баҳои стандарт ба ҳар як холи минбаъда, аз рӯи ҷадвали чорҳолаи баҳогузурӣ, вобаста ба рутбаи стандарт паст мешавад.

Стандарти 3.52. Ҳангоми зоиши бармаҳал муолиҷаи муносиб таъин карда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Ҳангоми зоиши бармаҳал муолиҷа мувофиқи талаботи протоколҳои клиникӣ антибиотикҳо, кортикостероидҳо ва маводҳои токолитикӣ таъин карда мешавад.

Баҳогузурӣ иҷроиши стандарт.

Экспертиза (аз таърихи таваллуд) 5-10 ҳодисаҳои зоиши бармаҳал гузаронида, иҷроиши талаботҳои стандарт баҳо дода мешавад.

Дар мавриди мутобиқат кардани талаботи стандарт на кам аз 90-100%, 80-89%, 70-79% ва камтар аз 70%-и ҳодисаҳои экспертӣ, баҳои стандарт ба ҳар як холи минбаъда, аз рӯи ҷадвали чорҳолаи баҳогузурӣ, вобаста ба рутбаи стандарт паст мешавад.

Стандарти 3.53. Пур кардани партограмма ҳангоми валодати обструктивӣ тибқи талаботи муқарраргардида гузаронида мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Партограмма тибқи талаботи фармоиши ВТ ҶТ № 540 аз 20.07. 2008 аз ҷониби момодоя ва табиб дар речаи вақти ҳақиқӣ пур карда мешавад. Қарор оид ба валодаткунонӣ бо роҳи ҷарроҳӣ – бурриши қайсарӣ саривақт қабул карда мешавад.

Баҳогузурӣ иҷроиши стандарт.

Экспертиза 5-10 таърихи валодат гузаронида мешавад, баҳогузурӣ иҷроиши талаботи стандарт оид ба таъхиси саривақтӣ ва валодаткунонӣ ҳангоми таваллуди обструктивӣ. Дар мавриди мутобиқат кардани талаботи стандарт на кам аз 90-100%, 80-89%, 70-79% ва камтар аз 70%-и ҳодисаҳои экспертӣ, баҳои стандарт ба ҳар як холи минбаъда, аз рӯи ҷадвали чорҳолаи баҳогузурӣ, вобаста ба рутбаи стандарт паст мешавад.

Стандарт 3.54. Пур кардани партограмма ҳангоми валодати дарозмуддат тибқи талаботи муқарраргардида гузаронида мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Партограмма мувофиқи талаботи фармоиши ВТ ҚТ № 540 аз 20.07. 2008 аз ҷониби момодоя ва табиб дар речаи вақти ҳақиқӣ пур карда мешавад. Қабули қарор оид ба валодаткунонӣ саривақт қабул карда мешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Экспертизаи 5-10 таърихи валодат гузаронида мешавад, баҳогузори иҷроиши талаботи стандарт оид ба ташҳиси саривақтӣ ва валодаткунонӣ ҳангоми таваллуди дарозмуддат. Дар мавриди мутобиқат кардани талаботи стандарт на кам аз 90-100%, 80-89%, 70-79% ва камтар аз 70%-и ҳодисаҳои эксперти, баҳои стандарт ба ҳар як холи минбаъда, аз рӯи ҷадвали чорҳолаи баҳогузори, вобаста ба рутбаи стандарт паст мешавад.

Стандарти 3.55. Индуксияи валодат дар мӯҳлат ҳангоми то валодат рехтани обҳои наздифлӣ, дарҳол баъд аз пайдошавии нишонаҳои сироят оғоз меёбад

Талаботҳои стандарт.

Индуксияи таваллуд дар мӯҳлат бо маҳлули окситосин ҳангоми то валодат даридани пардаҳои наздифлӣ, аз лаҳзаи пайдошавии нишонаҳои сироят (бо нишондоди клиникӣ) ё интиҳоби зан оғоз меёбад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Интиҳобан экспертизаи 10 ҳодисаҳои эксперти (аз таърихи таваллуд) таваллуд дар мӯҳлат ҳангоми то валодат рехтани обҳои наздифлӣ гузаронида шуда, иҷроиши талаботи стандарт баҳо дода мешавад. Ҳангоми мувофиқ будан ба талаботи стандарт на кам аз 80-100%, 60-79%, 50-69% ва камтар аз 50%-и ҳодисаҳои эксперти, баҳои стандарт ба ҳар як холи минбаъда, аз рӯи ҷадвали чорҳолаи баҳогузори, вобаста ба рутбаи стандарт паст мешавад.

Ёрии тиббӣ дар баъзе ҳолатҳои таъҷилӣ/ва зини беморӣ

Стандарти 3.56. Ба ҳама табобатгирандагон бо синдроми коронарии шадид муоинаи минималии ташҳисӣ гузаронида мешавад.

Талаботҳои стандарт.

1. Ҳамаи беморон бо синдроми коронарии шадид (сактаи шадиди дил, стенокардияи ноустувори хуручкунанда) дар ҳучраҳои табобати шиддатнок (ҲТШ) ё наҷот бистарӣ шудаанд ва ба монитори назди катӣ, борои назорати нишондодҳои ҳаётан муҳим, пайвастанд (СБКД, Ф/Ш, SatO₂).

2. Дар давоми бистарӣ будани бемор дар ҳучраҳои табобати шиддатнок (ҲТШ)/ наҷот СБКД ҳарруза сабт карда мешавад.

3. Ҳангоми ба статсионар ворид шудани табобатгиранда (дар рӯзҳои аввал) нақшаи муоинаҳои ташҳисӣ иборат аст аз:

- эхокардиография (ҳангоми дастрас будан);
- рентгенографияи қафаси сина;
- таҳлили умумии хун ва пешоб;
- индикаторҳои озмоишии кардиоспесификӣ (КФК-МВ, миоглобин ва кардиотропонинҳо ҳангоми дастрас будан);
- таҳлили биокимиёвии хун (холестерин, глюкоза, азоти боқимонда, креатинин, мочевина, тестҳои ҷигар, электролитҳо);
- спектри липидҳо (ҳангоми дастрас будан);
- системаи лахташавии хун (бо усули Ли Уайт дар ҳолати дастрас будан АЧТВ ва индекси протромбин ё МНО).

4. Иҷрои нақшаи муоинаҳои ташхисӣ мониторинг карда шуда, маълумотҳои муоинаи ташхисӣ шарҳ дода мешаванд, ҳангоми зарурият ислоҳот ба нақша дароварда мешаванд.

Баҳогузори иҷрои стандарт.

Экспертизаи (аз рӯи кортҳои тиббӣ) 5-10 ҳодисаи синдроми коронарии шадид/аломати шадиди заифии рағҳои дил (инфаркти шидиди дил, стенокардияи ноустувори хуручкунанда) гузаронида шуда, иҷрои талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешавад. Ҳангоми ба талаботи стандарт мувофиқат намудани на кам аз 100%, 90-99%, 80-89% ва камтар аз 80% ҳодисаҳои эксперти, баҳои стандарт ба ҳар як холи минбаъда аз рӯи ҷадвали чорҳолаи баҳогузори, вобаста ба рутбаи стандарт паст мешавад.

Стандарти 3.57. Ба ҳама беморон бо синдроми коронарии шадид нитратҳо таъин карда мешаванд.

Талаботи стандарт.

Ба ҳама беморон бо синдроми коронарии шадид (сактаи шидиди дил, стенокардияи ноустувори хуручкунанда) дарҳол баъд аз ворид гаштан ба беморхона (дар дақиқаҳои аввал) ҳангоми мавҷуд набудани зиддинишондоҳо нитратҳо таъин шуданд (зери забон ё дохили варида). Табобат бо нитратҳо дар давоми 24 - 48 соат ё зиёдтар (ҳангоми ишемияи миокарди такрорёбанда/персистенсияшаванда, норасоии шадиди дил ва фишорбаландӣ) гузаронида мешавад.

Хатари пайдошавии таъсирҳои манфӣ (дарди сар, дилзании тез, пастшавии фишори шараёнӣ) ҳангоми истифода намудани нитратҳо ба инобат гирифта шудааст ва идора карда мешавад.

Баҳогузори иҷрои стандарт.

Экспертизаи (аз рӯи кортҳои тиббӣ) 5-10 ҳодисаи синдроми коронарии шадид/аломати шадиди заифии рағҳои дил (сактаи шидиди дил, стенокардияи ноустувори хуручкунанда) гузаронида шуда, иҷрои талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешавад. Ҳангоми ба талаботи стандарт мувофиқат намудани на кам аз 100%, 90-99%, 80-89% ва камтар аз 80% ҳодисаҳои эксперти, баҳои стандарт ба ҳар як холи минбаъда аз рӯи ҷадвали чорҳолаи баҳогузори, вобаста ба рутбаи стандарт паст мешавад.

Стандарти 3.58. Ба ҳама беморон бо синдроми коронарии шадид, бе болоравии сегменти ST дар СБКД, β -адреноблокаторҳо таъин карда мешаванд.

Талаботҳои стандарт.

1. Ба ҳама беморон бо синдроми коронарии шадид, бе болоравӣ ва ё бо болоравии сегменти ST дар СБКД (сактаи шидиди дил, стенокардияи ноустувори хуручкунанда), дарҳол баъд аз ворид гаштан ба беморхона (дар дақиқаҳои аввал) ҳангоми мавҷуд набудани зиддинишондод бояд аспириин 250 мг хоида нушидан, нитроглицерин 0,5 мг зери забон, маҳлули гепарин д/в 50000 Ед ва β -адреноблокаторҳо таъин карда шаванд.
2. Ба ҳама беморон бо синдроми коронарии шадид, бе болоравӣ ва ё бо болоравии сегменти ST дар СБКД (сактаи шидиди дил, стенокардияи ноустувори хуручкунанда), ҳангоми мавҷуд будани норасоии шадид ё музмини дил, баъд аз муътадилёбии ҳолаташон дар беморхона бояд табобат бо β -адреноблокаторҳои муносиб аз вояҳои хурд сар карда дар якҷоягӣ бо диуретикҳо ва антагонистҳои алдостерон, оғоз карда шаванд.
3. Хатари пайдошавии таъсирҳои манфӣ ҳангоми истифода намудани β -адреноблокаторҳо (асосан ҳангоми фишорбаландӣ аз 140/90 мм сут. симобӣ боло таъин карда мешавад) ба инобат гирифта шудааст ва идора карда мешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Экспертизаи (аз рӯи кортҳои тиббӣ) 5-10 ҳодисаи синдроми коронарии шадид/аломати шадиди заифии рағҳои дил бе болоравии сегменти ST гузаронида шуда, иҷроиш талаботҳои стандарт баҳогузорӣ карда мешавад. Ҳангоми ба талаботи стандарт мувофиқат намудани на кам аз 100%, 90-99%, 80-89% ва камтар аз 80% ҳодисаҳои экспертӣ, баҳои стандарт ба ҳар як холи минбаъда аз рӯи қадвали чорҳолаи баҳогузорӣ, вобаста ба рутбаи стандарт паст мешавад.

Стандарти 3.59. Ингибиторҳои ферменти ангиотензин - мубадалшаванда ба ҳама беморони бо сактаи шадиди дил, таъин карда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Ҳангоми сактаи шадиди дил, махсусан ҳангоми норасоии кори дил ва/ё дисфунксияи систоликии меъдачаи чап (ҳаҷми берунпартоии меъдачаи чап < 40 %) дарҳол баъд аз ворид шудан ба беморхона (дар соатҳои аввал) ингибиторҳои ферменти ангиотензин-мубадалшаванда (ФАМ) бояд таъин карда шаванд. Ҳангоми таҳаммул накардани ингибиторҳои ферменти ангиотензин - мубадалшаванда (ФАМ) онҳо бо антагонистҳои ретсепторҳои ангиотензини II иваз карда мешаванд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Экспертизаи (аз рӯи кортҳои тиббӣ) 5-10 ҳодисаи сактаи шадиди дил (СШД) бо норасоии систоликии меъдачаи чап гузаронида шуда, иҷроиши талаботҳои стандарт баҳогузорӣ карда мешавад. Ҳангоми ба талаботи стандарт мувофиқат намудани на кам аз 100%, 90-99%, 80-89% ва камтар аз 80% ҳодисаҳои экспертӣ, баҳои стандарт ба ҳар як холи минбаъда аз рӯи қадвали чорҳолаи баҳогузорӣ, вобаста ба рутбаи стандарт паст мешавад.

Стандарт 3.60. Ба ҳама беморони бо синдроми коронарии шадид, бо болоравӣ ва бе болоравии сегменти ST дар СБКД муолиҷаи антиромботикӣ таъин карда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

1. Дар мавриди синдроми коронарии шадид бо болоравӣ ва бе болоравии сегменти ST дар СБКД, ҳангоми мавҷуд набудани зиддинишондодҳо, табобати антиромботикӣ (стрептокиназа 1500000 Me) мувофиқи дастурамал/протоколҳои клиникӣ таъин карда мешавад:

- туршии ацетилсаликӣ (аспирин);
- клопидогрел;
- гепарин.

2. Хатари пайдошавии аворизҳо ва таъсирҳои манфӣ ҳангоми табобати антиромболитикии беморон муайян гашта, ба инобат гирифта шудаанд ва идора карда мешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Экспертизаи (аз рӯи кортҳои тиббӣ) 5-10 ҳодисаи сактаи шадиди дил (СШД) бо болоравӣ ва бе болоравии сегменти ST дар СБКД гузаронида шуда, иҷроиши талаботҳои стандарт баҳогузорӣ карда мешавад. Ҳангоми ба талаботи стандарт мувофиқат намудани на кам аз 100%, 90-99%, 80-89% ва камтар аз 80% ҳодисаҳои экспертӣ, баҳои стандарт ба ҳар як холи минбаъда аз рӯи қадвали чорҳолаи баҳогузорӣ, вобаста ба рутбаи стандарт паст мешавад.

Стандарт 3. 61. Ба ҳама беморони гирифтори сактаи шадиди дил бо элеватсияи

сегменти ST дар СБКД, муолиҷаи тромболитикӣ таъин шудааст.

Талаботҳои стандарт.

1. Ба ҳама беморони гирифтори сактаи шадиди дил бо элеватсияи сегменти ST дар СБКД, дарҳол баъд аз бистарӣ шудан ба беморхона (дар 30 дақиқаи аввал), ҳангоми набудани зиддинишондодҳо, муолиҷаи тромболитикӣ (стрептокиназа) таъин шудааст дар муддати аз 12 то 24 соат пас аз огози аломати дард (ё ин ки урокиназа, антистреплаза, альтеплаза, ретеплаза, тенектеплаза ҳангоми мавҷуд будани онҳо).
2. Хатари пайдошавии аворизҳо ва таъсирҳои манфӣ (хунравӣ, гипотонияи шараёни, аксуламал ва ғ.) ҳангоми табобати тромболитикӣ муайян гашта, ба инобат гирифта шудаанд ва идора карда мешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Экспертиза (аз рӯи қортҳои тиббӣ) 5-10 ҳодисаи сактаи шадиди дил (СШД) бо элеватсияи сегменти ST дар СБКД, гузаронида шуда, иҷроиши талаботҳои стандарт баҳогузорӣ карда мешавад. Ҳангоми ба талаботи стандарт мувофиқат намудани на кам аз 100%, 90-99%, 80-89% ва камтар аз 80% ҳодисаҳои экспертӣ, баҳои стандарт ба ҳар як холи минбаъда аз рӯи чадвали қорҳолаи баҳогузорӣ, вобаста ба рутбаи стандарт паст мешавад.

Стандарт 3.62. Ба ҳама беморони гирифтори сактаи шадиди дил бо элеватсия ва бе элеватсияи сегменти ST дар СБКД ва стенокардияи ноустувори хуруҷкунанда, ингибиторҳои ГМГ-КоА-редуктаза (статинҳо) таъин шудааст.

Талаботҳои стандарт.

Ба ҳама беморони гирифтори сактаи шадиди дил бо элеватсия ва бе элеватсияи сегменти ST дар СБКД ва стенокардияи ноустувор, ингибиторҳои ГМГ-КоА-редуктаза (статинҳо) баъд аз бистарӣ шудан ба беморхона ҳарчи барвақтар таъин шуда, идома додани табобат баъд аз ҷавобшавӣ аз беморхона тавсия дода шудааст.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Экспертиза (аз рӯи қортҳои тиббӣ) 5-10 ҳодисаи сактаи шадиди дил (СШД) ва стенокардияи ноустувор гузаронида шуда, иҷроиши талаботҳои стандарт баҳогузорӣ карда мешавад. Ҳангоми ба талаботи стандарт мувофиқат намудани на кам аз 100%, 90-99%, 80-89% ва камтар аз 80% ҳодисаҳои экспертӣ, баҳои стандарт ба ҳар як холи минбаъда аз рӯи чадвали қорҳолаи баҳогузорӣ, вобаста ба рутбаи стандарт паст мешавад.

Стандарт 3. 63. Ба беморони диққи нафас (астмаи бронхиалӣ) мониторинги ҳаррузаи пикфлоуметрия гузаронида мешавад.

Талаботҳои стандарт.

1. Барои давомнок баҳо додани ҳолати табобатгиранда ва саривақт таъин намудани муолиҷа ба беморони диққи нафас (астмаи бронхиалӣ) мониторинги ҳаррузаи пикфлоуметрия гузаронида мешавад.
- чен кардани суръати ниҳии нафасбарорӣ.
2. Нишондодҳои пикфлоуметрия дар қортҳои тиббии табобатгирандагон қайд мегардад ва дуруст баҳо дода шуда, барои ворид намудани тағйирот ба табобати бемор истифода бурда мешаванд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Бо қорҳои тиб суҳбат гузаронида мешавад, малакаи техникаи гузаронидани пикфлоуметрия баҳо дода мешавад. Экспертиза (аз рӯи қортҳои тиббӣ) 5-10 ҳодисаи

диққи нафас гузаронида шуда, иҷроиши талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешавад. Ҳангоми ба талаботи стандарт мувофиқат намудани на кам аз 100%, 90-99%, 80-89% ва камтар аз 80% ҳодисаҳои эксперти, баҳои стандарт ба ҳар як холи минбаъда аз рӯи ҷадвали чорхолаи баҳогузори, вобаста ба рутбаи стандарт паст мешавад.

Стандарт 3.64. Нақшаи таболат ҳангоми диққи нафас ба дастурал/протоколи клиникӣ мувофиқат менамояд.

Талаботҳои стандарт.

1. Барои бартараф намудани хуруҷи шадиди диққи нафас β_2 -агонистҳои кӯтоҳтаъсир истифода мешаванд. Ҳангоми зарурият барои бартараф намудани хуруҷи шадиди диққи нафас теофиллин ва дорувориҳои кортикостероидӣ истифода карда мешаванд.

2. Барои назорати диққи нафас (ДН) таботати заминавии зидиилтиҳобӣ бо глюкокортикоидҳо мувофиқи дастурал/протоколҳои клиникӣ таъин шудааст.

3. Ҳангоми сатурацияи оксиген камтар аз 88% (дар кӯдакон камтар аз 90%), оксиген дода мешавад.

4. Антибиотикҳо танҳо дар ҳолати сирояти бактериявии исботшуда (балғами фасоднок, мавҷудияти ҳарорати баланд ва натиҷаи таҳлилҳои умумии хун) таъин карда мешавад.

5. Ҳангоми зарурият, барои таботати ДН маводҳои метилксантин (аминофиллин) истифода мешаванд. Хатари истифодабарии дорувориҳои метилксантин (аминофиллин) муайян гашта, ба инобат гирифта шудаанд ва идора карда мешавад.

6. Мониторинги мунтазам/ҳаррузаи баҳо додани ҳолати бемор ҳангоми зарурият барои фавран ворид кардани тағйирот ба нақшаи таболат гузаронида мешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Экспертиза (аз рӯи котиҳои тиббӣ) 5-10 ҳодисаи диққи нафас гузаронида шуда, иҷроиши талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешавад. Ҳангоми ба талаботи стандарт мувофиқат намудани на кам аз 100%, 90-99%, 80-89% ва камтар аз 80% ҳодисаҳои эксперти, баҳои стандарт ба ҳар як холи минбаъда аз рӯи ҷадвали чорхолаи баҳогузори, вобаста ба рутбаи стандарт паст мешавад.

Стандарт 3.65. Ба беморони илтиҳоби шуш муоинаи камтарини таҳхисӣ гузаронда шудааст.

Талаботҳои стандарт.

Барои баҳо додани ҳолати таботатгиранда ва таъин намудани таботати мувофиқ ба беморони илтиҳоби шуш муоинаи камтарини (минималӣ) таҳхисӣ гузаронида шудааст:

- акси рентгении шушҳо дар 2 ҳолат (проексия);
- таҳлили умумии хун;
- таҳхиси микробиологӣ (микроскопияи молишаки балғам аз руи Грам, микроскопияи балғам барои (чубчаи Кох) ЧК 3 карата - ҳангоми гумонбарӣ ба бемории сил, кишти балғам барои дарёфти барангезанда ва муайян кардани ҳасосият ба антибиотикҳо);
- муоинаи гемокултура - кишти секаратаи хун ҳангоми нишондоди баландтарини табларза;
- таҳлили биокимёвии хун аз руи нишондод (глюкоза, креатинин, мочевина, тестҳои ҷигар, электролитҳо, боқимондаи азот);
- муоинаи гази хун - PaO_2 ва/ё пулсоксиметрия $Sat O_2$ (сатуратсияи оксиген) аз руи дастраси;

- гузаронидани пунксияи ковокии пардаҳои шуш (ҳангоми мавҷудияти моеъ дар дохили ковокии пардаҳои шуш) бо додани роҳхат ба ташхиси ситологӣ, микробиологӣ ва биокимёвӣ.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Экспертиза (аз руи қортҳои тиббӣ) 5-10 ҳодисаи илтиҳоби шуш гузаронида шуда, иҷроиш талаботҳои стандарт баҳогузори қарда мешавад. Ҳангоми ба талаботи стандарт мувофиқат намудани на кам аз 100%, 90-99%, 80-89% ва камтар аз 80% ҳодисаҳои экспертӣ, баҳои стандарт ба ҳар як ҳоли минбаъда аз рӯи ҷадвали қорҳолаи баҳогузори, вобаста ба рутбаи стандарт паст мешавад.

Стандарт 3.66. Тактикаи муолиҷаи зиддибактериявӣ ҳангоми илтиҳоби шуш ба дастурамал/протоколи клиникӣ мувофиқат менамояд.

Талаботи стандарт.

1. Табобати зиддибактериявӣ аз ҳисоби маводҳои дорувориҳои интиҳобӣ мувофиқи дастурамал/протоколҳои клиникӣ таъин шудаанд.
2. Хатари пайдошавии аворизҳо ва таъсирҳои манфӣ ҳангоми табобат бо антибиоткҳо муайян гашта, ба инобат гирифта шудаанд ва идора қарда мешавад.
3. Натиҷабарҳиши муолиҷаи зиддибактериявӣ пас аз 48-72 соати оғози табобат дар мувофиқа бо меъёри муайяншудаи дастурамал/протоколҳои клиникӣ баҳо дода мешавад (пастшавии захролудшавӣ, пастшавӣ ё муътадил шудани ҳарорати бадан, надоштани норасоии нафас);
4. Ҳангоми бесамар будани (мутобиқат надоштан) дарувории интиҳобӣ пас аз 48-72 соат дар мувофиқа бо дастурамал/протоколҳои клиникӣ дорувории алтернативӣ таъин мешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Экспертиза (аз рӯи қортҳои тиббӣ) 5-10 ҳодисаи илтиҳоби шуш гузаронида шуда, иҷроиши талаботҳои стандарт баҳогузори қарда мешавад. Ҳангоми ба талаботи стандарт мувофиқат намудани на кам аз 100%, 90-99%, 80-89% ва камтар аз 80% ҳодисаҳои экспертӣ, баҳои стандарт ба ҳар як ҳоли минбаъда аз рӯи ҷадвали қорҳолаи баҳогузори, вобаста ба рутбаи стандарт паст мешавад.

Стандарт 3.67. Ба табобатгирандагони бемории музмини ташанҷии шушҳо (БМТШ) муоинаи камтарини ташхисӣ гузаронда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Барои баҳо додани ҳолати табобатгиранда ва таъин намудани табобати мувофиқ ба беморони гирифтори бемории музмини ташанҷии шушҳо (БМТШ) муоинаҳои ташхисии зерин гузаронда шудааст:

Усулҳои асбобии шартӣ:

- акси рентгении қафаси сина;
- муоинаи гази хун-РаО₂ ва/ё пулсоксиметрия Sat O₂ (сатурацияи оксиген) аз рӯи дастрасӣ;
- сабти барқии кори дил (СБКД).

Усулҳои асбобии аз рӯи нишондод:

- спирометрия (аз рӯи дастрасӣ) (ҲБН₁-ҳаҷми босуръати нафасбарорӣ дар 1 дақиқа, Индекси Тиффно- ҲБН₁/ҲБФШ-ҳаҷми босуръати ғунҷоиши шушҳо);
- пикфлуометрия-ченкунии суръати ниҳии нафасбарорӣ (СНН);
- санҷиши бронходилататсионӣ бо салбутамол барои ташхиси дифференциалӣ (зиёдшавии ҲБН₁-аз ибтидои камтар аз 12% (200мл) аз рӯи маълумотҳои спирометрӣ, ё афзоиши СНН аз ибтидои камтар аз 20% (60 л/дақиқа) аз рӯи нишондоди

пикфлуометрия – ҳамчун нишондоди манфии санчиши бронходилататсионӣ ва обструксияи бронхиалӣ ҳамчун барнагарданда ҳуҷчатгузорӣ мешавад, ки барои БМТШ хос мебошад.

Усулҳои лабораторӣ:

- лейкоцитҳо ва суръати такшоншавии эритроцитҳо (СТЭ) ҳангоми авҷгирӣ (барои аниқ кардани дараҷаи фаъолияти авҷи илтиҳоб);
- муайян намудани системаи лахтабандӣ ва суръати лахтабандии хун;
- гематокрит (Ht) барои тасдиқи эритроцитозии симптоматикӣ дуҷумдараҷа;
- бактерияскопияи секаратаи балғам барои дарёфти чубҷаи Кох (ЧК) (ҳангоми гумонбарӣ ба бемории сил);
- микроскопияи молишаки балғам, ки бо усули Грам ранг шудааст (аз рӯи нишондод);
- кишти балғам барои муайян кардани ҳиссиёт ба антибиотикҳо (ҳангоми набудани натиҷа аз табобати эмперикӣ бо антибиотикҳо).

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Экспертиза (аз рӯи кортҳои тиббӣ) 5-10 ҳодисаи БМТШ гузаронида шуда, иҷроиши талаботҳои стандарт баҳогузорӣ карда мешавад. Ҳангоми ба талаботи стандарт мувофиқат намудани на кам аз 100%, 90-99%, 80-89% ва камтар аз 80% ҳодисаҳои эксперти, баҳои стандарт ба ҳар як холи минбаъда аз рӯи ҷадвали қорҳолаи баҳогузорӣ, вобаста ба рутбаи стандарт паст мешавад.

Стандарт 3.68. Нақшаи табобат ҳангоми бемории музмини ташанҷии/обструктивии шушҳо (БМТШ) ба дастурамал/протоколи клиникӣ мувофиқат менамояд.

Талаботҳои стандарт.

1. Табобат бо бронходилататорҳо таъин шудааст: β_2 -агонистони кӯтоҳтаъсир + антихолинергикӣ (салбутамол+ипратропиум бромид ё беродуоал ба воситаи небулайзер). Метилксантинҳо – маводҳои доруворӣ қатори дуҷум истифода бурда мешаванд ҳангоме, ки аз дигар бронходилататорҳои кӯтоҳтаъсир натиҷаи мувофиқ набошад. Хатари истифодаи метилксантинҳо муайян гашта, ба инобат гирифта шудаанд ва идора карда мешавад;
2. Табобат бо глюкокортикоидҳо таъин шудааст, ҳангоми зарурӣ дар мувофиқа бо дастурамал/протоколи клиникӣ;
3. Табобати назоратшаванда бо оксиген гузаронида мешавад (ҳангоми $\text{Sat O}_2 < 88\%$ ва ҳангоми $\text{Sat O}_2 > 88\%$, агар гипертензияи шушӣ, варами каноравӣ бошад, ки норасоии бозмондаи кори дил сабаб шудааст);
4. Табобати зидибактериявӣ ҳангоми аломатҳои, ки сирояти бактериявиро дар назар дорад, таъин шудааст;
5. Вентилятсияи гайриинвазивии механикӣ (VI-РАР) ҳангоми мавҷуд будани нишондод (норасоии нафасгирии гиперкапнии вазнин) таъин шудааст;
6. Хатари авориз (тромбоэмболия) ва бемориҳои ҳамрадиф/ҳолати (норасоии кори дил, аритмия) муайян гашта, идора карда мешаванд (табобати лозимӣ таъин шудааст);
7. Мунтазам/ҳарруза мониторинг ва баҳои ҳолати бемор, барои феврал ворид намудани тағйироти ба нақшаи табобат, ҳангоми зарурӣ, гузаронида мешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Экспертиза (аз рӯи кортҳои тиббӣ) 5-10 ҳодисаи БМТШ гузаронида шуда, иҷроиши талаботҳои стандарт баҳогузорӣ карда мешавад. Ҳангоми ба талаботи стандарт мувофиқат намудани на кам аз 100%, 90-99%, 80-89% ва камтар аз 80% ҳодисаҳои эксперти, баҳои

стандарт ба ҳар як холи минбаъда аз рӯи чадвали чорхолаи баҳогузорӣ, вобаста ба рутбаи стандарт паст мешавад.

Стандарт 3.69. Хатари имконпазири оқибатҳои нохуш, ҳангоми хунравии

шадид аз қисми болоии узвҳои ҳозимаи беморон (сурхруда, меъда, рӯдаи дувоздаҳангушта ва рӯдаи борик) муайян/баҳогузорӣ ва идора карда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

1. Баҳои клиникӣ хатари оқибати нохуш (такрорёбии хунравӣ ва ё фавт) ба бемор ҳангоми ҷой доштани хунравии шадид аз қисми болоии узвҳои ҳозима гузаронида мешавад. Синну соли бемор, мавҷудияти бемориҳои ҳамрадиқ ва ҳолатҳо (бемориҳои рагу дил, ҳама гуна ҳолати патологияи вазнин, бемориҳои ҳаётан хатарнок, садма) ба назар гирифта шудаанд.
2. Ба ҳама беморони дорои хатари баланди клиникӣ, баҳогузори пурраи хатари оқибати нохуш, ташҳиси даруннигарӣ (эндоскопӣ) гузаронида шудааст.
3. Тартиби тасдиқшудаи ҳуҷҷатгузорӣ (протоколи клиникӣ, протоколи гузаронидани хун, алгоритм) оид ба расонидани ёрӣ ба беморон ҳангоми хунравии шадиди қисми болоии узвҳои ҳозима, дар муассисаи тандурустӣ мавҷуд буда, барои ҳаёти корӣ дар давоми 24 соат (шабонарузӣ) дастрас мебошад.
4. Таҷҳизоти тиббӣ зарурӣ, захираи маводи доруворӣ, хун/маводи хунивазкунанда, ташҳиси таъҷилии озмоишгоҳӣ ва оксиген дар давоми 24 соат (шабонарузӣ) дастрас мебошад.
5. Тартиби тасдиқшудаи ҳуҷҷатгузорӣ (дастур) оид ба даъват намудани мутахассисони баландихтисос, ҷарроҳ, табиби наҷот, табиби даруннигар (эндоскопист), таҳлилгар ва машваратчиён вучуд дорад. Механизми самараноки оғоҳнамоӣ (тавассути воситаҳои садодиҳанда ё телефон) барои хабардор ва даъват намудани мутахассисони зарурӣ мавҷуд аст.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Мавҷуд будани тартиби тасдиқшудаи ҳуҷҷатгузорӣ мувофиқи талаботҳои стандарт санҷида мешавад. Гардиши зерсохторҳо гузаронида шуда, дастрасии таҷҳизоти зарурии тиббӣ, захираи маводи доруворӣ, хун/маводи хунивазкунанда, ташҳиси таъҷилии озмоишгоҳӣ ва оксиген дар давоми 24 соат (шабонарузӣ) баҳогузорӣ карда мешавад. Экспертиза (аз рӯи қортҳои тиббӣ) 5-10 ҳодисаи хунравии шадиди қисми болоии узвҳои ҳозима гузаронида шуда, мавҷудияти қайдҳо дар ҳуҷҷатҳои тиббӣ оид ба баҳогузори хатари оқибатҳои нохуш, санҷида мешавад. Стандарт аз рӯи натиҷаи баҳои эксперти қортҳои тиббӣ ва баҳои омодабошии зерсохтор барои расонидани ёрии зарурӣ ба беморон ҳангоми ҷой доштани хунравии шадид аз қисми болоии узвҳои ҳозима, баҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарт 3.70. Ёрии тиббӣ ҳангоми хунравии шадид аз қисми болоии узвҳои ҳозима мувофиқ мебошад.

Талаботҳои стандарт.

1. Мониторинги зарурии ташҳисӣ-клиникӣ ҳолати бемор (назорати ҳолати умумӣ, термометрия, пульсоксиметрия, санҷиши фишори шараёнӣ (ФС), шумораи набз (ШН), фишори варидии марказӣ (ФВМ), диурез, таҳлили хун барои эритроцитҳо, гемоглобин, гематокрит, системаи лахтшавии хун), нишонаҳои клиникӣ садмаи вазнини геморагӣ баҳогузорӣ ва ба инобат гирифта мешавад;

2. Ҳайати иловагии мутахассисон чалб карда мешаванд (мутахассисони варзидаи ҷарроҳ, табиби даруннигар, табиби наҷот, озмоишгар, машваратчиён). Механизми самараноки огоҳнамоӣ (тавассути воситаҳои садодиҳанда ё телефон) барои хабардор ва даъват намудани мутахассисони зарурӣ (нақлиёти таъҷилий ва авиатсияи санитарӣ) мавҷуд аст;
3. Табобат ҳангоми хунравии шадид аз қисми болоии узвҳои ҳозима (додани оксиген, табобати тиббӣ, гемотрансфузия-хунгузаронӣ) мувофиқи дастурамал/протоколи клиникӣ гузаронида мешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Экспертиза (аз рӯи қортҳои тиббӣ) 5 ҳодисаи хунравии шадид аз қисми болоии узвҳои ҳозима гузаронида шуда, иҷроиши талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешавад. Ҳангоми ба талаботи стандарт мувофиқат намудани на камтар аз 100%, 90-99%, 80-89% ва камтар аз 80% ҳодисаи экспертӣ, баҳои стандарт ба ҳар як холи минбаъда аз рӯи ҷадвали ҷорҳолаи баҳогузори, вобаста ба рутбаи стандарт паст мешавад (**5-2-1-0 хол**).

Стандарт 3.71. Ба беморон ҳангоми хунравии шадид аз қисми болоии узвҳои

ҳозима бо нишонаҳои даруннигарии «хатари баланд», гемостази фаврии даруннигарӣ гузаронида шудааст.

Талаботҳои стандарт.

1. Дар муассисаи тандурустӣ протокол оид ба боздоштани хунравӣ тавассути даруннигарӣ, мувофиқи протокол/дастурамалҳои тасдиқгардида таҳия карда шудааст.
2. Ба беморони нишонаҳои даруннигарии хатари баланддошта (хунравии фаъол ё хунравӣ аз раги қаъри захм) амалиёти фаврии гемостази даруннигарӣ гузаронда шудааст.
3. Усулҳои табобати даруннигарӣ ба усулҳои тасдиқшуда мувофиқ мебошад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Мавҷуд будани протокол оид ба техникаи даруннигарии боздоштани хунравӣ дар мувофиқа бо усулҳои тасдиқшуда, санҷида мешавад. Экспертиза (аз рӯи қортҳои тиббӣ) 5 ҳодисаи хунравии шадид аз қисми болоии узвҳои ҳозима, бо нишонаҳои «хатари баланд»-и даруннигарӣ гузаронида шуда, мутобиқати усулҳои табобати даруннигарӣ бо усулҳои тасдиқшуда баҳогузори карда мешавад. Ҳангоми ба талаботи стандарт мувофиқат намудани на камтар аз 100%, 90-99%, 80-89% ва камтар аз 80%-и ҳодисаи экспертӣ, баҳои стандарт ба ҳар як холи минбаъда аз рӯи ҷадвали ҷорҳолаи баҳогузори, вобаста ба рутбаи стандарт паст мешавад (**5-2-1-0 хол**).

Стандарт 3.72. Амалиёти ҷарроҳӣ ҳангоми хунравии шадид аз қисми болоии узвҳои

ҳозима асоснок ва мувофиқ мебошад.

Талаботҳои стандарт.

1. Амалиёти ҷарроҳӣ ҳангоми хунравии шадид аз қисми болоии узвҳои ҳозима танҳо дар ҳолати мавҷуд будани нишонаҳои зерин гузаронида мешавад:
  - табобати бенатичаи даруннигарӣ;
  - ноустувории ҳолати гемодинамикӣ, новобаста аз даҳолатҳои шиддатнок (хунгузаронӣ, зиёда аз 3 адад гемотрансфузия, 1 адад = 250мл.);
  - пас аз боздоштани хунравӣ бори аввал бо усули консервативӣ ё ин ки бо усули даруннигарӣ (то ду амали гемостази даруннигарӣ), такрор шудани хунравӣ;
  - садмаи вобаста бо хунравии такрорӣ;

- хунравии сусти давомноки ба хунгузаронӣ зарурият дошта, пас аз се гемотрансфузия дар як рӯз;
- 2. Хатари даҳолати ҷарроҳӣ ва хатари беҳисгардонӣ ҳангоми хунравии шадид аз қисми болоии узвҳои ҳозима баҳогузори шуда, ба инобат гирифта шудааст (дар қортоҳи тиббӣ қайдҳои зарурӣ мавҷуд аст).
- 3. Услуби амалиёти ҷарроҳӣ ҳангоми хунравии шадид аз қисми болоии узвҳои ҳозима ба усулҳои дар Ҷумҳурии Тоҷикистон қабулшуда ва тасдиқгардида мувофиқ мебошад.

Баҳогузори иҷроии стандарт.

Экспертиза (аз руи қортоҳи тиббӣ) 5 ҳодисаи хунравии шадиди қисми болоии узвҳои ҳозима гузаронида шуда, мавҷудияти нишондод ба даҳолати ҷарроҳӣ ва таносубии услуби даҳолати ҷарроҳӣ дар мувофиқа бо талаботҳои стандарт, баҳогузори қарда мешавад.

Ҳангоми ба талаботи стандарт мувофиқат намудан на камтар аз 100%, 90-99%, 80-89% ва камтар аз 80%-и ҳодисаи эксперти, баҳои стандарт ба ҳар як холи минбаъда аз руи ҷадвали қортоҳи баҳогузори, вобаста ба рутбаи стандарт паст мешавад.

Хизматрасониҳои тиббӣ самараноканд

Стандарти 3.73. Нишондиҳандаи фавти перинаталӣ дар байни навзодони бо вазни 2500 грамм ва аз ин зиёд тамоюли аниқ ба пастравӣ дорад.

Талаботҳои стандарт.

Сифати хизматрасонии тиббӣ барои зинда мондани навзодон мусоидат менамояд. Нишондиҳандаи фавти перинаталӣ дар байни кӯдакони навзоди бо вазни 2500 грамм ва аз ин зиёд тамоюли аниқ ба пастравиро дорад.

Баҳогузори иҷроии стандарт.

Баҳодиҳии муқоисавии (дар се соли охир) нишондиҳандаи фавти перинаталӣ дар байни кӯдакони навзоди бо вазни 2500 грамм ва аз ин зиёд гузаронида мешавад.

Стандарти 3.74. Нишондиҳандаи фавти бармаҳали неонаталӣ дар байни кӯдакони навзоди бо вазни 2500 грамм ва аз ин зиёд, тамоюли аниқ ба пастравӣ дорад.

Талаботҳои стандарт.

Сифати хизматрасонии тиббӣ ба зинда мондани кӯдакони навзод мусоидат менамояд. Нишондиҳандаи фавти неонаталӣ бармаҳал дар байни навзодони бо вазни 2500 грамм ва аз ин зиёд, тамоюли аниқи пастравиро дорад.

Эзоҳ: Стандарт дар МТ, ки дар он шумораи таваллуд аз 2000 зиёд аст, баҳодиҳӣ қарда мешавад.

Баҳодиҳии иҷроии стандарт.

Баҳодиҳии муқоисавии (дар се соли охир) нишондиҳандаи фавти неонаталӣ бармаҳал дар байни кӯдакони навзоди бо вазни 2500 грамм ва аз ин зиёд гузаронида мешавад.

Стандарти 3.75. Нишондиҳандаи фавти перинаталӣ дар байни навзодон бо вазни аз 1000 то 2500 грамм тамоюли аниқ ба пастравӣ дорад.

Талаботҳои стандарт.

Сифати хизматрасонии тиббӣ ба зинда мондани кӯдакони навзод мусоидат менамояд. Нишондиҳандаи фавти перинаталӣ дар байни навзодони бо вазни аз 1000 то 2500 грамм, тамоюли аниқи пастравиро дорад.

Баҳодиҳии иҷроии стандарт.

Баҳодиҳии муқоисавии (дар се соли охир) нишондиҳандаи фавти перинаталӣ дар байни кӯдакони навзод бо вазни аз 1000 то 2500 грамм гузаронида мешавад.

Эзоҳ: Стандарт барои муассисаҳои сатҳи дуҷум ва сеҷум истифода мешавад.

Стандарти 3.76. Нишондиҳандаи фатви бармаҳали неонаталӣ дар байни кӯдакони навзод вазнашон аз 1000 то 2500 грамм тамоюли аниқ ба пастравӣ дорад.

Талаботҳои стандарт.

Сифати хизматрасонии тиббӣ ба зинда мондани кӯдакони навзод мусоидат менамояд. Нишондиҳандаи фавти бармаҳали неонаталӣ дар байни кӯдакони навзоди вазнашон аз 1000 то 2500 грамм тамоюли аниқи пастравиро дорад.

Баҳодигории иҷроиши стандарт.

Баҳодигории муқоисавии (дар се соли охир) нишондиҳандаи фавти бармаҳали неонаталӣ дар байни кӯдакони навзоди вазнашон аз 1000 то 2500 грамм, гузаронида мешавад.

Эзоҳ: Стандарт барои муассисаҳои сатҳи 2-юм ва 3-юми истифода мешавад.

Стандарти 3.77. Аворизҳои баъдичарроҳӣ ва фавти баъдичарроҳӣ мавҷуд нест.

Талаботҳои стандарт.

Сифати амалиётҳои ҷарроҳии гузаронидашуда ва нигоҳубини баъдичарроҳӣ, руҳ надодани аворизҳои баъдичарроҳӣ ва фавти баъдичарроҳиро таъмин менамоянд.

Баҳодигории иҷроиши стандарт.

Индикаторҳои соли сипаригашта баҳодигории карда мешаванд:

- Фисади аворизи баъдичарроҳӣ (шумораи аворизҳои баъдичарроҳӣ х 100% / шумораи умумии беморони ҷарроҳӣ кардашуда);
- Фисади фавти баъдичарроҳӣ (шумораи беморони баъди ҷарроҳӣ фавтида х 100% / шумораи умумии беморони ҷарроҳӣ кардашуда).

Муҳимияти индикаторҳо, ҳангоми нишондоди индикаторҳо на кам аз 100%, 90-99%, 80-89% ва камтар аз 80% баҳодигории карда шуда, баҳои стандарт барои ҳар ҳоли минбаъда аз рӯи ҷадвали баҳодигории ҷорҳола паст мешавад (аз 3 то 0 ҳолҳо).

Эзоҳ: Дар стандарти мазкур аворизҳои септикий пас аз амалиётҳои ҷарроҳӣ ба инобат гирифта намешаванд.

Стандарти 3.78. Байни ташхисҳои клиникӣ ва патологоанатомӣ ихтилоф мавҷуд нест.

Талаботҳои стандарт.

Сифат ва мукамалии ташхисҳо ва машваратҳо муайян намудани ташхисҳои аниқи клиникиро таъмин менамоянд. Ихтилоф байни ташхисҳои клиникӣ ва патологоанатомӣ мавҷуд нест.

Баҳодигории иҷроиши стандарт.

Ҳисоботҳои конюктурии солона бо таҳлили фаъолияти муассисаи тандурустӣ, китоби протоколҳои конфронсҳои патологоанатомӣ, таърихи таваллуд ва қортоҳои тиббии беморони фавтида ҷиҳати мавҷуд будани (ё мавҷуд набудани) ихтилофҳои ташхисҳои клиникӣ ва патологоанатомӣ санҷида мешаванд. Индикатори соли сипаригашта – фисади ихтилофи ташхисҳои клиникӣ ва патологоанатомӣ (шумораи ихтилофи ташхисҳо дар беморони фавтида х 100% / шумораи умумии беморони фавтида) санҷида мешавад.

Муҳимияти индикаторҳо, ҳангоми нишондоди индикаторҳо камтар аз 10%, 10-39%, 40-90%, ва зиёда аз 90% баҳодигории карда шуда, баҳои стандарт ба ҳар як ҳоли минбаъда, аз рӯи ҷадвали баҳодигории ҷорҳола паст мешавад (3, 2, 1 ва 0 ҳолҳо).

Стандарти 3.79. Пешгирии аворизҳои фасодӣ - септикий баъд аз ҷарроҳии бурриши қайсарӣ мувофиқ мебошанд.

Талаботҳои стандарт. Аворизҳои фасодӣ - септикий баъд аз ҷарроҳии бурриши қайсарӣ мавҷуд нест. Бо мақсади пешгирии аворизҳои септикий ҷарроҳии бурриши қайсарӣ, ҳангоми ҷарроҳӣ ва баъд аз он пешгирии пешазҷарроҳӣ бо антибиотикҳо 100% (ППА) гузаронида мешавад – антибиотикҳои гурӯҳи пеницилинҳо тибқи протоколҳои клиникӣ.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Мухимияти индикатор - % ППА ҳангоми ҷарроҳии бурриши қайсарӣ (шумораи беморон бо ҷарроҳии бурриши қайсарӣ, ки ба онҳо ППА гузаронида шудааст х 100%/шумораи умумии бемороне, ки ба онҳо ҷарроҳии бурриши қайсарӣ гузаронида шудааст) баҳогузурӣ карда мешавад. Ҳангоми нишондиҳандаи индикатор на кам аз 100%, 80-99%, 60-79% ва камтар аз 60% будан, баҳои стандарт ба ҳар як бали минбаъда, аз рӯи ҷадвали баҳодихии ҷорхола паст мешавад (**4-2-1-0 холҳо**). Интиҳобан экспертизаи 10 ҳолатҳои ҷарроҳии бурриши қайсарӣ (аз рӯи таърихҳои таваллуд), барои баҳодихии аниқи маълумотҳои пешниҳодшуда, оид ба гузаронидани ППА ҳангоми ҷарроҳии бурриши қайсарӣ, гузаронида мешавад.

Стандарти 3.80. Пешгирии аворизҳои фасодӣ - септикий баъд аз исқоти ҳамл мувофиқ мебошад.

Талаботҳои стандарт.

Аворизҳои септикий баъд аз исқоти ҳамли тиббӣ мавҷуд нест. Бо мақсади пешгирии аворизҳои септикий баъд аз исқоти ҳамли тиббӣ, амалиёти исқоти ҳамли тиббӣ бо усули вакуум-аспиратсияи дастӣ (ВАД) гузаронида шуда, пешгирии пеш аз ҷарроҳӣ бо антибиотикҳо – дохили варид, ворид намудани антибиотикҳои қатори пенитсилин тибқи протоколҳои клиникӣ гузаронида мешавад.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Мухимияти индикатор - % исқоти ҳамл, ВАД бо ППА иҷрогардида (шумораи беморони бо исқоти ҳамли тиббӣ, бо усули ВАД бо ППА х100% / шумораи умумии беморон бо исқоти ҳамли тиббӣ) баҳогузурӣ карда мешавад. Ҳангоми нишондиҳандаи индикатор на кам аз 80-100%, 60-79%, 50-59% ва камтар аз 50% будан, баҳои стандарт ба ҳар як холи минбаъда, аз рӯи ҷадвали баҳодихии ҷорхола паст мешавад (4-2-1-0 холҳо). Интиҳобан экспертизаи 10 ҳолатҳои исқоти ҳамли тиббӣ (аз рӯи қортҳои тиббӣ), барои баҳодихии аниқи маълумотҳои пешниҳодгардида оид ба гузаронидани исқоти ҳамли тиббӣ бо усулҳои ВАД ва ППА гузаронида мешавад.

Стандарти 3.81. Пешгирии аворизҳои фасодӣ - септикий баъд аз амалиётҳои ҷарроҳӣ гузаронида мешавад.

Талаботҳои стандарт. Аворизҳои фасодӣ - септикий баъд аз амалиётҳои ҷарроҳӣ мавҷуд нест. Бо мақсади пешгирии аворизҳои септикий амалиётҳои ҷарроҳӣ, ҳангоми ҷарроҳӣ ва баъд аз он пешгирии пешазҷарроҳӣ бо антибиотикҳо 100% (ППА) гузаронида мешавад.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Мухимияти индикатор - % ППА ҳангоми амалиётҳои ҷарроҳӣ (шумораи беморон бо амалиётҳои ҷарроҳӣ, ки ба онҳо ППА гузаронида шудааст х 100%/шумораи умумии бемороне, ки ба онҳо амалиётҳои ҷарроҳӣ гузаронида шудааст) баҳогузурӣ карда мешавад. Ҳангоми нишондиҳандаи индикатор на кам аз 100%, 80-99%, 60-79% ва камтар аз 60% будан, баҳои стандарт ба ҳар як бали минбаъда, аз рӯи ҷадвали баҳодихии ҷорхола паст мешавад (**4-2-1-0 холҳо**). Интиҳобан экспертизаи 10 ҳолатҳои амалиётҳои ҷарроҳӣ (аз рӯи қортҳои тиббӣ), барои баҳодихии аниқи маълумотҳои пешниҳодшуда, оид ба гузаронидани ППА ҳангоми амалиётҳои ҷарроҳӣ, гузаронида мешавад.

Стандарти 3.82. Сатҳи хунравии баъд аз таваллудӣ (зиёда аз 1 литр) тамоюли пастравӣ дорад. Ҳодисаҳои фавти модарӣ аз хунравӣ мавҷуд нест.

Талаботҳои стандарт.

Ёрии тиббӣ ҳангоми хунравии баъд аз таваллуд муносиб аст ва хунравии зиёдро, ки сабаби ҳолатҳои фавти модарон мешаванд, пешгирӣ мекунад.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Баҳодихии муқоисавии (барои се соли охир) индикатор гузаронида мешавад – фисади хунравии зиёди баъд аз таваллуд (зиёда аз 1 литр) (шумораи беморон бо

хунравии баъд аз таваллуд зиёда аз 1 литр х 100% / шумораи ҳамаи беморон бо хунравии баъд аз таваллуд).

Сифати таҳлилҳои озмоишгоҳӣ

Стандарти 3.83. Омодасозии намунаҳои маводҳои биологӣ барои ташхисҳои озмоишӣ тибқи усулҳои ягонаи (унификатсияшуда) амалӣ карда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Омодасозии намунаҳои маводҳои биологӣ барои ташхисҳои озмоишӣ тибқи усулҳои ягонашуда амалӣ карда шуда, ҳуҷҷатҳои меъёрӣ (фармоиши алоқаманд ва дастурамал оид ба гирифтани хун ба ИФА ва ПСР) оид ба дуруст гирифтани, коркард, интиқолдиҳии намунаҳои маводи биологӣ ба озмоишгоҳ ва нигоҳдории онҳо мавҷуданд. Ҳар як намунаи маводи биологӣ тамғагузорӣ карда шудааст.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Мавҷудияти фармоишҳои ВТ ҲИА ҚТ ва дастурҳо оид ба гирифтани хун ба ИФА и ПСР, ки тартиби чамъоварӣ, коркард, интиқол ва нигоҳдории намунаҳои маводҳои биологиро барои ташхисҳои озмоишӣ танзим менамоянд, санчида мешавад. Риояи дурустӣ ва маълумотнокии навиштаҷотҳо ва тамғагузориҳо дар намунаи маводи биологӣ, намунаҳо, контейнерҳо ва зарфҳо бо реактивҳои кимёвӣ, баҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарти 3.84. Омодасозии қисматҳо барои гузаронидани ташхисҳои озмоишӣ тибқи талаботҳои ягонашуда амалӣ карда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Дастурамалҳо, шиноснома ва дигар ҳуҷҷатҳои меъёрӣ мавҷуд мебошанд, ки талаботҳои ягонашуда нисбати омодасозии қисматҳо барои гузаронидани ташхисро ба танзим медарорад (реагентҳо, зарфҳо, асбобҳо, андозаченкунако, системаҳои тестӣ, диагностикаумҳо, муҳитҳои физӣ ва ғ.). Омода намудани воситаҳо барои ташхисҳои озмоишгоҳӣ тибқи дастурамал ва дигар ҳуҷҷатҳои меъёрӣ гузаронида мешавад.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Мавҷудият ва мазмуни ҳуҷҷатҳои меъёрие, ки раванди омодасозии воситаҳои озмоишгоҳро барои гузаронидани ташхисҳо ба танзим медарорад, санчида мешавад. Бо усули назорат, сифат ва ба пуррагӣ омода намудани воситаҳои озмоишгоҳ барои гузаронидани ташхис, баҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарти 3.85. Гузаронидани тадқиқотҳои озмоишӣ дар шароитҳои иқлими муносиб амалӣ мешавад, ки ба талаботҳои муқарраргардида мувофиқ бошанд.

Талаботҳои стандарт.

Дар ҳама ҳуҷраҳои кории озмоишгоҳ новобаста аз фасли сол ҳарорати зарурӣ ва намнокии ҳаво нигоҳ дошта мешавад. Ҳарорати ҳаво 18-24 °С, намнокии нисбӣ– 40-60%-ро ташкил медиҳад. Барои назорати ҳарорат ва намнокӣ психометрҳо, ҳароратсанҷҳои ҳуҷравӣ, кондиционерҳо ҷойгир карда шудаанд. Китоби қайди ҳарорат ва намнокӣ дар ҳуҷраҳо мавҷуд аст.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Гардиши бино (ҳуҷраҳо) гузаронида шуда, мутобиқати иқлими муносиб ба талаботҳои стандарт баҳодихӣ карда мешавад.

Стандарти 3.86. Назорати сифати амалиётҳои таҳлилии гузаронида мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Дар озмоишгоҳ низоми назорати сифати амалиётҳои таҳлилии тибқи меъёрҳои миллий ва ҳуҷҷатҳои дастурӣ (назорати аз нав ҳосилнамоӣ, дурустии санчишҳо ва ғ.) ворид карда шудааст ва фаъолият менамояд.

Назорати сифати амалиётҳои таҳлилии аз рӯи ҳама намуди ташхисҳо бо баҳодихии миқдории (сифатӣ) натиҷаҳо ва пешбурди ҳуҷҷатгузориҳои муқарраргардида

гузаронида мешавад.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Мавҷудияти системаи назорати сифати амалиётҳои таҳлилии санчида шуда, самаранокии он баҳогузори карда мешавад. Сифати пуркунии ҳуҷҷатҳои назоратии сифати амалиётҳои таҳлилии баҳодихӣ карда мешавад.

Стандарти 3.87. Амалиётҳои ташхисҳои озмоишӣ дар марҳилаҳои таҳлилии ва баъдитаҳлилии тибқи талаботҳои муқарраргардида амалӣ карда мешаванд.

Талаботҳои стандарт.

Дар шиносномаи озмоишгоҳ номгӯи тасдиқгардидаи ташхисҳои гузаронидашаванда, намуди усулҳои истифодашаванда (ба якшакл даровардашуда ё ба як шакл дароварда нашуда), реактивҳои истифодашаванда, маҳлулҳои бо миқдори (андоза) муайян, таҷҳизоти тиббии истифодашаванда мавҷуд аст. Намудҳои тадқиқотҳои гузаронидашаванда дар озмоишгоҳ ба номгӯи тасдиқгардида мувофиқат мекунад. Дар озмоишгоҳ дуруст иҷро намудани ҳисобкунии нишондодҳои натиҷаи ташхисҳо амалӣ карда мешавад. Ҳангоми ҳисобкунӣ воҳиди «СИ» истифода бурда мешавад. Бақайдгирии натиҷаҳо тибқи талаботҳои муқарраргардида (дар китоб, компютер ва ғ.) гузаронида мешавад.

Баҳодихии иҷроиши стандарт.

Шиносномаи озмоишгоҳ, ки аз тарафи роҳбари он тасдиқ шудааст, санчида мешавад. Дарачаи мутобиқати ҳаҷм ва сифати тадқиқотҳои иҷрошаванда, ки дар номгӯӣ ва феҳристи тасдиқгардида мавҷуданд, баҳодихӣ карда мешавад.

Риояи технологияи таҳлилҳои озмоишӣ ва дурустии ҳуҷҷатгузорию зарурӣ санчида мешавад. Дуруст иҷро намудани ҳисобкунии нишондодҳои натиҷаи ташхисҳо ва бақайдгирии онҳо тибқи талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешаванд.

Сифати хӯрокворӣ

Стандарт 3. 88. Санчиш ва баҳодихии истифодабарии оқилона ва сифати маҳсулотҳои хӯрокворӣ, ки ба ошхона ворид мегарданд, гузаронида мешавад.

Талаботи стандарт.

Маҳсулотҳои хӯрокворӣ, ки ба ошхона ворид мегарданд, бо ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи сифат ва бехатарӣ ҳамроҳӣ карда шудаанд. Дар ҳуҷҷатҳои ҳамроҳӣ санаи коркард, муҳлат ва шароити коршоям будани маҳсулот қайд карда шудааст. Табиб-парҳезшинос (ҳамшираи парҳезшинос) мунтазам санчиш ва баҳогузорию истифодабарии оқилонаи маҳсулотҳои хӯрокворӣ, баҳогузорию органолептикии маҳсулотҳои воридгардидаро гузаронида, дар китоби қайди маҳсулотҳои хӯроквории қабулшуда барои тайёр намудани хӯрок коршоям будан (набудан)-и маҳсулотҳои воридгардида сабт мегузорад.

Баҳогузорию иҷроиши стандарт.

Мавҷудияти ҳуҷҷатҳо барои маҳсулотҳои хӯроквории воридгардида ва маълумотҳои лозимӣ оиди ин маҳсулотҳо дар ҳуҷҷатҳои ҳамроҳӣ, китоби қайди маҳсулотҳои хӯроквории қабулшуда ва сабти коршоям будан (набудан)-и маҳсулотҳои воридгардида санчида мешаванд.

Стандарт 3. 89. Назорати сифати хӯрокаи таёршуда таъмин карда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Тақсим кардани хӯрокаи тайёршуда ба табобатгирандагон танҳо баъд аз тарафи аъзоёни комиссияи ошкоргардонии вайроншавӣ, гузаронидани чашидан амалӣ мегардад. Ҳайати комиссияи ошкоргардонии вайроншавӣ, бо фармоиши роҳбари МТ, бо мақсади баҳо додани нишондиҳандаҳои органолептикӣ ва сифати хӯрокаи тайёр, ташкил карда шудааст. Натиҷаи санчиши хӯрок ба қайди китоби маҳсули дегустатсия гузаронию хӯрокаи тайёр қайд карда мешавад. Ҳангоми вайрон шудани технологияи хӯроктаёркунӣ ва инчунин тайёр набудани хӯрок, тақсими хӯрок то баргараф

намудани камбудихои дарёфтшуда, манъ карда мешавад. Ба ғайр аз ин, бо мақсади назорати сифатнокӣ ва бехатарии хӯроки дар ошхонаи МТ таёршуда, миқдоре аз ҳар як намунаи хӯрокаи дар зарфи махсуси тамйизгардида ва нишонакардашудае, ки даҳанпуши мустаҳкам дорад, гирифта шуда, ба муҳлати 48 соат дар ҷои махсуси яхдон бо ҳарорати $+2^{\circ}\text{C}$ - $+6^{\circ}\text{C}$ дошта, ҷой карда мешавад.

Талаботи иҷроии стандарт.

Мавҷуд будани фармоиш оид ба таъсиси комиссияи ошкоргардони вайроншавӣ, дафтарҳо/китобҳо, навиштаҷотҳои дар китоб қайдгардида омӯхта мешаванд. Мавҷуд будани тартиби содиркунии маводи якшабонарӯза аз хӯроки тайёр санҷида мешавад. Қайдҳои китоби мазкур омӯхта мешавад. Мавҷудияти тартиби гирифтани намунаи хӯроки шабонарӯзӣ санҷиш карда мешавад.

Ҳангоми ба талаботи стандарт мутобиқат кардани на кам аз 100%, 90-99%, 80-89% ва камтар аз 80% ходисаҳои эксперти, баҳои стандарт ба ҳар ҳоли минбаъда, аз рӯи баҳогузори чадвали чорхола мувофиқи рутбаи стандарт паст карда мешавад.

**Стандартҳои
аккредитатсия барои беморхонаи бисёрсоҳавӣ**

Қисмати 4. «Пойгоҳи моддию техникии ва бехатарии муҳити зист»

Стандарти 4.1. Роҳҳои дармад ва ҷойҳои муносиб барои гузоштани нақлиёти беморон, аёдаткунандагон ва ҳайати кормандон мавҷуданд.

Талаботҳои стандарт.

Ба ҳудуди МТ роҳҳои муносиб, ки бо асфалт пӯшонидани шудаанд ва ягон камбудӣ надоранд, пайвастанд. Бо мақсади роҳ надодан ба маҳкам намудани роҳҳо ба МТ, майдончаҳои бо асфалт пӯшонидани шуда барои гузоштани нақлиёти беморон, аёдаткунандагон ва ҳайати кормандон вучуд дорад ва масоҳати онҳо барои бехатар гузоштани нақлиёт имкон медиҳад.

Баҳогузорию иҷроии стандарт.

Ба воситаи назорати роҳҳои воридшаванда, ҳолати роҳҳои ба МТ пайвастанда баҳогузорию мешавад. Мавҷудияти майдонҳо барои гузоштани нақлиёти беморон, аёдаткунандагон ва ҳайати кормандон баҳогузорию мешавад. Мувофиқати майдончаҳо барои гузоштани нақлиёт ба талаботи стандарт баҳогузорию карда мешавад.

Стандарти 4.2. Ҷойгиршавии бинои муассисаи тандурустӣ ба талаботҳои гигиению мувофиқат мекунад.

Талаботҳои стандарт

Ҷойгиршавии биноҳои МТ ба талабот ва меъёрҳои санитариву эпидемиологӣ (ҚМС замимаи 1 фармоиши ВТҲИА ҚТ №1119 аз 27.12.2014) мувофиқат мекунад:

1. Қитъаи замин, ки дар он МТ ҷойгир аст, хушк ва аз сарчашмаҳои ифлос гардидани ҳаво дур ҷойгир мебошад.

2. Ҳудуди МТ ихота, беҳдошт ва сабзпӯш карда шудааст (на камтар аз 60 %), бо рушноӣ таъмин аст.

3. Аз ҳудуди МТ сохтмонҳои мӯҳандисиву магистрاليю шаҳрӣ (деҳотӣ) (обтаъминкунӣ, обу коррезӣ, системаҳои бо оби гарм ва барқ таъминкунӣ) намегузаранд.

Баҳогузорию иҷроии стандарт

Ҳудуди МТ назорат карда мешавад ва дар рафти ин назорат мутобиқати он ба талаботҳои стандарт ва ҚМС (замимаи 1 фармоиши ВТҲИА ҚТ №1119 аз 27.12.2014) баҳогузорию карда мешавад.

Стандарти 4.3. Мавзё барои нигоҳдорӣ ва гузаронидани таъмири нақлиёт мавҷуд аст.

Талаботҳои стандарт.

Дар ҳудуди МТ мавзё (гараж ва майдончаҳои асфалтпӯш) барои нигоҳдорӣ ва гузаронидани корҳои таъмирии нақлиёт мавҷуд аст. Ҳолати техникийи гараж хуб аст, майдони он имконият медиҳад, ки нақлиёти муассиса бехатар нигоҳ дошта шавад. Мавзё барои нигоҳ доштан ва гузаронидани таъмири нақлиёт аз ҳуҷраҳои табобатӣ ва биноҳои ёрирасони МТ дар масофаи қобили қабул воқеъ гардидааст.

Баҳогузорию иҷроии стандарт.

Мавҷудияти мавзеъ барои нигоҳдорӣ ва гузаронидани корҳои таъмирии нақлиёти МТ санчида мешавад. Мувофиқати мавзеъ ба талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 4.4. Маъмурият мунтазам баҳогузори муҳити атрофро мегузаронад.

Талаботҳои стандарт.

Бо мақсади баҳогузори воқеӣ истифода ва бехатарии биноҳо ва ҳуҷраҳо мунтазам гаштҳои маъмурии ҳудуд гузаронида мешаванд. Натиҷаи гаштҳо бо ҳуҷчат тасдиқ карда мешавад ва қарорҳои саривақтӣ оид ба гузаронида шудани корҳои таъмирӣ, азнавсозӣ ва дигаргуннамоӣ, қабул карда мешаванд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт

Мавҷудияти ҳуҷчатҳо дар бораи гаштҳои маъмури ва қабули қарорҳои мувофиқ аз натиҷаи гаштҳо санчида мешаванд. Гашти ҳудуд, биноҳо, ҳуҷраҳо гузаронида шуда, истифодаи самараноки захираҳои мавҷуда ва ҳолати бехатарии муҳити атроф баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 4.5. Тамоми техникаи тиббӣ қайд шуда, ба ҳисоб гирифта шудааст.

Талаботҳои стандарт.

Дар МТ барои тамоми техникаи тиббӣ (асбобҳо, дастгоҳҳо, воситаҳо, таҷҳизотҳо), ҳамчунин дастгоҳҳо, маҷмаъаҳо, системаҳо бо воситаҳои барномавӣ, ҳуҷчатҳои (журналҳо, кортҳо ва ғайра) бақайдгирии баҳисобгирӣ (инвентаризатсионӣ) мавҷуданд, ки маълумотҳои зеринро дар бар мегиранд:

- номгӯӣ, тамға ва рақами силсилавӣ;
- рақами бақайдгирии ҷумҳуриявӣ;
- соли барориш;
- санаи харидорӣ;
- сарчашмаи харидорӣ;

-номгӯи истеҳсолкунанда (шакл ва кишвари истеҳсолкунанда) ва таъминкунанда.

Маҳзани иттилоотии электронӣ (матритса) дар бораи техникаи тиббӣ (баҳисобгирии автоматикӣ) пеш бурда, мунтазам такмил дода мешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Баҳисобгирӣ ва бақайдгирии техникаи тиббӣ тибқи талаботҳои стандарт санчида мешавад.

Мавҷудият ва мунтазам такмил ёфтани маҳзани иттилоотӣ (матритса) дар бораи техникаи тиббӣ санчида мешавад.

Стандарти 4.6. Барои тамоми маҳсулоти таъиноти тиббӣ ҳуҷчатҳои истифодабарӣ мавҷуд аст.

Талаботҳои стандарт.

Дар МТ ҳуҷчатҳои истифодабарӣ (шиноснома, корт, дастурамал дар бораи истифода, усулҳои санчиши воситаҳои ченкунанда ва ғ.) барои тамоми воситаҳои тиббӣ (асбобҳо, дастгоҳҳо, таҷҳизотҳо) мавҷуд аст. Онҳо маълумотҳои зеринро дар бар мегиранд:

- маълумот дар бораи таркиб, тартиби қор, параметрҳо, хусусиятҳои техникаи тиббӣ ва қисмҳои эҳтиётии он;
- нишондод барои истифодаи дуруст ва бехатарии техникаи тиббӣ (истифода тибқи таъинот, хизматрасониҳои техникӣ, нигоҳдорӣ ва интиқол);
- маълумот дар бораи партовҳо;

- маълумот дар бораи истехсолкунанда, таъминкунанда ва ўҳдадорихои кафолатдодашуда.

Баҳогузории иҷроиши стандарт.

Мавҷудият, омӯзиш ва баҳогузории истифодаи ҳуҷҷатҳои техникаи тиббӣ тибқи талаботҳои стандарт мавриди санҷиш қарор дода мешавад.

Стандарти 4.7. Баҳогузории мунтазами истифодаи мақсадноки таҷҳизоти тиббӣ гузаронида мешавад.

Талаботҳои стандарт.

1. Дар МТ аз ҷониби Комиссия оид ба сифат ва беҳатарӣ на камтар аз як маротиба дар як сол мониторинг (аудит)-и риояи қоидаҳои истифода ва нигоҳдории техникаи тиббӣ аз рӯи талаботи зерин гузаронида мешавад:

- параметрҳои техникаи тиббӣ;
- ҳолати ҳуҷраҳои хизматӣ ва инфраструктураи муҳандисӣ (дар кадом ҳуҷраҳо истифода бурда мешавад – шароити беҳатарии микроиқлимӣ);
- ҳолати техникаи тиббӣ, сифати таъмир ва хизматрасониҳои техникаи тиббӣ;
- ҳайати кормандон;
- воситаҳои чен кардани ҳарорат;
- тартиби бақайдгирии ҳарорат (аз он ҷумла даврияти ченкуниҳо);
- тартиби хабардор кардан, ки дар тамоми техникаи тиббӣ васл карда шудааст ва ҳангоми вайрон шудани речаи ҳарорат бояд бонги садамавӣ диҳад;
- шароити истифодабарӣ ва нигоҳдорӣ (дар кадом ҳуҷраҳо – шароити беҳатарии микроиқлимӣ);
- коршоямӣ;
- сарборӣ барои таҷҳизот ва дастгоҳҳои ташхисӣ тибқи меъёрҳои воҳидӣ;
- истифодаи таҷҳизотҳо барои мониторинг ва назорат фаъолияти узвҳои ҳаётан муҳими беморон (мониторҳои наздикатӣ, таҷҳизоти НС, инфузomatҳо), ки дар ҳолати вазнин ё хатарнок қарор доранд (шубаи начот/ХТШ);
- таъминот бо маводҳои сарфшаванда;
- мавҷудияти дастурамалҳо оид ба техникаи беҳатарӣ ва истифодаи амали аз онҳо назди таҷҳизотҳо ва асбобҳо.

2. Натиҷаҳои аудит ҳуҷҷатгузорӣ карда мешаванд ва дар худ хулосаҳо дар бораи гузаронидани чорабиниҳои ислоҳкунанда оид ба беҳтар намудани истифодаи мақсадноки техникаи тиббӣ инъикос менамоянд:

- чораҳо оид ба мутобиқ намудани шароити истифода ва нигоҳдории техникаи тиббӣ ба талаботҳои муқарраргардида;
- чораҳо оид ба мутобиқ намудани сарбории таҷҳизоти ташхисӣ ба талаботҳои муқарраргардида;
- таҳия намудани дастурамалҳо оид ба ТБ ва гузаронидани дастурҳо, нишондодҳо оид ба истифодаи техникаи тиббӣ;
- таъмир, бастанӣ шартномаҳо дар бораи хизматрасониҳои техникӣ;
- муваққатан истифода набурдан (консерватсия), соқит намудан (аз тавозун баровардан);
- харидорӣ намудани маҳсулоти нави техникаи тиббӣ;
- харидорӣ намудани маводҳои сарфшаванда ва ғ.

3.Татбиқи чорабиниҳои ислоҳкунанда оид ба беҳтар намудани истифодаи мақсадноки техникаи тиббӣ зерин назорат гирифта мешавад.

Баҳогузории иҷроиши стандарт.

Мавҷудияти ҳуҷҷатҳо оид ба гузаронидани аудитҳои маъмурӣ дар МТ барои баҳогузории истифодаи мақсадноки техникаи тиббӣ санҷида шуда, дурустии хулосабарорихо дар бораи гузаронидани чорабиниҳои ислоҳкунанда оид ба беҳтар

намудани истифодаи мақсадноки техникаи тиббӣ баҳогузорӣ карда мешавад. Аз рӯи ҳуччатҳои тиббӣ (таърихи таваллуд, таърихи инкишофи навзодон, кортҳои тиббии беморон) истифодаи таҷҳизотҳо барои мониторинг, дастгирӣ ва нигоҳдошти қобилияти ҳаёти беморон, ки дар ҳолати вазнин ва хатарнок қарор доранд (қайд кардани нишондодҳои ҳаётан муҳими мониторинги таҷҳизотӣ, речаи НС-и беморон, ки дар дастгоҳи нафасдиҳии сунъӣ қарор доранд, параметрҳои инфузия), баҳогузорӣ карда мешавад.

Ғайр аз ин, татбиқи чорабиниҳои ислоҳкунанда оид ба беҳтар намудани истифодаи мақсадноки техникаи тиббӣ (ҳуччатҳои тасдиқкунандаи гузаронидани чорабиниҳои ислоҳкунанда) санчида мешавад.

Стандарти 4.8. Бино ва ҳучраҳо бо чораҳои эътимодноки муҳофизатӣ таъмин карда шудаанд.

Талаботҳои стандарт.

1. Ҳама ҳучраҳои хизматӣ бо калид қулф карда мешаванд. Ҳучраҳое, ки дар онҳо воситаҳои гарон қиммат (ҳазина, ҳучраҳои ташхисӣ, дорухона, анборҳо, бойгонӣ ва ғайра) мавҷуданд, бо панчараҳо муҳофизат карда шудаанд (дару тирезаҳо).

2. Бо мақсади роҳ надодан ба дуздӣ ва ворид шудани шахсони бегона ба ҳудуди муассиса, муҳофизати шабонарӯзӣ ташкил карда шудааст.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Бино ва ҳучраҳо аз назар гузаронида шуда, дар рафти он мавҷудияти чораҳои муҳофизатӣ санчида мешаванд, ҷавобгӯ ва воқеӣ будани онҳо вобаста ба объект баҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарти 4.9. Қоидаи дастрас намудан ва баргардонидани калиди ҳучраҳо мавҷуд аст.

Талаботҳои стандарт.

Калиди ҳучраҳои хизматӣ пас аз тамоми шудани рӯзи корӣ мутамаказонида дар як ҷой нигоҳ дошта мешаванд (дар тахтаи бо мӯҳр тасдиқшуда, дар хонаи муҳофиз, дидбони ҳамшираи шафқат дар сохторҳои бистарикунонӣ). Калиди ҳучраҳои хизматӣ мӯҳр кунонида шудаанд. Супоридан ва қабул кардани калидҳо ба ҳайати кормандон дар дафтаре қайд карда мешавад. Ҷой барои нигоҳдории калидҳо ба шахсони бегона дастнорас аст.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Мавҷудияти тартиби марказонидашудаи додан ва баргардонидани калидҳо ва мутобиқати он ба талаботҳои стандарт санчида мешавад.

Стандарти 4.10. Бино, сохтмонҳо ва ҳучраҳо ба талаботҳои гигиенӣ мутобиқанд.

Талаботҳои стандарт.

Дар МТ биноҳо, сохтмонҳо ва ҳучраҳо тибқи қоида ва меъёрҳои санитариву эпидемиологӣ (ҚМС - замимаи 1 фармоиши ВТХИА ҚТ №1119 аз 27.12.2014) ба талаботҳои гигиенӣ мувофиқат мекунанд:

1. Сохтори муассиса ва нақшаи ҷойгиршавии ҳучраҳо имконияти якдигарро бурида гузаштан ва ё якҷояшавии равандаҳои технологияи «тоза» ва «ифлос»-ро инкор мекунад (ҳангоми бистарикунонии беморони профилҳои гуногун: таваллудкунандагон, ҳомиладорон, беморон бо бемориҳои гинекологӣ, соматикӣ, ҷарроҳӣ ва сироятӣ, ҳангоми расонидани ёрии тиббӣ, гузаронидани чорабиниҳои санитариву гигиенӣ ва зиддиэпидемикӣ).

2. Масоҳати ҳучраҳои функционалӣ, палатаҳо барои беморон ва масоҳат барои як кат барои бемор дар шуъба, ба масоҳате, ки бо меъёрҳои ҚМС (замимаи 1 фармоиши

ВТХИА ҚТ №1119 аз 27.12.2014) ва фармоиши Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон № 641 аз 26.12.2012 муқаррар карда шудааст, мувофиқат мекунад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Ғашти МТ гузаронида мешавад, мувофиқати бино, сохтмон, ҳуҷра ба талаботи ҚМС - замиаи 1 фармоиши ВТХИА ҚТ №1119 аз 27.12.2014 ва фармоиши Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон № 641 аз 26.12.2012 баҳогузори карда мешавад. Ҳангоми зарурият (барои саҳеҳ кардан), шиносномаҳои техникий бино, сохтмон ва ҳуҷраҳо аз назар гузаронида мешаванд.

Стандарти 4.11. Таъмири беруни ва дарунии ҳуҷраҳо ба талаботҳои муқарраргардида мувофиқат мекунад.

Талаботҳои стандарт.

Таъмири берунии МТ нуқс надорад. Таъмири дохилии ҳуҷраҳо ба талаботи қоида ва меъёрҳои санитариву эпидемиологӣ (ҚМС замиаи 1 фармоиши ВТХИА ҚТ №1119 аз 27.12.2014) мутобиқат мекунад. Рӯйпӯшҳои деворҳо, фаршҳо ва шифтҳои ҳуҷраҳо ҳамворанд, барои нармтозакуни дастрас мебошанд ва ҳангоми истифода бурдани воситаҳои шустушӯӣ ва дезинфексионӣ, ки барои истифода иҷозат дода шудаанд, устуворанд. Девор ва фарши ҳуҷраҳо бо масолеҳи ба намай тобовар пӯшонида шудаанд ва дар онҳо кори нармтозакуни гузаронида мешаванд. Болопӯши шифт дар ҳама ҳуҷраҳо бе нуқсон, ҳамвор ва чафс пӯшонида шудааст, ба таъсири маводҳои шустушӯӣ ва дезинфексионӣ тобовар аст. Деворҳо дар ҷои васл гардидани дастшӯяк ва дигар асбобҳои санитарӣ, ҳамчунин, таҷхизотҳои, ки истифодаи онҳо ба нам шудани деворҳо пайвастагӣ дорад, ихотаҳои дигар бо плиткаи ва дигар масолеҳи ба намай тобовар пӯшонида шудаанд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Азназаргузаронии бино ва ҳуҷраҳои МТ, бо мақсади баҳо додан ба таъмири берунии бино ва ҳолати таъмири дохилии ҳуҷраҳо мувофиқи талаботҳои меъёрии ҚМС - замиаи 1 фармоиши ВТХИА ҚТ №1119 аз 27.12.2014 гузаронида мешавад.

Стандарти 4.12 Системаи таъмини оби хунук вучуд дорад.

Талаботҳои стандарт.

Системаи муттасили марказонидашудаи марказӣ ё ин ки маҳалии додани оби хунук, ки ба талаботи қоида ва меъёрҳои санитариву эпидемиологӣ (ҚМС - замиаи 1 фармоиши ВТХИА ҚТ №1119 аз 27.12.2014) мутобиқат мекунад, мавҷуд аст. Қисмҳои ҷарроҳӣ ва таваллудӣ, ҳуҷраҳои банду баст, ҳуҷраҳои таваллудӣ, начот, табобати шиддатнок, ҳуҷраи доругузаронӣ ва ҳуҷраи буду бошти (ҳамзистии) модар ва кӯдак бо дастшӯякҳо, бо ҷуммакҳои марказонидашудаи гузариши оби хунук таъмин карда шудаанд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Ғашти ҳуҷраҳо гузаронида мешавад ва дар рафти он системаи таъмини оби хунук аз назар гузаронида мешавад. Мувофиқати системаи таъминкунии оби хунук ба талаботҳои стандарт ва ҚМС- замиаи 1 фармоиши ВТХИА ҚТ №1119 аз 27.12.2014 баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 4.13. Системаи таъмини оби гарм мавҷуд аст.

Талаботҳои стандарт.

Дар ҳуҷраҳо барои беморон, барои ҳайати корӣ, хочатхона, доругузаронӣ, банду баст ва гузаронидани амалиётҳои ҷарроҳӣ, табобати шиддатнок, таваллудӣ, гигиенӣ (шустушӯӣ), ташноб, тибқи талабот ва меъёрҳои санитарӣ эпидемиологӣ ҚМС- замиаи 1 фармоиши ВТХИА ҚТ №1119 аз 27.12.2014 қубурҳои оби гарм мавҷуданд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Гардиши ҳуҷраҳои МТ гузаронида шуда, дар рафти он назорати системаи таъминкунии оби гарм анҷом дода мешавад. Мутобиқати системаи таъминкунии оби гарм ба талаботҳои ҚМС- замиаи 1 фармоиши ВТХИА ҚТ №1119 аз 27.12.2014 баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 4.14. Системаи обу коррезӣ мавҷуд аст.

Талаботҳои стандарт.

Системаи обу коррезии муттасил фаъолияткунанда мавҷуд аст, ки ба талаботи қоидаҳои санитариву эпидемиологӣ ва меъёрҳои ҚМС ҷавобгӯӣ мебошад. Ҳангоми мавҷуд набудани ҷойи партови мутамарказонидашуда (умумишаҳрӣ, умумидехотӣ ва ғайра), ки дар онҳо тозакунии ва безараргардонии обҳои раво гузаронида мешавад, обҳои раво пурра аз ҷиҳати биологӣ тоза ва беҳатар гардонидани мешаванд.

Иҷроиши талаботҳои стандарт.

Гардиши ҳуҷраҳои муассисаи тандурустӣ гузаронида шуда, дар рафти он назорати он анҷом дода мешавад. Мутобиқати системаи обу коррезӣ ба талаботҳои ҚМС баҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарти 4.15. Ҳуҷраҳои функционалӣ ва беморон бо системаи ҳавотозакунӣ ғайримеханикӣ таҷҳизонида шудаанд.

Талаботҳои стандарт

Дар ҳар як бинои (ҳуҷраи) МТ канали ҳавотозакунӣ муттасили инфиродӣ бо ҳавобарояки табиӣ ва системаи ҳавотозакунӣ (тирезаҷаҳо) мутобиқ ба талаботҳои қоидаҳои санитариву эпидемиологӣ ва меъёрҳои ҚМС- замиаи 1 фармоиши ВТҲИА ҚТ №1119 аз 27.12.2014 фаъолият менамояд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Ҳуҷраҳои МТ аз назар гузаронида шуда, дар рафти он мавҷудият (ё мавҷуд набудан)-и унсурҳои системаи ҳавотозакунӣ бо системаи ҳавотозакунӣ табиӣ ба қайд гирифта мешавад. Ҳангоми дар ҳуҷра мавҷуд будани системаи ҳавотозакунӣ, фаъолияти он санҷида мешавад.

Стандарти 4.16. Системаи гармидиҳии амалкунанда мавҷуд аст ва технологияи гарминиғохдорӣ истифода бурда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Дар МТ дар фасли сармо системаи мутамарказонида ё маҳалии гармидиҳӣ мавҷуд аст ва он дар вақтҳои хунукӣ пурра фаъолият мекунад ва ба талаботи қоидаҳои санитарӣ - эпидемиологӣ ва меъёрҳои ҚМС- замиаи 1 фармоиши ВТҲИА ҚТ №1119 аз 27.12.2014 мутобиқ аст. Асбобҳои гармкунандаи системаи гармидиҳӣ (батареяҳо) рӯйпӯши ҳамвор доранд, ки ба воситаҳои шустушӯӣ ва дезинфексионӣ тобовар мебошанд, дар дохили деворҳо, дар зерини тирезаҳо, бе панҷараҳо васл карда шудаанд. Технологияи нигоҳдории гармӣ истифода бурда мешавад. Системаи гармидиҳӣ ва технологияе, ки барои гарминиғохдорӣ истифода бурда мешавад, имконият медиҳад, ки дар фасли зимистон, дар ҳуҷраҳои таваллудӣ, ҷарроҳӣ, наҷот, ҳуҷраҳои будубоши модару кӯдак ва ҳуҷраҳои бистарии беморон ҳарорати ҳаво аз 25 то 29 градус Селсия нигоҳ дошта шавад. Барои назорати ҳарорат дар ҳуҷраҳои мазкур (дар ҳуҷраҳои таваллудӣ, ҷарроҳӣ, басту бандӣ, наҷот, будубоши модару кӯдак ва бистарии беморон) ҳароратсанҷҳои ҳуҷрагӣ мавҷуданд.

Эзоҳ: Сарчашмаҳои иловагии гармидиҳии биноҳо (гармидиҳандаҳои барқии рағғанӣ) дар ҳуҷраҳои таваллудӣ, ҳуҷраҳои табобати шиддатнок (ХТШ), ҷарроҳӣ, ҳуҷраҳои будубоши модару кӯдак, эмгузаронӣ ва бистарии беморон мавҷуданд.

Дар ҳуҷраҳои таваллудӣ ва ҷарроҳӣ ҳарорат дар сатҳи 25-29 дараҷа Селсия нигоҳ дошта мешавад.

Дар ҳама ҳуҷраҳои будубоши модару кӯдак, табобати шиддатнок (ХТШ) барои навоздон ҳарорат на камтар аз 22 дараҷа Селсия нигоҳ дошта мешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт

Хучраҳои МТ аз назар гузаронида шуда, дар рафти он унсурҳои системаи гармидиҳӣ аз назар гузаронида мешаванд. Мавҷудияти ҳароратсанҷ, мутобиқати ҷо ба ҷогузори ва ҳолати техникаи асбобҳои системаи гармидиҳӣ ба талаботҳои ҚМС-замимаи 1 фармоиши ВТҲИА ҚТ №1119 аз 27.12.2014 ва речаи нигоҳ доштани ҳарорат мувофиқи талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 4.17. Системаи муттасили барқтаъминкунӣ мавҷуд аст.

Талаботҳои стандарт.

МТ бо системаи муттасили барқтаъминкунӣ таъмин аст (ҳангоми хомӯш гардидани барқи мутамарказонидашуда, барқ бо генераторҳои автономии таъмини қувваи барқ дода мешавад). Захираи шабонарӯзии маводҳои сузишвори барои фаъолияти генераторҳои автономии қувваи барқи мавҷуд аст.

Баҳогузори иҷроиши стандарт

Мавҷудияти генераторҳои автономии қувваи барқ ва ҳолати техникаи онҳо аз назар гузаронида мешаванд. Илова бар ин, мавҷудияти захираи шабонарӯзии сузишвори барои таъмини фаъолияти генераторҳои автономии қувваи барқи санҷида мешавад.

Стандарти 4.18. Системаи равшанидиҳии амалкунанда мавҷуд аст.

Талаботҳои стандарт.

Системаи равшанидиҳии амалкунанда мавҷуд аст, ки ба талаботҳои ҚМС-замимаи 1 фармоиши ВТҲИА ҚТ №1119 аз 27.12.2014 мувофиқ мебошад:

1. Хучраҳои МТ рушноидиҳии табиӣ доранд (тирезаҳо).

2. Хучраҳое, ки қоидаи фаъолияти онҳо равшанидиҳии табиӣро талаб намекунад (анборхонаҳо, ҷойҳои санитарӣ, хучраҳо, ваннаҳо, душхонаҳо, хучраҳо барои гигиенаи шахсӣ, ҷои либосивазкунии ҳайати корӣ, хучраҳои пеш ва пас аз амалиётҳои ҷарроҳӣ, хучраҳои таҷҳизотҳои ташхисӣ ва суратгирхона) рӯшноидиҳии сунӣ ё ин ки рушноии иловагӣ (ҷароғакҳои барқи) дар онҳо мавҷуд аст.

3. Тирезаҳое, ки рӯ ба ҷануб (офтобаро) мебошанд, бо воситаҳои хифзи шуои офтоб рӯйпӯш карда шудаанд (пардаҳо ва дигар воситаҳо). Дар хучраҳо барои равшанидиҳии сунӣ ҷароғакҳои баридеворӣ ва болои мизӣ истифода бурда мешаванд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт

Хучраҳои МТ, унсурҳои системаи равшанидиҳии табиӣ ва сунӣ аз назар гузаронида мешаванд. Ҷо ба ҷогузори онҳо вобаста ба талаботҳои ҚМС замимаи 1 фармоиши ВТҲИА ҚТ №1119 аз 27.12.2014 баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 4.19. Системаи муттасили додани оксиген ва ҳавои фишурда мавҷуд аст.

Талаботҳои стандарт.

Дар хучраҳои амалиёти ҷарроҳӣ, начот, табобати шиддатнок барои калонсолон ва кӯдакони навзоди муассисаи тандурустӣ, шӯъбаҳои сатҳи аввал ва дигар муассисаҳои тандурустии самти фаъолиятшон гуногун, хатҳои додани оксиген бо флуометр (ҷамъкунандаи оксиген ё таъмини марказонидашудаи оксиген) ва компрессори мобилии ҳавои фишурда мавҷуд аст. Хучраҳои амалиёти ҷарроҳӣ, начот ва табобати шиддатноки калонсолон ва кӯдакони навзоди муассисаи тиббии сатҳи дуюм ва сеюм, инчунин муассисаҳои тандурустии самти фаъолиятшон гуногун бо системаи мутамарказонидашудаи муттасили таъмини оксиген ва ҳавои фишурда таъмин мебошанд. Барои ҳолатҳои садамавӣ дар муассисаи тандурустӣ ҷамъкунандаҳои оксиген ва компрессори мобилии ҳавои фишурда мавҷуданд.

Оксиген ба хучраҳои мазкур 24 соат шабонарӯзӣ таъмин карда мешавад.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Хучраҳои ҷарроҳӣ, начот, табобати шиддатнок барои калонсолон, кӯдакон ва кӯдакони навзод аз назар гузаронида мешаванд. Мавҷудияти системаи таъмини оксиген

ва ҳавои фишурда, инчунин дар ҳолатҳои садамавӣ баҳогузорӣ карда шуда, ҳолати коршоямии онҳо баҳогузорӣ карда мешавад.

Эзоҳ: Агар ба ҳучраҳои дар боло зикргардида оксиген тӯли 24 соат дар шабонарӯз таъмин карда нашавад, стандарт «0» ҳол баҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарти 4.20. Хатари зидди сӯхтор баҳогузорӣ ва идора карда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

1. Ҳайати кормандони муассисаи тандурустӣ дастур (омузиш)-ро оид ба қоидаҳои бехатарии зидди сӯхтор дар ҷойҳои корӣ (ҳангоми кор бо таҷҳизотҳо, дастгоҳҳо, дастгоҳҳои барқӣ ва ғ.) мегузаранд.

2. Дар ҳар як сохтори муассисаи тандурустӣ дастурамал оид ба бехатарии зидди сӯхтор, чадвали баровардани ҳайати кормандон ҳангоми сӯхтор ва воситаҳои сухторҳомӯшкунӣ барои ҳайати кормандон дастрас (ҷуммакҳои зидди сӯхтор, дастакҳои зидди сӯхтор ва сӯхторҳомӯшунакҳо) мавҷуданд.

3. Дар ҳудуди муассисаи тандурустӣ гидрантҳо, тахтаҳои зидди сӯхтор, ки бо воситаҳои зарурӣ (чангак, бел, табар, сатил, қуттӣ бо қум) таъминанд ва ба ҳайати кормандон ҳангоми сар задани сӯхтор дастрас мебошанд, мавҷуданд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Дар зерсохторҳои беморхона ҳуччатҳо оид ба гузаштани дастурдиҳии бехатарии зиддисӯхтор дар ҷойҳои корӣ, дастурҳо оид ба бехатарии зидди сӯхтор мавҷуданд. Ҳудуд ва сохтори беморхона аз назар гузаронида шуда, мавҷудияти нақшаи баровардани ҳайати корӣ ҳангоми сар задани сӯхтор ва воситаҳои сухторҳомӯшкунӣ тибқи талаботҳои стандарт баҳогузорӣ карда мешаванд.

Стандарти 4.21. Нигоҳдории воситаҳои оташангез ва зарфҳои нигоҳдории газ бехатар аст.

Талаботҳои стандарт.

Зарфҳои герметикӣ ва ҳучраҳои бо қулф маҳкамшаванда барои нигоҳ доштани бензин, керосин, солярка, спирт ва эфир мавҷуданд. Дар ҳудуди МТ ҷойҳои махсус ҷудокарда барои васли зарфҳои газ (баллонҳо) мавҷуданд. Онҳо дар қуттиҳои махсус, ё ин ки дар ҷойҳои ихотакардашуда мавҷуд буда, бо калид қулф карда мешаванд ва барои ашхоси бегона, дастнорасанд. Овезаҳо бо иттилоот мавҷуданд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Ҷойҳои нигоҳ доштани воситаҳои оташангез ва зарфҳо барои газҳо (балонҳо) санчида мешаванд. Шароити нигоҳдории онҳо тибқи талаботи стандарт баҳогузорӣ карда мешаванд.

Стандарти 4.22. Миқдори зарурии собун – воситаҳои шустушӯӣ ва дезинфексионӣ мавҷуданд.

Талаботҳои стандарт.

Дар анбори МТ захираи кифояи ду ҳафтаинаи (мутобиқ ба ҳисоботи истехсолии талаботҳо) собун – ҷиҳати риояи речаи санитарияу эпидемиологӣ ва зиддиэпидемиявӣ дар сохторҳо, воситаи шустушӯӣ ва дезинфексионӣ, ки барои истифода иҷозат дода шудаанд, мавҷуд аст.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Санади лозимӣ, ки меъёри хароҷоти собун – воситаи шустушӯӣ ва дезинфексиониро муқаррар менамоянд, таҳлил карда мешаванд. Тавассути сӯҳбат бо ҳайати кормандони хурди тиб дараҷаи таъминнокии собун – воситаҳои шустушӯӣ ва дезинфексионии ҷудошуда, муайян карда мешавад. Мавҷудияти собун – воситаи шустушӯӣ ва дезинфексионӣ дар анбори МТ санчида шуда, захираи ҳаҷми лозимии онҳо баҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарти 4.23. Биноҳо ва таҷҳизотҳои техникӣ барои гузарондани чорабиниҳои дезинфексионӣ дар сохторҳо мавҷуданд.

Талаботҳои стандарт.

Дар сохторҳои МТ:

- бинои ёрирасони бо оби равони марказонидашуда (чуммак бо дастшӯяк) барои гузаронидани корҳои дезинфексионӣ;

- дар ҷойҳои зарурӣ зарфҳои пластикӣ бо маводи дезинфексионӣ, ки истифодаи онҳо бо фармоишҳои ВТҲИА ҚТ №1119 аз 27.12.2014 ва № 641 аз 26.12.2012, тавсия карда шудаанд, мавҷуданд;

- дар ҷойҳои зарурӣ зарфҳои махсус барои нигоҳдории асбобҳои халакунанда-бурранда мавҷуд аст;

- дар ҷойҳои зарурӣ зарфҳо бо қуттиҳои пластикии герметикӣ барои гирифтани партовҳои тиббӣ ва биологӣ мавҷуданд.

Баҳогузори иҷрои стандарти.

Дар сохторҳои МТ назорати ҳуҷраҳо таъминоти, корӣ ва ёрирасон гузаронида шуда, мутобиқати онҳо ба стандарти баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 4.24. Барои гузарондани корҳои тозакунии пеш аз тамйизгардонӣ ва тамйизгардонӣ, ҳуҷраҳо ва таҷҳизоти техникийи лозимӣ мавҷуданд.

Талаботҳои стандарти.

Тибқи талаботи фармоишҳои ВТҲИА ҚТ №1119 аз 27.12.2014 ва № 641 аз 26.12.2012, корҳои тозакунии пеш аз тамйизгардонӣ ва тамйизгардонӣ дар МТ танҳо марказонидашуда – дар Шӯбаи таъмингардонии мутамарказонидашуда (ШТМ), гузаронида мешаванд. Гузарондани корҳои тозакунии пеш аз тамйизгардонӣ ва тамйизгардонӣ дар сохторҳои клиникӣ ҳангоми дар онҳо мавҷуд будани ҳуҷраҳои тамйизгардонӣ, ки ба талаботҳои муқарраргардида мутобиқат мекунанд ва дар онҳо ҳама қоидаҳои шустушӯи маводҳои ифлос ва тамйизгардонидашуда риоя карда мешаванд, иҷозат дода мешавад.

Шӯбаи таъмингардонии мутамарказонидашуда (ШТМ) аз қисмҳои зерин иборат аст:

- ҳуҷраи ҳайати корӣ бо душ ва нуқтаи санитарӣ;

- ҳуҷраи қабул ва нигоҳдории маводи ифлос;

- ҳуҷраи шустушӯӣ;

- ҳуҷраи афтоқлав (ҳуҷра барои гузаронидани корҳо бо тамйизгардонӣ тавассути буғ);

- ҳуҷра барои гузарондани корҳо оид ба тамйизгардонӣ тавассути ҳаво;

- ҳуҷра барои қуттибандӣ;

- ҳуҷраи нигоҳдорӣ ва додани маводҳои тамйизгардонидашуда.

Ҳуҷраҳои марказонидашуда бо автоқлав, тамйизкуандаҳои ҳавоӣ (ҷевонҳои хушктамйизгардонӣ), зарфҳои пластикӣ бо воситаҳои дезинфексионӣ, ки бо фармоишҳои ВТҲИА ҚТ №1119 аз 27.12.2014 ва № 641 аз 26.12.2012 тавсия шудаанд, зарфҳо барои шустушӯи асбобҳои тиббӣ, ҷузъҳо барои тайёр кардани воситаҳои шустушӯӣ, биксҳо (қуттиҳои тамйизгардонӣ), маҷмӯи зарурии мебелҳо, воситаҳои муҳофизати фардӣ (хилъатҳо, пешдоманҳо, дастпӯшакҳо, айнакҳо ва рӯйпӯшҳои муҳофизатӣ) мучахҳаз гардонидашуда шудаанд.

Баҳогузори иҷрои стандарти.

Ҳуҷраҳои шӯбаи тамйизгардонии марказонидашуда (ШТМ) аз назар гузаронида шуда, мавҷудияти ҳуҷраҳои зарурӣ ва таъминнокӣ бо таҷҳизот тибқи талаботҳои стандарти санҷида мешавад.

Стандарти 4.25. Захираи зарурии маводҳои хӯрокаи таъмин карда мешавад.

Талаботҳои стандарти.

Маҷмӯи зарурӣ (орд, маҳсулотҳои нонӣ ва макаронӣ, гандум, рағани маска ва растанӣ, меваҳо, қанд, намак, гӯшт, маҳсулоти ширӣ ва ғайраҳо) ва захираи моҳонаи

маводҳои хӯрока, ки ба талаботи гигиенӣ мутобиқанд ва ғизои мукаммали беморонро таъмин менамояд, мавҷуданд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Азназаргузарони маводҳои хӯрока ва мавҷудияти маҷмӯъ ва захираи зарурии маводҳои хӯрока баҳогузори карда мешаванд.

Стандарти 4.26. Дар қисмати ошхона ҳуҷраҳо ва таҷҳизотҳои техникий зарурии мавҷуданд.

Талаботҳои стандарт.

Қисмати ошхона дар бинои намунавие, ки дар он тибқи замимаи 1 фармоишҳои ВТҲИА ҚТ №1119 аз 27.12.2014 маҷмӯи зарурии сеҳҳои истехсолӣ мавҷуданд, ҷойгир шудааст:

- хӯҷраи сартабиб;
- хӯҷраи табиб ё ҳамшираи шафқати ғизои парҳезӣ.

Биноҳои истехсолӣ:

- хӯҷра барои шустушӯӣи аввалияи сабзавот;
- хӯҷра барои тайёр кардани сабзавот;
- хӯҷра барои тайёр кардани гӯшт;
- хӯҷра барои пӯхтупаз;
- хӯҷра барои тайёр кардани масолеҳи нимтайёри хамирӣ;
- хӯҷра барои шустушӯи зарфҳои ошхона;
- анбор барои захираи шабонарӯзӣ;
- хӯҷра барои додани хӯрокҳои тайёр (бо даромади берунӣ);
- хӯҷра барои коркард, нигоҳубини техника ва воситаҳо барои рӯбучин.

Анборхона:

- яхдонҳо барои нигоҳ доштани маҳсулоти зудвайроншаванда (гӯшт, моҳӣ, маҳсулоти ширӣ, тухм, меваҳо ва кабудӣ, консерваҳо);
- анбори маҳсулоти хушк ва баққолӣ;
- анбор барои нон;
- анбор барои сабзавот;
- анбор барои ҷойпӯш;
- анбор барои дигар воситаҳо;
- хӯҷра барои нигоҳ доштан ва шустушӯӣ намудани аробаҳо ва зарфҳо;
- хӯҷра барои мутамарказ тайёр намудани маҳлулҳои дезинфексионӣ.

Дегҳо (зарфҳо) барои тайёр намудани хӯрок, маҷмӯи зарфҳо, кордҳои буранда ва тахтаҳо, мизҳо барои буридан, вана барои шустушӯӣ сабзавот ва зарфҳо, рафҳо барои маҳсулот, кордҳо, тахтаҳо барои тақсимкунӣ, зарфҳои тоза, тафдон барои тайёр кардани хӯрок, гӯштқимакунакҳо, тафдони бирёнкунӣ мавҷуданд. Воситаҳои тибқи таъиноташон муҳр карда мешаванд. Барои тақсим кардани маҳсулотҳои хом ва тайёр мизҳо, кордҳо ва тахтаҳои алоҳида ҷудо карда шудаанд. Мизҳо аз метали холис (аз пӯлоди зангназананда ё дюралюмин) барои коркарди маҳсулоти хӯрока мавҷуданд. Мизҳои бо оҳанҳо рӯйпуш карда шуда, ки кунҷҳои даврашакл доранд, танҳо барои коркарди гӯшти хом иҷозат дода мешаванд. Барои тақсим кардани хамир мизҳои ҳамвор ва мустақкам мавҷуданд. Ванаҳо барои шустушӯӣ сабзавотҳо ва зарфҳо алоҳидаанд. Зарфҳо барои интиқоли хӯрока ба сохторҳои муҳр кунонда шудаанд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Қисмати хӯрокворӣ аз назар гузаронида шуда, мутобиқати маҷмуи сеҳҳои истехсолӣ, анборхона, таҷҳизот ва дигар маводҳо ба талаботи стандарт баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 4.27. Дар зерсохторҳои муассисаҳои тандурустӣ ҳуҷраҳои тақсими хӯрока (ошхонаҳо) мавҷуданд.

Талаботҳои стандарт.

Дар ҳар як зерсохтори МТ мувофиқи талаботҳои фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 хучраҳо барои тақсими хӯрок (ошхонаҳо) мавҷуданд, ки аз ду қисмат иборатанд: барои тақсими хӯрок (на камтар аз 9 м²) ва барои шустушӯи зарфҳо (на камтар аз 6 м²). Хучраҳои тақсимоти хӯрок бо таҷхизотҳои зарури, бо оби хунук ва гарм пайваस्तшуда, яхдон, воситаҳои барои гарм кардани хӯрок, зарфҳои ошхонагии муҳркунонидашуда ва асбобҳои хӯрокхурӣ, чойнушӣ ва воситаҳои дезинфексионӣ мучаҳҳаз гардонида шудаанд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Хучраи тақсимоти хӯрок дар зерсохтори муассисаи тандурустӣ аз назар гузаронида шуда, мутобиқати он ба талаботҳои стандарт ва фармоишҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон №1119 аз 27.12.2014 ва №641 аз 26.12.2012 баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 4.28. Мавҷудияти захираи зарурии воситаҳои доруворӣ, ваксинаҳо ва чузъҳои хун таъмин карда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Захираи зарурии (на камтар аз 1- моҳа) маводҳои доруворӣ тибқи талабот (барои шӯъбаҳо ва бахшҳои муассисаҳои тиббӣ тибқи фармоишҳои Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз №443 аз 07.09.2012., №444 аз 07.09.2012), ваксинаҳо (ОПВ, БСЖ, ВГВ), чузъҳои хун (массаи эритроцитии ҳар як гурӯҳ на камтар аз ду вояи калон ва плазмаи тоза яхкунонидашудаи ҳар як гурӯҳ на камтар аз 2000 миллилитр ё 8 вояи калон) реагентҳои озмоишгоҳӣ барои тадқиқотҳои озмоишгоҳӣ дар мувофиқат бо ҳаҷм ва шакли тадқиқот мавҷуд аст.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Мавҷудияти захираи зарурии номгӯи маводҳои доруворӣ, ваксинаҳо, чузъҳои хун, реагентҳои озмоишгоҳӣ дар зерсохтор, дорухона, хучраҳои трансфузионӣ санҷида мешаванд. Мутобиқати ҳаҷми онҳо барои таъмини фаъолияти муттасили зерсохтор баҳогузори карда мешавад. Анкетакунонии ҳайати кормандон вобаста ба қабули маҷмӯи муайяни маводҳои доруворӣ, чузъҳои хун гузаронида мешавад.

Стандарти 4.29 Захираи зарурии маҳсулоти тиббии истифодаи яккарата ва дигар воситаҳои масрафшаванда таъмин карда мешавад.

Талаботҳои стандарт.

Захираи зарурии маҳсулоти тиббии истифодаи яккарата ва дигар воситаҳои масрафшаванда (сӯзандорухо, системаҳо барои гузаронидани маҳлулҳо, сӯзанҳо, катетерҳо, реагентҳои озмоишгоҳӣ, асбобҳои яккарата, антисептикҳо барои коркарди дастҳо ва пӯст) мавҷуд аст.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Мавҷудияти захираи зарурии маҳсулоти тиббии истифодаи яккарата ва дигар воситаҳои масрафшаванда санҷида шуда, мутобиқати ҳаҷми онҳо барои таъмини фаъолияти муттасили зерсохтор, баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 4.30. Маҷмӯи зарурии маводҳои дурушт ва нарми маишӣ барои беморон ва ҳайати кормандон мавҷуд аст.

Талаботҳои стандарт.

Дар хучраҳои бистарии беморон, толорҳо барои аёдат бо аёдаткунандагон миқдори зарурии маводҳои дурушт ва нарми маишӣ (вобаста ба ҳаҷми катҳо дар зерсохторҳо) мавҷуданд:

- катҳо барои занон ва кӯдакон, аз ҷумла катҳои функционалӣ;
- маводҳои раҳти хоб;

- ҷевончаҳои назди катӣ;
- мизҳои парпечкунӣ;
- курсиҳои махсус барои ғизодиҳии кӯдакон;
- мизҳо ва курсиҳо;
- ҷевонҳо барои нигоҳдории ашӯҳои шахсӣ;
- яхдонҳо.

Барои ҳайати корӣ (дар ҳучраи табибон ва дидбонгоҳҳои ҳамшираҳои шафқат ва ғ.) воситаҳои зарурии дурушт мавҷуданд:

- миз ва курсиҳо;
- ҷевонҳо барои нигоҳдории ашӯҳои шахсӣ;
- ҷевонҳо барои нигоҳдории ҳуччатҳо.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Дар ҳар як зерсохтор мавҷудияти тамоми намудҳои маводҳои саҳт ва нарм барои беморон ва ҳайати корӣ аз назар гузаронида мешавад. Мавҷудияти миқдори зарурии маводҳо ва ҳолати онҳо (дараҷаи фарсудашавӣ) баҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарти 4.31. Алоқаи телефони амалкунанда мавҷуд аст.

Талаботҳои стандарт.

Алоқаи телефонӣ дар ҳама зерсохторҳо гузаронида шудааст. Миқдори лозимии телефонҳои амалкунанда мавҷуд аст. Асбобҳои телефонӣ барои ҳар як корманд дастрас мебошанд. Ба беморон ва касоне, ки онҳоро нигоҳубин мекунанд, дастрасӣ ба воситаҳои алоқаи телефонӣ таъмин карда шудааст.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Телефонҳо дар ҳар як зерсохтор аз назар гузаронида мешаванд ва ҳолати кори онҳо ва дастрасии онҳо барои ҳамаи кормандон, беморон ва касоне, ки онҳоро нигоҳубин мекунанд, баҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарти 4.32. Муассиса дорои таваккуфгоҳи нақлиётӣ мебошад, ё бо дигар ташкилотҳо оид ба хизматрасонии нақлиётӣ шартнома баста шудааст.

Талаботҳои стандарт.

Миқдори зарурии нақлиёти санитарӣ, боркашӣ ва махсус, ки талаботи муассисаи тандурустиро қонеъ менамояд, мавҷуд аст. Тамоми нақлиёт дар ҳолати хуби техникӣ қарор дорад. Дар ҳолати дар муассиса мавҷуд набудани парки нақлиётӣ худ, шартномаҳо оид ба хизматрасонии нақлиётӣ бо дигар ташкилотҳо баста шудаанд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Таваккуфгоҳи нақлиётӣ аз назар гузаронида мешавад. Мувофиқати он ба талаботҳои муассисаи тандурусти, ҳолати техникӣ ва таҷҳизонида шудани онҳо баҳогузорӣ карда мешавад. Дар ҳолати мавҷуд набудани таваккуфгоҳи нақлиётӣ дар муассисаи тандурусти, шартномаи тарафҳо оид ба хизматрасониҳои нақлиётӣ омӯхта мешавад.

Стандарти 4.33. Шартномаҳо бо пудратчиён оид ба хизматрасониҳои техникӣ ва дигар хизматрасониҳои зарурӣ мавҷуданд.

Талаботҳои стандарт.

Шартномаҳо бо пудратчиён оид ба сохтмони бино, хизматрасониҳои коммуналӣ, хизматрасониҳои профилактикӣ бино, системаи обу коррезӣ, таҷҳизоти тиббӣ ва барқӣ, дастрас намудани маҳсулотҳои хӯроқа, таҷҳизот, асбобҳои маишӣ ва тиббӣ ва берун сохтани партовҳо аз ҳудуди муассиса мавҷуданд. Дар шартномаҳо ба тарзи аниқ ўҳдадорихои тарафҳо муқаррар карда шудаанд.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Мавҷудияти шартномаҳои басташуда оид ба хизматрасониҳо санчида мешавад ва дурустии тартиб додани онҳо баҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарти 4.34. Чорабиниҳои дератизатсионӣ ва дезинсексионӣ гузаронида мешаванд.

Талаботҳои стандарт.

Чорабиниҳои дератизатсионӣ ва дезинсексионӣ на камтар аз 1 маротиба дар як сол (дар ҳолатҳои зарурӣ на камтар аз 1 маротиба дар 3 моҳ) дар асоси шартномаҳои басташуда бо шӯъбаҳои профилактикии дезинфексионии санитарияу эпидимеологӣ ё стансияҳои дезинфексионӣ гузаронида мешаванд. Илова бар ин, муборизаи мавсимӣ бо магасҳо гузаронида мешавад. Чорабиниҳо пурмаҳсуланд (мушҳо ва дигар намудҳои хояндаҳо вучуд надоранд). Гузаронидани чорабиниҳо ҳуҷҷатгузорӣ карда мешавад.

Баҳогузориҳои иҷроии стандарт.

Мавҷудияти шартномаҳо оид ба гузаронидани чорабиниҳои дератизатсионӣ ва дезинсексионӣ ва санадҳо, ки дар онҳо ин чорабиниҳо акс ёфтаанд, санчида мешаванд. Мунтазамӣ ва маҳсулнокии гузаронидани чорабиниҳои дератизатсионӣ ва дезинсексионӣ баҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарти 4.35. Ҳоҷҷатхонаҳо барои беморон ва ҳайати кормандон мавҷуданд.

Талаботҳои стандарт.

1. Дар ҳар як зерсохтори МТ миқдори лозимии ҳоҷҷатхонаҳо барои беморон (на камтар аз 1 адад барои 5 кат, ҳоҷҷатхонаҳои алоҳида барои занон ва мардон) ва ҳоҷҷатхонаҳои алоҳида барои ҳайати корӣ мавҷуданд.

2. Ҳоҷҷатхонаҳо бо дарвозачаҳо, дастшӯякҳо, собуни моеъ ва сачоқҳои қоғазини яккарата таъминанд. Ҳоҷҷатхонаҳо тоза буда, чадвали рӯбучини ҳарсоатаи ҳоҷҷатхонаҳо аз ҷониби ҳайати техникӣ кормандон мавҷуд аст.

Баҳогузориҳои иҷроии стандарт.

Ҳоҷҷатхонаҳо аз назар гузаронида шуда, мутобиқати онҳо ба талаботҳои стандарт баҳогузорӣ карда мешавад.

Стандарти 4.36. Ҳӯҷраҳои зарурӣ ва таҷҳизот дар шӯъбаи (ҳӯҷраи) қабул мавҷуданд.

Талаботҳои стандарт.

Дар шӯъбаи (ҳӯҷраи) қабули беморон, хомиладорон ва таваллудкунандагон ҳӯҷраҳои зарурӣ ва таҷҳизотҳо тибқи низомномаи муассисаҳои тандурустӣ ва воҳидҳои сохторӣ, фармоишҳои Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон №443 аз 07.09.2012. ва №444 аз 07.09.2012 мавҷуданд:

- ҳӯҷраи бақайдгирӣ;
- ҳӯҷраи муоина (занона ва мардона);
- ҳӯҷраи доругузаронӣ;
- ҳӯҷраи гузаронидани амалиётҳои таҷҳизотӣ ва ҷарроҳии хурд;
- ҳӯҷраи басту бандӣ;
- ҳӯҷраи ҳуҷҷатгузорӣ;
- ҳӯҷраҳои ҷудогона (барои сироятҳои ниҳоят хавфнок);
- ҳӯҷраи мудирӣ шӯъба;
- ҳӯҷраи табибон;
- ҳӯҷраи ваколатдори хоҷагидорӣ;
- ҳӯҷраи (дидбони) санитарии беморон (бо душ ва ванна);
- ҳӯҷраи ҳайати навбатдорон бо имконияти истироҳати кӯтоҳмуддат ва истеъмоли хӯроки гарм дар давоми шабонарӯз;
- маводҳои дезинфексионӣ барои коркарди тарашуҳот аз бемориҳои сироятӣ (дар шӯъбаҳои сироятӣ);

- номгӯи маводҳои таъиноти тиббӣ мутобиқи замима ба стандартҳо.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Хӯҷраҳо ва таҷҳизотҳои шӯъбаи (хӯҷраи) қабул аз назар гузаронида шуда, дар рафти он мутобиқати онҳо ба талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 4.37. Хӯҷраҳо ва таҷҳизотҳои зарурӣ дар шӯъбаҳои таваллудӣ мавҷуданд.

Талаботҳои стандарт.

Дар шӯъбаи таваллудӣ хӯҷраҳо ва таҷҳизотҳои зарурӣ тибқи фармоиши Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон №443 аз 07.09.2012., №444 аз 07.09.2012 мавҷуданд:

- хӯҷраҳои таваллудии ҷудоғона;
- хӯҷраи модару кӯдак;
- хӯҷраи доругузaronӣ;
- хӯҷраи муоина барои гузаронидани амалиётҳои ташхисӣ;
- хӯҷраи захмбандӣ (барои бемориҳои занона);
- хӯҷраи эмгузаронӣ;
- хӯҷраи табобати шиддатнок барои навзодон;
- хӯҷра барои нигоҳдошти асбобу лавозимотҳои тамйизшуда, маводҳои доруворӣ, маводҳои духт ва дорукутгӣ барои ёрии таъҷилии тиббӣ (дар шӯъбаи таваллудӣ ва шӯъбаи аворизҳои ҳомиладорӣ);
- хӯҷра барои нигоҳдошти ҳамроҳак;
- хӯҷраи ташхиси функционалӣ (ҳангоми мавҷуд набудани шӯъбаи ташхисӣ);
- хӯҷра (ҷои либоскашӣ) барои аёдаткунандагон;
- хӯҷраи табибон;
- хӯҷраи ҳамшираи калони тиб;
- хӯҷраи ваколатдори хоҷагидорӣ;
- хӯҷра барои навбатдорон бо имкониятҳои истироҳати кӯтоҳмуддат ва истеъмоли хӯрокхурӣ дар давоми шабонарузӣ.
- номгӯи маводҳои мавриди истифодаи тиббӣ, мувофиқи Замма ба стандартҳо.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Шӯъбаи таваллудӣ аз назар гузаронида мешавад ва дар рафти он мутобиқати он ба талаботҳои стандарт санҷида мешавад.

Стандарти 4.38. Дар шӯъбаи нуқсони навзодон ва нигоҳубини кӯдакони норасӣ хӯҷраҳо ва таҷҳизотҳои зарурӣ мавҷуданд.

Талаботҳои стандарт.

Дар шӯъбаи нуқсони навзодон ва нигоҳубини кӯдакони норасӣ (барои зинаҳои дуҷум ва сеҷум) хӯҷраҳо ва таҷҳизотҳои зарурӣ тибқи фармоиши Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон №443 аз 07.09.2012., №444 аз 07.09.2012 мавҷуданд:

- хӯҷраҳо барои навзодон;
- хӯҷраҳои бистарии модару кӯдак (бемор ва норасӣ);
- хӯҷраи доругузaronӣ;
- хӯҷраи табибон;
- хӯҷраи ваколатдори хоҷагидорӣ;;
- хӯҷраи ҳамшираи калони тиб;
- хӯҷраи кормандони миёна ва хурди тиб;

- маҳсулоти таъиноти тиббӣ тибқи Замима ба стандартҳо.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Шӯъбаи нуқсони навзодон ва нигоҳубини кӯдакони норасӣ (барои зинаҳои дуом ва сеюм) аз назар гузаронида мешавад ва дар рафти он мутобиқати он ба талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 4.39. Хучраҳо ва таҷҳизотҳои зарурӣ дар шӯъбаи аворизҳои ҳомилагӣ мавҷуданд.

Талаботҳои стандарт.

Дар шӯъбаи аворизҳои ҳомилагӣ хучраҳо ва таҷҳизотҳои зарурӣ тибқи фармоиши Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон №443 аз 07.09.2012., №444 аз 07.09.2012 мавҷуданд:

- хучраҳои бистарӣ барои табобатгирандагон;
- хучраи ташхиси ултрасадо;
- хучра барои муоина;
- хучраи доругузaronӣ;
- хучраи табибон;
- хучраи ваколатдори хоҷагидорӣ;
- хучраи ҳамшираи калони тиб;
- хучраи кормандони миёна ва хурди тиб;
- хучра барои аёдаткунандагон ва фароғати табобатгирандагон;
- номгӯи маводҳои мавриди истифодаи тиббӣ, мувофиқи Замима ба стандартҳо.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Шӯъбаи аворизҳои ҳомилагӣ аз назар гузаронида мешавад ва дар рафти он мутобиқати он ба талаботҳои стандарт санҷида мешавад.

Стандарти 4.40. Хучраҳо ва таҷҳизотҳои зарурӣ дар шӯъбаи бемориҳои дарунӣ мавҷуданд.

Талаботҳои стандарт.

Мувофиқи талаботҳои Низомномаи муассисаҳои тандурустӣ ва воҳидҳои сохторӣ дар шӯъбаи бемориҳои дарунӣ хучраҳои зерин мавҷуданд:

- хучраҳо барои бистарии беморон;
- хучраи табобати шиддатнок (ХТШ);
- хучраҳои ҷудогона (бокс) (барои шӯъбаҳои сироятӣ);
- хучраи доругузaronӣ;
- хучра барои гузаронидани амалиётҳои ташхисӣ ва амалиётҳои хурд;
- хучраи мудири шӯъба;
- хучраи табибон;
- хучраи ваколатдори хоҷагидорӣ;
- хучраи ҳамшираи калони тиббӣ;
- хучраи ҳайати навбатдорон бо имконияти истироҳати кӯтоҳмуддат ва истеъмоли хӯроки гарм дар давоми шабонарӯз;
- хучра барои шустушӯӣ (бо душ ва ванна);
- хучра барои ҳуқнагузорӣ;
- маводҳои дезинфексионӣ барои коркарди тарашуҳот аз бемориҳои сироятӣ (дар шӯъбаҳои сироятӣ);
- номгӯи маводҳои таъиноти тиббӣ мутобиқи Замима ба стандартҳо.

Баҳогузори иҷрои стандарти.

Шӯъбаи бемориҳои дарунӣ аз назар гузаронида шуда, дар рафти он мутобиқати он ба талаботҳои стандарти санчида мешавад.

Стандарти 4.41. Хучраҳо ва таҷҳизотҳои зарурӣ дар шӯъбаҳои соҳаи ҷарроҳӣ мавҷуданд.

Талаботҳои стандарти.

Мувофиқи талаботҳои Низомномаи муассисаҳои тандурустӣ ва воҳидҳои сохторӣ (дар соҳаи ҷарроҳӣ) дар шӯъбаҳои соҳаи ҷарроҳӣ хучраҳои зерин мавҷуданд:

- хучраҳо барои бистарии беморон, аз ҷумла хучраҳои яккаса;
- хучраи табобати шиддатнок (ХТШ);
- хучраҳои ҷудогона (бокс) (барои беморони сироятӣ);
- хучраи доругузaronӣ;
- хучра барои гузаронидани амалиётҳои таҳлили ва амалиётҳои хурд;
- хучраҳои бастубандӣ (тоза ва фассад);
- қисми ҷарроҳӣ (хучраҳои пеш аз ҷарроҳӣ, ҷарроҳӣ ва барои нигоҳдошти маводҳои тиббӣ);
- хучраи мудирӣ шӯъба;
- хучраи табибон;
- хучраи ҳамшираи калони тиббӣ;
- хучраҳои кормандони миёна ва хурди тиб;
- хучраи ваколатдори хочагидорӣ;
- хучра барои бозии кӯдакон (шӯъбаи кӯдакона);
- хучра барои шустушӯӣ (бо душ ва ванна);
- хучра барои ҳуқнагузорӣ;
- хучраи ҳайати навбатдорон бо имконияти истироҳати кӯтоҳмуддат ва истеъмоли хӯроки гарм дар давоми шабонарӯз;
- номгӯи маводҳои табиоти тиббӣ мутобиқи Замима ба стандарти.

Баҳогузори иҷрои стандарти.

Шӯъбаи соҳаи ҷарроҳӣ аз назар гузаронида шуда, дар рафти он мутобиқати он ба талаботҳои стандарти санчида мешавад.

Стандарти 4.42. Дар шӯъбаҳои наҷот ва табобати шиддатнок хучраҳо ва таҷҳизотҳои зарурӣ мавҷуданд.

Талаботҳои стандарти.

Тибқи талаботҳои Низомномаи муассисаҳои тандурустӣ ва воҳидҳои сохторӣ, фармоишҳои Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон №443 аз 07.09.2012., №444 аз 07.09.2012 дар шӯъбаи наҷот ва табобати шиддатнок хучраҳои зерин мавҷуданд:

- толори наҷот;
- хучраҳои наҷот барои беморон;
- хучра барои нигоҳдошти маводҳои тамйизшудаи басту банд ва лавозимотҳои тиббӣ, маводҳои трансфузионӣ, маҷмӯъ барои катетеркунонии варидҳои марказӣ, мавзеи эпидуралӣ, венесексия, коникотомия, трахеостомия, пунксияи спиналӣ ва ғ.
- хучра барои нигоҳдошти маводҳои доруворӣ ва инфузионӣ;
- хучраи мудирӣ шӯъба;
- хучраи табибон;
- хучраи ҳамшираи мадхушгар;
- хучраи ваколатдори хочагидорӣ;
- хучраи ҳамшираи калони тиббӣ;

-хучраи ҳайати навбатдорон бо имконияти истироҳати кӯтоҳмуддат ва истеъмоли хӯроки гарм дар давоми шабонарӯз;

- номгӯи маводҳои табиноти тиббӣ мутобиқи Замима ба стандартҳо.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Шӯъбаҳои наҷот ва табобати шиддатнок аз назар гузаронида шуда, дар рафти он мутобиқати онҳо ба талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешаванд.

Стандарти 4.43. Дар озмоишгоҳ хучраҳо ва таҷҳизоти зарурӣ мавҷуданд.

Талаботҳои стандарт.

Тибқи талаботҳои Низомномаи муассисаҳои тандурустӣ ва воҳидҳои сохтори (дар соҳаи ташхисӣ), дар озмоишгоҳ:

Хучраҳои умумӣ:

1. хучраи мудирӣ озмоишгоҳ;
2. хучраи табибон – таҳлилгарон;
3. хучраи таҳлилгари калон;
3. хучраи ваколатдори хоҷагидорӣ;
4. хучраи интизорӣ;
5. хучраи гирифтани ва ҷамъ намудани намунаҳои санҷишӣ;
6. хучраи қабул, ба навҳо ҷудо кардан ва бақайдгирии намунаҳои санҷишӣ;
7. хучраи сентрифугакунонӣ;
8. хучраи безарагардонӣ;
9. хучраи шустушӯӣ.
10. Метавонанд дар як хучра бошанд:
  - хучраи ченкунӣ бо тарозу (весовая).
  - хучраи тайёркунии оби дистиллятсионӣ;
  - хучраи тайёркунии реактивҳо;
  - хучраи назорати сифати озмоишӣ (барои гурӯҳҳои клиникӣ – гематологӣ ва биокимёвӣ);
11. хучраи нигоҳдории маҳлулҳои тезоташгиранда ва сӯзишворӣ;
12. хучраи нигоҳдории маводҳои захролуд;
13. хучраи материалӣ (барои нигоҳдошти қисмҳои эҳтиётӣ, маводҳои латтагин, зарфҳо);
14. хучраи душкунӣ ва риояи гигиенаи шахсӣ;
15. гардероб барои кормандон;
16. анбор барои маводҳои безарагардонӣ;
17. анбори нигоҳдошти ашёҳои рӯбучин.
18. ҳоҷатхона барои эҳтиётмандон;
19. ҳоҷатхона барои кормандон;

Хучраҳои корӣ:

Барои гузаронидани тадқиқот:

А). Гурӯҳи клиникӣ – гематологӣ:

- хучраи тадқиқоти умумӣ – клиникӣ;
- хучраи тадқиқоти гематолоҷӣ;
- хучраи тадқиқоти ситолоҷӣ;
- хучраи тадқиқоти заррабинӣ (микроскопӣ);
- хучра барои ранганамоии андудаҳо;
- хучраи шустушӯӣ;
- анбори нигоҳдошти ашёҳои рӯбучин.

Б). Гурӯҳи биокимёвӣ:

- хучра барои кормандон (таҳлилгарон);

- хучраҳои тадқиқоти гормонҳо, кор бо фотометрҳо, кор бо автоанализаторҳо, коагулометрия;
- хучраи шустушӯӣ.
- анбори нигоҳдошти ашёҳои рӯбучин.

В). Гурӯҳи микробиологӣ:

20. хучраи қабул, ҷудонамӯй ва бақайдгирии санчишҳо;
21. хучраи тадқиқоти санитарӣ – бактериологӣ;
22. бокс ва хучраи пеши бокс;
23. хучра барои тадқиқоти гепатитҳои вирусӣ;
24. хучра барои тадқиқоти серологӣ;
25. хучраи табиб – микробиолог;
26. хучраи автоклав;
27. хучраи шустушӯӣ;
28. хучраи тайёр намудани муҳити ғизо барои санчишҳо;
29. хучраи нигоҳдошти муҳити ғизо барои санчишҳо;
30. хучраи душ.
31. анбори нигоҳдошти ашёҳои рӯбучин.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Озмоишгоҳ аз назар гузаронида шуда, дар рафти он мутобиқати онҳо ба талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешаванд.

Стандарти 4.44. Дар шуъбаи/хучраҳои ташхисӣ хучраҳо ва таҷҳизоти зарурӣ мавҷуданд.

Талаботҳои стандарт.

Тибқи талаботҳои Низомномаи муассисаҳои тандурустӣ ва воҳидҳои сохтори (дар соҳаи ташхисӣ) дар шуъбаи ташхисӣ хучраҳои зерин мавҷуданд:

- хучраи мудирӣ шуъба;
- хучраи ҳамшираи калони тиббӣ;
- хучраи ваколатдори хоҷагидорӣ;
- хучраи табибон;
- хучра барои кормандони миёнаи тиб;
- хучраи интизорӣ;
- хучра барои кашидани либоси эҳтиёҷмандон пеш аз тадқиқот;
- хучраҳо барои гузаронидани тадқиқоти ташхисӣ (аз он ҷумла, ташхиси функционалӣ, фавкулсадоӣ, даруннигарӣ);
- хучраи доругузаронӣ;
- бойгонӣ (архив);
- хучраи корманди техникӣ (барои таъмири ҷорӣ ва профилактикаи таҷҳизот);
- хучра барои нигоҳ доштани таҷҳизоти аз як ҷо ба ҷои дигар гузарандашаванда;
- хучраи шустушӯӣ - безарагдонӣ (барои ташхиси даруннигарӣ);
- анбор барои нигоҳ доштани маводҳои шустушӯӣ;
- анбори материалҳо;
- анбори қисмҳои эҳтиётӣ, техникӣ;
- анбори нигоҳдошти ашёҳои рӯбучин;
- ҳоҷатхона барои эҳтиёҷмандон;
- ҳоҷатхона барои кормандон;
- маводҳои таъиноти тиббӣ тибқи Замима ба стандартҳо.

Баҳогузории иҷроиши стандарт.

Шуъбаи/ҳучраҳои ташхисӣ аз назар гузаронида шуда, дар рафти он мутобиқати зерсохторҳои он ба талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешаванд.

Стандарти 4.45. Дар шуъбаи/ҳучраи ташхиси рентгенӣ ҳучраҳо ва таҷҳизоти зарурӣ мавҷуданд.

Талаботҳои стандарт.

Тибқи талаботҳои Низомномаи муассисаҳои тандурустӣ ва воҳидҳои сохтори (дар соҳаи ташхисӣ) дар шуъбаи ташхиси рентгенӣ ҳучраҳои зерин мавҷуданд:

- ҳучраи мудирӣ шуъба;
- ҳучраи ҳамшираи калони тиббӣ;
- ҳучраи ваколатдори хоҷагидорӣ;
- ҳучраи табибон ва дида баромадани аксҳо;
- ҳучра барои кормандони миёнаи тиб;
- ҳучраи интизорӣ;
- ҳучра барои кашидани либоси эҳтиёҷмандон пеш аз гузаштани тадқиқот;
- ҳучраҳо барои гузаронидани тадқиқоти ташхисӣ (аз он ҷумла, ташхиси рентгенӣ, томографияи компютерӣ, магнитӣ – резонансӣ, синтиграфия, денситометрия);
- ҳучраи фото - ва ксероозмоишгоҳ (фото – ксеролаборатория);
- ҳучраи идоракуни;
- ҳучраи генераторӣ (барои томографияи компютерӣ, TMR);
- бойгонӣ (архив);
- ҳучраи корманди техникӣ (барои таъмири ҷорӣ ва профилактикаи таҷҳизот);
- ҳучра барои нигоҳ доштани таҷҳизоти аз ҷо ба ҷо гузаронидашаванда (переносной);
- ҳучраи доругузaronӣ (промедикация пеш аз тадқиқот, ёрии таъҷилӣ);
- ҳучра барои тайёр намудани барий;
- ҳучраи аксбарорӣ;
- ҳучраи муваққатан нигоҳ доштани плёнкахои рентгенӣ;
- ҳучраи шустушӯӣ;
- анбори материалҳо;
- анбори қисмҳои эҳтиётӣ, техникӣ;
- анбори маводҳои шустушӯӣ;
- анбори нигоҳдошти ашёҳои рӯбучин;
- ҳоҷатхона барои эҳтиёҷмандон;
- ҳоҷатхона барои кормандон;
- маводҳои таъиноти тиббӣ тибқи Замима ба стандартҳо.

Баҳогузории иҷроиши стандарт.

Шуъбаи/ҳучраҳои ташхиси рентгенӣ аз назар гузаронида шуда, дар рафти он мутобиқати зерсохторҳои он ба талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешаванд.

Стандарти 4.46. Дар шуъбаи физиотерапевтӣ ва варзишшифой ҳучраҳо ва таҷҳизоти зарурӣ мавҷуданд.

Талаботҳои стандарт.

Тибқи талаботҳои Низомномаи муассисаҳои тандурустӣ ва воҳидҳои сохтори (дар соҳаи физиотерапевтӣ ва варзишшифой) дар шуъбаи физиотерапевтӣ ва варзишшифой ҳучраҳои зерин мавҷуданд:

- ҳучраи мудирӣ шуъба;
- ҳучраи табиби физиотерапевт;
- ҳучраи ҳамшираи калони тиббӣ;

- хучраи ваколатдори хоҷагидорӣ;
- хучра (хучраҳои) барқдармонӣ, рушноидармонӣ ва табобат ба воситаи мавҷҳои хурд (микроволновая терапия) бо хучра барои шустушӯӣ ва коркарди қабатҳои латтагӣ;
- хучра барои табобати лазерӣ;
- хучра барои табобати мавзеии магнитӣ;
- хучраи табобат бо мавҷҳои зичиашон ултрабаланд (УВЧ);
- хучра барои табобат бо асбоби хоҷаи барқӣ (электросон);
- хучраи табобати умумии магнитӣ;
- хучраи сӯзандармонӣ;
- хучраҳо барои маҳси дастӣ ва барқӣ;
- хучраи табобат бо нурҳои офтоб (солярий);
- хучраи ингалятсионӣ бо ҷойи шустушӯӣ;
- хучраи гармдармонӣ бо хучраҳои гармкунии парафин ва озокерит;
- хучра барои нигоҳдошти маводҳои нарми тоза;
- хучраи санитарӣ иборат аз:
  - ✓ қисм барои ҷобачокунӣ ва нигоҳдории муваққати маводҳои нарми ифлос;
  - ✓ қисм барои коркард, нигоҳдошти асбобҳо ва маводҳои дезинфексионӣ;
  - ✓ қисм барои нигоҳдошти ашёҳои рӯбучин;
- анбор барои асбобҳои аз як ҷо ба ҷои дигар гузаронидашаванда;
- хучра (толор) барои варзишшифой;
- ҳоҷҷатхона барои эҳтиёҷмандон;
- ҳоҷҷатхона барои кормандон;
- маводҳои таъиноти тиббӣ тибқи Замима ба стандартҳо.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Шӯъбаи/хучраҳои физиотерапевтӣ ва варзишшифой аз назар гузаронида шуда, дар рафти он мутобиқати зерсохторҳои он ба талаботҳои стандарт баҳогузорӣ карда мешаванд.

Стандарти 4.47. Дар дорухона хучраҳо ва таҷҳизотҳои зарурӣ мавҷуданд.

Талаботҳои стандарт.

Тибқи талаботҳои фармоиши Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон №563, аз 19.10.2005 «Дар бораи тасдиқ намудани Низомнома дар бораи муассисаҳои дорухонагии Ҷумҳурии Тоҷикистон» дар дорухонаи беморхона хучраҳои зерин мавҷуданд:

- хучраи мудирӣ дорухона;
- хучраи ассистентҳо;
- Хучраи истеҳсоли:
- аналитикӣ;
- бастабандӣ;
- дистиллятсионӣ;
- шустушӯӣ;
- хучра барои нигоҳдошти зарфҳои тоза;
- хучраи ассистентӣ-асептикӣ бо кубури обпарто;
- бастабандӣ, печондан;
- тамйизгардонии зарфҳо ва маводҳои доруворӣ (автоклав);
- хучраи назоратӣ - тамғагузорӣ;

- Хучраҳо барои нигоҳдошти:
- Маводҳои дорувории тайёр;
- Маводҳои дорувории сахтаъсир, захрнок, нашъадор ва психотропикӣ;
- Маводҳои доруворӣ (реҷаи махсуси нигоҳдошти ҳароратро талаб менамоянд, маводҳои тиббии имунологӣ);
- Маводҳои дезинфексионӣ;
- кислота, маҳлулҳои тезоташгиранда, инчунин маводҳои доруворӣ дар спирт, равған ва ғ.;
- маводҳои таъиноти тиббӣ (маводҳои басту банди тоза ва ифлос, лавозимотҳои тиббӣ, маводҳо барои нигоҳубини беморон, санитарӣ ва гигиенӣ);
- шишаҳо, зарфҳо, маводҳои хоҷагӣ ва ёрирасон;
- маҳсулоти таъиноти тиббӣ тибқи Замима ба стандартҳо.

Баҳогузории стандарт

Дорухона аз назар гузаронида мешавад ва дар рафти он мутобиқати он ба талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 4.48. Дар ҷомашуйхона хучраҳо ва таҷҳизотҳои зарурӣ мавҷуданд.

Талаботҳои стандарт.

Тибқи талаботҳои фармоиши ВТҲИА ҚТ №1119 аз 27.12.2014 дар ҷомашуйхона хучраҳои зерин мавҷуданд:

- хучраи мудир;
- хучраи қабул, ба навъҳо (хелҳо) ҷудокунӣ ва нигоҳдошти маводҳои нарми бесироят;
- сеҳи шустушӯӣ;
- сеҳи хушкунӣ дарзмолкунӣ;
- хучраи ба тартиб даровардан, духтан (дуруст кардан), печонидан ва нигоҳдории маводҳои нарм;
- хучра барои додани маводҳои нарм;
- хучра барои нигоҳдошти маводҳои шустушӯӣ;
- таҷҳизотҳои зарурӣ тибқи Замима ба стандартҳо.

Баҳогузории иҷроиши стандарт.

Ҷомашуйхона аз назар гузаронида шуда, мутобиқати он ба талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешавад.

Стандарти 4.49. Дар шуъбаи патологоанатомӣ хучраҳо ва таҷҳизотҳои зарурӣ мавҷуданд.

Талаботҳои стандарт.

Тибқи талаботҳои Низомномаи муассисаҳои тандурустӣ ва воҳидҳои сохтори дар шуъбаи патологоанатомӣ хучраҳои зерин мавҷуданд:

- толорҳои/хучраи аутопсионӣ;
- хучраи таҳлилгарон;
- хучра барои нигоҳдошти ҷасад бо яхдон, ё ин ки камераҳои махсус;
- бойгонии микропрепаратҳо ва хуччатҳо;
- хучра барои омода намудани ҷасад ва супоридан ба наздикон;
- хучраи мудири шуъба;
- хучраи табибон бо мавҷуд будани микроскоп бо имкониятҳои аксирии компютери (сканеркунонӣ) микропрепаратҳо;
- хучраи ваколатдори хоҷагидорӣ;
- хучраи корманди хурди тибби навбатдор (вобаста бо воҳидҳои корӣ);
- озмоишгоҳи ситологӣ ва гистологӣ ва тайёр намудани биопсияи фаврӣ;

- ҳуҷра барои нигоҳдошти реактивҳои кимиёвӣ;
- ҳуҷра барои буридани биоматериалҳо;
- маводҳои таъиноти тиббӣ тибқи Замима ба стандартҳо.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Шуъбаи патологоанатомӣ аз назар гузаронида шуда, мутобиқати он ба талаботҳои стандарт баҳогузори карда

Стандарти 4.50. Дар шуъба/ҳуҷраи нигоҳдории ҷузъҳо ва зардобаи тайёри хун ҳуҷраҳо ва таҷҳизотҳои зарурӣ мавҷуданд.

Талаботҳои стандарт. Тибқи талаботҳои Низомномаи муассисаҳои тандурустӣ ва воҳидҳои сохторӣ ва талаботи фармоиши ВТҲИА ҚТ аз 26 январи 2015, №61 дар шуъба/ҳуҷраи нигоҳдории ҷузъҳо ва зардобаи тайёри хун ҳуҷраҳои зерин мавҷуданд:

- ҳуҷраи мудири шуъба;
- ҳуҷраи барои мутахассисон ва кормандони миёнаи тиб;
- ҳуҷраи ваколатдори хоҷагидорӣ;
- ҳуҷра барои гузаронидани ташхисҳои озмоишӣ;
- ҳуҷра барои нигоҳдошт ва додани ҷузъҳои хун;
- маводҳои таъиноти тиббӣ тибқи Замима ба стандартҳо.

Баҳогузори иҷроиши стандарт.

Шуъба/ҳуҷраи нигоҳдории ҷузъҳо ва зардобаи тайёри хун аз назар гузаронида шуда, мутобиқати он ба талаботҳои стандарт баҳогузори карда мешавад.

НОМГУЌИ
ТАҶҲИЗОТҲОИ АСОСИ

ТАҶҲИЗОТИ АСОСИИ ШУЪБАИ СОҶАИ ҶАРРОҲӢ

№ р/т	Маҳсулоти табиноти тиббӣ	Шумора	Эзоҳ
	Шуъбаи ҷарроҳии умумӣ/катҳо		
1.	Катча бо гармидиҳӣ ё курпаи гармидиҳанда барои навзодон	Мувофиқи миқдори катҳо	Шуъбаи кӯдакона
2.	Мизчаи парпечӣ	1 адад барои палата	Шуъбаи кӯдакона
3.	Овезаи иттилоотии наздикатӣ	Мувофиқи миқдори катҳо	Шуъбаи кӯдакона
4.	Нимкати мулоим барои муоина	3	
5.	Курсии гинекологӣ	1	
6.	Курсӣ- аробача	1	
7.	Замбар (каталка) барои нақлиёт	1	
8.	Костилҳо	Мувофиқи талабот	
9.	Занбар	1	
10.	Мизи ҷарроҳатбандӣ	2	
11.	Миз барои асбобҳо бо маҷмуи хурди асбобҳои ҷарроҳӣ	3	
12.	Миз барои кор бо лавозимот	1	
13.	Ҷевон барои нигоҳ доштани воситаҳои доруворӣ	2	
14.	Монитори назди катӣ бо 4 параметр (ғайриинвазивии АД, ЭКГ, ЧД, Т, пулкосиметрия – SatO2)		Ҳангоми мавҷуд будан ҲТШ
15.	Ҷамъоварандаи кислород	1	
16.	Дастгоҳи рентгении сайёр	1	
17.	Дастгоҳи сайёри тадқиқотҳои ултрасадо бо маҷмуи нишондиҳандаҳо (датчикҳо)	1	
18.	Вакуум аспиратор (баркӣ)	1	
19.	Маҷмуи сайёр барои гузаронидани чорабиниҳои наҷотдиҳӣ бо найчаи ҳаводиҳӣ, асбоби дастӣ барои нафасдиҳии сунъӣ, дефибрилятори дастӣ бо имконияти назорати СБКД, бо электродҳо ва манбаи автономии қувваи барқ, сӯзандорӯҳо, маҷмуи маводҳои доруворӣ барои расонидани ёрии таъҷилии тиббӣ	1	
20.	Дастгоҳи СБКД сайёр	1	
21.	Электроэнцефалограф	1	Шуъбаи ҷарроҳии асаб, хангоми вучуд надоштани шуъбаи

			ташхиси функционалӣ
22.	Инфузомат	1	
23.	Перфузор	1	
24.	Яхдон	3	
25.	Танометрҳо (бо манжет барои кӯдакони то 1 сола)	2	
26.	Негатоскоп	1	
27.	Оинаи муоинавии маҳбал	2	
28.	Чевон бо маҷмӯи маводҳои доруворӣ ва лавозимотҳои тиббӣ барои расонидани ёрии фаврии тиббӣ дар ҳолатҳои бетаъхир дар ҳолатҳои таъҷилӣ	3	
29.	Дорукутгӣ ҳангоми садамаҳои биологӣ	3	
30.	Дорукутгии зиддисадамавӣ	3	
31.	Тарозуҳои тиббӣ бо қадченкунакҳо	1	
32.	Ҳароратсанчаки тиббӣ	Мувофиқи талабот	
Шӯбаи бемориҳои гушу гӯлу ва бинӣ /катҳо			
33.	Асбоби рӯшноидиҳандаи афсор (пешонагӣ)	Мувофиқи талабот	
34.	Курсии даврзананда барои санчиш ва машқдихии дастгоҳи вестибулярӣ	1	
35.	Фурузонаки бинокулярӣ	1	
36.	Отоскоп, оториноскоп	1	
37.	Риноскоп, риноларингофиброскоп	1	
38.	Эхосиноскоп	1	
39.	Балон барои боддихии гӯшҳо	1	
40.	Маҷмуи камертонҳои тиббӣ	1	
41.	Аудиометр	1	
42.	Асбоб барои маҳси пардаи гӯш	1	
43.	Маҷмуи асбобҳо барои расонидани ёрии фаврӣ ба беморони гирифтори бемориҳои гӯшу гӯлу бинӣ	1	
Шӯбаи бемориҳои чашм/катҳо			
44.	Маҷмуи линзаҳо ва чанбаракҳои (айнакҳои) намунавӣ-санчишӣ	1	
45.	Проектори автоматикии аломатҳо	1	
46.	Ҷадвал барои муайян намудани ҳиссиёти рангҳо	1	
47.	Пневмотонометр (автоматикӣ)	1	
48.	Рефрокератометр (автоматикӣ)	1	
49.	Маҷмуи ҷадвалҳои скиаскопӣ	1	
50.	Фурзонаки тарқишдор бо давозимот (дастӣ, статсионарӣ)	1	
51.	Офтальмоскоп (барқӣ)	1	
52.	Тонометри апланатсионии Маклаков	1	
53.	Офтальмоскопи бинокулярӣ барои офтальмоскопияи чаппа дар пешони васлшаванда	1	
54.	Маҷмуи линзаҳои ташхиси офталмологӣ барои офталмологияи дастӣ	1	
55.	Фонусҷаи офталмологӣ	1	

56.	Периметр	1	
57.	Маҷмуъ барои васеъ намудани пилкҳои чашм	1	
58.	Маҷмуи асбобҳо барои ҷарроҳии фаврии офталмологӣ	1	
Шуъбаи урологӣ/катҳо			
59.	Маҷмуи тамйизгардонидашудаи яккарата барои эпистостомияи троакарӣ	Мувофиқи талабот	
60.	Нефроскоп	1	Ҳангоми мавҷуд набудани шуъбаи (хучраи) эндоскопӣ
61.	Систоуретроскоп	1	Ҳангоми мавҷуд набудани шуъбаи (хучраи) эндоскопӣ
62.	Систоскопи муоинавӣ	1	Ҳангоми мавҷуд набудани шуъбаи (хучраи) эндоскопӣ
63.	Систоскоп бо маҷмуи катетерҳо барои баровардани пешоб	1	Ҳангоми мавҷуд набудани шуъбаи (хучраи) эндоскопӣ
64.	Уретерореноскоп	1	Ҳангоми мавҷуд набудани шуъбаи (хучраи) эндоскопӣ
65.	Катетерҳо (Фоли, Петсер, найчаи пешобгузар)	Мувофиқи талабот	
66.	Маҷмуъ барои биопсияи ғадуди простата (мардона)	1	
67.	Маҷмуи асбоби васеъкунандаи уретралӣ	1	
Шуъбаи осебшиносӣ/катҳо			
68.	Шинаҳои Крамер ва Дитрих	Мувофиқи талабот	
69.	Корсетҳо барои доштани сутунмуҳра	Мувофиқи талабот	
70.	Асбобҳо барои ҷобачокунии устухонҳои дасту пой ва банди даст	Мувофиқи талабот	
71.	Асбобҳо барои ҷарроҳии буғумҳо	Мувофиқи талабот	

ТАҶҲИЗОТҲОИ АСОСИИ ҶАРРОҲӢ/ҚИСМИ ҶАРРОҲӢ

№ т/т	Маҳсулоти табиоти тиббӣ	Микдор	Эзоҳ
Шуъбаи ҷарроҳии умумӣ/катҳо			
1.	Мизи ҷарроҳии умумӣ (универсалӣ)	Мувофиқи талабот	
2.	Курпаи (матраси) гармидиханда барои	Мувофиқи	Барои соҳаи

	мизи ҷарроҳӣ	талабот	кӯдакона
3.	Курсии гинекологӣ	1	Барои таваллудхонаҳо (ҷарроҳӣҳои гинекологӣ) ва шуъбаи проктологӣ)
4.	Фурузонаки бесояи ҷарроҳӣ (статсионарӣ ва сайёр)	1	
5.	Мизча барои асбоу лавозимотҳо	3	
6.	Курсии бетакия даврзананда бо рӯйпӯши шӯсташаванда	Мувофиқи талабот	
7.	Электроаспиратор	1	
8.	Контейнерҳо (биксҳо) барои асбобҳо ва маводҳои тамйизгардонидашудаи ҷарроҳӣ	Мувофиқи талабот	
9.	Ҷевон барои маҷмуи раҳти хоб ва лавозимотҳои ҷарроҳӣ	1	
10.	Ҷевон барои маводҳои доруворӣ	1	
11.	Дорукутгӣ барои садамаҳои биологӣ		
12.	Электрокоагулятори ҷарроҳӣ	1	
13.	Контейнерҳо (зарфҳо) барои рӯбучини пеш аз тамйизгардонӣ, дезинфексия ва тамйизгардонии асбобҳо	4	Ҳангоми мавҷуд набудани ҲТШ
14.	Маҷмуъ барои муайян намудани гуруҳи хун ва резус-омилҳо, система барои трасфузияи хун, ҷузъҳои он	1	
Ҷойи кории табиби беҳисгардон/наҷот (анестезиолог/реаниматолог)			
15.	Дастгоҳи наркоздиҳӣ (контурҳои нимкушода, нимпӯшида ва пӯшида) бо дастгоҳи нафасдиҳӣ, азҷумла системаи триггернӣ, монитори газӣ ва волюметрӣ	1	
16.	Дастгоҳи наркоздиҳӣ (контурҳои нимкушода ва нимпӯшида) бо дастгоҳи нафасдиҳӣ ва монитори волюметрӣ	1	
17.	Дастгоҳи НС (ИВЛ) бо имкониятҳои васеъ	1	
18.	Дастгоҳи НС (ИВЛ) сайёр	1	
19.	Халтаи нафасдиҳӣ барои нафасдиҳии сунъӣ	Як адад барои мизи ҷарроҳӣ	
20.	Монитор барои муайянсозии барқароршавии кашиши мушакҳо	Як адад барои миз	
21.	Нейростимулятор барои муайян намудани (индикации) блокадаи риштаҳои асаб	Як адад барои ду миз	
22.	Монитор наздикатӣ барои 6 парметр (ғариинвазивӣ АД, ЭКГ, ЧД, Т, Оксиметр, капнометр)	Як адад барои мизи ҷарроҳӣ	
23.	Дефибриллятори сайёр бо импулси биполярӣ, ҷуброни муқовимати байни электродҳо ва садодиханда	1	
24.	Дастгоҳи барқии ангезандаи кори дил (Электрокардиостимулятор)	1	

25.	Дастгоҳи СБКДЖ шашканала	2	
26.	Обияткаши барқӣ	Як адад барои мизи чарроҳӣ	
27.	Перфузорҳо бо ду сӯзандору	Як адад барои мизи чарроҳӣ	
28.	Насоси инфузионӣ	Як адад барои мизи чарроҳӣ	
29.	Гармидиханда барои маводҳои инфузионӣ	Як адад барои мизи чарроҳӣ	
30.	Системаи инфузиони сайёр	1	
31.	Помпаи сӯзандоругии сайёр	1	
32.	Маҷмӯъ барои беҳискунии эпидуралӣ	Як адад барои мизи чарроҳӣ	
33.	Маҷмӯъ барои беҳискунии спиналӣ	Як адад барои мизи чарроҳӣ	
34.	Маҷмӯъ барои найчагузарони варидҳои марказӣ	Як адад барои мизи чарроҳӣ	
35.	Маҷмӯъ барои интубатсияи хирной (ларингоскопии универсалӣ, найчаҳои интубатсионӣ ва ғ.)	Як адад барои мизи чарроҳӣ	
36.	Маҷмӯъ барои итубатсияи мушкили хирной, бо найчаи умумии интубатсионӣ, ниқоби ларингелӣ, фибробронхоскоп	1	
37.	Маҷмӯи интубатсионии алоҳида барои беморони септикӣ (сироятӣ) ва беморони гурӯҳи хатар: а) системаи пӯшидаи аспиратсионии барои найчаи интубатсионӣ ива трахеостомӣ; б) контури нафаскашии якарата бо филтри зиддибактериявӣ; в) системаи маҳками пешобқабулкунӣ; г) маҷмӯъ барои катетеризатсияи варидҳои марказӣ тавассути катетер «бо ғилоф»; д) часпониши ҷудокунанда барои катетерҳои беҳисгардонӣ ва рағҳо.	1	
38.	Мизи беҳискунии	Як адад барои як мизи чарроҳӣ	
39.	Дастгоҳи сайёри ренгенӣ	1	
40.	Нимкати кучондашавадаи (сайёр) наҷот	1	
Таҷҳизотҳо ва асбобҳо			
41.	Лапароскоп	1	
42.	Маҷмуи калони чарроҳӣ	Мувофиқи талабот	
43.	Маҷмуи хурди чарроҳӣ	Мувофиқи талабот	
44.	Маҷмуи асбобҳои микроҷарроҳӣ	1	
45.	Маҷмуи асбобҳо барои гузаронидани ҷарроҳии қафаси сина	1	
46.	Маҷмуи асбобҳо барои гузаронидани ҷарроҳии буриши Қайсар	1	

47.	Микроскопи ҷарроҳӣ бо рӯшноии коаксималӣ бо окулярҳои ҷудошаванда ва пайвастандаҳои иловагӣ	1	
48.	Маҷмуи асбобҳои ҷарроҳии асаб	1	
49.	Дастгоҳ барои коркарди устухонҳо ва бофтаҳои устухон	1	Шуъбаи ҷарроҳии асаб
50.	Лупа бинокулярӣ бо манбаи рӯшноидихӣ	1	Шуъбаи ҷарроҳии асаб
51.	Трепан барои ҷароҳии асаб бо маҷмуи пармаҳои андозаҳои гуногун	1	Шуъбаи ҷарроҳии асаб
52.	Маҷмуи асбобҳо барои гузаронидани ҷарроҳии байни муҳраҳои сутунмуҳра	1	Шуъбаи ҷарроҳии асаб
53.	Маҷмуи асбобҳои ҷарроҳӣ барои бемориҳои гушу гулу ва бинӣ	1	
54.	Офтальмоскопи бинокулярӣ барои офтальмоскопияи чаппа бо васлашавӣ дар пешонӣ	1	Шуъбаи бемориҳои чашм
55.	Маҷмуи офтальмологии ҷарроҳии умумӣ фако/витро бо лавозимот ва асбобҳо барои амалиётҳои ҷарроҳии асосии офтальмологӣ	1	Шуъбаи бемориҳои чашм
56.	Маҷмуи линзаҳои васлашаванда барои муонаи қаъри чашм дар рафти амалиёти ҷарроҳӣ	1	Шуъбаи бемориҳои чашм
57.	Фурузонаки бесоя	1	Шуъбаи бемориҳои чашм
58.	Маҷмуи асбобҳо барои ҷарроҳии урологӣ	1	
59.	Дастгоҳи Илизаров	1	Шуъбаи осебшиносӣ
60.	Маҷмуи асбобҳои ҷарроҳии барои ҷароҳии осебшиносӣ	1	
61.	Маҷмуи асбобҳои ҷарроҳии барои гузаронидани ҷароҳӣ бо усули лапароскопӣ	1	

**ТАҶҲИЗОТҲОИ АСОСИИ БАРОИ ҲУҶЕРАҲОИ ТАБОБАТИ ШИДДАТНОК
(ҲАНГОМИ МАВҶУД НАБУДАНИ ШУЪБАИ БЕҲИСТАРДОНӢ ВА НАҶОТ)**

№ р/т	Воситаҳои табиоти тиббӣ	Шумора	
		ҷойи кори табиби наҷот ва беҳискуни	Ҳуҷра барои бистарии муваққатӣ
	Шуъбаи ҷарроҳии умумӣ/катҳо		
1.	Дастгоҳи наркоз бо асбоби нафасдиҳӣ ва монитори газӣ	Як адад дар мизи ҷарроҳӣ	
2.	Нафасдиҳии маҷбурии шушҳо, мониторинги фишор ва ҳаҷм бо системаи триггернӣ		Як адад барои як ҷой
3.	Халтаи нафасдиҳӣ барои НС-и дастӣ	Як адад барои мизи ҷарроҳӣ	Як адад барои палата
4.	Маҷмуи барои интубатсияи хирной (ларингоскопии умумӣ, найчаҳои	Як адад барои мизи ҷарроҳӣ	

	интубатсионӣ ва ғ.)		
5.	Мачмуъ барои интубатсияи мушкили хирной, аз чумла коникот, найчай умумии интубатсионӣ, ниқоби гарингелӣ, фибробронхоскоп	Як адад барои мизи ҷарроҳӣ	
6.	Мачмуъ барои беҳисгардонии эпидуралӣ	Як адад барои як ҷой	Як адад барои як ҷой
7.	Мачмуъ барои беҳисгардонии спиналӣ	Як адад барои як ҷой	Як адад барои як ҷой
8.	Мачмуъ барои катеткунонии варидҳои марказӣ	Як адад барои як ҷой	Як адад барои як ҷой
9.	Мачмуъи интубатсионии алоҳида барои беморони септикӣ (сироятӣ) ва беморони гурӯҳи хатар: а) системаи пӯшидаи аспиратсионии барои найчай интубатсионӣ ива трахеостомӣ; б) контури нафаскашии якарата бо филтри зиддибактериявӣ; в) системаи маҳками пешобқабулкунӣ; г) мачмуъ барои катетеризатсияи варидҳои марказӣ тавассути катетер «бо ғилоф»; д) часпониши ҷудокунанда барои катетерҳои беҳисгардонӣ ва рағҳо	Як мачмуъ барои қисми ҷарроҳӣ	Як мачмуъ барои палата
10.	Монитор назди кат барои 6 параметр (ғариинвазивӣ АД, ЭКГ, ЧД, Т, Оксиметр, капнометр)	Як адад барои мизи ҷарроҳӣ	Як адад барои як ҷой
11.	Монитори сайёр	Як адад барои қисми ҷарроҳӣ	
12.	Дефибрилляторӣ сайёр бо импулси биполярӣ, нигоҳ доштн муқовимати байни электродҳо ва садодиҳанда	Як адад барои мизи ҷарроҳӣ	Як адад барои як ҷой
13.	Электрокардиостимулятор	Як адад барои мизи ҷарроҳӣ	Як адад барои се ҷой
14.	Дастгоҳ барои маҳси пӯшидаи дил (кардиопамп)	-	Як адад барои шаш ҷой
15.	Нимкати кучондашавандаи шӯъбаи наҷот, аз чумла бо мачмуи асбобҳои наҷотдиҳӣ ва дефибриллятор	Як адад барои мизи ҷарроҳӣ	
16.	Электрокардиографи шашканала	-	Як адад
17.	Обияткаши барқӣ	Як адад барои миз	Як адад барои ду ҷой
18.	Ингаляторӣ ултрасадоӣ	-	Як адад барои ду ҷой
19.	Дастгоҳи Бобров	Як адад барои миз	Як адад барои як ҷой
20.	Плевроаспиратор	-	Як адад барои ду ҷой
21.	Дефибрилляторӣ сайёр бо импулси биполярӣ, нигоҳ доштани муқовимати байни электродҳо ва садодиҳанда	-	Як адад барои як ҷой
22.	Насос бо як сӯзандору	-	Як адад барои ду ҷой
23.	Насоси инфузионӣ	Як адад барои	Як адад барои

		мизи чарроҳӣ	як ҷой
24.	Пояи инфузионӣ (насос бо 3 сӯзандору, насос бо инфузия)	Як адад барои мизи чарроҳӣ	Як адад барои як ҷой
25.	Гармидиҳанда барои маводҳои инфузионӣ	-	Як адад
26.	Системаи инфузиони сайёр	Як адад	
27.	Обкашаки сӯзандоругии сайёр	Як адад	
28.	Асбоб барои чен кардани фишори варидӣ	Як адад барои мизи чарроҳӣ	Як адад барои як ҷой
29.	Маҷмуи (сайёри) мобилӣ барои гузаронидани амалиётҳои наҷотдиҳӣ дар дигар шӯбаҳо, аз он ҷумла ҳаводиҳанда, дастгоҳи дасти нафасдиҳии сунъии шушҳо, дефибриллятор бо имконияти назорати СБКД, бо электродҳо ва манбаи кувааи автономӣ, сӯзандоруро, маҷмуи воситаҳои доруворӣ, аз ҷумла дорувориҳо барои расонидани ёрии таъҷилӣ		Як адад
30.	Насос бо як сӯзандору	Як адад барои мизи чарроҳӣ	
31.	Мизи наҷотдиҳӣ		Дар ҳар як ҷой
32.	Маҷмуи барои муайян намудани гурӯҳи хун ва резус-омилҳо, система барои трасфузиияи хун, ҷузъҳои он	Ҳангоми мавҷуд набудани шӯбаи трансфузиологӣ	
33.	Кати функционалии се қисма, бо тақяҳо барои кассетҳо, зарфҳо, пой барои гузаронидани сӯзандору қатрагӣ, восита (кронштейн) барои боло кашидан		Палата чиҳозонида мешавад
34.	Консоли шакли «рельс», аз он ҷумла, 3 намуди газ (ҳавокашак, кислород, ҳавои фишурда), ҷароғак, тақя барои монитор, пой барои гузаронидани сӯзандору қатрагӣ, системаи дренажӣ, ингалляторҳои аэрозолӣ, намкунандаи кислород, пардаи ҷудокунанда.	Як адад барои қисми чарроҳӣ	
35.	Генератори кислород, ҳавои фишурда ва ҳавокашак	Як адад барои блоки чарроҳӣ	Як адад барои палата
36.	Барқтаъминкунии садамавӣ	Як адад барои блоки чарроҳӣ	
37.	Нимкати саёри наҷотдиҳӣ	Як адад барои блоки чарроҳӣ	
38.	Занбар		Як ададбарои як ҷой

**ТАҶҲИЗОТИ АСОСИИ
ШУЪБАИ БЕҲИСГАРДОНӢ ВА НАҶОТ**

№ т/т	Маҳсулоти таъиноти тиббӣ	Микдор	Эзоҳ
		Толори наҷотдиҳӣ	Ҳучраи табобати шиддатнок
	Шӯбаи чарроҳии умумӣ/катҳо		

1.	Дастгоҳи наркозидиҳӣ (контурҳои нимкушода, нимпӯшида ва пӯшида) бо дастгоҳи нафасдиҳӣ, аз ҷумла системаи триггернӣ, монитори газӣ ва волюметрӣ	Як адад дар мизи ҷарроҳӣ	
2.	Нафасдиҳии маҷбурии шушҳо, мониторинги фишор ва ҳаҷм		Як адад барои як ҷой
3.	Нафасдиҳии маҷбури, ёридиҳандаи шушҳо, мониторинги мавҷи нафас, фишор, ҳаҷм ва таркиби кислород		Як адад барои се ҷой
4.	Нафасдиҳии маҷбури, ёридиҳандаи шушҳо. Васеъ намудани имкониятҳои мувофиқат ва азнавсозии шаклҳои нафасдиҳии маҷбури, ёридиҳанда, яку яқбораи шушҳо ва мониторинг	Як адад барои мизи ҷарроҳӣ	
5.	Дастгоҳ барои НСШ-и ғайриинвазивӣ	Як адад барои шаш ҷой	
6.	Дастгоҳи НСШ-и нақлиётӣ	Як адад барои шаш ҷой	
7.	Халтаи нафасдиҳӣ барои НСШ-и дастӣ	Як адад барои мизи ҷарроҳӣ	Як адад барои се ҷой
8.	Монитор барои муайян намудани умқии қатъи асабию мушакӣ	Як адад барои миз	Як адад барои шаш ҷой
9.	Монитори назди қатъ бо 12 параметр (ғайриинвазивии ФШ, инвазивӣ ФШ-2-канала, СБКД, СН, Т-канала, оксиметрия, капнометрия, кашиши дил)	Як адад барои мизи ҷарроҳӣ	-
10.	Монитор назди қатъ барои 4 параметр (ғайриинвазивӣ ФШ, СБКД, СН, Т), оксиметр.	-	Як адад барои як ҷой
11.	Пулти марказии монитор	Як адад барои ҳар як шаш монитор	
12.	Монитори сайёр	Як адад барои шубба	
13.	Анализатори автоматикӣ гази хун, КЩС, элетролитҳо, глюкоза	Як адад барои шубба	
14.	Анализатори биокимиявии сафеда ва фраксияҳо фермент, азот, креатинин, алкохол дар хун	Як адад барои шубба	
15.	Анализатори таркиби ҳуҷайрагии хун	Як адад барои шубба	
16.	Коагулометр	Як адад барои шубба	
17.	Осмометр	Як адад барои шубба	
18.	Онкометр	Як адад барои шубба	
19.	Дефибриллятори сайёр бо импулси биполярӣ, нигоҳ доштани муқовимати байни электродҳо ва садодиҳанда	Як адад барои мизи ҷарроҳӣ	Як адад барои се ҷой
20.	Электрокардиостимулятор	-	Як адад барои шаш ҷой
21.	Дастгоҳ барои масҳи пӯшидаи дил (кардиопамп)	Як адад юарои миз	-
22.	Дастгоҳи СБКД 12-канала бо бо кушодани рамзҳо дар аробача	Як адад барои мизи ҷарроҳӣ	-
23.	Дастгоҳи СБКД 6-канала	-	Як адад барои се ҷой
24.	Обияткаши барқӣ	Як адад барои миз	Як адад барои ду ҷой
25.	Ингалятори ултрасадоӣ	-	Як адад барои се ҷой
26.	Дастгоҳи Бобров	Як адад барои	Як адад барои

		миз	як ҷой
27.	Плевроаспиратор	-	Як адад барои шаш ҷой
28.	Перфузорҳо бо ду сӯзандору	-	Як адад барои ду ҷой
29.	Насоси инфузионӣ	-	Як адад барои ду ҷой
30.	Пояи инфузионӣ (насос бо 3 сӯзандору, 3 насоси инфузионӣ)	Як адад барои миз	-
31.	Гармидиҳандаи маводҳои инфузионӣ	Як адад барои миз	Як адад барои як ҷой
32.	Системаи инфузиони сайёр	Як адад барои шуъба	
33.	Обияткаши наклиётии сӯзандоругӣ	Як адад барои шуъба	
34.	Дастгоҳ барои чен кардани фишори варидҳо	Як адад барои миз	Як адад барои як ҷой
35.	Маҷмуъ барои беҳисгардони эпидуралӣ	Як адад барои миз	Як адад барои як ҷой
36.	Маҷмуъ барои беҳисгардони спиналӣ	Як адад барои миз	Як адад барои як ҷой
37.	Маҷмуъ барои катеткунонии варидаи марказӣ	Як адад барои миз	Як адад барои як ҷой
38.	Маҷмуъ барои интубатсияи хирной (ларингоскопии умумӣ, найчаҳои интубатсионӣ ва ғ.)	Як адад барои миз	Як адад барои ду ҷой
39.	Маҷмуъ барои интубатсияи мушкили хирной, аз ҷумла коникот, найчаи умумии интубатсионӣ, ниқоби гарингелӣ, фибробронхоскоп	Як адад барои миз	Як адад барои се ҷой
40.	Маҷмуъ барои муайян намудани гуруҳи хун ва резус-омилҳо, система барои трасфузияи хун, ҷузъҳои он	Ҳамноми набудани шуъбаи тансфузиологӣ	
41.	Маҷмуи интубатсионии алоҳида барои беморони септикӣ (сироятӣ) ва беморони гуруҳи хатар: а) системаи пушидаи аспиратсионии барои найчаи интубатсионӣ ива трахеостомӣ; б) контури нафаскашии яккарата бо филтри зиддибактериявӣ; в) системаи маҳкамаи пешобқабулкунӣ; г) маҷмуъ барои катетеризатсияи варидҳои марказӣ тавассути катетер «бо ғилоф»; д) часпониши ҷудокунанда барои катетерҳои беҳисгардонӣ ва рағҳо.	Як адад барои блоки ҷарроҳӣ	Як адад барои се ҷой
42.	Маҷмуи (сайёри) мобилӣ барои гузаронидани амалиётҳои наҷотдиҳӣ дар дигар шуъбаҳо, аз он ҷумла хаводиҳанда, дастгоҳи дасти нафасдиҳии сунъии шушҳо, дефибрилятор бо имконияти назорати СБКД, бо электродҳо ва манбаи қуваи автономӣ, сӯзандоруҳо, маҷмуи воситаҳои доруворӣ, аз ҷумла	Як адад	Як адад

	дорувориҳо барои расонидани ёрии таъҷилӣ		
43.	Мизи чарроҳӣ	Як адад барои толор	
44.	Кати функционалии се қисма, бо тақя барои кассетҳо, зарфҳо, пояҳо барои чакондани маҳлулҳо, восита (кронштейн) барои боло кашидан	-	Барои ҳар як ҷой
45.	Љевонҷаи назди кат бо курсии даврзананда		Барои ҳар як ҷой
46.	Консоли шакли «рельс», аз он ҷумла, 3 намуди газ (ҳавокашак, кислород, ҳавои фишурда), ҷароғак, тақя барои монитор, поя барои маҳлули чаканда, системаи дренажӣ, ингаляторҳои аэрозолӣ, намкунандаи кислород, пардаи ҷудокунанда	Ҳар як шӯба таҷҳизонида мешавад	
47.	Курпай (матраси) зидди захмбӣ (пролежный)	-	Як адад барои се ҷой
48.	Курпа барои батанзим дароварандаи ҳарорат	-	Як адад барои шаш ҷой
49.	Генератори кислород, ҳавои фишурда ва ҳавокашак	Як адад барои шӯба	
50.	Манбаи барқтаъминкунии садамавӣ	Як адад барои шӯба	
51.	Дастгоҳи рентгени сайёр	Як адад барои шӯба	
52.	Аробачаи сайёри наҷотдиҳӣ	Як адад барои шӯба	
53.	Курсӣ-аробача	Як адад барои шӯба	
54.	Занбар	Як адад барои се ҷой	

ТАҶҲИЗОТИ АСОСИИ ШҶБАИ БЕМОРИҲОИ ДАРУНӢ

№ р/т	Маҳсулоти таъиноти тиббӣ	Миқдор	Эзоҳ
1.	Катҷаҳо ё бистарҷаҳои гармидиҳанда барои навзодон, кювезҳо	Мувофиқ ба миқдори катҳо	Шӯба/катҳо барои соҳаи кӯдакона
2.	Мизи парпечӣ	Мувофиқи талабот	Шӯба/катҳо барои соҳаи кӯдакона
3.	Овезаи итилоотии назди кат	Мувофиқ ба миқдори катҳо	Шӯба/катҳо барои соҳаи кӯдакона
4.	Нимкат тиббӣ барои муоина	2	
5.	Курсӣ-аробача	1	
6.	Нимкат барои маҳс	1	Шӯбаи/кати асабшиносӣ (табобатӣ)
7.	Тонометрҳо, сфигманометр ва фонендоскопҳо	Мувофиқ ба миқдори табибон	
8.	Болғачаи неврологӣ	1	
9.	Лентаи сантиметрӣ	1	Шӯба/кати эндокринологӣ ва соҳаи

			кӯдакона
10.	Камертони дараҷабандӣ	1	Шуъба/кати эндокринологӣ
11.	Глюкометр бо тест-рахчаҳо	1	Шуъба/кати эндокринологӣ
12.	Дастгоҳи СБКД бисёрканала	1	
13.	Асбоб барои тадқиқоти нафаси берунии (пикфлометр)	Мувофиқи талабот	
14.	Маҷмуъ барои пунксияи пардаи шуш (плевра)	1	Шуъбаи/кати пулмонология
15.	Гастроскоп бо маҷмуъ барои биопсия	1	Шуъбаи/кати гастроэнтероло гӣ (ҳангоми мавҷуд набудани шуъбаи/ҳучраи эндоскопӣ)
16.	Колоноскоп бо маҷмуъ барои биопсия	1	Шуъбаи/кати гастроэнтероло гӣ (ҳангоми мавҷуд набудани шуъбаи/ҳучраи эндоскопӣ)
17.	Ректосигмоскоп бо маҷмуъ барои биопсия	1	Шуъбаи/кати гастроэнтероло гӣ (ҳангоми мавҷуд набудани шуъбаи/ҳучраи эндоскопӣ)
18.	Маҷмуъ барои биопсияи цигар	1	Шуъбаи/кати гастроэнтероло гия
19.	Тарозуҳои тиббӣ бо ченаки қад (тарозуҳои электронӣ барои кӯдакони то сини 1 сола)	Мувофиқи талабот	Шуъбаи/кати соҳаи кӯдакона
20.	Электрокардиографи бисёрканала	1	
21.	Негатоскоп	1	
22.	Консентратори кислород	1	
23.	Халтаи нафасдиҳӣ барои НСШ-и дастӣ	1	
24.	Небулайзерҳо (инголяторӣ аэрозоли)	1	
25.	Электроэнцефалограф	1	Шуъбаи/кати неврологӣ (ҳангоми мавҷуд набудани ташхиси функционалӣ)
26.	Маҷмуъ барои наҷотдиҳӣ (ларингоскопии умумӣ, найчаҳои интубатсионӣ ва ғ.)	1	ҲТШ
27.	Монитор назди кат барои 4 параметр (ғариинвазивӣ АД, ЭКГ, ЧД, Т, оксиметр).	Мувофиқи талабот	ҲТШ

28.	Монитори нақлиёти бемор	1	ҲТШ
29.	Дефибриллятори бифазавӣ	1	ҲТШ
30.	Электрокардиостимулятор	1	ҲТШ
31.	Маҷмуи (сайёри) мобилӣ барои гузаронидани амалиётҳои наҷотдиҳӣ, аз он ҷумла ҳаводиҳанда, дастгоҳи дасти нафасдиҳии сунъии шушҳо, дефибриллятор бо имконияти назорати СБКД, бо электродҳо ва манбаи қуваи автономӣ, сӯзандорӯхо, маҷмуи воситаҳои доруворӣ, аз ҷумла дорувориҳо барои расонидани ёрии таъҷилӣ	1	
32.	Инфузомат	1	
33.	Чевон барои нигоҳдошти маводҳо барои расонидани ёрии фаврӣ ҳангоми ҳолатҳои таъҷилӣ	3	
34.	Дорукутӣ ҳангоми садамаи биологӣ	3	
35.	Дорукутӣ садамавӣ	3	
36.	Яхдонҳо (маишӣ ва барои маводҳои доруворӣ)	3	
37.	Маҷмуъ барои гирифтани маводҳо аз одамон ва объектҳои муҳити зист ҳанноси СНХ (сироятҳои ниҳоят хатарнок) бо маҷмуи либосҳои муҳофизатӣ (шакли 30)	1	Як адад барои Шуъбаи сироятӣ

ТАҶҲИЗОТИ АСОСИИ ОЗМОИШГОҲ

№ р/т	Маҳсулоти таъиноти тиббӣ	Микдор	Эзоҳ
	А. Таҷҳизоти заминавии озмоишгоҳ		
1.	Тамйизгардонандаи ҳавоӣ	1	
2.	Тамйизгардонандаи бугӣ	1-2	
3.	Термостати барқӣ	1	
4.	Аквадистиллятор	1-2	
5.	Яхдон	2	
6.	Сентрифугаи озмоишгоҳ	1-2	
7.	РН-метр (ионометр)	1	
8.	Чароғакҳои бактеритсидӣ	2-3	
9.	Микрометр	1	
10.	Лупа	1	
11.	Спиртовка	1	
12.	Штативҳо	4-5	
13.	Маҷмуаи зарфҳои озмоишгоҳӣ		
14.	Термометрҳо (барои назорати ҳарорат дар дастгоҳи тамйизгардонӣ, термостатҳо, яхдонҳо, моеъҳои шустушӯӣ, трмометрҳои ҳучрагӣ)		
15.	Асбобу лавозимоти озмоишӣ, ки ба усулҳои таҳқиқот мувофиқат мекунанд		
16.	Реактивҳои ташҳисӣ		
	Б. Таҳқиқотҳои клиникӣ ва ситологӣ		
17.	Тарозуҳои ташҳисӣ бо сангҳои гуногун	1	
18.	Тарозуҳои торсионӣ	1	

19.	Ҳавокаш	1	
20.	Микроскопи бинокулярӣ	1	
21.	Урометр	2	
22.	Секундомер	1	
23.	Камераи ҳисобкунӣ	1	
В. Тадқиқотҳои гематологӣ			
24.	Анализатори гематологӣ	1	Сатҳи дуҷум ва сеҷум
25.	Колориметри аксӣ-барқӣ	1-2	
26.	Микроскопи бинокулярӣ	2	
27.	Ҳисобкунак барои ҳисоби шаклҳои лейкоцитӣ	1-2	
28.	Дастгоҳ барои рангубори боқимондаҳои олудаи хун	1	
29.	Дастгоҳи Панченкова (СОЭ-метр ПР-3)	2	
30.	Камераи ҳисобкунӣ	1-2	
31.	Центрифугаи гематокритӣ	1	Сатҳи дуҷум ва сеҷум
В. Тадқиқотҳои биокимиявӣ			
32.	Анализатори биокимиявӣ (пурра ва нимавтоматикӣ)	1	Сатҳи дуҷум ва сеҷум
33.	Колориметри аксӣ-барқӣ	1-2	
34.	Ҳавокаш	1	
35.	ТПС бо шишаҳои шаффоф	1	
36.	Анализатор барои муайян кардани электролитҳо	1	Сатҳи дуҷум ва сеҷум
37.	Анализатор барои муайян намудани ҳолати мутаносибияти кислота ва ишқор (КЩС)	1	Саиҳи сеҷум
38.	ИФА-анализатор бо маҷмӯи мувофиқаткунанда (сентрифуга, дозаторҳо ва ғ.)	1	Сатҳи дуҷум ва сеҷум
39.	Дастгоҳ барои электрофорез	1	
40.	Секундомер (таймер)	1	
41.	Глюкометр	1	

ТАҶҲИЗОТИ АСОСИИ ҲУҶРАИ РЕНТГЕНӢ

№ т/г	Дастгоҳҳои тиббӣ	Шумора	Эзоҳ
1.	Дастгоҳҳои рентгенӣ-ташҳисӣ (графия, скопия): <ul style="list-style-type: none"> • статсионарӣ; • сайёри мобилӣ. 	1 1	дастгоҳи ҳаракаткунандаи мобилии рентгенӣ барои сатҳи дуҷум ва сеҷум
2.	Кассетаҳои рентгени оҳанин барои тасмаҳои рентгенӣ (андозаҳои гуногун)	10	
3.	Лампаи сурх	1	
4.	Негатоскоп	2	
5.	Реактивҳо ва падидадорӣ барои тасмаҳои аксӣ	Захира барои 1 моҳ	
6.	Кронштейн барои овезон кардани чорҷӯбаҳои рентгенӣ	1	
7.	Маҷмӯи зарфҳо барои коркарди	1	

	фотохимиявии рентгенограммаҳо		
8.	Раф барои нигоҳдории кассетаҳои рентгенографӣ	1	
9.	Мошинаи падидадоркунанда	1	Барои сатҳи сеюм

**ТАҶҲИЗОТҲОИ АСОСИИ ШҶҶБАИ ФИЗИОТЕРАПЕВТӢ ВА
ТВШ (ЛФК)**

№ т/т	Маҳсулоти таъиноти тиббӣ	Микдор	Эзоҳ
1.	Нимкати мулоим барои табобат	Мувофиқи талабот	
2.	Дастгоҳҳо барои табобати барқӣ (галванизатсия, электрофорез, хобби барқӣ, диадинамотерапия, диатермия, индуктотермия, УВЧ, дарсонвалитатсия, табобати микромавҷӣ (ЛУЧ)	1	
3.	Дастгоҳҳо барои гузаронидани табобат бо усули рӯшноӣ (КУФ, УФО, Соллюкс ва ғ.)	1	
4.	Дастгоҳҳо ва воситаҳо барои гузаронидани табобат бо усули гармӣ (парафинотерапия, озокеритотерапия ва ғ.)	1	
5.	Дастгоҳҳо ва воситаҳои доруворӣ барои гузаронидани табобати ингалятсионӣ (ингаляторҳои ултрасадо, дигар намудҳои ингаляторҳо, маҳлулҳои воситаҳои доруворӣ)	1	
6.	Дастгоҳи тамйизгардонӣ барои кам кардани об ва тамйизгардонии парафин	1	
7.	Миз барои дастгоҳҳои физиотерапевтӣ	Мувофиқи талабот	
8.	Курсичаи хурд барои маҳс	1	
9.	Дастгоҳи шӯёдиҳанда барои узвҳои болои нафаскашӣ	1	
10.	Тахтачаи физиотерапевтӣ	1	
11.	Чевон барои нигоҳ доштани асбобу анҷоми варзишӣ	1	
12.	Чевони тиббӣ	Мувофиқи талабот	
13.	Нимкати мулоими такяшаванда	1	
14.	Курсии гиенастикӣ	1	
15.	Стенкаи гимнастикӣ	1	
16.	Динамометри дастӣ	1	
17.	Гантелҳо, эспандерҳо, булавҳо, тасмаи ченкунанда	1	
18.	Чӯбдастҳои гимнастикӣ, тӯбҳо, ҳалқаҳо, ҷастакҳо	1	
19.	Дискҳо	1	
20.	Маҷмуъ барои маҳс (болтштак, тӯбчаҳо)	1	
21.	Соатҳои маҳсус	1	
22.	Дорукуттии зиддисадамавӣ	1	

23.	Тарозуҳои тиббии электронӣ	1	
24.	Дастгоҳ барои чен кардани қад барои калонсолон	1	
25.	Чорпои даврзананда	Мувофиқи талабот	
26.	Чорпои саҳт	Мувофиқи талабот	
27.	Ҷевон барои маводҳо ва ҳуҷҷатҳо	Мувофиқи талабот	

**ТАҶҲИЗОТҲОИ АСОСИИ ШУЪБАИ ТАШҲИСӢ
(ДАРУННИГАРӢ, ТУС, ТАШҲИСИ ФУНКЦИОНАЛӢ)**

№ т/т	Маҳсулоти таъиноти тиббӣ	Миқдор	Эзоҳ
ҲУҶРАИ ТАШҲИСИ ФУНКЦИОНАЛӢ			
1	Тонometrҳо, сфигманометр ва фонендоскопҳо	Мувофиқи талабот	
2	Никати мулоим, парда	1	
3	Дастгоҳи СБКД як ва бисёрканала	1	
4	Пневмотахометр, спирограф	1	
5	Системаи Хотлери мониторинги шабонарӯзӣ	1	
6	Велоэргометр (ВЭМ)	1	
7	Электрoэнцефалограф (ЭЭГ)	1	
8	Реограф	1	
9	Маҷмӯъ барои расонидани ёрии фаврии тиббӣ дар ҳолатҳои таъҷилӣ	1	
ҲУҶРАИ ТАДҚИҚОТҲОИ ДАРУННИГАРӢ			
10.	Ҷевон барои нигоҳ доштани эндоскопҳо	1	
11.	Нимкати мулоими тиббӣ	1	
12.	Мизҳои манипулятсионӣ барои дастгоҳҳои эндоскопӣ	1	
13.	Мизҳо барои асбобҳо	1	
14.	Пояҳо барои дастгоҳҳои эндоскопӣ	1	
15.	Арбача-занбар	1	
16.	Аспиратор-ирригаторҳои лапараскопӣ	1	
17.	Фурузонаки сайёр	1	
18.	Дастгоҳ барои шустуши эндоскопҳои қатъшаванда	1	
19.	Асбоб барои васеъ кардани даҳон, доштани даҳон ва шпателҳо	1	
20.	Обияткаш	1	
21.	Эзофагогастродуоденоскоп бо торҳои рушанигузарон	1	
22.	Колоноскоп	1	
23.	Ректоскоп бо торҳои рӯшноикаш	1	
24.	Ларингоскопи универсалӣ	1	
25.	Сигмоидоколоноскоп барои биопсия	1	
26.	Маҷмӯъ барои расонидани ёрии фаврии тиббӣ дар ҳолатҳои таъҷилӣ	1	
27.	Дорукутгӣ ҳангоми садамаи биологӣ	1	

28.	Дорукутгии зиддисадамавӣ	1	
ҲУЧРАИ ТАШХИСИ УЛТРАСАДО			
29.	Нимкати мулоим, парда	1	
30.	Сканери ташхиси ултрасадо	1	
31.	Сканер-эхокардиограф	1	
32.	Сканери ултрасадо бо маҷмӯи датчикҳо барои ташхиси рағҳо	1	

ТАҶҲИЗОТҲОИ АСОСИИ ШҶҶБАИ ПАТАЛОГОАНАТОМИЯ

№ т/т	Маҳсулоти таъиноти тиббӣ	Микдор	Эзоҳ
ТАҶҲИЗОТ ВА АСБОБҲО			
1	Аквадистиллятор(ҳо)	1	
2	Асбоб (ҳо) барои коркарди гистологии бофтаҳо ё гистопроцессори (ҳои) даврзананда ва дигар намуд	1	
3	Асбоб (ҳо) барои ранг кардани бофтаҳо	1	
4	Асбоб (ҳо) барои рехтани бофтаҳо ба парафин	1	
5	Асбоб (ҳо) барои буридани устухонҳои гунбази сар	1	
6	Асбоб (ҳо) барои суян задан ва дуруст кардани кордҳои микротомӣ	1	
7	Ҳамоми (ҳои) обӣ, озмоишгоҳӣ бо гармидиҳандаҳои барқӣ	1	
8	Тарозуҳои тиббӣ тарозуҳои махсус, озмоишгоҳӣ, торсионӣ (маҷмуи тарозуҳо барои сарбории вазни 0,01г. то 10 кг ва зиёдтар). Тарозуҳои тиббӣ барои баркашии кӯдакон.	1	
9	Деструктор (ҳо) барои реза кардани партовҳои анатомӣ (биологӣ)	1	
10.	Криостат (ҳо) ё криокат (ҳо)	1	
11.	Фурузонакҳои бесояи овезон (як адад барои мизи анатомӣ барои кушодани ҷасад) ва сайёр (1 ҷароғак барои 2 мизи статсионарӣ)	1	
12.	Лупа (ҳо), аз ҷумла лупаҳои, ки дар пешона насб карда мешаванд	1	
13.	Микротомӣ (ҳо) роторӣ ё саннигӣ бо маҷмуи теғҳои яккарата ё кордҳои бисёр карата	1	
14.	Микроскоп (ҳои) озмоишгоҳӣ (тадқиқотҳои биологӣ) бинокулярӣ бо рӯшноидиҳанда ва маҷмуи объективҳои аз x2-4 то x100	1	
15.	Фурузонаки бактреитсидии дар сақф ё девор васлшаванда	1	
16.	Папкаҳои горизонталӣ ва вертикалӣ (ё куттиҳои махсус) барои микропрепаратҳо	1	
17.	Қадченкунаки ҷамъшавада барои ҷен кардани қади калонсолон ва навзодон	1	

18.	Секнудомер (ҳо)	1	
19.	Сейф (ҳо) ё чевони (ҳои) оҳанин	1	
20.	Спиртомер (мачмуъ)	1	
21.	Миз (ҳо)-и сексионӣ бо такяҳо барои сар ва курсичаҳо барои гуруҳбандии аъзоҳо бо такяҳо барои табиб	1	
22.	Мизчаҳои махсуси яхкунанда ба микротомҳо барои гирифтани биопсияҳои фаврӣ	1	
23.	СВЧ-дегдон (барои тадқиқотҳои иммуноморфологӣ)	1	
24.	Термованнаҳо барои буридаҳои гистологӣ	1	
25.	Темрокурсичаҳо барои шишаҳои ашӯҳо	1	
26.	Термостатҳо барои рехтани парафинии маводҳо ва реактивҳо	1	
27.	Яхдони (ҳои) махсус ё маъишӣ	1	
28.	Сентрифуга (ҳо)	1	
29.	Соат-ченакҳои вақти озмоишгар-гистолог	1	
30.	Чевон (ҳо) барои хушккунӣ ва тамйизгардонӣ	1	
31.	Чевон (ҳо) бойгонӣ барои шишаҳо ва қисмҳо	1	
АСБОБУ АНҚОМИ ТИББӢ			
32.	Сӯзани дастадор барои ташреҳ (вобаста ба шумораи лаборант-гистологҳо) қуттии безаргардонӣ	1	
33.	Мачмуи гистологӣ (мувофиқи шумораи озмоишгар-гистологҳо)	1	
34.	Мачмуъ баро балзамкунони часадҳо ва тайёри кардани онҳо барои супоридан	1	
35.	Мачмуи сексионӣ (мувофиқи шумораи табибон-паталогоанатомҳо)	1	
36.	Мачмуи сексионӣ барои мурданавазодон ва кӯдакони мурда то 1 сола (ҳангоми зарурат)	1	
37.	Сӯзандорухо барои шӯстани ковокиҳо, сӯзандорухои ҳаҷми гуногун бо мачмуи сӯзанҳо	1	
МЕБЕЛ ВА ТАҶҲИЗОТҲОИ ТИББӢ			
38.	Яхдон - агрегат барои нигоҳ доштани часадҳо ё яхдони кассетагӣ	1	
39.	Нимкати тиббӣ	1	
40.	Рафҳо (рафҳо барои китоб, барои макропрепаратҳои музей)	1	
41.	Таҳкурсӣ барои зарфҳо	1	
42.	Сейф	1	
43.	Ароба баро интиқоли балонҳои газ (ҳангоми зарурат)	1	
44.	Аробаи байни биноҳо бо панели болошаванда (болобардори равшанӣ ё барқӣ – на камтар аз 1 ва яхдони кассетагӣ)	1	

45.	Аробаи байни биноҳо бо панели маҳкамшаванда	1	
46.	Аробаи байни биноҳо бо панели чудошаванда (на камтар аз миқдори чойҳои нигоҳдошти часадҳо)	1	
47.	Дорукутгӣ ҳангоми садамаи биологӣ (тиббӣ)	1	
48.	Маҷмуи зарфҳои озмоишгоҳӣ, стаканҳои озмоишгоҳӣ, цилиндрҳо, колбҳо, банкаҳои шишагини ранги торик ва равшан бо сарпӯшҳо, воронкаҳои озмоишгоҳии ҳаҷми гуногун. Термометрҳо (то 100 Ҷ). Косаҳои биологӣ (петри). Чақонакҳои Пастер; чақонакҳои ченкунанда. Эксикатор. Бакмаҷмуъ (як адад барои озмоишгоҳи гистологӣ). Пробиркаҳои кимиявӣ, центрифугагӣ (ҳангоми зарурат). Штатив барои пробиркаҳо; штатив барои асбобҳои чен кардани вояҳо (ҳангоми зарурат). Асбоби якканалаи чен кардани вояҳо ҳаҷми 0,5-100 мкл; маҷмуи ершҳо барои шустушӯӣ зарфҳои озмоишгоҳӣ.	1	
49.	Маҷмуи реактивҳо, рангкунандаҳо ва воситаҳо барои коркарди маводҳо рангкунонидан ва тайёр намудани препаратҳои гистологӣ; маҷмуи яккаратаи пакетҳои полиэтиленӣ барои асбобҳои чен кардани вояҳо	1	
50.	Гармкунандаи спиртӣ (мувофиқи шумораи озмоишгарон-гистологҳо)	1	
51.	Стакани шишагинӣ бо пестик (ҳаҷми гуногун), ступкаи шишагин бо пестик. Сеткаи асбестӣ (ҳаҷми гуногун)	1	
Либос ва пойафзоли махсуси иловагӣ барои кор бо часадҳо ва маводҳои часад			
53.	Пешдомани обногузар; кленкаи зерпӯш	1	
54.	Калушҳои (мӯзаҳои) резинӣ ё пластикӣ	1	
55.	Дастпӯшакҳои резинии чарроҳӣ	1	
56.	Даспӯшҳо	1	
57.	Айнакҳои (ё ниқобҳои махсус барои рӯй) муҳофизатӣ	1	
58.	Маҷмуи махсуси либосҳо, воситаҳои муҳофизатӣ ва укладкаҳо барои кор бо сироятҳои хавфнок	1	
59.	Пакетҳои пластики ҳаҷмҳои гуногун	1	

ТАҶҲИЗОТҲОИ АСОСИИ ШУЪБАИ ШУСТУШӮӢ

№ р/т	Маҳсулоти таъиноти тиббӣ	Миқдор	Эзоҳ
1	Сентрифуга	1	
2	Мошинаи чомашуӣ	Мувофиқи талабот	
3	Камера ё чевон барои хушконидаи либбосҳо	1	
4	Миз барои чудо кардани раҳти хоб, раф	1	

	барои нигоҳ доштани рашти хоби тамизнашуда		
5	Деги буғӣ барои гарм кардани об	1	
6	Зарфҳо	1	
7	Аробачаҳо барои рашти хобби тоза ва тамизнашуда	1	
8	Асбоби дарзмолкунанда	1	

ТАҶҲИЗОТҲОИ АСОСИИ ШУЪБАИ ТАМҲИЗГАРДОНИИ МУТАМАРКАЗ

№ т/т	Маҳсулоти таъиноти тиббӣ	Миқдор	Эзоҳ
1.	Таҷҳизоти корӣ барои ҳайати корӣ	1	
2.	Мизҳои басту банд ва коркард	1	
3.	Автоклав	1	
4.	Чевон барои тамйизгардонӣ	Мувофиқи талабот	
5.	Бикс	Мувофиқи талабот	
6.	Мошинаи чомашуй	Мувофиқи талабот	
7.	Раф барои нигоҳ доштани маводҳо	Мувофиқи талабот	
8.	Зарф барои коркарди тамйизгардонии асбобҳо ва сӯзандоруро, воситаҳои шустушӯӣ ва дезинфексионӣ	Мувофиқи талабот	
9.	Индикаторҳо барои гузаронидани назорати сифати тозакунии пеш аз тамйизгардонӣ ва тамйизгардонӣ	1	

ТАҶҲИЗОТИ АСОСИ ДАР ДОРУХОНАИ БЕМОРХОНА

№ р/т	Маҳсулоти таъиноти тиббӣ	Миқдор	Эзоҳ
1	Таҷҳизоти (мебел) дорухолагӣ барои нигоҳубини маводҳои доруворӣ ва маҳсулоти тиббии таъиншуда	1	
2	Аробачаи дорухолагӣ	1	
3	Аквадистиллятор	1	
4	Таҷҳизот барои филтратсияи маҳлулҳо	1	
5	Хаммоми шӯянда	1	
6	Микроскопи бинокулярӣ	1	
7	Стерилизатори буғӣ	1	
8	Рефрактометр бо призмаи ноҳаракат	1	
9	Чой барои шустани шишаи доругӣ	1	
10	Чой барои гирифтани об бо усули ионӣ	1	
11	Чой барои назорати маҳлулҳои инексионӣ	1	
12	Чой барои кашидани маҳлулҳо	1	
13	Шаклҳо барои тайёр намудани суппозиторҳо (мачмӯъ)	1	
14	Электросмесители универсалӣ	1	
15	Яхдон	1	
16	Поя барои бюретҳо ва пипеткаҳо	1	
17	Зарфи ченакӣ	1	
18	Лавозимотҳо ва таҷҳизотҳо барои тайёр намудан, омехта намудан, филтркунӣ, чобачокунӣ, маҳкамкунӣ ва тамғагузории маводҳои доруворӣ	1	

**ТАҶҲИЗОТҲОИ АСОСИИ ШУЪБА/ҲУЧРАИ НИГОҲДОРИИ ҚУЗЪҲО ВА
ЗАРДОБАИ ТАЁРИ ХУН**

№ т/т	Маҳсулоти таъиноти тиббӣ	Микдор	Эзоҳ
Ҳучра барои қабули донорҳо			
1.	Тонометр	1	
2.	Тарозу	1	
3.	Термометр	1	
4.	Фонендоскоп	1	
5.	Нимкат	1	
Ҳучра барои гирифтани хун, фраксионидани хун			
6.	Сентрафугаи рефрижераторӣ	1	
7.	Яхдон	1	
8.	Яхдони ҳарорати паст	1	
9.	Асбоб барои шустушӯйи зарфҳои дорухона	1	
10.	Плазмаэкстрактор	1	
11.	Чароғаки бактеритсидӣ	1	
12.	Нимкати мулоим	1	
13.	Маҷмуъи тамйизгардонидашудаи гемоконтейнерҳо		
14.	Асбобҳои тамйизгардонидашуда (часпакҳои оҳанин, кордчаҳои чарроҳӣ)		
15.	Доруқуттӣ барои ҳолатҳои садамавӣ	1	
16.	Доруқуттӣ барои расонидани ёрии таъҷилӣ	1	
Ҳучра барои гузаронидани тадқиқотҳои озмоишгоҳӣ			
17.	Сентрафугаи озмоишгоҳӣ		
18.	Гемоглобинометр		
19.	Термостат		
20.	Чевон барои хушконида		
21.	Яхдон		
22.	Реагентҳо (маҷмуи соликлонҳо , эритроцитҳои стандартӣ, маҳлули 10%-и желатин, АГТ)		
Ҳучраи нигоҳдорӣ ва масрафоти хун ва қузъҳои он			
23.	Яхдон	На камтар аз 1 адад	Нигоҳ доштани хуни тадқиқшуда ва тадқиқнашуда бояд алоҳида бошад
24.	Яхкунанда. Фризери ҳарораташ паст	На камтар аз 1 адад	Нигоҳ доштани хуни тадқиқшуда ва тадқиқнашуда бояд алоҳида бошад
25.	Термометр	2	

Корти эксперти №1 (асбоб) барои баҳодихии стандарти: Қисмати 3. банди «Хизматрасонии тиббӣ муттасил аст»

(номи МТ)

№ Стандарта ва рутбаи он	Тасвири стандарт	№ таърихи беморӣ, таваллуд, корти тиббӣ барои баҳодихӣ										Баҳои умумии стандарт
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
3.6. (В)	Робитаи байни беморхона ва муассисаи кӯмаки аввалияи тиббию санитарӣ (марказҳои саломатӣ ва марказҳои солимӣ репродуктивӣ) таъмин карда мешавад.	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	
3.7. (В)	Қоидаҳои бистарикунонии табобатгирандагон риоя карда мешаванд.	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	
3.8. (В)	Хизматрасонии тиббӣ ба табобатгирандагон бо дигар муассисаҳо ҳамоҳанг аст.	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	
3.9. (В)	Назорати доимии табобатгирандагон таъмин карда шудааст.	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	
3.10. (В)	Машварат ва интиқоли табобатгирандагон ба муассисаҳои тандурустӣ мувофиқи дараҷаи хатар ва/ё вазнинии ҳолат амалӣ карда мешавад.	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	
3.11. (В)	Анҷоми муолиҷаи (ҷавоб додан) табобатгирандагон ба нақша гирифта, мувофиқа карда шудааст.	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	
3.12. (В)	Хизматрасонии табобатгирандагон байни МТ ва иҷтимоӣ ҳамоҳанг сохта шудааст.	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	

Эксперт: Вазифа _____

Ном ва насаб _____

имзо _____

Сана _____

Эзоҳ: «не пр»-«м/н»

**ВАРАҚАИ ЭКСПЕРТӢ
БАРОИ ХУДБАҲОГУЗОРӢ ВА БАҲОГУЗОРИИ
МУТОБИҚАТ БА СТАНДАРТҲОИ АККРЕДИТАТСИЯ**

Душанбе соли 2018

РУТБАБАНДИИ СТАНДАРТҲО

Стандартҳои аккредитатсия аз рӯи мартаба дар самти таъмини сифат ва бехатарии хизматрасонии тиббӣ дар асоси истифодабарии чадвали тартибӣ ба се гурӯҳ тақсим карда мешаванд:

а) стандартҳои рутбаи 1 - стандартҳои «А». Мазмуни стандартҳо ба маҳакҳои зерин вобаста мебошад:

- талаботҳои асосӣ (аҳамияти аввалиндараҷа) ва чорабиниҳо дар самти роҳбарии сифат ва бехатарии хизматрасониҳои тиббӣ дар муассиса;
- талаботҳои асосӣ (аҳамияти аввалиндараҷа) ва чорабиниҳо дар самти таъмин ва баланд бардоштани сифат ва бехатарӣ дар муассиса.

б) стандартҳои рутбаи 2 - стандартҳои «Б». Мазмуни стандартҳо ба маҳакҳои зерин вобаста мебошад:

- талаботҳои асосӣ ва чорабиниҳо дар самти таъмин ва баланд бардоштани бехатарӣ дар муассиса;
- талаботҳои асосӣ ва чорабиниҳо дар самти таъмин ва баланд бардоштани сифати хизматрасониҳои тиббӣ дар муассиса.

в) стандартҳои рутбаи 3 - стандартҳои «В». Мазмуни стандартҳо ба маҳакҳои зерин вобаста мебошад:

- талаботҳо ва чорабиниҳои камаҳамият, ки ба бехатарии хизматрасониҳои тиббӣ дар муассиса таъсир мерасонанд;
- талаботҳо ва чорабиниҳои камаҳамият, ки ба сифати хизматрасониҳои тиббӣ дар муассиса таъсир мерасонанд.

ДАРАҶАБАНДИИ СТАНДАРТҲО

Тартиби дараҷабандии стандартҳо, чун тартиби рутбабандии онҳо дар асоси услуби истифодаи рақамҳои чадвали тартибӣ барои инъикоси дараҷаи иҷроиши стандартҳо дар муассисаҳои тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии аккредитатсияшаванда (чадвали чорзинадори баҳодихӣ) ба роҳ монда шудааст. Тартиби дараҷабандӣ вобаста ба дараҷаи стандартҳо барои ба стандартҳо додани дараҷаи 1-ум ва 2-юми бартарият (таъсир ба натиҷаи баҳогузори) дар маҷмӯи истифодаи стандартҳо барои баҳогузори фаъолияти муассисаҳо гуногун аст:

Дараҷабандии стандарти «А»:

- 0 ҳол (номутобикатии комил ба стандартҳо). Стандарти «А» бо ин ҳол дар ҳолате баҳогузори карда мешаванд, ки агар ҳама ё ин ки бештари талаботҳои стандарт (0-9%) иҷро карда намешаванд;
- 1 ҳол (ҳадди ақали мутобикат ба стандартҳо). Стандарти «А» бо ин ҳол дар ҳолате баҳогузори карда мешаванд, ки агар қисмати ками талаботи талаботҳои (аз 10 то 39%) иҷро карда шуда бошанд;
- 2 ҳол (қисман мутобикат намудан ба стандартҳо). Стандарти «А» бо ин ҳол дар ҳолате баҳогузори карда мешаванд, ки агар қисмати зиёди талаботҳои стандарт (аз 40 то 89%) иҷро карда шуда бошанд;
- 5 ҳол (мутобикати комил ба стандартҳо). Стандарти «А» бо ин ҳол дар ҳолате баҳогузори карда мешаванд, ки агар талаботҳои стандарт аз 90% зиёд иҷро шуда бошанд.

Дараҷабандии стандарти «Б»:

- 0 ҳол (номутобикатии комил ба стандартҳо). Стандарти «Б» бо ин ҳол дар ҳолате баҳогузори карда мешаванд, ки агар ҳама ё ин ки бештари (0-9%) талаботҳои стандарт иҷро карда намешаванд;
- 1 ҳол (ҳадди ақали мутобикат ба стандартҳо). Стандарти «Б» бо ин ҳол дар ҳолате баҳогузори карда мешаванд, ки агар қисмати ками (10 - 39%) талаботҳои стандарт иҷро карда шуда бошанд;
- 2 ҳол (қисман мутобикат намудан ба стандартҳо). Стандарти «Б» бо ин ҳол дар ҳолате баҳогузори карда мешаванд, ки агар қисмати зиёди (40 - 89%) талаботҳои стандарт иҷро карда шуда бошанд;
- 4 ҳол (мутобикати комил ба стандартҳо). Стандарти «Б» бо ин ҳол дар ҳолате баҳогузори карда мешаванд, ки агар талаботҳои стандарт аз 90% зиёд иҷро шуда бошанд.

Дараҷабандии Стандарти «В»:

- 0 ҳол (номутобикатии комил ба стандартҳо). Стандарти «В» бо ин ҳол дар ҳолате баҳогузори карда мешаванд, ки агар ҳама ё бештари талаботҳои стандарт (0-9%) иҷро карда намешаванд;

- 1 ҳол (ҳадди ақали мутобиқат ба стандартҳо). Стандарти «В» бо ин ҳол дар ҳолате баҳогузори карда мешаванд, ки агар қисмати ками талаботҳои стандарт (10 - 39%) иҷро карда шуда бошанд;
- 2 ҳол (қисман мутобиқат намудан ба стандартҳо). Стандарти «В» бо ин ҳол дар ҳолате баҳогузори карда мешаванд, ки агар қисмати зиёди талаботҳои стандарт (40 - 89%) иҷро карда шуда бошанд;
- 3 ҳол (мутобиқати комил ба стандартҳо). Стандарти «В» бо ин ҳол дар ҳолате баҳогузори карда мешаванд, ки агар талаботҳои стандарт аз 90% зиёд иҷро шуда бошанд.

Ҳамин тариқ, таъсири стандартҳои рутбаи 1-ум ва 2-юм ба натиҷаи ҷамъбастии экспертизаи аккредитатсионӣ нисбат ба стандарти рутбаи 3-юм зиёд мебошад:

- Нисбатан баланд будани баҳои стандартҳои рутбаи 1-юм ва 2-юм аз рӯи ҷадвали тартибии баҳодихӣ;
- Сохтори хоси ҷадвали дараҷабандии стандартҳои 1-юм ва 2-юм, ки ҳангоми нопурра (иҷро нагардидан) қонеъ гардонидани талаботҳои стандартҳои рутбаи 1-ум ва 2-юм баҳогузори стандарҳои дар боло зикргардида паст мешавад ва натиҷаи умумии аккредитатсия таъсири манфӣ мерасонад.

Истифодаи тартиби рутбабандӣ ва дараҷабандӣ муассисаҳои тандурустиро барои иҷроиши пурраи талаботҳо, пеш аз ҳама стандартҳои рутбаи 1-ум ва 2-юм барои беҳтар намудани натиҷаи аккредитатсия водор менамояд.

Натиҷаҳои худбаҳодихӣ ва баҳодихии берунӣ:

Қисми 1. «Идоракуни»

№ р/т	Стандарт	Натиҷаи санҷиш аз рӯи рутбандии стандартҳо «А», «Б», «В»)	Стандартҳои МТ (0,1,2,3,4,5), «муносиб нест»	Қайди номутобиқати ба стандарт
Вазъи ҳуқуқӣ, хизматрасониҳо, сохтори ташкилӣ ва талаботҳо ба дастгоҳи идоракунии муассисаи тандурустӣ				
1.1.	Мақоми шахси ҳуқуқии муассисаи тандурустӣ ба талаботҳои қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқат мекунад	В		
1.2.	Хизматрасонии муассисаи тандурустӣ ба принципҳои/арзишҳои ахлоқии тиббии қабулгардида ва талаботҳои/дархостҳои аҳолии/мизочон ҷавобгӯӣ мебошад	В		
1.3.	Сохтори ташкилӣ ва дастгоҳи идоракуни барои амали намудани мақсад, ҳадафҳои стратегӣ ва вазифаи муассисаи тандурустӣ мусоидат менамояд	А		
1.4.	Тахассус, салоҳиятнокӣ ва масъулиятнокии роҳбар ва муовинони ӯ барои идоракунии самараноки муассиса мусоидат менамояд	А		
Банақшагирӣ ва ҳисоботдиҳӣ				
1.5.	Банақшагирии фаъолият тибқи мақсад, ҳадафҳои стратегӣ ва вазифаҳои муассисаи тандурустӣ амалӣ карда мешавад	Б		

1.6.	Мониторинг ва баҳодиҳии татбиқи чорабиниҳои банақшагирифташуда таъмин карда мешавад	Б		
1.7.	Таҳлили фаъолияти муассисаҳои тандурустӣ таъмин карда мешавад	А		
Идоракунии молиявӣ				
1.8.	Тахассуси роҳбари баҳши молиявию иқтисодӣ ва ташкили системаи менеҷменти молиявӣ ба татбиқи мақсадҳо, ҳадафҳо ва вазифаҳои муассисаи тандурустӣ мусоидат мекунанд.	А		
1.9.	Баҳисобгирии мунтазам ва санҷиши самаранокии истифодаи маводҳои арзишнок гузаронида мешавад	В		
Идоракунии захираҳои инсонӣ				
1.10.	Дар муассисаи тандурустӣ барои ҳама вазифаҳо дастурумали ӯҳдадорӣҳои вазифавӣ таҳия карда шудаанд	В		
1.11.	Муассисаи тандурустӣ бо шумораи зарурии кормандони тиббӣ босалоҳият ва баландиқтисоси ба талаботҳои вазифавӣ мувофиқ барои хизматрасонии тиббии ҳаҷм ва сифати зарурӣ таъмин мебошад	Б		
1.12.	Сиёсати мунтазам баланд бардоштани дараҷаи тахассусии ҳайати кормандони тиб татбиқ карда мешавад	В		
1.13.	Шартномаҳои меҳнатӣ ва коллективӣ байни корфармо ва коргар ба ҳуҷҷатҳои меъёрии ҳуқуқӣ оид ба меҳнат мувофиқат менамоянд	В		

1.14.	Парвандаҳои (делоҳои) шахсии ҳайати кормандони тибқи тартиботи муқарраргардида тартиб дода шуда, нигоҳ дошта мешаванд	В		
Идоракунии маълумот				
1.15.	Ҳайати кормандони муассисаи тандурустӣ ба маълумотҳои зарурӣ дастрасӣ дорад.	В		
1.16.	Феҳристи якҷояи ҳуҷҷатҳо тартиб дода шудааст	В		
1.17.	Системаи бақайдгирӣ ва индекскунонии ҳуҷҷатҳои воридотӣ ва содиротӣ мавҷуд аст	В		
1.18.	Делоҳои тайёршуда ва қортҳои тиббии беморони ҷавобдодашуда дуруст тартиб дода шудаанд ва тибқи тартиботи муқарраргардида нигоҳ дошта мешаванд	В		
1.19.	Ҷорӣ намудани ҳисоботдиҳии омории тасдиқгардида ва қайди навзодон таъмин карда мешавад	В		
Идоракунии сифат ва беҳатарии ёрии тиббӣ				
1.20.	Дар муассисаи тандурустӣ Комиссия оид ба сифат ва беҳатарии ёрии тиббӣ мавҷуд аст	А		
1.21.	Дар муассисаи тандурустӣ системаи идоракунии хавфҳо таҳия ва риоя карда мешавад	А		
1.22.	Дар муассисаи тандурустӣ механизми баҳисобгирӣ ва бақайдгирии сироятҳои дохили беморхонагӣ мавҷуданд ва пурмахсул фаъолият менамоянд	Б		
1.23.	Тадқиқотҳои нақшавии санитарӣ - бактериологии объектҳои муҳити зист гузаронида мешаванд	Б		
1.24.	Нақшаи чорабиниҳо оид ба сифати ёрии тиббӣ таҳия ва тасдиқ карда шудааст, татбиқи он таъмин карда мешавад	А		
1.25.	Аудитҳои клиникӣ мунтазам гузаронида мешаванд	А		

1.26.	Натиҷаҳои аудити клиникӣ дар конференсияҳои клиникӣ баррасӣ мегарданд	А		
1.27.	Ҳолатҳои фавт таҳлил ва баррасӣ мегарданд	Б		
1.28.	Воридсозии технологияҳои илмӣ – асоснокшуда ва тиббии нав, ки дар асосҳои принципҳои тиббии далелнок таъмин карда мешавад	Б		
1.29.	Сиёсати дастгирии ҳаёати кормандон, ки тадқиқотҳои илмӣ ва санҷиши усулҳои нави технологияҳои тиббиро мегузаронанд, татбиқи мегардад	В		
1.30.	Ҳисоботи солонаи фаъолияти Комиссия оид ба сифат ва беҳатарии ёрии тиббӣ мавҷуд аст	А		
1.31.	Хизматрасонии ёрии тиббии шабонарӯзӣ таъмин карда мешавад	Б		
1.32.	Гузaronидани санҷиши воситаҳои ченкунӣ таъмин карда мешавад	Б		
1.33.	Фаъолияти пурмахсули катҳои пешбинишуда таъмин карда мешавад	В		
Роҳбарии зерсохторҳо				
1.34.	Низомнома оиди зерсохторҳо мавҷуд аст	В		
1.35.	Дараҷаи тахассусӣ ва салоҳияти роҳбари зерсохтор барои идоракунии пурмахсули он мусоидат менамояд	А		
1.36.	Фаъолияти зерсохторҳо дар асоси нақша амалӣ карда мешавад	Б		
1.37.	Мониторинг/санҷиш ва баҳогузори татбиқи чорабиниҳои ба нақша гирифташуда таъмин карда мешавад	Б		

1.38.	Таҳлили фаъолияти зерсохторҳо таъмин карда мешавад	А		
1.39.	Ҳамаи ҳайати кории зерсохтор дастурамалҳои вазифавӣ доранд	Б		
1.40.	Рӯйхати делҳои зерсохтор тартиб дода шудааст	В		
1.41.	Роҳбари зерсохтор мунтазам ҳайати кормандонро оид ба фаъолияти ҷорӣ хабардор менамояд	В		
1.42.	Ба табобатгирандагон хизматрасониҳои маълумотӣ/ахборотӣ - машваратӣ расонида мешавад	В		
1.43	Ҳамаи ҳодисаҳои фавқулода ба қайд гирифта шудаанд, таҳлил шудаанд, муҳокима гардидаанд ва барои беҳбудии кор истифода мешаванд	В		
1.44.	Дар зерсохтор назорати сифат ва бехатарии ёрии тиббӣ гузаронида мешавад	А		

Ҳамагӣ стандартҳо – 44

- Стандартҳои рутбаи 1 - стандарти «А»- _13_;
- Стандартҳои рутбаи 2 - стандарти «Б»- _12_;
- Стандартҳои рутбаи 3 - стандарти «В»- _19_.

S -

Қисмати 1 "Идоракуни"

$$\frac{S}{(N\langle A \rangle - 13 \times 5) + (N\langle B \rangle - 12 \times 4) + (N\langle V \rangle - 19 \times 3)} \times 100\% = \%$$

(N«А»-13 x 5)+(N«Б»-12 x 4)+ (N«В»19 x 3) = 170

Қисми 2. «Бехатарии клиникӣ»

2.1.	Ҳамаи кормандон аз муоинаи тиббию профилактикӣ мегузаранд.	В		
2.2.	Ба ҳайати кормандон оид ба техникаи бехатарӣ дастур гузаронида мешавад	В		
2.3.	Хатарҳо ҳангоми кор бо таҷҳизотҳои тиббӣ ва манбаъҳое, ки хатари баланд доранд, баҳогузорӣ шуда идора карда мешаванд	Б		
2.4.	Эмгузаронии ҳайати кормандон бар зидди вируси зарпарвини «Б» дар муассисаи тандурустӣ ба роҳ монда шудааст	Б		
2.5.	Чораҳои эҳтиётӣ ҳангоми кор бо воситаҳои дезинфексионӣ риоя карда мешаванд	В		
2.6.	Қоидаҳои дезинфексияи маҳсулоти тиббӣ риоя карда мешаванд	Б		
2.7.	Қоидаҳои дезинфексияи биноҳо, мебелҳо ва таҷҳизотҳои тиббии санитарӣ - техникӣ риоя карда мешаванд	Б		
2.8.	Қоидаҳои дезинфексияи либосҳои тағ, маводҳои раҳти хоб ва либосҳои муҳофизатии ҳайат, ки бо ихроҷҳои биологӣ	Б		
2.9.	Қоидаҳои дезинфексияи зарфҳои ошхона риоя карда мешавад	Б		
2.10	Қоидаҳои дезинфексияи чихозҳо барои гузаронидани рубучини санитарӣю техники риоя карда мешавад.	Б		

2.11.	Дар шӯъбаи марказонидашудаи тамйизгардонӣ системаи кори муттасил риоя карда мешавад	А		
2.12.	Ҳайати ШТМ воситаҳои муҳофизатии фарди истифода мебарад	Б		
2.13.	Қоидаҳои тозакунии пеш аз тамйизгардонӣ риоя карда мешавад	А		
2.14.	Назорати сифати тозакунии пеш аз тамйизгардонӣ гузаронида мешавад	А		
2.15.	Маҳсулотҳои тиббӣ, ки бояд тамйиз гардонида шаванд, мувофиқи талаботҳои муқарраргардида банду баст карда шудаанд	А		
2.16.	Қоидаҳои тамйизгардонӣ риоя карда мешаванд	А		
2.17.	Низоми мониторинги самаранокии тамйизгардонӣ мавҷуд аст	А		
2.18.	Дурустии нигоҳдории масолеҳи тамйизгардонидашудаи тиббӣ таъмин карда мешавад.	А		
2.19.	Гигиенаи дастҳои ҳайати кормандони тиб риоя карда мешавад.	А		
2.20.	Дастҳои ҳайати кормандони тиб пеш аз валолат ва амалиётҳои ҷарроҳӣ безарар гадонида мешаванд.	А		
2.21.	Ҳангоми ҷарроҳӣ, амалиётҳои хурду калон, таваллудкунони ҳайати тиббӣ аз воситаҳои муҳофизатии фардӣ истифода мекунанд	Б		
2.22.	Речаи шӯъбазани ҳучраҳо тавассути фурузонакҳои бактерисидӣ риоя карда мешавад	Б		
2.23.	Речаи санитарияи гигиенӣ дар биноҳои риоя карда мешавад	Б		
2.24.	Қоидаҳои нигоҳдории маводҳои ташхисӣ дар озмоишгоҳ риоя карда мешавад	Б		

2.25.	Қоидаҳои нигоҳдории маводҳои доруворӣ риоя карда мешаванд	А		
2.26.	Қоидаҳои нигоҳдории эмдоруҳо (вакцинаҳо) риоя карда мешаванд	А		
2.27.	Қоидаҳои нигоҳдории хун ва ҷузъҳои он риоя карда мешаванд	А		
2.28.	Барои гузаронидани хун танҳо хуни донорҳои аз тест гузаронидашуда истифода бурда мешавад	А		
2.29.	Ҳангоми гузаронидани хун (гемотрансфузия) тадқиқотҳои иммуногематологии зарурӣ гузаронида мешавад	А		
2.30.	Чорабиҳои бехатарӣ ҳангоми кор бо эмдоруҳо (вакцинаҳо) риоя карда мешаванд	А		
2.31.	Чорабиниҳои бехатарӣ ҳангоми эмгузаронӣ риоя карда мешаванд	А		
2.32.	Қоидаҳои бехатарии нобуд сохтани маводҳои истифодашудаи эмгузаронӣ ва боқимондаҳои эмдору риоя карда мешаванд	А		
2.33.	Системаи ҳавоивазкунакҳои даромади ҳавои тоза ва ҳавокаш бо майли механикӣ дар ҷойҳои лозима мавҷуд аст	Б		
2.34.	Дар ҷойҳои лозимӣ системаи нигоҳдории ҳарорати муътадили ҳаво (кондитсионер) мавҷуд аст	В		
2.35.	Дар ҷойҳои зарурӣ дастгоҳҳо барои безарраргардони ҳаво мавҷуданд	Б		
2.36.	Дорукуттии зиддисадамавӣ (зиддишоқӣ) мавҷуд аст	А		
2.37.	Дорукутти барои гузаронидани профилактикаи баъди тамос	А		
2.38.	Дорукутти барои расонидани ёриии тиббии таъҷилӣ мавҷуд аст	А		
2.39.	Дорукутти барои расонидани ёрии фаврии акушерӣ мавҷуд аст	А		

2.40.	Ҳангоми гузаронидани тадқиқотҳои рентгенологӣ беҳатарии радиационии ҳайти кормандон ва беморон таъмин карда мешавад	А		
2.41.	Назорати дозиметрии сарбории нурии фардии ҳайати кормандон дар ҳучраи рентгенӣ гузаронида мешавад	Б		
2.42.	Қоидаҳои ҷудокунии, муайянкунии ва ҷамъовариҳои партовҳо дар дохили зерсохторҳо риоя карда мешаванд	А		
2.43.	Қоидаҳои интиқол, нигоҳдории муваққатӣ ва дурнамудани партовҳо риоя карда мешавад.	А		
2.44.	Қоидаҳои коркард ва нобудсозии партовҳои тиббӣ риоя карда мешавад	А		
2.45.	Ҳангоми истифодаи чуқуриҳои санитарӣ қоидаҳои беҳатарӣ риоя карда мешаванд	Б		
2.46.	Шароитҳо барои риояи гигиенаи беморон ва ҳайати кормандон мавҷуд аст	Б		
2.47.	Қоидаҳои ҷамъоварӣ ва интиқоли ҷиҳозҳои нарм риоя карда мешаванд	В		
2.48.	Қоидаҳои шустушӯӣ, хушккунони ва нигоҳдории ҷиҳозҳои нарм риоя карда мешаванд	В		
2.49.	Нигоҳдории маҳсулот ба талаботҳои санитарии гигиенӣ мутобиқ аст	В		
2.50.	Дар қисми хӯрокворӣ (ошхона) яхдонҳо барои маҳсулоти хӯрокаи зудвайроншаванда мавҷуданд	В		
2.51.	Кормандони қисми хӯрокворӣ қоидаҳои пушидани либосҳои санитариро риоя мекунанд	В		
2.52.	Кормандоне, ки хатари таҳассусӣ доранд, бо хӯрокаи маҳсус ва дигар имтиёзҳо дар асоси қонунгузориҳои меҳнат таъмин карда мешаванд	В		
2.53.	Ҳангоми сар задани ҳолатҳои бемории сироятии беморон, муассиса чораҳои пешгирии стандартиро истифода мебарад	В		

2.54.	Нигоҳдорӣ маводҳои безаргардонӣ ва шустушӯӣ мувофиқи талаботҳои бехатарии гигиенӣ ба роҳ монда шудааст	В		
-------	--	---	--	--

Ҷамағӣ стандартҳо – 54

- стандартҳои рутбаи 1 - стандарти «А»-25
- стандартҳои рутбаи 2 - стандарти «Б»-17
- стандартҳои рутбаи 3 - стандарти «В»-12

S-

Қисмати 2 "Бехатарии клиникӣ"

$$\frac{(N\langle A \rangle - 25 \times 5) + (N\langle B \rangle - 17 \times 4) + (N\langle V \rangle - 12 \times 3)}{S} \times 100\% = \% \\ (N\langle A \rangle - 25 \times 5) + (N\langle B \rangle - 17 \times 4) + (N\langle V \rangle - 12 \times 3) = 229$$

Қисми 3. «Сифати хизматрасонии тиббӣ»

Хизматрасонии тиббӣи дастрас				
3.1.	Хизматрасониҳои тиббӣ аз ҷиҳати иқтисодӣ дастрасанд	В		
3.2.	Ба табобатгирандагон маълумот оид ба муассисаи тандурустӣ ва дастрасии хизматрасонӣ, пешниҳод карда мешавад.	В		
3.3.	Хизматрасониҳои тиббӣ барои табобатгирандагон бо имкониятҳои маҳдуди ҳаракат дастрас мебошанд.	В		
3.4.	Муҳлати интизорӣ барои бистарикунонӣ барои табобатгирандагон қобили қабул аст.	В		
3.5.	Ҷангоми хизматрасонии тиббӣ монеаҳои забонӣ, эътирофи урфу одат ва ақидаҳои динии табобатгирандагон ба инобат гирифта мешавад	В		
Хизматрасонии тиббӣ муттасил аст				
3.6.	Робитаи байни муассисаи тиббӣ ва муассисаи кӯмаки аввалияи тиббӣ санитарӣ (марказҳои саломатӣ ва ё марказҳои солимӣ репродуктивӣ) таъмин карда мешавад	В		
3.7.	Қоидаҳои бистарикунонии занҳои ҳомила, таваллудкунанда, таваллудкарда ва занони гирифтори бемориҳои занона риоя карда мешаванд.	В		
3.8.	Хизматрасонии тиббӣ ба табобатгирандагон бо дигар	В		

	муассиаҳо ҳамоҳанг аст.			
3.9.	Назорати доимии табобатгирандагон таъмин карда шудааст.	Б		
3.10.	Машварат ва интиқоли табобатгирандагон ба муассисаҳои тандурустӣ мувофиқи дараҷаи хатар ва/ё вазнинии ҳолат амалӣ карда мешавад.	Б		
3.11.	Ба анҷом расидани ёрии тиббӣ (ҷавоб додан) ба табобатгирандагон ба нақша гирифта шуда, мувофиқа карда шудааст.	В		
3.12.	Хизматрасонии табобатгирандагон байни муассисаҳои ёрии тиббӣ ва иҷтимоӣ ҳамоҳанг сохта шудааст.	В		
Барасмиятдарории қайдҳои тиббӣ дар ҳуҷҷатҳои аввалияи тиббӣ оид ба нигоҳубини беморон (бақайдгирии беморон)				
3.13.	Ҳуҷҷатҳои тиббӣ оиди рафти муолиҷаи табобатгирандагон ба талаботҳои муқарраргардида мутобиқат мекунад, идентификатсияи пурраи табобатгирандагон ва ҳамоҳангсозии амалҳои байни мутахассисонро (зерсохторҳо, бахшҳо) оид ба нигоҳубини табобатгирандагон таъмин менамоянд.	В		
3.14.	Барои занҳо аз гурӯҳи хатари баланд бо оризаҳои перинаталӣ нақшаи пешбурди таваллуд тартиб дода мешавад.	В		
3.15.	Қайдҳо оид ба назорати мунтазами (мониторинг) табобатгирандагон ба талаботҳои муқарраргардида мутобиқат мекунад.	В		
3.16.	Нақшаи пешбурди/хизматрасонии тиббии табобатгирандагон ба талаботҳои муқарраргардида мувофиқат мекунад.	В		
3.17.	Пур кардани партограмма ҳангоми таваллуди физиологӣ ба талаботҳои муқарраргардида мувофиқат мекунад.	В		
3.18.	Пур кардани тарафи чаппаи партограмма ба талаботҳои стандарт мувофиқат мекунад.	В		
3.19.	Ташхисҳои клиникӣ саривақт ва дуруст гузошта, дуруст асоснок карда шудаанд.	В		

3.20.	Протоколҳои ҷарроҳӣ ба талаботҳои муқарраргардида мувофиқат мекунад.	В		
3.21.	Сабтҳои табиби мадхушкунанда ба талаботҳои муқарраргардида мувофиқат мекунад.	В		
3.22.	Иқтибосҳои рухсатӣ дар таърихи табобат (валолат) ва варақаи рухсатӣ ба талаботҳои муқарраргардида мувофиқат мекунад.	В		
Хизматрасонии тиббии ҷавобӣ (ҳуқуқи табобатгирандагон)				
3.23.	Табобатгирандагон оид ба ҳуқуқи озодии худ, инчунин оид ба низоми ҳалли баҳсҳо иттилоъ доранд.	В		
3.24.	Маълумот дар бораи табобатгиранда махфӣ буда, аз гум шудан ва ё нодуруст истифода бурдан ҳимоя карда шудааст.	В		
3.25.	Ба табобатгиранда дахлнопазирии ҳаёти шахсӣ, эҳтироми шаъну шарафи ӯ қафолат дода мешавад.	В		
3.26.	Ҳуқуқи интиҳоб ва мувофиқасозии хизматрасонии тиббӣ бо табобатгиранда таъмин карда мешавад.	В		
3.27.	Ҳангоми гузаронидани амалиётҳои дорои хатар ва розигии хаттии табобатгиранда гирифта мешавад.	В		
3.28.	Қаноатмандии табобатгиранда баҳодихӣ карда шуда, норизогии онҳо ба инобат гирифта мешаванд. Барои баррасии эътирозҳои табобатгиранда низом мавҷуд аст.	В		
3.29.	Аёдати табобатгирандагон ҳангоми бистрии онҳо қафолат дода мешавад.	В		
3.30.	Бемор ҳангоми табобатгирӣ дар муассисаи тандурустӣ ҳуқуқи истифодаи сарулибос ва пойчогаҳои худро дорад.	В		
3.31.	Табобатгиранда имконияти интиҳоби хизматрасонӣ барои гузаронидани вақти фароғатиро дорад.	В		
Хизматрасонии тиббӣ мувофиқ аст				
3.32.	Ёрии тиббӣ барои табобатгирандагон аз баҳодихии ҳолати умумии онҳо асос мегирад ва дар ҳолатҳои зарурӣ тағйир дода мешавад	Б		
3.33.	Хатари руҳ додани ҳолатҳои бетаъхир дар табобатгирандагон муайян ва идора карда мешавад.	А		

Нигоҳубини навзодон (назорати неонаталӣ)			
3.34.	Ҳолати кӯдаки навзод фавран баъди таваллуд баҳо дода мешавад.	А	
3.35.	Чорабиниҳо оид ба нигоҳ доштани «занҷири гармӣ» (пешгирии гипотермия) гузаронида мешаванд.	А	
3.36.	Чорабиниҳо оид ба пешгирии илтиҳоби мултаҳима (конъюнктивит) гузаронида мешаванд.	Б	
3.37.	Чорабиниҳо оид ба пешгирии аломаи геморрагӣ тибқи нишондодҳо гузаронида мешаванд.	Б	
3.38.	Расмиёти дақиқи муайян намудани (идентификасия) кӯдаки навзод гузаронида мешавад.	Б	
3.39.	Гузаронидани дарсҳо бо табобатгирандагон ва кормандон оиди ғизодиҳии кӯдакони ширхӯр аз пистони модар.	Б	
3.40.	Муассиса сиёсати ҳатмии синамакони ро пайравӣ менамояд.	Б	
3.41.	Ба кӯдакони норасид ва бемор шири модар дода мешавад.	Б	
3.42.	Эмгузаронии навзодон мувофиқи Тақвим (нақша)-и Миллии тасдиқгардидаи эмгузаронии профилактикӣ гузаронида мешавад.	А	
3.43.	Таҷрибаи бармаҳал ҷавоб додани кӯдакони солим амалӣ карда мешавад.	Б	
Ёри тиббӣ ба занҳои ҳомила, зоянда ва навзоида			
3.44.	Давраи сеюми таваллуд фаъол гузаронида мешавад.	А	
3.45.	Ҳатари хунравии баъдитаваллуд муайян ва идора карда мешавад.	А	
3.46.	Ёрии тиббӣ дар ҳолати хунравӣ, баъд аз таваллуд комилан мувофиқ аст.	А	
3.47.	Ҳатарҳои хунгузаронӣ ва чузъҳои он ҳангоми хунравии баъди валодатӣ муайян/ баҳогузорӣ гардидаанд ва идора карда мешаванд.	А	
3.48.	Ҳолати занҳои ҳомила бо презклампсия баҳогузорӣ ва назорат карда мешаванд.	А	

3.49.	Хатари сар задани кашишхурӣ (ихтилоҷ) дар занҳои ҳомила бо презклампсияи дараҷаи вазнин баҳогузорӣ ва назорат карда мешавад.	Б		
3.50.	Ҳангоми презклампсияи дараҷаи вазнин таваллуд тибқи талаботи муқарраргардида гузаронида мешавад.	А		
3.51.	Таботати зидди фишобаландӣ дар занҳои ҳомила бо иллатҳои гипертензионӣ тибқи талаботи муқарраргардида гузаронида мешавад.	А		
3.52.	Ҳангоми зоиши бармаҳал муолиҷаи муносиб таъин карда мешавад.	Б		
3.53	Индуксияи валодат дар муҳлат ҳангоми то валодат рехтани обҳои наздитифлӣ, дарҳол баъд аз пайдошавии нишонаҳои сироят оғоз меёбад	Б		
Ёри тиббӣ дар баъзе ҳолатҳои таъҷилӣ/вазнини беморӣ				
3.54	Ба ҳама табобатгирандагон бо синдроми коронарии шадид муоинаи минималии ташхисӣ гузаронида мешавад.	Б		
3.55.	Ба ҳама беморон бо синдроми коронарии шадид нитратҳо таъин карда мешаванд.	Б		
3.56.	Ба ҳама беморон бо синдроми коронарии шадид, β-адреноблокаторҳо ва ингибиторҳои ферменти ангиотензин – мубадалшаванда таъин карда мешаванд.	Б		
3.57.	Ба ҳама беморони бо синдроми коронарии шадид, бо болоравӣ дар СБД, ки давоми 12 соати аввал бистари мешаванд, муолиҷаи антиромботикӣ таъин карда мешавад.	Б		
3.58.	Ба ҳама беморони гирифтори сактаи шадиди дил бо элеватсия ва бе элеватсияи сегменти ST дар СБД ва стенокардияи ноустувори хуруҷкунанда, ингибиторҳои ГМГ-КоА-редуктаза (статинҳо) таъин шудааст.	Б		
3.59.	Ба беморони диққи нафас (астмаи бронхиалӣ) мониторинги ҳаррузаи пикфлоуметрия гузаронида	Б		

	мешавад.			
3.60.	Нақшаи табобат ҳангоми диққи нафас ба дастурамал/протоколи клиникӣ мувофиқат менамояд.	Б		
3.61	Ба беморони илтиҳоби шуш муоинаи камтарини ташхисӣ гузаронда шудааст.	Б		
3.62.	Тактикаи муолиҷаи зиддибактериявӣ ҳангоми илтиҳоби шуш ба дастурамал/протоколи клиникӣ мувофиқат менамояд.	Б		
3.63.	Ба табобатгирандагони бемории музмини ташанучии шушҳо (БМТШ) муоинаи камтарини ташхисӣ гузаронда мешавад.	Б		
3.64.	Нақшаи табобат ҳангоми бемории музмини ташанучии/обструктивии шушҳо (БМТШ) ба дастурамал/протоколи клиникӣ мувофиқат менамояд.	Б		
3.65.	Хатари имконпазири оқибатҳои нохуш, ҳангоми хунравии шадид аз қисми болоии узвҳои ҳозимаи беморон (сурхруда, меъда, рӯдаи дувоздаҳангушта ва рӯдаи борик) муайян/баҳогузорӣ ва идора карда мешавад.	Б		
3.66.	Ёрии тиббӣ ҳангоми хунравии шадид аз қисми болоии узвҳои ҳозима мувофиқ мебошад.	Б		
3.67.	Ба беморон ҳангоми хунравии шадид аз қисми болоии узвҳои ҳозима бо нишонаҳои даруннигарии «хатари баланд», гемостази ғаврии даруннигарӣ гузаронида шудааст.	Б		
3.68.	Амалиёти ҷарроҳӣ ҳангоми хунравии шадид аз қисми болоии узвҳои ҳозима асоснок ва мувофиқ мебошад.	Б		

3.69	Мӯҳлати гузаронидани амалиёти ҷарроҳии таъҷилӣ аз вақти бистарии беморон.	Б		
3.70	Шумораи аворизҳо баъди амалиёти ҷарроҳии нақшавӣ ва таъҷилӣ	Б		
3.71	Иҷроиши дастурҳои клиникӣ дар ҳолати бистарии беморони нақшавӣ пеш аз амалиётҳои ҷарроҳӣ.	Б		
Хизматрасониҳои тиббӣ самараноканд				
3.72.	Нишондиҳандаи фавти перинаталӣ дар байни навзодони бо вазни 2500 грамм ва аз ин зиёд тамоюли аниқ ба пастравӣ дорад.	Б		
3.73.	Нишондиҳандаи фавти перинаталӣ дар байни навзодони бо вазни 2500 грамм ва аз ин зиёд тамоюли аниқ ба пастравӣ дорад.	Б		
3.74.	Нишондиҳандаи фавти перинаталӣ дар байни навзодон бо вазни аз 1000 то 2500 грамм тамоюли аниқ ба пастравӣ дорад.	В		
3.75.	Аворизҳои баъди ҷарроҳии ба кайд гирифта мешаванд..	В		
3.76.	Байни ташхисҳои клиникӣ ва патологоанатомӣ ихтилоф мавҷуд нест.	В		
3.77.	Пешгирии аворизҳои фасодӣ - септикий баъд аз ҷарроҳии бурриши қайсарӣ муносиб мебошанд.	В		
3.78.	Пешгирии аворизҳои фасодӣ - септикий баъд аз бо асбоб тозакунии бачадон, исқоти ҳамли тиббӣ ва вакуум аспирация мувофиқ мебошад.	Б		
3.79.	Пешгирии аворизҳои фасодӣ - септикий баъд аз амалиётҳои ҷарроҳӣ гузаронида мешавад.	Б		
3.80.	Сатҳи хунравии баъд аз таваллудӣ (зиёда аз 1 литр) тамоюли пастравӣ дорад. Ҳодисаҳои фавти модарӣ аз хунравӣ мавҷуд нест.	Б		
Сифати ташхис ва таълили озмоишгоҳ				

3.81.	Омодасозии намунаҳои маводҳои биологӣ ва қисматҳо барои гузаронидани ташхисҳои озмоишӣ тибқи талаботҳои тартиби амалиётҳои стандартӣ амалӣ карда мешавад.	В		
3.82.	Гузаронидани тадқиқотҳои озмоишӣ дар шароитҳои иқлими муносиб амалӣ мешавад, ки ба талаботҳои муқарраргардида мувофиқ бошанд.	В		
3.83.	Назорати сифати амалиётҳои таҳлилии гузаронида мешавад	Б		
3.84.	Амалиётҳои ташхисҳои озмоишӣ дар марҳилаҳои таҳлилӣ ва баъдитаҳлилӣ тибқи талаботҳои муқарраргардида амалӣ карда мешаванд.	Б		
Сифати хӯрока				
3.85.	Санҷиш ва баҳодиҳии истифодабарии оқилона ва сифати хурукворӣ, ки ба ошхона ворид мегарданд, гузаронида мешавад.	В		
3.86.	Назорати сифати хӯрокаи таёршуда таъмин карда мешавад.	В		

Ҳамагӣ стандарҳо – 86

- стандартҳои рутбаи 1 - стандарти «А»-11;
- стандартҳои рутбаи 2 - стандарти «Б»-38;
- стандартҳои рутбаи 3 - стандарти «В»-37.

Қисмати 3 "Сифати хизматрасонии тиббӣ"

S-

$$\frac{\quad \times 100\% = \%}{(N\langle A \rangle - 11 \times 5) + (N\langle B \rangle - 38 \times 4) + (N\langle V \rangle - 37 \times 3) = 318}$$

Қисми 4. «Пойгоҳи моддию техникӣ дар муассиса ва беҳатарии муҳити зист»

4.1.	Мавҷудияти роҳҳои даромад ва ҷойҳо барои	В		
------	--	---	--	--

	гузоштани нақлиётҳои беморон, аёдаткунандагон ва ҳайати кормандон.			
4.2.	Чойгиршавии бинои муассисаи тандурустӣ ба талаботҳои гигиени мувофиқат мекунад.	В		
4.3.	Мавзӯи барои нигоҳдорӣ ва гузаронидани таъмири нақлиёт мавҷуд аст.	В		
4.4.	Маъмурият мунтазам баҳодихии ҳолати мӯҳити зист мегузаронад.	В		
4.5.	Ҳама техникаи тиббӣ ба қайд ва ба ҳисоб гирифта шудааст.	В		
4.6.	Ҳуҷҷатҳои истифодабарӣ барои тамоми маҳсулоти тиббӣ мавҷуд аст.	В		
4.7.	Баҳогузори мунтазами истифодаи мақсадноки маҳсулоти техникаи тиббӣ гузаронида мешавад.	В		
4.8.	Бино ва ҳуҷраҳо бо чораҳои эътимодноки муҳофизатӣ таъмин карда шудаанд.	В		
4.9.	Қоидаҳои додан ва баргардонидани калидҳои ҳуҷраҳо мавҷуд аст.	В		
4.10.	Бино, сохтмонҳо ва ҳуҷраҳо ба талаботҳои гигиени мутобиқанд.	Б		
4.11.	Таъмири берунӣ ва дарунии ҳуҷраҳо ба талаботҳои муқарраргардида мувофиқат мекунад.	Б		
4.12.	Системаи таъмини оби хунук вучуд дорад.	А		
4.13.	Системаи таъмини оби гарм мавҷуд аст.	В		
4.14.	Системаи обу коррезӣ мавҷуд аст.	А		
4.15.	Биноҳои функционалӣ ва палатаҳо барои беморон бо системаи хавотозакунӣ гайримеханикӣ таҷҳизонида шудаанд.	В		
4.16.	Системаи гармидихии амалкунанда мавҷуд аст ва технологияи гарминигоҳдорӣ истифода бурда мешавад.	А		
4.17.	Системаи муттасили барқтаъминкунӣ мавҷуд аст.	А		
4.18.	Системаи равшанидихии амалкунанда мавҷуд аст.	Б		
4.19.	Системаи муттасили додани оксиген ва ҳавои фишурда	Б		

	мавчуд аст.			
4.20.	Хатари зидди сӯхтор баҳогузорӣ ва идора карда мешавад.	А		
4.21.	Нигоҳдории воситаҳои оташангез ва зарфҳои нигоҳдории газ бехатар аст.	А		
4.22.	Миқдори зарурии собун – воситаҳои шустушӯӣ ва дезинфексионӣ мавҷуданд.	А		
4.23.	Биноҳо ва таҷҳизотҳои техникӣ барои гузарондани чорабиниҳои дезинфексионӣ дар сохторҳо мавҷуданд.	Б		
4.24.	Барои гузарондани корҳои тозакунии пеш аз тамйизгардонӣ ва тамйизгардонӣ бино ва таҷҳизоти техникӣ лозимӣ мавҷуданд.	Б		
4.25.	Мавҷудияти захираи зарурии маводҳои хӯрокаи таъмин карда мешавад.	В		
4.26.	Дар қисмати ошхона биноҳо ва таҷҳизотҳои техникӣ зарурӣ мавҷуданд.	В		
4.27.	Дар зерсохторҳои муассисаҳои тандурустӣ хучраҳои тақсимои хӯрокаи (ошхонаҳо) мавҷуданд.	В		
4.28.	Мавҷудияти захираи зарурии воситаҳои доруворӣ, вакцинаҳо, чузъҳои хун таъмин карда мешавад.	А		
4.29.	Мавҷудияти захираи зарурии маҳсулоти тиббии истифодаи яккарата ва дигар воситаҳои сарфшаванда таъмин карда мешавад.	А		
4.30.	Маҷмӯи зарурии маводҳои саҳт ва маҳини маишӣ барои беморон ва ҳайати кормандон мавҷуд аст.	В		
4.31.	Алокаи телефони амалкунанда мавҷуд аст.	В		
4.32.	Муассиса дорои таваққуфгоҳи нақлиётӣ мебошад, ё бо дигар ташкилотҳо оиди хизматрасонии нақлиётӣ шартнома баста шудааст.	В		
4.33.	Шартномаҳо бо пудрачиён оиди хизматрасониҳои техникӣ ва дигар хизматрасониҳои зарурӣ мавҷуданд.	В		
4.34.	Чорабиниҳои дератизатсионӣ ва дезинсексионӣ гузаронида мешаванд.	В		
4.35.	Ҳочатхонаҳо барои беморон ва ҳайати кормандон мавҷуданд.	Б		

4.36.	Хучраҳои зарурӣ ва таҷҳизот дар шӯъбаи (хучраи) қабулу муоина мавҷуданд.	Б		
4.37.	Хучраҳо ва таҷҳизотҳои зарурӣ дар шӯъбаҳои таваллудӣ мавҷуданд.	Б		
4.38.	Дар шуъбаи нуқсони навзодон ва нигоҳубини кӯдакони норасӣ хучраҳо ва таҷҳизотҳои зарурӣ мавҷуданд.	Б		
4.39.	Хучраҳо ва таҷҳизотҳои зарурӣ дар шӯъбаи аворизҳои ҳомилаги мавҷуданд.	Б		
4.40.	Хучраҳо ва таҷҳизотҳои зарурӣ дар шӯъбаи бемориҳои дарунӣ мавҷуданд.	Б		
4.41.	Хучраҳо ва таҷҳизотҳои зарурӣ дар шӯъбаҳои соҳаи чарроҳӣ мавҷуданд.	Б		
4.42.	Дар шӯъбаҳои наҷот ва табобати шиддатнок хучраҳо ва таҷҳизотҳои зарурӣ мавҷуданд.	Б		
4.43.	Дар озмоишгоҳ хучраҳо ва таҷҳизоти зарурӣ мавҷуданд..	Б		
4.44.	Дар шуъбаи/хучраҳои таҷҳизоти хучраҳо ва таҷҳизоти зарурӣ мавҷуданд.	Б		
4.45.	Дар шуъбаи/хучраи таҷҳизоти рентгенӣ хучраҳо ва таҷҳизоти зарурӣ мавҷуданд.	Б		
4.46.	Дар шуъбаи физиотерапевтӣ ва варзишшифой хучраҳо ва таҷҳизоти зарурӣ мавҷуданд.	Б		
4.47.	Дар дорухона хучраҳо ва таҷҳизотҳои зарурӣ мавҷуданд.	Б		
4.48.	Дар ҷомашуйхона хучраҳо ва таҷҳизотҳои зарурӣ мавҷуданд.	Б		
4.49.	Дар шуъбаи патологоанатомӣ - хучраҳо ва таҷҳизотҳои зарурӣ мавҷуданд.	Б		
4.50.	Дар шуъба/хучраи нигоҳдории ҷузъҳо ва зардобаи тайёри хун хучраҳо ва таҷҳизотҳои зарурӣ мавҷуданд.	Б		

- стандартҳои рутбаи 1 - стандарти «А»-9;
- стандартҳои рутбаи 2 - стандарти «Б»-22;
- стандартҳои рутбаи 3 - стандарти «В»-19.

S-

Қисмати 4 "ПМТ ва БМЗ"

$$\frac{S}{(N\langle A \rangle - 9 \times 5) + (N\langle B \rangle - 22 \times 4) + (N\langle V \rangle - 19 \times 3)} \times 100\% = \%$$

$$(N\langle A \rangle - 9 \times 5) + (N\langle B \rangle - 22 \times 4) + (N\langle V \rangle - 19 \times 3) = 190$$

Ҳамагӣ 236 стандарт:

- стандартҳои рутбаи 1 - «А» - 58, аз инҳо баҳогузори карда шуданд ____;
- стандартҳои рутбаи 2 - «Б» - 89, аз инҳо баҳогузори карда шуданд ____;
- стандартҳои рутбаи 3 - «В» - 89, аз инҳо баҳогузори карда шуданд ____.

S-

$$X \frac{S}{(N\langle A \rangle - 58 \times 5) + (N\langle B \rangle - 86 \times 4) + (N\langle V \rangle - 89 \times 3)} \times 100\% = \%$$

$$(N\langle A \rangle - 58 \times 5) + (N\langle B \rangle - 86 \times 4) + (N\langle V \rangle - 89 \times 3) = 896$$

X - чамъи натиҷаи аккредитатсияи корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳои соҳаи тандурустӣ бо ифодаи фисад;

S - чамъи умумии ҳолҳои тамоми стандартҳои барои баҳогузори корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳои соҳаи тандурустӣ истифодашаванда;

N «А» - миқдори стандартҳои рутбаи 1-уми «А»-и дар аккредитатсияи корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳои соҳаи тандурустӣ истифодашаванда;

N «Б» - миқдори стандартҳои рутбаи 2-юми «Б»-и дар аккредитатсияи корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳои соҳаи тандурустӣ истифодашаванда;

N «В» - миқдори стандартҳои рутбаи 3-юми «В»-и дар аккредитатсияи корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳои соҳаи тандурустӣ истифодашаванда;

5 – баҳои баландтарини чадвали тартибии баҳогузори стандартҳои рутбаи 1-уми «А»

4 - баҳои баландтарини чадвали тартибии баҳогузори стандартҳои рутбаи 2-юми «Б»;

3 - баҳои баландтарини чадвали тартибии баҳогузори стандартҳои рутбаи 1-уми «В».

Натиҷа:

Қисмати Стандартҳо	Шумораи стандартҳои баҳогузори шуда вобаста ба рутба ва қисмати стандартҳо			Чамъи максималии ҳолҳои эҳтимолии аз баҳогузори стандартҳо ба дастонида вобаста ба рутба ва қисмати стандартҳо	Чамъи ҳолҳои чамъоваранда аз рӯи стандартҳо, ки барои баҳогузори фаъолияти МТ аз рӯи қисматҳо ва умумӣ (S)	Ҷози мувофиқати ба стандартҳо аз рӯи қисматҳо ва умумӣ (X)
	А	Б	В			
I - «Идоракуни»						
II - «Беҳатарии клиникӣ»						

III - «Сифати ёрии тиббӣ»						
IV - «Пойгоҳи модию техники ва бехатарии мӯҳити зист»						
Умумӣ:	N«A»	N«Б»	N«B»	(N«A» x 5)+(N«Б» x 4)+ (N«B» x 3)	S	X
Ҷамъ:						

Мутобиқати умумӣ (номгӯи МТ) _____, аз рӯи ҳамаи қисматҳои стандарт _____ .

Расмиёти худбаҳоидиҳро аз рӯи стандартҳои аккредитатсия гузарониданд:

Ном ва насаби кормандоне, ки худбаҳоидиҳро гузарониданд	Вазифа	Имзо, таърихи рӯз

Санаи навиштани ҳисобот: _____

3.19. (В)	Ташхисҳои клиникӣ саривақт гузошта шуда, дуруст асоснок карда шудаанд.	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	
3.20. (В)	Протоколҳои ҷарроҳӣ ба талаботҳои муқарраргардида мувофиқат мекунад.	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	
3.21. (В)	Сабтҳои табиби беҳискунонда ба талаботҳои муқарраргардида мувофиқат мекунад.	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	
3.22. (В)	Иқтибосҳои рухсатӣ ва иқтибос аз корти тиббии бемории статсионарӣ ва таърихи валодат ба талаботҳои муқарраргардида мувофиқат мекунад.	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	

Эксперт: Вазифа _____ Ном ва насаб _____ имзо _____ Сана _____ Эзоҳ: «не пр»-
«м/н»

	миллии тасдиқгардидаи эмгузаронии профилактикӣ гузаронида мешавад.	«не пр»	«не пр»	«не пр»	«не пр»	«не пр»	«не пр»	«не пр»	«не пр»	«не пр»	«не пр»	
3.43. (Б)	Таҷрибаи бармаҳал ҷавоб додани кӯдакони солим амалӣ карда мешавад.	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	

Эксперт: Вазифа _____ Ном ва насаб _____ имзо _____ Сана _____
Эзоҳ: «не пр»-«м/н»

3.49. (Б)	Хатари сар задани ихтилоҷ дар занҳои ҳомила бо презклампсияи дараҷаи вазнин баҳогузори ва назорат карда мешавад.	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	
3.50. (Б)	Ҳангоми презклампсияи дараҷаи вазнин таваллуд тибқи талаботи муқарраргардида гузаронида мешавад.	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	
3.51. (А)	Табобати зидди фишобаландӣ дар занҳои ҳомила бо иллатҳои гипертензионӣ тибқи талаботи муқарраргардида гузаронида мешавад.	0 1 2 5 «не пр»	0 1 2 5 «не пр»	0 1 2 5 «не пр»	0 1 2 5 «не пр»	0 1 2 5 «не пр»	0 1 2 5 «не пр»	0 1 2 5 «не пр»	0 1 2 5 «не пр»	0 1 2 5 «не пр»	0 1 2 5 «не пр»	
3.52. (Б)	Ҳангоми зоиши бармаҳал муолиҷаи муносиб таъин карда мешавад.	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	
3.55. (Б)	Индуксияи валодат дар мӯҳлат ҳангоми то валодат рехтани обҳои наздитифлӣ, дарҳол баъд аз пайдошавии нишонаҳои сироят оғоз меёбад	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	
3.77. (В)	Пешгирии аворизҳои фасодӣ - септикий баъд аз ҷарроҳии бурриши кайсарӣ мувофиқ мебошанд.	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	0 1 2 3 «не пр»	
3.78. (Б)	Пешгирии аворизҳои фасодӣ - септикий баъд аз бо асбоб тозакунии бачадон, исқоти ҳамли тиббӣ ва вакуум аспирация мувофиқ мебошад	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	0 1 2 4 «не пр»	

Эксперт: Вазифа _____

Ном ва насаб _____

имзо _____

Сана _____

Эзоҳ: «не пр»-«м/н»